Patricia Cornwell

GROBUONIS

baltos lankos
savaitgalio detektyvas

Patricia Cornwell

GROBUONIS

Iš anglų kalbos vertė
Ina Rosenaitė

baltos lankos

UDK 820(73)-3
Co-207

Viršelio dailininkė
Giedrė Lisauskaitė-Jonušienė

Versta iš: Patricia Cornwell, *Predator*, Time Warner Books, 2006

Viršelio iliustracija: © istockphoto.com
IV viršelyje: Patricia Cornwell (fotogr. Debra Gingrich.© CEI, 2007)

Printed in Lithuania
ISSN 1822-6558
ISBN 978-9955-23-133-2

Steisei

Padėka

Makleino ligoninė prie Harvardo medicinos mokyklos – geriausia šalies psichiatrijos ligoninė, garsėjanti savo mokslinių tyrimų programomis, ypač neurologijos mokslo srityje. Visata nėra svarbiausia ir įdomiausia žmogaus pažinimo riba. Ją lenkia žmogaus smegenys ir biologijos įtaka psichinėms ligoms. Makleino ligoninė ne tik nustato psichiatrijos mokslinių tyrimų standartą, bet ir suteikia užjaučiamą alternatyvą sekinančioms kančioms.

Esu labai dėkinga puikiems gydytojams ir mokslininkams, maloniai sutikusiems su manimi pasidalyti savo nepaprastu pasauliu:

Ypač
Dr. Briusui M. Kohenui,
Prezidentui ir vyriausiajam psichiatrui

taip pat
Dr. Deividui P. Olsonui,
Smegenų tyrimo centro klinikinių
reikalų direktoriui

ir labiausiai
Dr. Steisei A. Gruber,
Kognityvinės neurovizualizacijos
laboratorijos direktoriaus pavaduotojai

1

Šią sekmadienio popietę daktarė Kei Skarpeta leidžia savo biure Nacionalinėje teismo akademijoje, Holivude, Floridoje. Už lango, žadėdami dar vieną audrą su perkūnija, telkiasi debesys. Vasaris tikrai neturėtų būti karštas ir lietingas.

Girdisi šūviai ir nesuprantami šūksniai. Savaitgalio kovų pratybos čia populiarios. Juodai apsirengę specialiųjų operacijų agentai gali bėgioti ir šaudyti niekieno negirdimi, tik Skarpetos, o ji beveik nepastebi jų. Toliau skaito Luizianos koronerio išduotą pažymą apie psichiatrinę ekspertizę, atliktą moteriai, kuri vėliau nužudė penkis žmones ir sako nieko apie tai neprisimenanti.

„Ši byla greičiausiai netiks GROBUONIMI pavadintam moksliniam tyrimui apie atvirą agresyvaus pobūdžio reakciją lemiančius veiksnius“, – nusprendžia Skarpeta. Pasigirsta tolimas į akademijos teritoriją įvažiuojančio motociklo gaudesys.

Teismo psichologui Bentonui Vesliui ji išsiunčia elektroninį laišką:

```
Moteris tirti būtų įdomu,
bet argi šie duomenys tinkami?
```

Maniau, kad GROBUONYJE tiriami tik vyrai.

Motociklas atriaumoja iki pastato ir sustoja tiesiai po jos langu. „Pitas Marinas vėl neduoda ramybės“, – susierzinusi pamano ji. Tą pat akimirką gauna žinutę iš Bentono:

Luiziana tikriausiai mums jos vis tiek neatiduotų. Jie mėgsta vykdyti mirties bausmes. Bet jų maistas neblogas.

Ji žvilgteli pro langą – Marinas išjungia variklį, nulipa nuo motociklo ir apsidairo jam būdingu aplinką stebinčio patino žvilgsniu. Skarpeta rakina GROBUONIES bylas į savo rašomojo stalo stalčių tuo metu, kai jis nepasibeldęs įeina į jos kabinetą ir sudrimba į kėdę.

– Ką nors žinai apie Džonio Svifto bylą? – paklausia, jo milžiniškos tatuiruotos rankos išlindusios iš džinsinės liemenės su „Harley“ logotipu ant nugaros.

Marinas yra akademijos tyrimų vadovas, dar puse etato tiria mirčių bylas Brovardo apygardos Teismo medicinos eksperto biure. Visai neseniai jis ėmė atrodyti tarsi baikerio bandito parodija. Ant Skarpetos stalo jis pasideda savo nutrintą šalmą, vaizduojantį kulkomis sušaudytas smegenis.

– Primink man. O šitai turbūt yra galvos puošmena, – ji parodo šalmą. – Pasipuikuoti, bet niekam

tikęs, jei patektum į avariją su tuo savo donorociklu.

Jis sviedžia segtuvą ant jos stalo.

– Gydytojas iš San Francisko, čia, Majamyje, turėjęs biurą. Su broliu buvo įsikūrę prie Holivudo pakrantės. Netoli Renesanso, žinai tuos aukštus pastatus dvynius šalia Džono Loido parko? Maždaug prieš tris mėnesius, Padėkos dieną, kai jis buvo čia, savo bute, brolis rado jį ant sofos, mirusį nuo šautinės žaizdos krūtinėje. Beje, jo riešai buvo ką tik operuoti, bet operacija nepasisekė. Iš pirmo žvilgsnio paprasčiausia savižudybė.

– Tada dar nedirbau Teismo medicinos eksperto biure, – priminė ji.

Tuo metu ji jau buvo akademijos Teismo mokslo ir medicinos skyriaus direktorė. Tačiau pasiūlymo dirbti konsultuojančia teismo medicinos patologe Brovardo apygardos Teismo medicinos eksperto biure nepriėmė iki praėjusio gruodžio, kai daktaras Bronsonas, jo vadovas, sumažino savo darbo valandų skaičių ir ėmė kalbėti apie išėjimą į pensiją.

– Pamenu, kažką apie tai girdėjau, – tarė ji, nejaukiai jausdamasi su Marinu, kurį matydama jau retai besidžiaugdavo.

– Daktaras Bronsonas atliko skrodimą, – pasakė jis, žiūrėdamas į jos stalą, žiūrėdamas visur, tik ne į Skarpetą.

– Dalyvavai?

– Ne. Buvau išvykęs. Byla vis dar tiriama, nes Holivudo policijos departamentas nerimavo, jog ten būta šio to daugiau, ir įtarė Lorelį.

– Lorelį?

– Džonio Svifto brolį, identišką dvynį. Nebuvo jokių įrodymų ir viskas kažkaip nutilo. Penktadienį, trečią valandą nakties, man į namus paskambino kažkoks psichas, nustatėme, kad skambinta iš automato Bostone.

– Masačusetse?

– Kaip Arbatėlėje[1].

– Maniau, kad tavo telefono numeris neskelbiamas.

– Taip ir yra.

Iš užpakalinės džinsų kišenės Marinas išsitraukia ir išlanksto rusvą aptrintą popiergalį.

– Perskaitysiu tau, ką tas bičas susakė, nes viską žodis žodin užsirašiau. Jis pasivadino Hogu.

– Hogu? – ji stebi jį svarstydama, gal jis kvailina, nori pasišaipyti.

Pastaruoju metu jis dažnai taip elgiasi.

– Jis tiesiog pasakė: *aš esu Hogas. Tu siuntei jiems teismą pasityčioti.* Kad ir ką, po velnių, tai reikštų. Tada jis tarė: *yra priežastis, kodėl Džonio Svifto kambary trūko tam tikrų daiktų, o jei turi nors pusę smegenų, įdėmiai pažvelgsi į tai, kas atsitiko Kristian Kristian. Atsitiktinumų nebūna. Geriau paklausk Skarpetos, nes Dievo ranka sutraiškys visus iškrypėlius, tarp jų ir jos kalę lesbietę dukterėčią.*

[1] Kalbama apie Bostono Arbatėlę, įžanginį Amerikos Revoliucijos įvykį, kai 1773 metų gruodžio 16 d. Amerikos kolonistai Bostono uoste išmetė arbatos krovinį iš trijų britų laivų. (*Čia ir toliau ver. past.*)

Stengdamasi paslėpti savo jausmus, Skarpeta pasitikslina:

– Esi tikras, kad jis pasakė būtent taip?

– Ar aš panašus į romanų rašytoją?

– Kristian Kristian?

– Kas čia gali žinoti, po velnių. Bičas tikrai nenorėjo, kad klausinėčiau, ką, pavyzdžiui, jis tiksliai norėjo pasakyti. Jis kalbėjo švelniu monotonišku balsu, tarsi nieko nejaučiantis žmogus, paskui padėjo ragelį.

– Ar jis paminėjo Liusės vardą, ar tiesiog?..

– Pasakiau tau tiksliai, ką jis sakė, – nutraukia jis. – Ji yra tavo vienintelė dukterėčia, taip? Taigi aišku, kad apie Liusę ir buvo kalbama. O HOGAS galėtų reikšti Dievo ranką, jei dar pati nepriėjai prie tos išvados[2]. Trumpai tariant, susisiekiau su Holivudo policija, kuri paprašė mūsų tuoj pat peržiūrėti Džonio Svifto bylą. Pasirodo, dar yra kažkokių sušiktų įrodymų, kad jis buvo nušautas iš atstumo ir iš arti. Būna arba viena, arba kita, ar ne?

– Taip, jei buvo šauta tik kartą. Tikriausiai susimauta vertinant. Ar bent nutuokiame, kas yra Kristian Kristian? Kalbama apie asmenį?

– Kol kas mūsų kompiuterinės paieškos neatskleidė nieko naudingo.

– Kodėl tik dabar man tai pasakoji? Savaitgalį nebuvau išvykusi.

– Buvau užsiėmęs.

[2] Angl.: *Hand of God* – Dievo ranka.

– Gavęs informacijos apie tokią bylą, neturėtum laukti dvi dienas, kad man pasakytum, – taria ji kaip galėdama ramiau.

– Galbūt tau nederėtų kalbėti apie informacijos sulaikymą.

– Kokios informacijos? – suglumusi paklausia ji.

– Turėtum būti atsargesnė. Daugiau neturiu, ką pasakyti.

– Man ne lengviau, kai tu toks paslaptingas, Marinai.

– Vos nepamiršau. Profesionali Bentono nuomonė Holivudui būtų įdomi, – priduria jis, tarsi tai jam būtų ką tik toptelėję į galvą ir visai nerūpėtų.

Marinui niekada nesisekė gerai nuslėpti to, ką jis jautė Bentonui Vesliui.

– Žinoma, jie gali paprašyti jo įvertinti bylą, – atsako ji. – Negaliu už jį atsakyti.

– Jie norėtų, kad jis perprastų, ar tas skambintojas buvo tik trenktas ekscentrikas. O aš pasakiau, kad tai padaryti be įrašo jam nebus lengva, nes viskas, ką gaus, yra tik mano rašliava ant popierinio maišelio.

Marinas atsistoja nuo kėdės. Visa jo esybė atrodo dar didesnė, ir dėl to ji pasijunta dar mažesnė, nei pasijusdavo jo akivaizdoje anksčiau. Jis pasiima savo niekam tikusį šalmą ir užsideda tamsius akinius. Jis nepažvelgė į ją viso pokalbio metu, o dabar ji netgi nemato jo akių. Negali pamatyti, kas jose slypi.

– Skirsiu tam visą savo dėmesį. Neatidėliodama, – taria ji, Marinui einant link durų. – Jei nori, galime tai aptarti vėliau.

– Aha.
– Kodėl gi tau neatėjus pas mane?
– Aha, – vėl sako jis. – Kelintą?
– Septintą, – užbaigia Skarpeta.

2

MRT[3] kabinete Bentonas Veslis savo pacientą stebi pro organinio stiklo pertvarą. Šviesos pritemdytos, ant ilgo stalo švyti daugybė monitorių, jo laikrodis padėtas ant portfelio. Jam šalta. Po keleto valandų, praleistų kognityvinės neurovizualizacijos laboratorijoje, šaltis persmelkė net kaulus – bent jau taip jis jaučiasi.

Šio vakaro pacientui suteiktas tapatybės numeris, tačiau jis turi ir vardą. Bazilis Dženretas. Tai – lengvo nerimo kamuojamas, protingas trisdešimt trejų metų nepataisomas žudikas. Bentonas vengia termino *serijinis žudikas*. Jis vartojamas taip dažnai, kad bemaž nieko nebereiškia ir niekada nereiškė, išskyrus netvirtą teiginį, kad nusikaltėlis per tam tikrą laikotarpį nužudė tris ar daugiau žmonių. Žodis *serijinis* leidžia manyti, kad kažkas vyksta iš eilės. Jis nieko nepasako apie smurtautojo motyvus ar psichinę būklę, o Bazilis Dženretas žudydamas jautė nenugalimą potraukį. Jis negalėjo sustoti.

Siekiant bent šiek tiek suprasti, kodėl jo pilkosios ląstelės ir jų veikla tiriamos prietaisu „3-Tesla MRT“,

[3] MRT – magnetinio rezonanso tyrimas.

kurio magnetinis laukas yra šešiasdešimt tūkstančių kartų stipresnis nei žemės. Klinikinių pokalbių metu Bentonas daugybę kartų klausė kodėl.

Išvysdavau ją ir tiek žinių. Turėjau tai padaryti.

Turėjai tai padaryti būtent tą minutę?

Ne iš karto ten, gatvėje. Kartais sekdavau paskui, kol ką sumąstydavau, sukurdavau planą. Tiesą sakant, kuo daugiau apie tai galvodavau, tuo geriau jausdavausi.

Kiek laiko tai trukdavo? Sekimas, planavimas. Apytikriai. Dienas, valandas, minutes?

Minutes. Gal valandas. Kartais dienas. Įvairiai. Kvailos kalės. Noriu pasakyti, jei būtum jų vietoj ir suvoktum, kad tave grobia, nejaugi tiesiog sėdėtum ir net nemėgintum pabėgti?

Ar taip jos ir elgėsi, Bazili? Sėdėjo automobilyje ir nė nebandė pabėgti?

Išskyrus dvi paskutines. Tu apie jas žinai, nes dėl jų čia ir esu. Jos nebūtų priešinusios, bet sulūžo mano ratai. Kvaila. Jei būtum jų vietoj, ką pasirinktum: būti nužudytam ten pat, automobilyje, ar norėtum palaukti, kad pažiūrėtum, ką tau darysiu nusitempęs į savo ypatingą vietelę?

Kur buvo tavo ypatinga vietelė? Visada ta pati?

Vien tik todėl, kad sulūžo mano prakeiktas automobilis.

Kol kas Bazilio Dženreto smegenų struktūroje nesimato nieko ypatingo, išskyrus atsitiktinai aptiktą užpakalinių smegenėlių anomaliją – maždaug šešių milimetrų skersmens cistą, kuri galėtų šiek tiek pakenkti jo pusiausvyrai, bet niekam daugiau.

Smegenų veikla nenormali. Negali būti normali. Priešingu atveju, jis nebūtų kandidatu GROBUONIES moksliniam tyrimui atlikti ir, ko gero, pats nesutiktų jame dalyvauti. Baziliui viskas reiškia žaidimą, o jis pats manosi esąs protingesnis už Einšteiną – talentingiausias žmogus pasaulyje. Dėl savo darbų jis niekada nė kiek neatgailavo ir gana atvirai teigia pasitaikius progai nužudysiąs daugiau moterų. Nelaimei, Bazilis yra simpatingas.

Pro stiklą spoksodami į MRT kabinete esantį septynių pėdų[4] ilgio cilindrą, kalėjimo apsaugininkai atrodo ir suglumę, ir susidomėję. Jiedu vilki uniformas, tačiau ginklų neturi. Ginklai čia uždrausti. Neleidžiama įsinešti jokio metalo, taigi ir antrankių su grandinėmis, todėl Bazilio, gulinčio ant stalo magneto viduje ir klausančio šaižaus radijo dažnių pulsavimo bildesio ir žvangesio, skambančių tarsi pragariška aukštos įtampos laidais grojama melodija, – taip ją įsivaizduoja Bentonas, – kulkšnys ir riešai surakinti tik plastikiniais antrankiais.

– Nepamirškite, toliau bus spalvų eilė. Prašau pasakyti tik spalvą, – per vidaus ryšį sako daktarė neuropsichologė Suzana Lein. – Ne, pone Dženretai, prašau nelinkčioti galvos. Juosta ant jūsų smakro yra tam, kad primintų jums, jog negalima judėti.

– Dešimt-keturi, – per vidaus telefoną nuskamba Bazilio balsas.

Dabar pusė devynių vakaro, Bentoną kamuoja nerimas. Jam neramu jau keletą mėnesių, bet ne dėl

[4] 1 pėda ~ 30,5 cm.

to, kad tarp didingų senų Makleino ligoninės plytinių sienų esantys šio pasaulio baziliai dženretai sukels smurto bangą ir išžudys visus iš eilės, o dėl to, kad mokslinis tyrimas yra pasmerktas nesėkmei, veltui švaistomi skirti pinigai ir kvailai leidžiamas brangus laikas. Makleino ligoninė yra Harvardo universiteto Medicinos fakulteto filialas, ir nei ligoninė, nei universitetas už nesėkmę nepaglostys.

– Nesijaudinkite, jei pasakysite ne visas, – daktarė Lein kalba per vidaus ryšio telefoną. – Mes nesitikime, kad pasakysite visas.

– Žalia, raudona, mėlyna, raudona, žalia, – tvirtas Bazilio balsas užlieja kambarį.

Tyrėja surašo rezultatus į duomenų lenteles, o MRT technikas tikrina paveikslėlius savo monitoriuje.

Daktarė Lein vėl paspaudžia pokalbio mygtuką.

– Pone Dženretai? Jums puikiai sekasi. Ar gerai viską matote?

– Dešimt-keturi.

– Puiku. Kaskart, pamatęs juodą ekraną, gulėkite tyliai ir ramiai. Nekalbėkite, tik žiūrėkite į baltą tašką ekrane.

– Dešimt-keturi.

Ji atleidžia pokalbio mygtuką ir paklausia Bentono.

– Ką reiškia tas farų žargonas?

– Jis buvo faras. Tai turbūt padėjo jam įsivilioti aukas į savo automobilį.

– Daktare Vesli? – sukdamasi kėdėje prabyla tyrėja. – Jums. Detektyvas Trašas.

Bentonas paima ragelį.

– Kas atsitiko? – paklausia jis Trašo, Masačusetso valstijos policijos Žmogžudysčių skyriaus detektyvo.

– Tikiuosi, neketinai anksti eiti gultis, – sako Trašas. – Ar girdėjai apie šį rytą prie Valdeno tvenkinio rastą kūną?

– Ne. Visą dieną buvau įkalintas čia.

– Baltoji moteris, tapatybė nenustatyta, amžių nuspėti sudėtinga. Turbūt trisdešimties keturiasdešimties metų, nušauta į galvą, šovinio tūtelė įkišta į subinę.

– Man tai naujiena.

– Skrodimas jau atliktas, bet pamaniau, kad norėsi pažiūrėti. Atvejis neeilinis.

– Baigsiu greičiau nei per valandą, – nusprendžia Bentonas.

– Susitiksime morge.

Namuose tylu, Kei Skarpeta neramiai vaikšto iš vieno kambario į kitą įjunginėdama visas šviesas. Ji laukia motociklo garso – laukia Marino. Jis vėluoja ir neatsako į jos skambučius.

Susijaudinusi ir sunerimusi, ji patikrina, kaip veikia pastato apsaugos signalizacija ir ar įjungti lauko prožektoriai. Stabteli ties vaizdo ekranėliu prie virtuvės telefono, kad įsitikintų, jog kameros veikia gerai ir rodo jos namo priekį, galą ir šonus. Ekrane jos namus gaubia prieblanda, vėjyje juda tamsūs citrinmedžių, palmių ir kinrožių siluetai. Ji pamaišo ant viryklės variniuose puoduose garuojančius grybus ir pomidorų padažą. Patikrina kriauklėje stovinčiuose dubenyse kylančią tešlą ir mirkstančią mocarelą.

Beveik devynios, Marinas turėjo atvykti prieš porą valandų. Rytoj jos laukia bylos ir paskaitos, ji nebeturi laiko kentėti jo storžievišką elgesį. Jaučiasi apkvailinta. Ji soti jo elgesio. Pastarąsias tris valandas praleido dirbdama su Džonio Svifto tariamos savižudybės byla, o Marinas nesiteikia net pasirodyti. Jaučiasi įskaudinta, vėliau supykusi. Supykusiai būti lengviau.

Įsiutusi nueina į svetainę, vis dar klausydama, ar nepasigirs motociklo ar automobilio garsas, vis dar laukia jo. Nuo sofos paima dvylikto kalibro Remingtoną *Marine Magnum* ir atsisėda. Sunkų nikeliuotą ginklą pasideda ant kelių ir mažą raktelį įkiša į spyną. Pasuka jį dešinėn ir nuima spyną nuo nuleistuko skliautelio. Atitraukia užraktą, kad įsitikintų, jog šovinio lizde nėra šovinių.

3

– Dabar skaitysime žodžius, – Baziliui per vidaus ryšį aiškina daktarė Lein. – Tiesiog skaitykite žodžius iš dešinės į kairę. Gerai? Ir nepamirškite – nejudate. Jums puikiai sekasi.

– Dešimt-keturi.

– Ei, norite pamatyti, kaip jis atrodo iš tiesų? – MRT technikas sako apsaugininkams.

Jis vardu Džošas. Baigė Masačusetso Technologijų institutą ir gavo fizikos magistro laipsnį, o dabar, kol gaus kitą laipsnį, dirba techniku. Jis protingas, bet keistą humoro jausmą turintis ekscentrikas.

– Aš žinau, kaip jis atrodo. Šiandien lydėjau į dušą, – atsako vienas apsaugininkų.

– O tada? – daktarė Lein klausia Bentono. – Ką jis joms daro įsiviliojęs į automobilį?

– Raudona, mėlyna, mėlyna, raudona...

Apsaugininkai prieina arčiau Džošo monitoriaus.

– Kur nors nusiveža, išduria akis, keletą dienų laiko gyvas, nuolat prievartauja, perpjauna gerkles, kūnus išmeta, išdėsto taip, kad sukrėstų žmones, –

sausai savo bešaliu tonu Bentonas dėsto daktarei Lein. – Tai mums žinomi atvejai. Įtariu, kad jis nužudė ir kitas. Tuo pačiu metu Floridoje dingo nemažai moterų. Laikomos mirusiomis, kūnų nerasta.

– Kur nusiveža? Į motelį, savo namus?

– Lukterėkite minutėlę, – apsaugininkams sako Džošas, meniu pasirinkdamas 3D, tada PT, plokštumų tušavimą. – Čia geras. To niekada nerodome pacientams.

– Kaip tai?

– Visai išprotėtų.

– Mes nežinome kur, – Bentonas atsako į daktarės Lein klausimą, viena akimi stebėdamas Džošą ir pasiruošęs įsikišti, jei tas per daug įsijaustų. – Viena įdomu. Numesti kūnai. Ant visų buvo mikroskopinių vario dalelyčių.

– Ko, po velnių?

– Sumišusių su purvu ir visu kitu, kas prilipo prie kūnų, odos ir plaukų.

– Mėlyna, žalia, mėlyna, raudona...

– Labai keista.

Ji paspaudžia pokalbio mygtuką.

– Pone Dženretai? Kaip jaučiamės? Viskas gerai?

– Dešimt-keturi.

– Toliau pamatysite žodžius, atspausdintus skirtinga nei jų reikšmė spalva. Noriu, kad pasakytumėt rašalo spalvą. Tik spalvą.

– Dešimt-keturi.

– Argi ne nuostabu? – sako Džošas, tuo metu jo monitorių užpildo į pomirtinę kaukę panašus

pavidalas, sudarytas iš vieno milimetro storio pjūvių, atkuriančių MRT metu nuskenuotą Bazilio Dženreto galvos vaizdą, blyškų, be plaukų ir akių, nelygia linija nupjautą tuoj po smakru, tarsi nukirsdintą.

Džošas sukioja vaizdą, kad apsaugininkai jį galėtų pamatyti iš visų pusių.

– Kodėl galva atrodo kaip nukirsta? – paklausia vienas jų.

– Čia baigėsi ritės skleidžiamas signalas.

– Jo oda nepanaši į tikrą.

– Raudona, ech, žalia, mėlyna, ne, raudona, žalia... – kambaryje pasigirsta Bazilio balsas.

– Tai ne visai oda. Kaip čia paaiškinti... Kompiuteris tik atkuria apimtį, vaizduoja paviršių.

– Raudona, mėlyna, ech ne, žalia, mėlyna, norėjau pasakyti, žalia...

– Iš tiesų neurovizualizaciją dažniausiai naudojame su „PowerPoint" programa tam, kad struktūrą sugretintume su funkcija. Tai yra funkcinės MRT analizės paketas, kuriame, sujungus duomenis, galima įvairiai į juos pažvelgti, pažaisti su jais.

– Varge, koks jis atgrasus.

Bentonui įgriso. Spalvų vardijimas baigėsi. Jis griežtai pažvelgia į Džošą.

– Džošai? Pasirengęs?

– Keturi, trys, du, vienas, pasirengęs, – sako Džošas, o daktarė Lein pradeda interferencinį testą.

– Mėlyna, norėjau pasakyti – raudona... šūdas, ech raudona, ne, mėlyna, žalia, raudona... – nuolat klysdamas šaižiai rėkauja Bazilis.

– Ar jis tau pasakė kodėl? – daktarė Lein vėl klausia Bentono.

– Atleisk, – išmuštas iš vėžių atsiliepia jis. – Kas kodėl?

– Raudona, mėlyna, šūdas! Eee, raudona, mėlyna, žalia...

– Kodėl išlupo jų akis?

– Sakė, jog nenorėjo, kad jos pamatytų, koks mažas jo penis.

– Mėlyna, mėlyna, raudona, raudona, žalia...

– Šis jam prastokai sekasi, – sako ji. – Iš tiesų, jis bemaž visada klydo. Kokiame policijos departamente jis dirbo? Noriu prisiminti ir stengsiuosi, kad toje pasaulio dalyje manęs nesustabdytų už greičio viršijimą, – ji paspaudžia pokalbio mygtuką. – Jums viskas gerai?

– Dešimt-keturi.

– Deido apygardos policijoje.

– Blogai. Man visada patiko Majamis. Tai štai iš kur tu jį ištraukei. Ryšiai pietų Floridoje, – spėlioja ji vėl spausdama pokalbio mygtuką.

– Ne visai.

Bentonas pro stiklą spokso į Bazilio galvą magneto gale, įsivaizduodamas jį apsirengusį kaip normalų žmogų, su džinsais ir užsagstytais baltais marškiniais. Ligoninės teritorijoje kaliniams negalima vilkėti kalinio drabužių. Gali pakenkti ryšiams su visuomene.

– Mes pateikėme paklausimus valstybiniams kalėjimams. Floridoje pamanė, kad jis tirti būtų tinkamas.

Jis nuobodžiavo, o jie buvo laimingi jo atsikratę, – tęsia Bentonas.

– Puiku, pone Dženretai, – per vidaus ryšį taria daktarė Lein. – Dabar daktaras Veslis įeis ir paduos jums pelę. Toliau pamatysite keletą veidų.

– Dešimt-keturi.

Paprastai daktarė Lein pati eina į MRT kambarį ir bendrauja su pacientu. Tačiau fizinis kontaktas su GROBUONIES tyrimo subjektais moterims gydytojoms ir mokslininkėms uždraustas. Būdami MRT kambaryje, vyrai gydytojai ir mokslininkai taip pat turi būti atsargūs. Už kambario ribų gydytojas gali nuspręsti, ar reikia suvaržyti mokslinio tyrimo subjektą. Bentoną, MRT kambaryje įjungiantį šviesą ir uždarantį duris, lydi abu kalėjimo apsaugininkai. Jie sukiojasi netoli magneto ir stebi, kaip Bentonas prijungia pelę ir įkiša ją į surakintas Bazilio rankas.

Jis neypatingos išvaizdos – neaukštas, gležnas žmogelis retėjančiais plaukais ir mažomis pilkomis, arti viena kitos įstatytomis akimis. Žvėrių karalystės grobuonių: liūtų, tigrų ir lokių, akys arti viena kitos. Grobio: kiškių, žirafų, balandžių, akys pasislinkusios į galvos šonus, nes tam, kad išgyventų, jiems reikia periferinio matymo. Bentonas visuomet svarstė, ar žmonėms galima pritaikyti tą patį evoliucinį reiškinį. Tokio mokslinio tyrimo nefinansuotų niekas.

– Gerai jautiesi, Bazili? – klausia Bentonas.

– Kokių veidų? – iš magneto galo prabyla Bazilio galva. Vaizdas primena dirbtinį plautį.

– Daktarė Lein tau paaiškins.

– Paruošiau staigmeną, – sako Bazilis. – Kai baigsim, pasakysiu.

Jo akys keistos, regis, pro jas iš vidaus žvelgtų piktas padaras.

– Nuostabu. Mėgstu staigmenas. Dar kelios minutės ir baigsim, – šypsodamasis taria Bentonas. – Tuomet ir paplepėsime.

Apsaugininkai palydi Bentoną iš MRT kambario atgal, o daktarė Lein per vidaus ryšį pradeda aiškinti Baziliui, kad, jei veidas bus vyro, jam tereikia paspausti kairįjį pelės mygtuką, jei moters – dešinįjį.

– Daugiau nieko nedarykite ir nesakykite, tik spauskite mygtuką, – pakartoja.

Trijų būsimų funkcinių tyrimų tikslas nėra nustatyti, ar pacientas atskiria lytis. Vertinami jo emociniai procesai. Ekrane pasirodantys vyrų ir moterų veidai uždengiami kitais veidais, rodomais taip greitai, kad akys jų nepastebi, o smegenys fiksuoja. Dženreto smegenys mato veidus su kaukėmis, laimingus, piktus ar išsigandusius, veidus, kurie provokuoja.

Daktarė Lein po kiekvienos serijos klausia, ką jis matęs, ir jei galįs susieti veidus su emocija, kokia ji buvo. Vyrų veidai buvę rimtesni, atsako jis. Beveik tą patį jis atsako apie kiekvieną seriją. Tai dar nieko nereiškia. Niekas, kas įvyko šiose patalpose, nieko nereikš, kol nebus išstudijuota tūkstančiai nuotraukų. Tuomet mokslininkai galės pamatyti, kurios smegenų zonos testų metu buvo aktyviausios.

Svarbiausia pamatyti, ar jo smegenys veikia kitaip nei žmogaus, laikomo normaliu, ir sužinoti dar ką nors be to, kad jo smegenyse atsitiktinai aptikta cista, visiškai nesusijusi su jo grobuoniškais polinkiais.

– Kas nors tau paaiškėjo? – daktarės Lein klausia Bentonas. – Ir tiesa, Suzana, ačiū, kaip visada. Esi puiki kolegė.

Tirti kalinius jie stengiasi vakarop arba savaitgaliais, kai aplink nėra daug žmonių.

– Sprendžiant iš duomenų, jis atrodo sveikas – nematau jokių anomalijų. Išskyrus jo nepaliaujamą plepėjimą. Hiperkalbumą. Ar jam niekada nebuvo diagnozuotas bipolinis sutrikimas?

– Jo įvertinimai ir istorija mane stebina. Tačiau ne. Niekada nebuvo. Negydytas nuo jokių psichinių sutrikimų, kalėjime praleido tik metus. Svajonių subjektas.

– Taigi tavo svajonių subjektui prastai sekėsi slopinti stimulus, nes atlikdamas interferencinį testą jis padarė galybę klaidų. Galiu lažintis, kad jis nuolat neramus, o tai tikrai būdinga bipoliniam sutrikimui. Vėliau sužinosime daugiau.

– Pone Dženretai? – sako ji vėl paspaudusi pokalbio mygtuką. – Baigėme. Puikiai padirbėjote. Daktaras Veslis grįžta jūsų ištraukti. Prašau labai lėtai atsisėsti, gerai? Labai lėtai, kad neapsvaigtumėte. Sutarta?

– Viskas? Tik šitie kvaili testai? Parodykite man nuotraukas.

Ji pažvelgia į Bentoną ir atleidžia mygtuką.

– Sakėte, kad kai žiūrėsiu nuotraukas, stebėsite mano smegenis.

– Jo aukų skrodimo nuotraukas, – Bentonas paaiškina daktarei Lein.

– Žadėjote man nuotraukas! Žadėjote, kad gausiu savo paštą!

– Puikumėlis, – sako ji Bentonui. – Palieku jį tau.

Ginklas sunkus, jai nepatogu gulėti ant sofos, nukreipus vamzdį sau į krūtinę ir bandant nuspausti nuleistuką kairės kojos nykščiu.

Skarpeta nuleidžia ginklą ir įsivaizduoja tą patį bandanti atlikti po riešo operacijos. Jos ginklas sveria maždaug septynis su puse svarų, laikant jį už aštuoniolikos colių[5] vamzdžio, rankos ima drebėti. Ji nuleidžia kojas, nusiauna dešinįjį sportbatį ir nusimauna kojinę. Jos kairė koja stipresnė, tačiau reikia pabandyti ir dešiniąja. Ji svarsto, kuri Džonio Svifto koja buvo stipresnė – kairė ar dešinė. Skirtumas būtų, nors nebūtinai žymus, ypač jei jis buvo prislėgtas ir pasiryžęs, dėl ko ji taip pat nebuvo tikra – nebuvo tikra dėl nieko.

Ji pagalvoja apie Mariną: kuo daugiau minčių apie jį, tuo jai darosi pikčiau. Jis neturi teisės su ja šitaip elgtis, jokios teisės negerbti jos taip, kaip jiems tik susipažinus, o tai buvo taip seniai, labai seniai, todėl stebėtina, kad jis prisimena, kaip elgtis, tarsi tąkart. Svetainę pasiekia jos naminio picos padažo kvapas. Jam sklindant po namą, apmaudas kyla jos gerkle ir

[5] 1 colis ~ 2,50 cm.

suspaudžia krūtinę. Ji atsigula ant kairiojo šono, šautuvo buožę įremia į sofos ranktūrį, nukreipia ginklą į krūtinės vidurį ir nuspaudžia nuleistuką dešinės kojos nykščiu.

4

Bazilis Dženretas jo nepuls.

Nesurakintas jis sėdi priešais Bentoną mažame pokalbių kambaryje, durys uždarytos. Savo kėdėje Bazilis tylus ir mandagus. Protrūkis, kai jis buvo magneto viduje, truko apie dvi minutes, jam nurimus daktarė Lein jau buvo išėjusi. Išvedamas jis jos nematė, o Bentonas užtikrins, kad to neįvyktų niekada.

– Ar tikrai nesijauti apsvaigęs ar apkvaitęs? – ramiai, supratingai klausia Bentonas.

– Jaučiuosi puikiai. Testai buvo geri. Man jie visada patiko. Žinojau, kad viską pataikysiu. Kur nuotraukos? Tu žadėjai.

– Mes nieko panašaus neaptarėme, Bazili.

– Pataikiau viską į dešimtuką.

– Juk tau patiko.

– Kitąkart parodysi nuotraukas, kaip žadėta.

– Niekada tau to nežadėjau, Bazili. Ar tau buvo įdomu?

– Spėju, rūkyti čia negalima.

– Bijau, kad ne.

– Kaip atrodė mano smegenys? Gerai? Ar ką nors pamatėte? Ar, pamatę smegenis, galite nustatyti žmogaus protą? Jei man būtumėte parodę

nuotraukas, pamatytumėte, kad jos atitinka vaizdus mano galvoje.

Jis kalba tyliai ir greitai, bemaž stiklinės akys blizga, jam vis kalbant ir kalbant apie tai, ką mokslininkai galėtų tikėtis rasti jo smegenyse, jei tik sugebėtų iššifruoti „tai", o „tai" tikrai egzistuoja, nesustoja jis.

– „Tai"? – klausia Bentonas. – Gal gali paaiškinti, apie ką kalbi?

– Savo atmintį. Ar galite į ją pažvelgti, pamatyti, kas ten yra, pamatyti mano atsiminimus?

– Bijau, kad ne.

– Tikrai. Lažinuos, kad, jums darant pyp pyp, bum bum, tuk tuk, išlindo visokių paveiksliukų. Garantuoju, vaizdus pamatėte, o man pasakyti nenorite. Jų buvo dešimt ir tu tas moteris matei. Matei jų nuotraukas, dešimt, ne keturias. Dešimt-keturi buvo pokštas, didelis cha cha. Tu manai, kad keturios, aš žinau, kad dešimt, ir, jei būtum parodęs nuotraukas, žinotum ir tu, nes pamatytum, kad jos sutampa su vaizdais iš mano smegenų. Būdamas mano smegenyse, būtum pamatęs mano paveiksliukus. Dešimt-keturi.

– Papasakok, apie kokius paveiksliukus kalbi, Bazili.

– Tik erzinu tave, – mirkteli jis. – Noriu savo pašto.

– Kokius paveiksliukus galėjau pamatyti tavo smegenyse?

– Tas neprotingas moteris. Jie neduoda man mano pašto.

– Nori pasakyti, kad nužudei dešimt moterų? – klausia Bentonas, neparodydamas nei nuostabos, nei

savo nuomonės. Bazilis nusišypso, tarsi jam kažkas ką tik atėjo į galvą.

– Oi, dabar galiu judinti galvą, ar ne? Jokių juostų ant smakro. Ar jie priklijuos man smakrą, kai durs adatukę?

– Adatukės negausi, Bazili. Taip sutarta. Tavo nuosprendis pakeistas į bausmę iki gyvos galvos. Pameni, kalbėjome apie tai?

– Aš gi psichas, – šypsosi jis. – Todėl čia ir esu.

– Ne. Aptarkime tai dar kartą, svarbu, kad suprastum. Esi čia, nes sutikai dalyvauti mūsų tyrime, Bazili. Floridos gubernatorius leido tave pervesti į mūsų valstijos Batlerio ligoninę, tačiau Masačusetsas nebūtų sutikęs, jei jis nebūtų sušvelninęs tavo bausmės iki gyvos galvos. Pas mus, Masačusetse, mirties bausmės nėra.

– Žinau, kad norėtum išvysti dešimt damų. Pamatyti jas taip, kaip mačiau aš. Jos mano smegenyse.

Jis žino, kad negalima nuskenuoti ir pamatyti žmogaus minčių ir atsiminimų. Jis įsijautęs į savo protinguolio vaidmenį. Jis nori skrodimo nuotraukų, kad galėtų įkrauti savo žiaurias fantazijas, ir, kaip visi savimeiliai sociopatai, manosi esąs gana žavingas ir įdomus.

– Ar tai ir yra staigmena, Bazili? – paklausia Bentonas. – Tai, kad tu įvykdei dešimt, o ne keturias žmogžudystes, kuriomis buvai kaltinamas?

– Yra viena, apie kurią tikrai norėsi žinoti, – purtydamas galvą sako Bazilis. – Tai ir bus staigmena. Ypatingas dalykėlis tik tau už tai, kad buvai man toks malonus. Bet noriu pašto. Toks susitarimas.

– Man labai įdomu išgirsti apie tavo staigmeną.

– Kalėdų krautuvėlės poniutė, – sako jis. – Atsimeni tąją?

– Kodėl gi tau nepapasakojus apie ją, – pasiūlo Bentonas nežinodamas, apie ką kalba Bazilis. Apie žmogžudystę kalėdinių reikmenų parduotuvėje jis nieko nežino.

– Kaip dėl pašto?

– Pažiūrėsiu, ką galiu padaryti.

– Prisieki savo makaule, tralialialia?

– Pabandysiu.

– Negaliu prisiminti tikslios datos. Leisk pagalvoti, – jis įsistebeilija į lubas, ant kelių neramiai kruta nesurakintos rankos. – Maždaug prieš trejus metus Las Olase, manau, apie liepą. Taigi turbūt prieš dvejus su puse metų. Kodėl liepos mėnesį pietų Floridoje kam nors prireiktų pirkti kalėdinį šlamštą? Ji pardavė nedaug mažutėlių Kalėdų senelių su nykštukais ir spragtukų, ir kūdikėlių Jėzų. Nuėjau ten kaip tik tą rytą, nemiegojęs visą naktį.

– Atsimeni jos vardą?

– Niekad jo ir nežinojau. Na, gal ir žinojau. Bet užmiršau. Jei parodytum man nuotraukas, jos pakratytų man smegenis, galbūt ten ją pamatytum. Leisk pagalvoti, ar galiu ją apibūdinti. O, taip. Baltoji moteris ilgais dažytais plaukais, spalvos kaip iš *Myliu Liusę*[6]. Tokia storoka. Gal trisdešimt penkerių ar keturiasdešimties. Įėjau, užrakinau duris ir parodžiau

[6] *Myliu Liusę* – *I Love Lucy*, neregėto populiarumo sulaukusi 1950 metais pradėta rodyti Amerikos televizijos CBS situacijų komedija.

jai peilį. Išprievartavau galiniame sandėlyje, vienu pjūviu perpjoviau gerklę nuo čia iki čia, – pirštu brūkšteli per savo kaklą. – Buvo smagu, įjungiau ten stovėjusį ventiliatorių, nes buvo tvanku ir karšta, o tas ištaškė kraują po visą sušiktą skylę. Nemenka betvarkė iškuopti. O po to, leisk pagalvoti, – jis vėl užverčia akis į lubas, kaip dažnai elgiasi meluodamas, – tądien nebuvau su savo faro mašina, turėjau baiką ir palikau jį mokamoje aikštelėje už Riversaido viešbučio.

– Motociklą ar dviratį?

– Savo „Honda Shadow". Kas važiuoja žudyti dviračiu?

– Vadinasi, tą rytą planavai ką nors nužudyti?

– Atrodė nebloga mintis.

– Planavai nužudyti ją ar tiesiog planavai ką nors nužudyti?

– Pamenu, lijo dienų dienas ir aplink balas automobilių aikštelėje buvo pilna ančių. Visur antys mamytės ir mažiukai vaikiukai ančiukai. Visada dėl jų nerimaudavau. Vargšai maži ančiukai. Juos dažnai suvažinėja. Matai mažus vaikelius, sutraiškytus ant kelio, liūdna liūdna mamytė eina ir eina aplink savo mirusį kūdikėlį.

– Ar esi kada nors suvažinėjęs ančiukus, Bazili?

– Niekada nenuskriausčiau gyvūno, daktare Vesli.

– Sakei, kad, būdamas vaikas, žudei paukščius ir triušius.

– Tai buvo labai seniai. Žinai, berniukai su savo pneumatiniais ginklais. Beje, grįžtant prie mano pasakojimo, mano laimikis buvo tik dvidešimt šeši

doleriai ir devyniasdešimt vienas centas. Kažką turi daryti su mano paštu.

– Jau daugsyk minėjai, Bazili. Sakiau, kad padarysiu, ką galiu.

– Po viso šito gana apmaudu. Dvidešimt šeši doleriai ir devyniasdešimt vienas centas.

– Iš kasos aparato stalčiaus.

– Dešimt-keturi.

– Turėjai būti smarkiai išsikruvinęs, Bazili.

– Krautuvėlės gale buvo prausykla, – jis vėl užverčia akis į lubas. – Ką tik atsiminiau, apliejau ją „Klorokso“ valikliu, kad sunaikinčiau savo DNR. Dabar tu man skolingas. Noriu savo supisto pašto. Ištrauk mane iš savižudžio kameros. Noriu normalios kameros, kurioje manęs nestebėtų.

– Mes norim užtikrinti, kad būtum saugus.

– Duok man naują kamerą, nuotraukas ir paštą, aš papasakosiu tau daugiau apie Kalėdų parduotuvę, – sako jis. Dabar jo akys visai stiklinės, jis neramiai muistosi kėdėje, traškina krumpliais ir trepsi kojomis. – Nusipelniau atlygio.

5

Liusė sėdi ten, iš kur gali matyti laukujes duris, kur gali matyti įeinančius ir išeinančius. Ji stebi žmones jiems nežinant. Ji stebi ir matuoja netgi tuomet, kai laikas atsipalaiduoti.

Keletą pastarųjų vakarų ji lankėsi „Loreno" restorano bare ir kalbėjosi su barmenais Badžiu ir Tonia. Nė vienas jų nežino tikrojo Liusės vardo, tačiau abu pamena Džonį Sviftą, pamena jį kaip gražuoliuką ne homoseksualų gydytoją. „*Smegenų daktaras*, kuriam patiko Provinctaunas, ir kuris, deja, kaip gaila, nebuvo gėjus", – sako Badis. „Visada ateidavo vienas, išskyrus tą paskutinįjį kartą, kai buvo čia", – tęsia Tonia. Tą vakarą ji dirbo, pamena, kad ant Džonio riešų buvo įtvarai. Kai ji apie tai paklausė, jis atsakęs, jog buvo operuotas, bet operacija nelabai pavykusi.

„Džonis prie baro sėdėjo su moterimi, vienas kitam jie buvo itin draugiški ir kalbėjosi taip, tarsi aplink nebūtų kitų žmonių. Ji buvo vardu Džen, atrodė tikra protuolė, daili ir mandagi, labai drovi, visai nepasipūtusi, jauna, kasdieniškai apsirengusi –

džinsais ir džemperiu“, – pamena Tonia. „Akivaizdu, kad ji nebuvo sena Džonio pažįstama, galbūt buvo ką tik su ja susipažinęs ir ji jam pasirodžiusi įdomi, aiškiai patikusi“, – sako Tonia.

Patiko kaip, seksualiai? Liusė klausia Tonios.

Nesusidariau tokio įspūdžio. Kaip čia pasakius, panašu, kad ji turėjo kažkokią problemą, o jis stengėsi jai padėti. Žinai, jis juk buvo gydytojas.

Liusės tai nestebina. Džonis buvo nesavanaudis. Jis buvo ypatingai malonus.

Ji sėdi prie baro ir mąsto apie Džonį, įeinantį taip kaip ir ji ir sėdintį prie to paties baro, galbūt ant tos pačios kėdės. Įsivaizduoja jį su Džen, mergina, kurią ką tik sutiko. Jam nebūdinga kabinti moteris, jis nemėgo atsitiktinių pažinčių. Neužsiiminėjo vienos nakties nuotykiais, todėl visai realu, kad stengėsi jai padėti, patarė. Tačiau dėl ko? Medicininės problemos? Psichologinės problemos? Pasakojimas apie drovią jauną moterį, vardu Džen, buvo mįslingas ir trikdė. Kodėl, Liusė nežino.

Gal jis nebuvo patenkintas savimi. Gal buvo išsigandęs dėl prasčiau, nei tikėjosi, pavykusios riešo kanalo operacijos. Gal psichologinė pagalba droviai, jaunai ir gražiai moteriai ir jos draugija leido pamiršti savo baimes, pasijusti svarbiam ir stipriam. Liusė geria tekilą ir mąsto apie tai, ką jis jai pasakė praėjusį rugsėjį San Franciske, tada, kai jie matėsi paskutinį kartą.

Biologija yra žiauri, pasakė. *Fizinių trūkumų niekas nedovanoja. Jei esi randuotas, traumuotas ir luošas – niekam tavęs nereikia.*

Viešpatie, Džoni. Tai tik riešo kanalo operacija. Ne amputacija.

Atleisk, atsakė. *Susitikome ne tam, kad kalbėtume apie mane.*

Sėdėdama prie baro „Loreno" restorane, ji galvoja apie jį, stebi įeinančius ir išeinančius žmones, daugiausia vyrus, pro duris iš lauko veržiasi sniegas.

Bostone pradeda snigti, Bentonas savo „Porsche Turbo S" važiuoja pro Viktorijos laikų plytinius universiteto Medicinos fakulteto pastatus ir prisimena senus laikus, kai Skarpeta naktimis išsikviesdavo jį į morgą. Būdavo aišku, kad atvejis bjaurus.

Dauguma teismo psichologų nėra buvę morge. Jie nėra matę skrodimo ir net nenori pamatyti nuotraukų. Nusikaltėlis jiems daug įdomesnis nei tai, ką jis padarė savo aukai, nes jis yra pacientas, o auka – ne daugiau nei jo smurto iškrovos priemonė. Toks būna daugelio teismo psichologų ir psichiatrų pasiteisinimas. Labiau tikėtinas paaiškinimas būtų tai, kad jiems trūksta drąsos ar noro kalbėti su aukomis arba, dar blogiau, pabūti su jų negyvais sumaitotais kūnais.

Bentonas kitoks. Su Skarpeta praleidus daugiau nei dešimt metų, kitaip negalėtų ir būti.

Neišklausęs mirusiųjų, neturite teisės tirti jokios bylos, prieš gerus penkiolika metų, jiems dirbant su pirmąja bendra byla, pasakė ji. *Jei nematysite reikalo to daryti, aš, tiesą pasakius, nematysiu reikalo dirbti su jumis, specialusis agente Vesli.*

Ką gi, daktare Skarpeta, sutinku. Prašom mus supažindinti.

Gerai, pasakė ji. *Eime su manimi.*

Tada jis pirmą kartą pateko į morgo šaldytuvo vidų, dar ir dabar gali girdėti aštrų traukiamos rankenos girgždesį ir šalto dvokaus oro švilpimą. Tą kvapą, tamsią, šlykščią ir troškią mirties smarvę, jis gali atskirti bet kur. Ji tarsi kabo ore, ir jis visada įsivaizdavo, kad, jei ją būtų galima pamatyti, ji atrodytų tarytum pajuodęs, nuo mirusio kūno kylantis ir pažeme slenkantis rūkas.

Jis dar sykį atkuria pokalbį su Baziliu, analizuoja kiekvieną žodį, kiekvieną judesį, kiekvieną veido išraišką. Smurtaujantys nusikaltėliai pažada pačius įvairiausius dalykus. Norėdami gauti tai, ko nori, jie pragariškai visais manipuliuoja, žada parodyti vietas, kur paslėpė kūnus, prisipažinti padarę niekada neištirtus nusikaltimus, iki smulkmenų iškloti apie savo darbus, siūlo atskleisti savo motyvus ir psichologinę būklę. Dažniausiai tai būna melas. Tačiau šį kartą Bentonas susirūpinęs. Kažkas viduje jam sako, kad bent dalis Bazilio prisipažinimo yra tiesa.

Mobiliuoju bando prisiskambinti Skarpetai. Ji neatsiliepia. Vėl pabando po keleto minučių, tačiau ji nepasiekiama.

Palieka žinutę: „Paskambink, kai tik gausi šitą."

Durys atsiveria vėl, į vidų su sniegu, tarsi pūgos įnešta, įeina moteris.

Ji apsivilkusi ilgą, juodą paltą, nuleisdama gobtuvą purto nuo jo sniegą, šaltis nurausvinęs jos

šviesią odą, akys švyti. Ji graži, labai graži, gelsvais plaukais, tamsiomis akimis ir kūnu, kuriuo puikuojasi. Liusė stebi ją, nuplaukiančią į restorano galą, savo ilgu, juodu paltu ji švytuoja tarp stalų kaip patraukli klajoklė ar jausminga kerėtoja, jai grįžtant prie baro, kur pilna tuščių vietų, paltas sukasi apie jos ilgaaulius juodus batus. Ji pasirenka vietą prie Liusės, sulanksto paltą ir nežvilgtelėjusi be žodžių atsisėda.

Liusė geria tekilą ir, tarsi ją domintų paskutinis įžymybės romanas, spokso į televizorių, kabantį virš baro. Tarsi žinodamas, ko ji nori, Badis sumaišo moteriai gėrimą.

– Išgersiu dar vieną, – netrukus taria Liusė.

– Nešu.

Moteris juodu paltu su gobtuvu susidomi Badžio nuo lentynos keliamu spalvotu buteliu tekilos. Ji su užsidegimu stebi plona srove pilamą blyškiai geltoną skystį, užpildantį brendžio taurės dugną. Liusė lėtai teliūškuoja tekilą, jos kvapas pripildo šnerves ir nukeliauja tiesiai į smegenis.

– Nuo to birzgalo kentėsi Hado vertą galvos skausmą, – kimiu, gundančiu, paslapties pilnu balsu sako moteris juodu paltu su gobtuvu.

– Ji daug grynesnė už įprastinius gėrimus, – atsako Liusė. – Seniai negirdėjau žodžio *Hadas*. Dauguma mano pažįstamų sako *pragaras*.

– Bjauriausią galvos skausmą gaunu nuo margaritų, – siurbčiodama rožinį, šampano taurėje mirtinai nuodingai atrodantį „Kosmopolitaną“, tęsia moteris. – O pragaru aš netikiu.

– Jei toliau gersi šitą šlamštą, patikėsi, – atsako Liusė, veidrodyje už baro stebėdama vėl atsidarančias laukujes duris ir pro jas į „Loreno“ restoraną nešamą sniegą.

Nuo įlankos pučiamo vėjo garsas panašus į šilko šnaresį, jis jai primena ant skalbinių virvės besisupančias šilkines kojines, nors ji niekada šilkinių kojinių ant skalbinių virvės nėra mačiusi ir negirdėjo, kaip jos šnara vėjyje. Ji pastebi juodas moters kojines. Aukštos baro kėdės ir trumpi, skelti sijonai nėra saugus derinys, nebent moteris atsidurtų bare, kuriame, kaip paprastai ir nutinka Provinctaune, vyrai domisi tik vieni kitais.

– Dar vieną „Kosmo“, Stivi? – klausia Badis, o Liusė sužino jos vardą.

– Ne, – už ją atsako Liusė. – Tegu Stivi paragauja to paties, ką geriu aš.

– Paragausiu visko, – sako Stivi. – Manau, kad esu tave mačiusi „Margojoje lapėje“, šokai su įvairiais žmonėmis.

– Aš nešoku.

– Mačiau tave. Sunku tavęs nepastebėti.

– Dažnai čia ateini? – klausia Liusė, nes ji Stivi niekur nėra mačiusi: nei „Margojoje lapėje“, nei jokiame kitame Provinctauno restorane ar klube.

Stivi stebi, kaip Badis pila dar tekilos. Jis palieka butelį ant baro, pasitraukia ir užsiima kitu klientu.

– Pirmą kartą, – atsako ji Liusei. – Savaitė Provinctaune – Valentino dienos dovana nuo savęs pačios.

– Viduržiemį?

– Kai paskutinį kartą tikrinau, Valentino diena buvo žiemą. O atostogos – puikios.

– Jokios atostogos. Čia buvau visus šios savaitės vakarus, bet tavęs nemačiau nė karto.

– O tu kas? Baro policija? – Stivi nusišypso ir taip pažvelgia Liusei į akis, kad tai ją paveikia.

Liusė kažką pajunta. *Ne*, pamano ji. *Tik ne dar sykį.*

– Galbūt aš ateinu čia ne tik vakarais, taip kaip tu, – siekdama tekilos butelio ir brūkšteldama per Liusės ranką sako Stivi.

Jausmas darosi stipresnis. Stivi nagrinėja spalvotą etiketę ir lėtai stato butelį atgal, jos kūnas liečia Liusę. Jausmas dar labiau sustiprėja.

– „Cuervo“[7]? Kuo ji tokia ypatinga? – klausia Stivi.

– Kaip gali žinoti, ką aš veikiu? – sako Liusė.

Ji mėgina nuvyti tą jausmą šalin.

– Tiesiog spėju. Esi panaši į naktinę būtybę, – sako Stivi. Raudona tavo plaukų spalva natūrali, ar ne? Kaip su gilia raudona maišyta raudonmedžio spalva. Dažyti plaukai negali taip atrodyti. Ne visada nešiojai juos tokius ilgus, kaip dabar.

– Ar tu kokia aiškiaregė?

Jausmas darosi baisus. Jo nuvyti nebeįmanoma.

– Tiesiog spėju, – gundo Stivi balsas. – Taigi nepapasakojai man, kuo tas „Cuervo“ ypatingas?

– „Cuervo Reserva de la Familia“. Pakankamai ypatingas.

[7] Tekilos rūšis.

– Nieko sau. Panašu, kad šiandien mano pirmų kartų vakaras, – sako Stivi, paliesdama Liusės ranką ir minutėlę ją sulaikydama. – Pirmą kartą Provinctaune. Pirmą kartą geriu šimtaprocentinę agavos tekilą po trisdešimt dolerių už taurelę.

Liusę stebina Stivi žinios apie trisdešimt dolerių kainuojančią taurelę. Kaip nieko nenutuokianti apie tekilą, ji žino tikrai nemažai.

– Manau, kad išgersiu dar vieną, – Badžiui šūkteli Stivi, – galėtum į taurę įpilti ir šiek tiek daugiau. Būk gerutis.

Pildamas jai dar vieną, Badis šypsosi, o dar po dviejų taurelių Stivi pasilenkia prie Liusės ir sušnabžda jai į ausį.

– Ar turi ko nors?

– Apie ką kalbi? – klausia Liusė, jau pasidavusi.

Tekila ir planai nemiegoti per naktį dar labiau pakursto jausmą.

– Žinai, apie ką, – Stivi balsas tylus, jos kvėpavimas paliečia Liusės ausį, krūtis prisispaudžia prie jos rankos. – Ką nors parūkyti. Ką nors rimto.

– Kodėl manai, kad galiu turėti?

– Tiesiog spėju.

– Tau stebėtinai gerai sekasi.

– To tu čia gali gauti visur. Mačiau tave.

Vakarykštę naktį Liusė sutvarkė vieną reikaliuką, žino, kur tai galima padaryti. „Lapėje“, ten, kur ji tikrai nešoko. Ji nepamena mačiusi Stivi. Daug žmonių nebuvo, šiuo metų laiku niekada nebūna. Stivi ji būtų pastebėjusi. Ją ji būtų pastebėjusi ir didžiausioje minioje, ir judrioje gatvėje – bet kur.

– Gal pati esi baro policija, – sako Liusė.

– Pati neįsivaizduoji, kaip juokinga, – gundo Stivi balsas. – Kur apsistojai?

– Netoli nuo čia.

6

Valstijos Teismo medicinos eksperto biuras yra ten, kur jie dažniausiai ir būna, – geresnės miesto dalies pakraštyje, paprastai tolimajame Medicinos fakulteto kampe. Raudonų plytų ir betono komplekso galas remiasi į Masačusetso greitkelį, kitoje jo pusėje – Safolko apygardos pataisos namai. Jokio vaizdo pro langus ir niekada nesustojantis eismas.

Bentonas sustoja prie užpakalinių durų, aikštelėje pastebi tik du kitus automobilius. Tamsiai mėlyna „Crown Victoria" priklauso detektyvui Trašui. Visureigis „Honda" turbūt bus menkai apmokamą darbą dirbančio teismo medicinos eksperto, kuris tikriausiai neapsidžiaugė Trašo įkalbinėjamas atvykti taip anksti. Bentonas paskambina į duris ir apsidairo tuščioje automobilių stovėjimo aikštelėje – jis niekada nemano esantis saugus ar vienas. Durys atsidaro ir Trašas mosteli užeiti.

– Dieve, kaip nemėgstu šios vietos naktį, – sako Trašas.

– Nieko malonaus čia nėra bet kuriuo paros metu, – tarsteli Bentonas.

– Džiaugiuosi, kad atvykai. Neįtikėtina, kad blaškaisi su tuo, – stebisi jis, žvelgdamas į juodą „Pors-

che" ir uždarydamas duris. – Tokiu oru? Išprotėjai?

– Visi ratai varomieji. Kai šįryt važiavau į darbą, nesnigo.

– Kiti psichologai, su kuriais dirbau, niekada neatvykdavo, nesvarbu, sninga, lyja ar šviečia saulė, – sako Trašas. – Nei psichologai tyrėjai. Dauguma mano sutiktų FTB darbuotojų nėra matę mirusiojo.

– Išskyrus dirbančius valdyboje.

– Taip manai? Vyriausiojoje valstijos policijos valdyboje tokių taip pat pilna. Štai.

Eidamas koridoriumi, jis paduoda Bentonui voką.

– Viską tau įrašiau į diską. Visas nusikaltimo vietos ir skrodimo nuotraukas, viską, kas kol kas surašyta. Nieko netrūksta. Turi žiauriai snigti.

Bentonas vėl pagalvoja apie Skarpetą. Rytoj Valentino diena, jie ketino kartu praleisti vakarą, prie uosto romantiškai pavakarieniauti. Ji žadėjo pasilikti visą Prezidento dienos[8] savaitgalį. Jiedu nesimatė beveik mėnesį. Tačiau jai gali nepavykti čia patekti.

– Girdėjau prognozes apie numatomą gausų sniegą, – sako Bentonas.

– Nuo kyšulio link mūsų juda audra. Tikiuosi, be tų milijono vertės sportinių ratų, turi, ką vairuoti.

Trašas – stambus vyras, visą gyvenimą praleidęs Masačusetse, kalbantis kaip tikras jo gyventojas. Jo žodyne negirdėti nė vieno „r" garso. Jam apie

[8] JAV valstybinė šventė, minima trečiąjį vasario pirmadienį.

penkiasdešimt, trumpai kariniu stiliumi kirpti žili plaukai, apsivilkęs apglamžytą rudą švarką, visą dieną tikriausiai nesustodamas dirbo. Kartu su Bentonu jie eina ryškiai apšviestu koridoriumi. Jame nematyti nė dulkelės, tvyro oro gaiviklio kvapas. Vienas po kito seka saugyklos ir įkalčių kambariai, norint į juos patekti, reikia elektroninių kortelių. Yra net defibriliatorius – Bentonas neįsivaizduoja kam – ir skenuojantis elektroninis mikroskopas. Iš visų Bentono matytų morgų šis įrengtas geriausiai. Kitas klausimas – darbuotojai.

Metai iš metų dėl menkų atlyginimų, trukdančių pritraukti kompetentingus teismo medicinos ekspertus ir kitus darbuotojus, biuras turi milžiniškų personalo problemų. Prie to prisideda tariamos klaidos ir nusižengimai, sukeliantys piktus ginčus ir ryšių su visuomene problemas, sunkinantys gyvenimą ir mirtį visiems. Žiniasklaida ar pašaliniai negali laisvai patekti į biurą, jame tvyro priešiška nepasitikėjimo atmosfera. Bentonas čia mieliau eina vėlų vakarą. Lankydamasis darbo metu, biure jaučiasi nepageidaujamas ir erzinantis.

Su Trašu jie stabteli prie uždarų skrodimų kambario, naudojamo rezonansinėms arba biorizikingomis ar keistomis laikomoms byloms, durų. Suvibruoja Bentono telefonas. Nerodo vardo – paprastai tai reiškia ją.

– Sveikas, – sako Skarpeta. – Tikiuosi, vakarą praleidai geriau už mane.

– Esu morge. – Minutėlę, – atsiprašo Trašo.

– Į gerą nepanašu, – tęsia ji.

– Papasakosiu vėliau. Turiu klausimą. Ar esi girdėjusi, kad kas nors prieš dvejus su puse metų įvyko Kalėdų krautuvėlėje Las Olase?

– Sakydamas *kas nors*, turi galvoje žmogžudystę?

– Teisingai.

– Iš karto nepasakysiu. Galbūt Liusė ją gali atsekti. Girdėjau, pas jus sninga.

– Atsitempsiu tave čia, net jei reikėtų samdytis Kalėdų Senio elnią.

– Myliu tave.

– Ir aš, – sako jis.

Jis baigia pokalbį ir paklausia Trašo:

– Su kuo turime reikalą?

– Daktaras Lonsdeilas buvo malonus ir man padėjo. Tau jis patiks. Tačiau ne jis atliko skrodimą. Atliko *ji*.

Ji – tai viršininkė. Tai, ką *ji* pasiekė, pasiekė todėl, kad yra *ji*.

– Jei paklaustum manęs, – tęsia Trašas, – moterims nederėtų to daryti apskritai. Kokia moteris gali norėti tuo užsiimti?

– Yra ir gerų, – sako Bentonas. – Labai gerų. Ne visų pasiekimai yra dėl lyties. Greičiau nepaisant jos.

Trašas Skarpetos nepažįsta. Bentonas niekada, netgi su gerai pažįstamais, apie ją nekalba.

– Moterims nereikia matyti šito šlamšto, – taria Trašas.

Baltas nakties oras Komercijos gatvėje skverbiasi į kūną. Gatvės žibintų šviesoje sukasi snaigės, naktis

keistai švyti, jos abi eina tylios ištuštėjusios gatvės viduriu į rytų pusę link kotedžo, kurį Liusė išsinuomojo prieš kelias dienas, po to, kai Marinui paskambino Hogu pasivadinęs žmogus.

Ji užkuria židinį, abi su Stivi pasikloja užtiesalus, atsisėda priešais jį ir pasidalija suktinukę, susuktą iš Britų Kolumbijos atvežtos puikios žolės. Jos rūko, kalbasi ir juokiasi, tada Stivi užsimano daugiau.

– Tik vieną, – maldauja Liusei ją nurenginėjant.

– Čia tai alternatyvu, – nustemba Liusė, žiūrėdama į grakštų nuogą Stivi kūną, į raudonas delnų žymes, galbūt tatuiruotes, ant jo.

Jų keturios. Dvi ant krūtų, tarsi kažkas būtų jas nutvėręs, dvi ant šlaunų vidaus, tarsi kažkas bandytų praskėsti jos kojas. Nugara švari, kaip ir visur, kur Stivi negalėtų pasiekti ir atspausti jų pati, jei manytum, kad jos netikros. Liusė įsistebeilija. Ji paliečia vieną delno žymę, glamonėdama Stivi krūtį, uždeda ant jos ranką.

– Noriu pažiūrėti, ar tinka dydis, – sako Liusė. – Jos tikros?

– Kodėl gi tau nenusirengus.

Liusė elgiasi kaip paprašyta, bet visai nenusirengia. Židinio šviesoje ant patiestų užtiesalų ji valandų valandas daro, ką nori, ir Stivi jai leidžia. Ji gyvesnė už visus, ką Liusė yra lietusi, jos kūnas glotnus, švelnių linijų, grakštus, koks Liusės jau nebėra. Ji neleidžia Stivi jos nurengti, jos bemaž kovoja, Stivi išvargsta ir pasiduoda, tada Liusė palydi ją į lovą. Jai užmigus, Liusė guli ir klausosi nykaus vėjo švilpimo, bandy-

dama suvokti, ką tas garsas primena. Nusprendžia, kad jis nepanašus į šilkinių kojinių šnaresį, greičiau į sielvarto ir skausmo kupiną aimaną.

7

Skrodimų kambarys nedidelis, plytelėmis klotomis grindimis, su įprastiniu chirurginiu vežimėliu, skaitmeninėmis svarstyklėmis, įkalčių spinta, skrodimo pjūklais ir įvairiomis geležtėmis, pjaustymo lenta bei kilnojamu skrodimo stalu, pastatytu prie ant sienos pritvirtintos skrodimo kriauklės. Sienoje – pusiau atvertos kambario-šaldytuvo durys.

Paduodamas Bentonui porą mėlynų guminių pirštinių, Trašas klausia:

– Nori batų ar kaukės, ar dar ko nors?

– Ačiū, ne, – sako Bentonas.

Iš šaldytuvo, stumdamas metalinį vežimėlį su maiše užsegtu kūnu, pasirodo daktaras Lonsdeilas.

– Paskubėkim, – netoli kriauklės statydamas vežimėlį ir fiksuodamas du jo ratukus, sako jis. – Jau pakankamai užsiutinau žmoną. Šiandien jos gimtadienis.

Jis trukteli užtrauktuką ir atidaro maišą. Juodi, trumpai kirpti aukos plaukai vis dar drėgni ir kruvini, juose įstrigę smegenų ir kitų audinių gabalėliai. Iš jos veido beveik nieko nelikę. Atrodo, tarsi

jos galvoje būtų sprogusi nedidelė bomba, nors tai panašu į tiesą.

– Šūvis į burną, – paaiškina daktaras Lonsdeilas, jaunas, įsitempęs, beveik nekantrus vyras. – Smarkiai sulaužyta kaukolė, ištaškytos smegenys. Tą mes paprastai, savaime suprantama, siejame su savižudybėmis, tačiau šiuo atveju daugiau niekas su savižudybe nesiderina. Aš manau, kad, nuspaudžiant nuleistuką, jos galva buvo gana smarkiai atlenkta atgal; tai paaiškintų, kodėl jos veidas yra faktiškai nuplėštas, išlėkę kai kurie dantys. Vėlgi, būdinga savižudybėms.

Jis įjungia didinamąją lempą ir prikiša ją prie galvos.

– Kadangi ji nebeturi veido, nereikia atplėšti žandikaulių norint apžiūrėti burną, – komentuoja jis. – Ačiū Dievui už mažas malones.

Pasilenkęs Bentonas užuodžia salsvą yrančio kraujo dvoką.

– Gomurys ir liežuvis suodini, – tęsia daktaras Lonsdeilas. Šūvio metu sprogus dujoms, atsirado paviršiniai liežuvio, perioralinės odos ir panosės sužeidimai. Ne pats gražiausias būdas mirti.

Jis atitraukia užtrauktuką iki galo.

– Geriausią pasilik pabaigai, – sako Trašas. – Ką apie tai manai? Man primena Pasiutusį Arklį[9].

– Kalbi apie indėną? – klausiamai žvelgdamas ir atsukdamas mažą stiklinį buteliuką su skaidriu skysčiu pasitikslina daktaras Lonsdeilas.

[9] Pasiutęs Arklys (1840–1877) – Šiaurės Amerikos indėnų lakotų genties vadas.

– Aha. Kiek pamenu, tai jis uždėjo raudonus delnų atspaudus ant savo arklio užpakalio.

Moters kūnas išmargintas raudonomis delnų žymėmis – krūtinė, pilvas ir vidinė šlaunų pusė. Bentonas pritraukia didinamąją lempą dar arčiau.

– Jas galima nuvalyti tirpikliu, tokiu kaip izopropilo alkoholis, – pavalęs atspaudo kraštą sako daktaras Lonsdeilas. – Akivaizdu, kad jos atsparios vandeniui, primena tam tikrus dažus, naudojamus laikinoms tatuiruotėms. Spėju, galėjo būti panaudotas ir nenuplaunamas žymeklis.

– Manau, tokių jums šiose vietose jokioje kitoje byloje nepasitaikė, – spėja Bentonas.

– Niekada.

Padidintos delnų žymės yra ryškios, lygiais, tarsi pagal šabloną nubrėžtais kraštais. Bentonas stengiasi įžiūrėti teptuko brūkšnius, bet ką, kas parodytų, kaip buvo užtepti dažai ar rašalas. Nieko nepamato, tačiau, sprendžiant pagal spalvos sodrumą, piešiniai ant kūno neseni.

– Manau, kad jos buvo padarytos šiek tiek anksčiau. Kitaip tariant, su jos mirtimi tai nesusiję, – priduria daktaras Lonsdeilas.

– Ir aš taip manau, – sutinka Trašas. – Raganavimas šiose vietose plačiai paplitęs – juk netoliese Salemas[10] ir visa kita.

– Įdomu, kada toks dalykas ima blukti, – sako Bentonas. – Ar pamatavote žymes tam, kad nustaty-

[10] Salemas – miestas Masačusetso valstijoje, siejamas su 1692 metais ten prasidėjusiais raganų teismais.

tume, ar jos tokio paties dydžio kaip jos plaštakos, – jis parodo kūną.

– Man jos atrodo didesnės, – ištiesęs savo plaštaką sako Trašas.

– Ar ant nugaros yra? – klausia Bentonas.

– Po vieną ant sėdmenų ir viena tarpumentėje, – atsako daktaras Lonsdeilas. – Tos rankos panašios į vyriškas.

– Aha, – taria Trašas.

Lonsdeilas paverčia kūną ant šono, ir Bentonas apžiūri delnų žymes ant nugaros.

– Atrodo, lyg čia būta įbrėžimų, – pastebėjęs nubrozdintą vietą delno žymėje tarp menčių, sako jis. – Kilęs uždegimas.

– Nežinau visų smulkmenų, – atsako daktaras Lonsdeilas. – Tai ne mano byla.

– Atrodo, buvo nudažyta jau po nubrozdinimo, – sako Bentonas. – Ar čia yra ir rumbų?

– Gal vietinis patinimas. Histologiniai tyrimai parodys. Tai ne mano byla, – primena jis. – Jos skrodime nedalyvavau, – neužmiršta pridurti. – Tik trumpai apžiūrėjau prieš atveždamas. Tačiau permečiau skrodimo ataskaitą.

Jis neketina prisiimti kaltės, jei viršininkės darbas būtų aplaidus ar nekompetentingas.

– Ar žinote, kiek laiko ji jau mirusi? – klausia Bentonas.

– Šalta oro temperatūra turėjo sulėtinti stingimą.

– Kai ją rado, buvo sušalusi?

– Dar ne. Ją atvežus, kūno temperatūra buvo trisdešimt aštuoni laipsniai pagal Farenheitą[11]. Nusikaltimo vietoje nebuvau. Tokios informacijos neturiu.

– Šįryt dešimtą valandą buvo dvidešimt vienas laipsnis, – Bentonui sako Trašas. – Oro sąlygų aprašymas yra diske, kurį tau daviau.

– Taigi skrodimo ataskaita jau įrašyta, – apibendrina Bentonas.

– Ji diske, – atsako Trašas.

– Ar yra kokių nors medžiagų pėdsakų?

– Truputį žemės, plaukelių ir kitokių prie kraujo prilipusių dalelių, – atsako Trašas. – Ištirsime juos laboratorijoje kaip galima greičiau.

– Papasakok man apie rastą tūtelę, – paprašo Bentonas.

– Jos tiesiojoje žarnoje. Iš išorės nematyti, pamatėme po rentgeno tyrimo. Sušikčiausias reikalas. Kai man parodė rentgenogramą, pamaniau, kad tūtelė buvo ant rentgeno stalo po jos kūnu. Nebuvo net minties, kad prakeiktas daiktas būtų jos viduje.

– Kokios rūšies?

– Remingtono *Express Magnum*, dvylikto kalibro.

– Na, jei ji nusišovė, po to tūtelės į užpakalį pati tikrai neįsikišo, – nusprendžia Bentonas. – Patikrinsi ją NIBIT'e[12]?

– Jau tikriname, – sako Trašas. – Daužiklis paliko dailią žymę. Gal mums pasiseks.

[11] °C = °F/1,8-32.

[12] Nacionalinis integruotas balistinės informacijos tinklas.

8

Ankstyvą rytą sniego sūkuriai sukasi virš Keip Kodo įlankos ir, palietę vandenį, tirpsta. Sniegas lengvai nubalina pro Liusės langus matomą gelsvą pakrantės juostą, o aplinkinius stogus ir jos miegamojo balkoną nugula storoku sluoksniu. Ji užsitraukia antklodę ligi smakro ir žvelgia į vandenį ir sniegą suirzusi, nes reikia keltis ir tvarkytis su šalia miegančia moterimi – Stivi.

Liusei nevertėjo vakar vakare eiti į „Loreną". Ji norėtų, kad nebūtų nuėjusi, negali nustoti apie tai galvojusi. Pasišlykštėjusi savimi, ji greičiau nori išeiti iš mažyčio kotedžo su jį supančia veranda ir čerpių stogu, begalės nuomininkų nutrintais baldais ir maža priplėkusia virtuve su pasenusia įranga. Žaisdama horizonte, ryto šviesa nudažo jį įvairiais pilkais atspalviais, sninga beveik taip pat smarkiai kaip ir vakar vakare. Ji pagalvoja apie Džonį. Jis atvyko čia, į Provinctauną, savaitę prieš mirtį ir su kažkuo susipažino. Liusei reikėjo sužinoti tai seniai, tačiau ji negalėjo. Buvo per daug sunku. Ji klausosi lygaus Stivi kvėpavimo.

– Pabudai? – klausia Liusė. – Tau reikia keltis.

Ji spokso į sniegą, ant raibuliuojančio vandens besisūpuojančias jūrines antis ir nusistebi, kad jos nesušąla. Ji negali patikėti, kad, nepaisant visko, ką žino apie izoliacines pūkų savybes, bet koks šiltakraujis sutvėrimas per pūgą gali patogiai plūduriuoti lediniame vandenyje. Po antklode pasidaro šalta, žvarbu, ji pasijunta pasibjaurėtina su liemenėle, kelnaitėmis ir atsagstytais marškiniais.

– Stivi, pabusk. Man reikia eiti, – garsiai sako.

Stivi nesijudina, su kiekvienu įkvėpimu jos nugara švelniai kilnojasi. Liusei šleikštu dėl savo poelgio ir pikta, kad negali sulaikyti savęs nuo tokių poelgių, nuo dalykų, kurių ji negali pakęsti. Didesnę metų dalį ji sako sau *daugiau niekada*, bet pasitaiko vakarų kaip vakarykštis, neprotingų, nelogiškų ir žeminančių, ir ji visada gailisi, visada jai reikia suktis iš bjaurios padėties ir dar daugiau meluoti. Pasirinkimo ji neturi. Jos gyvenime jo nebėra. Ji per giliai įklimpusi, kad galėtų rinktis, o kai kas jau pasirinkta už ją. Ji vis dar negali patikėti. Paliečia savo švelnias krūtis ir išsipūtusį pilvą, kad įsitikintų, jog tai tiesa, tačiau suvokti to vis dar negali. Kaip tai galėjo nutikti jai?

Kaip Džonis gali būti miręs?

Ji niekada nesigilino į tai, kas jam nutiko. Pasitraukdamas Džonis su savimi išsinešė ir savo paslaptis.

Atleisk, ji mąsto tikėdamasi, kad, nors ir kur būtų, jis skaito jos mintis panašiai, kaip skaitydavo kadaise, tik truputį kitaip. Gal dabar jis gali žinoti, ką ji galvoja. Gal jis supranta, kodėl ji nesikišo ir tiesiog susitaikė su tuo, kad jis nusižudė. Galbūt jis buvo

prislėgtas. Gal jautėsi sužlugdytas. Ji niekada netikėjo, kad jį nužudė brolis. Svarstė galimybę, kad tai padarė kažkas kitas. Tada Marinas sulaukė grėsmingo skambučio iš Hogo.

– Turi keltis, – dar kartą sako ji Stivi.

Nuo stalelio prie lovos Liusė pasiima koltą 380.

– Nagi, kelkis.

Užsiklojęs plona antklode, kuri degdama neišskiria nuodingų dujų, tokių kaip cianidas, Bazilis Dženretas guli metalinėje lovoje savo kameroje. Čiužinys kietas ir plonas, jei kiltų gaisras, jis taip pat neskleistų mirtinų dujų. Adata būtų buvusi nemaloni, kėdutė – dar prasčiau, bet tik jau ne dujų kamera. Dusimas, pastangos nekvėpuoti, užtroškimas. *Dieve, ne.*

Klodamas lovą ir žvelgdamas į savo čiužinį, galvoja apie gaisrą ir negalėjimą kvėpuoti. Jis nėra toks niekšas. Bent jau niekam nėra daręs to, ką jo pianino mokytojas darė tol, kol Bazilis, kad ir kaip smarkiai motina jį lupo diržu, metė jo pamokas. Metė ir niekada negrįš nė vienai springimo, smaugimo, bemaž uždusimo minutėlei. Kol dujų kameros klausimas nebuvo kilęs, apie tai daug negalvojo. Nors jis žinojo apie mirties bausmės vykdymą su adata ten, Geinsvilyje, kalėjimo sargybiniai gąsdindavo jį dujų kamera, o jam susirietus drebant ant lovos, žvengdavo ir rėkaudavo.

Dabar jam nebereikia baimintis dujų kameros ar kokio kito egzekucijos būdo. Jis tapo moksliniu projektu.

Bazilis laukia metalinių durų apačios girgžtelėjimo ir savo pusryčių. Jis negali matyti šviesos lauke, nes nėra lango, tačiau iš sargybinių vaikščiojimo ir durelių girgždėjimo bei trinksėjimo, kitiems kaliniams gaunant kartais keptų kiaušinių, kartais plaktos kiaušinienės su šonine ir sausainių, supranta, kad aušta. Gulėdamas lovoje po saugia antklode ant nenuodingo čiužinio, jis uodžia maisto kvapą ir galvoja apie savo paštą. Privalo jį gauti. Jaučiasi kaip niekad įsiutęs ir sunerimęs. Klausosi žingsnių. Durų langelyje su tinkleliu pasirodo storas, juodas Dėdės Remuso veidas.

Taip jį vadina Bazilis. Dėdė Remusas. Tai ir yra priežastis, kodėl Bazilis jau visą mėnesį negauna savo pašto.

– Noriu savo pašto, – sako jis Dėdės Remuso veidui už tinklelio. – Gauti paštą yra mano konstitucinė teisė.

– Kodėl manai, kad kas nors parašys tavo apgailėtinam asmeniui? – klausia veidas už tinklelio.

Bazilis negali gerai įžiūrėti, mato tik juodą veido blyną ir į jį spoksančias drėgnas akis. Bazilis žino, ką daryti su akimis, kaip jas užgesinti, kad nešviestų į jį ir nepamatytų vietų, kurių nereikia, prieš joms patamsėjant ir sutrūkinėjant, o jam bemaž dūstant. Čia, savo savižudžio kameroje, jis negali daug nuveikti, nuo įsiūčio ir nerimo jam gręžia pilvą.

– Žinau, kad gavau paštą, – sako Bazilis. – Noriu jo.

Veidas išnyksta, atsidaro durų apačia. Bazilis nusiropščia nuo lovos ir pasiima savo padėklą, su-

žvanga užsitrenkiančios storų pilkų metalinių durų apačios durelės.

– Tikiuosi, niekas į tavo maistą neprispjaudė, – pro tinklelį sako Dėdė Remusas. – Skaniai papusryčiauk.

Liusei grįžtant į miegamąjį šaltomis plačių lentų grindimis, Stivi susisupusi į antklodę miega. Ant stalelio prie lovos Liusė pastato du puodelius kavos, pakiša ranką po čiužiniu ir užčiuopia pistoleto apkabą. Nors naktį elgėsi ir nerūpestingai, tačiau nebuvo tokia neatsargi, kad, namuose esant svetimam, paliktų užtaisytą ginklą.

– Stivi? – ragina ji. – Nagi, kelkis. Ei!

Stivi atsimerkia ir stebi prie lovos stovinčią ir apkabą į pistoletą kišančią Liusę.

– Koks reginys, – žiovaudama sako Stivi.

– Turiu eiti, – Liusė paduoda jai kavą.

Stivi spokso į ginklą.

– Turbūt manimi pasitiki, jei palikai jį čia ant stalo visą naktį.

– Kodėl turėčiau nepasitikėti?

– Spėju, kad jums, teisininkams, reikia baimintis visų, kurių gyvenimus sužlugdėte, – sako Stivi. – Šiais laikais sunku kuo nors pasitikėti.

Liusė pasakė jai esanti advokatė iš Bostono. Stivi turbūt galvoja apie daug daug ką, kas nėra tiesa.

– Iš kur žinojai, kad kavą mėgstu juodą?

– Nežinojau, – atsako Liusė. – Namuose nėra nei pieno, nei grietinėlės. Man tikrai reikia eiti.

– Manau, turėtum pasilikti. Patikėk, nesigailėsi. Mes taip ir nebaigėme, ar ne? Net nenurengiau tavęs,

taip mane nugirdei ir apsvaiginai. Tai man pirmas kartas.

– Panašu, kad tau daug kas nutinka pirmą kartą.

– Tu nenusirengei, – siurbčiodama kavą primena Stivi. – Tai tikrai pirmas kartas.

– Matyt, neskyrei tam daug dėmesio.

– Pakankamai stengiausi. Ne per vėlu pabandyti dar sykį.

Ji atsisėda ir įsitaiso tarp pagalvių, antklodė nuslysta ir atidengia jos krūtis nuo šalto oro sukietėjusiais speneliais. Ką turi ir ką su tuo daryti, ji žino tiksliai, ir Liusė netiki, kad tai, kas įvyko naktį, buvo pirmas kartas, kad kas nors buvo pirmą kartą.

– O Dieve, kaip skauda galvą, – žiūrėdama į Liusę sako Stivi. – Minėjai, kad nuo tekilos taip nebus.

– Sumaišei ją su degtine.

Stivi papurena savo pagalves, antklodė nuslysta jai ant klubų. Ji nusibraukia nuo akių šviesiai rusvus plaukus ir ryto šviesoje atrodo stulbinamai, tačiau Liusė nebenori turėti su ja nieko bendro, raudonos delnų žymės jai vėl sukelia pasibjaurėjimą.

– Atsimeni, vakar klausiau apie šitas? – žvelgdama į jas sako Liusė.

– Vakar manęs daug ko klausei.

– Klausiau, kur jas gavai.

– Kodėl gi tau nešokus atgal, – Stivi patapšnoja lovą, jos akys, regis, sudegintų Liusę.

– Turėjo skaudėti jas darant. Nebent jos būtų netikros, manau, kad taip ir yra.

– Galiu jas nusivalyti nagų lako valikliu arba kūdikių aliejumi. Esu įsitikinusi, kad neturi nei vieno, nei kito.

– Kam jų reikia? – Liusė spokso į delnų žymes.

– Mintis ne mano.

– O kieno?

– Vienos erzinančios personos. Ji jas padaro, o man reikia valytis.

– Leidi, kad kažkas ant tavęs pieštų? – susiraukia Liusė. – Šiek tiek iškrypėliška, – įsivaizduodama, kaip kažkas piešia ant nuogo Stivi kūno, ji pasijunta truputį pavydinti. – Neturi man sakyti kas, – sako Liusė, tarsi tai būtų nesvarbu.

– Geriau būti ta, kuri tai daro kažkam kitam, – sako Stivi ir Liusė vėl pajunta pavydą. – Ateik čia, – glostydama lovą savo raminamu balsu kviečia Stivi.

– Mums reikia iš čia judėti. Turiu reikalų, – atsako Liusė, nešdamasi juodas kareiviškas kelnes, dukslų juodą megztinį ir pistoletą į mažą vonią prie miegamojo.

Ji užsidaro ir užsirakina duris. Nežiūrėdama į veidrodį nusirengia, tikėdamasi, kad įsivaizduoja ar sapnuoja tai, kas nutiko jos kūnui. Duše ji paliečia save, patikrina, ar niekas nepasikeitė, ir, šluostydamasi rankšluosčiu, vengia veidrodžio.

– Tik pažiūrėkit, – sako Stivi Liusei, kuri apsirengusi ir sutrikusi, daug prastesnės nuotaikos nei prieš keletą minučių išėjo iš vonios. – Atrodai kaip kokia slaptoji agentė. Tu nepaprasta. Norėčiau būti į tave panaši.

– Nepažįsti manęs.

– Po šios nakties pažįstu pakankamai, – nužvelgdama Liusę tęsia ji. – Kas nenorėtų būti toks kaip tu? Nepanašu, kad ko nors bijotum. Ar ko nors bijai?

Liusė pasilenkia ir pataiso Stivi patalynę, iki smakro ją užklodama. Stivi veidas persimaino, ji įsitempia ir nuleidžia akis.

– Atleisk. Nenorėjau tavęs įskaudinti, – nuolankiai sako Stivi, jos veidai nurausta.

– Čia šalta. Užklojau tave, nes...

– Nieko baisaus. Taip jau yra nutikę, – ji pakelia akis, žvilgsnis pilnas begalinio liūdesio ir baimės. – Manai, kad aš bjauri. Bjauri ir stora. Nepatinku tau. Visai nepatinku dienos šviesoje.

– Tave galima būtų pavadinti visaip, bet tik ne bjauria ar stora, – taria Liusė. – Tu man patinki. Tiesiog... Velnias, atsiprašau. Nenorėjau tavęs...

– Nesistebiu. Kodėl tokiai kaip tu turėtų patikti tokia kaip aš? – apsivyniojusi antklode ir visiškai uždengusi savo kūną, nulipdama nuo lovos sako Stivi. – Galėtum turėti bet ką. Esu dėkinga. Ačiū. Niekam nepasakosiu.

Liusė praranda žadą, ji stebi, kaip įskaudinta Stivi iš svetainės pasiima savo drabužius ir drebėdama rengiasi.

– Viešpatie, Stivi, prašau, neverk.

– Nors teisingai mane pavadintum.

– Ką, po velnių, nori pasakyti?

Jos akys išsiplėtusios, tamsios ir išsigandusios, ji taria:

– Prašau, dabar norėčiau išeiti. Niekam nepasakosiu. Ačiū tau, esu labai dėkinga.

– Kodėl taip kalbi? – klausia Liusė.

Stivi apsivelka savo ilgą juodą paltą su gobtuvu. Pro langą Liusė stebi ją nueinančią, sniegui sūkuriuojant, paltas plakasi apie jos ilgaaulius juodus batus.

9

Po pusvalandžio Liusė užsitraukia savo slidinėjimo striukę, į kišenę įsikiša pistoletą ir dvi papildomas apkabas šovinių.

Galvodama apie Stivi, jos nepaaiškinamą elgesį, ir jausdama kaltę, ji užrakina kotedžą ir apsnigtais mediniais laipteliais nulipa į gatvę. Ji mąsto apie Džonį ir, atsiminusi San Franciską, kai jis pakvietė ją vakarienės ir užtikrino, kad viskas bus gerai, jaučiasi kalta. ·

Tau viskas bus gerai, pažadėjo jis.

Negaliu taip gyventi, atsakė ji.

„Mekoje“ Turgaus gatvėje buvo moterų naktis, restorane jų buvo pilna, pilna laimingų, pasitikinčių ir patenkintų savimi gražių moterų. Liusė jautė, kad į ją spokso. Ją tai trikdė taip, kaip niekada anksčiau.

Noriu kažką su tuo daryti dabar, pasakė ji. *Pažvelk į mane.*

Liuse, atrodai puikiai.

Tokia stora buvau tik dešimties.

Baigsi gerti vaistus ir...

Aš nuo to pavargau, man bloga.

Neleisiu tau nieko skubotai daryti. Turi manimi pasitikėti.

Žvakių šviesoje jis nepaleido jos žvilgsnio, ji visada prisimins jo veidą, jo akis, žvelgiančias taip, kaip tą vakarą. Jis buvo gražus, dailių bruožų ir neįprasta, panašia į tigro, akių spalva. Nuo jo ji negalėjo nuslėpti nieko. Jis žinojo viską, ką buvo galima suvokti visais įmanomais pojūčiais.

Jai einant apsnigtu šaligatviu palei Keip Kodo įlanką, įkandin seka vienatvė ir kaltė. Ji pabėgo. Atsimena, kaip išgirdo apie jo mirtį. Išgirdo taip, kaip niekas neturėtų – per radiją.

Žymus gydytojas buvo rastas nušautas Holivudo apartamentuose. Tyrimui artimi šaltiniai teigia, jog tai panašu į savižudybę...

Nebuvo, ko paklausti. Ji neturėjo pažinoti Džonio ir nepažinojo nei Lorelio, jo brolio, nei jokių jų draugų, tai ko gi ji gali paklausti?

Suvibruoja jos mobilusis, ji įsikiša ausinę į ausį ir atsiliepia.

– Kur esi? – klausia Bentonas.

– Einu per pūgą Provinctaune. Na, ne visai pūgą. Jau pradeda rimti, – ji apsvaigusi, jaučiasi lengvai pagiringa.

– Nutiko kas nors įdomaus?

Liusė suglumusi ir susigėdusi pagalvoja apie vakarykštę naktį. O sako visai ką kita:

– Tik tiek, kad, savaitę prieš mirtį čia atvykęs paskutinį sykį, buvo ne vienas. Pasirodo, atvažiavo čia iškart po operacijos, o tada išlėkė į Floridą.

– Lorelis su juo?

– Ne.

– Kaip jam vienam sekėsi?

– Kaip sakiau, aišku, kad buvo ne vienas.
– Kas tau sakė?
– Barmenas. Pasirodo, su kažkuo susipažino.
– Ar žinome su kuo?
– Moterimi. Daug jaunesne.
– Vardas?
– Džen, toliau nežinau. Džonis buvo nusiminęs dėl operacijos, kuri, kaip žinai, nebuvo labai sėkminga. Išsigandę ir prastai dėl savęs besijaučiantys žmonės padaro daugybę kvailysčių.
– Kaip pati jautiesi?
– Gerai, – sumeluoja ji.
Ji bailė, bailė ir savanaudė.
– Iš balso nepanašu, kad gerai, – sako jai Bentonas. – Ne tavo kaltė, kas nutiko Džoniui.
– Aš nuo to pabėgau. Nepajudinau nė piršto.
– Kodėl gi tau nepraleidus šiek tiek laiko su mumis. Kei atvažiuoja čia savaitei. Būtume laimingi, jei atvyktum. Mudu surastume laiko asmeniškai pasikalbėti, – sako psichologas Bentonas.
– Nenoriu jos matyti. Kad ji kaip nors suprastų.
– Liuse, negali nuolat su ja taip elgtis.
– Nesistengiu nieko įskaudinti, – sako ji, vėl galvodama apie Stivi.
– Tuomet pasakyk jai tiesą. Tai taip paprasta.
– Tu man paskambinai, – ji staigiai pakeičia temą.
– Noriu, kad man kaip galima greičiau šį tą nuveiktum, – atsako jis. – Kalbu saugiu telefonu.
– Aš taip pat, nebent netoliese būtų kas nors su pasiklausymo sistema. Sakyk.

Jis papasakoja apie žmogžudystę, kuri prieš maždaug dvejus su puse metų galbūt įvyko kažkokioje Kalėdų krautuvėlėje, manoma, Las Olase. Jis atpasakoja jai viską, ką girdėjo iš Bazilio Dženreto. Sako, kad Skarpeta nežino jokios panašios bylos, bet tuomet ji dar ir nedirbo pietų Floridoje.

– Šią informaciją suteikė sociopatas, – primena jis, – todėl negalėčiau prisiekti, kad ji patikima.

– Esą Kalėdų krautuvėlės aukai buvo išluptos akys?

– To jis man nesakė. Nepatikrinęs šios istorijos, nenorėjau užduoti jam per daug klausimų. Ar gali paleisti ją per HVT, pažiūrėk, gal ką atrastum?

– Pradėsiu lėktuve, – pažada ji.

10

Virš knygų lentynos kabantis laikrodis rodo pusę pirmos. Vaiką, kuris tikriausiai nužudė savo mažąjį broliuką, ginantis advokatas neskubėdamas varto popierius kitoje Kei Skarpetos stalo pusėje.

Deivas yra jaunas, tamsus, dailiai sudėtas vyras, vienas tų, kurių netaisyklingi bruožai kažkaip dera ir kartu sudaro itin patrauklų veidą. Jis pasižymi beatodairiškumu ir neteisėtais veiksmais teisme, o sekretorės ir studentės, aišku, išskyrus Rozą, tik jam atvykus į akademiją, staiga suranda priežasčių praeiti pro Skarpetos duris. Seniai peržengusi pensinį amžių, jau penkiolika metų Roza dirba Skarpetos sekretore ir gana lengvai atsispiria vyriškam žavesiui, nebent tai būtų Marinas. Jis, greičiausiai, yra vienintelis vyras, su kuriuo ji mielai flirtuoja.

Skarpeta pakelia ragelį, kad paklaustų Rozos, kur jis yra. Jis turėtų dalyvauti šiame susirinkime.

– Vakar vakare bandžiau jam prisiskambinti, – telefonu ji sako Rozai. – Keletą kartų.

– Leisk pabandyti, gal pavyks jį rasti, – sako Roza. – Pastaruoju metu jis gana keistai elgiasi.

– Ne tik pastaruoju metu.

Atmetęs galvą, Deivas skaito skrodimo ataskaitą pro raginius akinių rėmus, kabančius ant nosies galo.

– Pastarosios dvi savaitės buvo prastesnės. Kažkodėl įtariu, kad čia kalta moteris.

– Pamėgink jį surasti.

Ji padeda ragelį ir meta žvilgsnį į kitą stalo pusę, tikrindama, ar Deivas pasiruošęs tęsti savo išankstinės nuostatos kupinus klausimus apie dar vieną sudėtingą mirtį, kuri, jo įsitikinimu, už nemenką sumą gali būti išspręsta. Kitaip nei dauguma policijos departamentų, kurie prašo nemokamos akademijos mokslininkų ir medicinos ekspertų pagalbos, advokatai paprastai moka, nes atstovauja velniškai kaltiems žmonėms.

– Marino nebus? – klausia jis.

– Mėginame jį rasti.

– Po mažiau nei valandos turiu duoti parodymus, – jis verčia ataskaitos puslapį. – Iš galutinių rezultatų matau, kad išvada linksta prie smūgio ir nieko daugiau.

– Teisme to nesakysiu, – atsako ji žiūrėdama į ataskaitą, į skrodimo, kurį atliko ne ji, aprašymą. – Galiu pasakyti tik tiek, kad nors smūgis, šiuo atveju tariamas kritimas nuo sofos ant plytelėmis klotų grindų, ir gali sukelti subdurinę hematomą, tai yra mažai tikėtina. Panašiau, jog ji atsirado dėl brutalaus kratymo, sukėlusio sutrūkimus kaukolės ertmėje, subdurinį kraujavimą ir nugaros smegenų traumą.

– Dėl tinklainės kraujosruvų: argi mes nesutinkame, kad jas gali sukelti ir trauma, tokia kaip galvos

smūgis į plyteles, kurio pasekmė – subdurinė hematoma?

– Tik ne per tokį trumpą kritį. Vėlgi labiau tikėtina, kad jas sukėlė galvos purtymas pirmyn atgal. Taip, kaip aiškiai parašyta ataskaitoje.

– Nemanau, kad man labai padedi, Kei.

– Jei nenori objektyvios nuomonės, teks susirasti kitą ekspertą.

– Kito eksperto nėra. Tu neprilygstama, – jis šypsosi. – Kaip dėl vitamino K trūkumo?

– Jei turėtume priešmirtinio kraujo, kuris rodo baltymų sukeltą vitamino K trūkumą, – atsako ji. – Jei ieškotume leprechaunizmo.

– Bėda ta, kad neturime priešmirtinio kraujo. Jis neišgyveno taip ilgai, kad spėtų į ligoninę.

– Tai problema.

– Na, sukrėsto vaiko sindromo įrodyti neįmanoma. Galėtum bent jau pasakyti, kad tai neaišku ir nepanašu į tiesą.

– Aišku viena – keturiolikos metų mamytės sūnelis, jau dukart teistas nepilnamečių teisme už smurtą prieš kitus vaikus ir garsėjantis savo nežabotu būdu, neturėtų prižiūrėti naujagimio broliuko.

– Tu to nesakysi.

– Ne.

– Klausyk, viskas, ko prašau, – kad pasakytum, jog nėra neginčijamų įrodymų, kad tas kūdikis buvo purtomas.

– Aš taip pat pabrėšiu, kad nėra neginčijamų įrodymų, jog nebuvo, ir kad svarstomoje skrodimo ataskaitoje nematau jokių netikslumų.

– Akademija yra puiki, – keldamasis nuo kėdės sako Deivas. – Bet su manimi, bičiuliai, elgiatės negražiai. Marinas nepasirodo. Tu palieki mane ant ledo.

– Apgailestauju dėl Marino, – sako ji.

– Galbūt tau reikėtų geriau jį kontroliuoti.

– Vargu ar tai įmanoma.

Deivas susikaišioja savo ryškiai dryžuotus marškinius, pasitaiso ryškų šilkinį kaklaraištį ir užsimeta pagal užsakymą siūtą šilkinį švarką. Krokodilo odos portfelio viduje sutvarko popierius.

– Girdėjau gandus, kad knaisiojiesi po Džonio Svifto bylą, – garsiai užtrenkdamas sidabrinius užraktus vėl prabyla jis.

Skarpeta minutėlę netenka žado. Neįsivaizduoja, kaip Deivas galėjo tai sužinoti.

– Į gandus įpratau nekreipti dėmesio, Deivai.

– Jo brolis yra vieno mano mėgstamiausių restoranų Saut Byče savininkas. Jis vadinasi „Gandas", argi ne ironiška? – sako jis. – Žinai, Lorelis yra turėjęs problemų.

– Nieko apie jį nežinau.

– Kažkas iš ten dirbančių skleidžia kalbas, jog Lorelis nužudė Džonį dėl pinigų, dėl to, ką Džonis paliko jam savo testamentu. Sako, Lorelis turi įpročių, kurių negali sau leisti.

– Panašu į gandus arba pagiežingo pavyduolio kalbas.

Deivas eina durų link.

– Nekalbėjau su motina. Kiek bandžiau, jos vis nebūna. Beje, aš pats manau, kad Lorelis yra tikrai

mielas vaikinas. Tiesiog keistas sutapimas, kad prasidėjus kalboms Džonio byla pradedama tirti iš naujo.

– Nežinojau, kad ji buvo nutraukta, – atsako Skarpeta.

Snaigės skaudžiai čaižo veidą, šaligatviai ir gatvės aptraukti ledu. Gatvėse mažai žmonių.

Siurbčiodama garuojančią balintą kavą, Liusė sparčiai žingsniuoja link „Inkaro" viešbučio, kuriame, kad galėtų paslėpti savo išnuomotą „Hummer", prieš keletą dienų užsiregistravo netikru vardu. Niekada jo nepaliko prie kotedžo, nes nenorėjo, jog pašaliečiai žinotų, ką ji vairuoja. Ji pasuka siauru keliuku, vedančiu į nedidelę ant vandens įrengtą automobilių stovėjimo aikštelę, kurioje stovi apsnigtas „Hummer". Atrakina duris, užveda variklį ir įjungia šildymą. Automobilio langus aptraukęs baltas šerkšnas, Liusė pasijunta tarsi vėsioje eskimų trobelėje.

Ji skambina vienam savo pilotų ir pirštinėta ranka ima valyti šoninį langą, už kurio staiga pasirodo juodo gobtuvo įrėmintas veidas. Liusė nutraukia skambutį ir numeta telefoną ant sėdynės.

Galvoje perkratydama visas galimybes, ilgą minutę Liusė spokso į Stivi, paskui nuleidžia langą. Nieko gero, kad ją čia atsekė. Dar blogiau, kad ji nepajuto esanti sekama.

– Ką čia veiki? – klausia Liusė.

– Tik norėjau tau kai ką pasakyti.

Stivi veidą sunku išskaityti. Panašu, kad ji labai nusiminusi ir įskaudinta, akyse telkiasi ašaros, o gal

jos akys blizga dėl šalto, žvarbaus nuo įlankos pučiančio vėjo.

– Esi nuostabiausias mano sutiktas žmogus, – sako Stivi. – Manau, esi mano dievaitė. Mano nauja dievaitė.

Liusė nėra tikra, ar Stivi iš jos šaiposi. Gali būti, kad ne.

– Stivi, man reikia į oro uostą.

– Jie dar neatšaukia skrydžių. Tačiau likusi savaitė turėtų būti siaubinga.

– Ačiū už orų prognozę, – taria Liusė, Stivi žvilgsnis tampa nuožmus ir bauginantis. – Klausyk, aš apgailestauju. Niekada nenorėjau įžeisti tavo jausmų.

– Tu ir neįžeidei, – tarytum išgirdusi apie tai pirmąkart, taria Stivi. – Visai ne. Nemaniau, kad man taip patiksi. Norėjau tave surasti ir tai pasakyti. Įkišti į vieną tavo protingosios galvos kertelių, gal kokią juodą dieną prireiks. Niekada nebūčiau pamaniusi, kad man taip patiksi.

– Kartojiesi.

– Suintrigavai mane. Pasirodei tokia pasitikinti savimi, tokia arogantiška. Kieta ir atšiauri. Tačiau suvokiau, kad viduje tu ne tokia. Keista, kaip dalykai pasisuka visai ne taip, kaip tikiesi.

Į „Hummer" vidų pučiamas sniegas krinta ant sėdynių.

– Kaip mane radai? – klausia Liusė.

– Grįžau į tavo namus, bet jau buvai išėjusi, todėl nusekiau tavo pėdsakais sniege. Jie atvedė tiesiai čia. Koks tavo pėdos dydis? Aštuntas? Nebuvo sudėtinga.

– Na, atleisk už...

– Prašau, – Stivi ją ryžtingai nutraukia. – Žinau, kad, kaip sakoma, nesu dar vienas skalpas ant tavo diržo.

– Tuo neužsiimu, – atsako Liusė, nors ir užsiima.

Ji žino tai, nors pati to niekada taip nepavadintų. Dėl Stivi jaučiasi prastai. Taip pat ir dėl savo tetos, Džonio – visų, su kuriais nepasisekė.

– Kiti sakytų, kad tai tavo skalpas kabo ant mano diržo, – žaismingai, gundančiai sako Stivi, bet Liusė nebenori vėl pajusti to jausmo.

Stivi atgauna pasitikėjimą savimi, vėl tampa paslaptinga ir nepaprastai patraukli.

Nuo vandens švilpiant vėjui, sniegui krintant į automobilio vidų ir stingdant veidą, Liusė įjungia atbulinės eigos pavarą. Stivi pasiknaisioja kišenėje, išsitraukia popiergalį ir paduoda jį pro atvirą langą.

– Mano telefono numeris.

Kodas – 617, Bostono zona. Kur gyvena, ji Liusei niekada nesakė. Liusė niekada ir neklausė.

– Tiek tenorėjau pasakyti, – užbaigia Stivi. – Ir laimingos Valentino dienos.

Varikliui ūžiant, sniegui krentant ir limpant prie Stivi palto, jos žvelgia viena į kitą pro atvirą langą. Ji nuostabi, ir Liusė pajunta tą patį, ką jautė „Loreno“ bare. Ji galvojo, kad tai liovėsi. Dabar jaučia vėl.

– Aš ne tokia kaip kitos, – žvelgdama Liusei į akis sako Stivi.

– Ne, ne tokia.

– Tai mano mobiliojo numeris, – taria Stivi. – Iš tiesų gyvenu Floridoje. Baigusi Harvardą, mobilio-

jo numerio taip ir nepasikeičiau. Nesvarbu. Žinai, nemokamos minutės.

– Mokeisi Harvarde?

– Paprastai to neminiu. Kitą gali sugluminti ir atstumti.

– Kur Floridoje?

– Geinsvilyje, – patikslina ji. – Laimingos Valentino dienos, – pakartoja. – Tikiuosi, kad tau ji bus ypatingiausia iš visų.

11

1A auditorijos lentoje šviečia spalvota vyro torso nuotrauka. Jo marškiniai atsegti, į plaukuotą krūtinę įsmeigtas didelis peilis.

– Savižudybė, – iš savo suolo pasako vienas studentų.

– Štai dar vienas faktas. Nors iš šios nuotraukos nepasakytumėte, – šešiolikai akademijos paskaitoje sėdinčių studentų sako Skarpeta, – jo kūne yra daugybinių durtinių žaizdų.

– Žmogžudystė, – studentui greitai pakeitus nuomonę, visi nusijuokia.

Skarpeta pakeičia skaidrę, šioje matosi šalia mirtino dūrio išsidėsčiusios daugybinės žaizdos.

– Jos atrodo negilios, – sako kitas studentas.

– Kaip dėl kampo? Jei pasidarė jas pats, jos turėtų būti kampu?

– Nebūtinai, tačiau užduosiu jums klausimą, – nuo pakylos priešais auditoriją taria Skarpeta. – Ką jums galėtų pasakyti atsagstyti jo marškiniai?

Tyla.

– Jei ketintumėte nusidurti, ar durtumėte pro drabužius? – klausia ji. – Ir beje, jūs esate teisus, – ji pritaria studentui, kuris pastebėjo, kad durtinės

žaizdos negilios. – Dauguma jų, – parodo lentoje, – tik vos pažeidė odą. Jos vadinamos *dvejonių žymėmis.*

Studentai užsirašo. Tai sumanių ir protingų studentų grupė. Jie skirtingo amžiaus ir kilmės, atvykę iš įvairių šalies regionų, du iš Anglijos. Keletas detektyvų, siekiančių išsamių, tyrimui nusikaltimo vietoje reikalingų teismo medicinos žinių. Kiti – mirčių tyrėjai, kuriems reikia to paties. Dar kiti siekia magistro laipsnio psichologijos, branduolinės biologijos ir mikroskopijos srityse. Vienas – apygardos prokuroro pavaduotojas, norintis pasiekti daugiau apkaltinamųjų nuosprendžių teisme.

Ji rodo dar vieną skaidrę, šįsyk ypač klaikią žmogaus, kurio žarnos verčiasi iš jo pilve žiojinčio pjūvio, nuotrauką. Keli studentai suaikčioja. Vienas išsigąsta.

– Kas žino sepuku? – klausia Skarpeta.

– Charakiris, – nuo durų pasigirsta balsas.

Lyg tai būtų jo auditorija, įeina daktaras Džo Amosas, šiųmetinis teismo patologijos mokslinį darbą rašantis stipendininkas, ištįsėlis su nepaklusnių juodų plaukų kupeta, ilgu, atsikišusiu smakru ir tamsiomis, švytinčiomis akimis. Skarpetai jis primena juodą varną.

– Nenoriu nutraukti jūsų, – sako jis ir vis tiek nutraukia. – Šis vaikinas, – jis linkteli baisiosios nuotraukos pusėn, – pasiėmė didelį medžioklinį peilį, įsmeigė jį į vieną savo pilvo pusę ir pjovė skersai į kitą. Tai vadinama motyvacija.

– Ar tai buvo jūsų byla, daktare Amosai? – šįsyk klausia daili studentė.

Atrodydamas itin svarbus ir rimtas, daktaras Amosas prisiartina prie jos.

– Ne. Tačiau, norėdami atskirti savižudybę nuo žmogžudystės, turite atminti viena: žudydamasis žmogus pjaus skersai pilvo, o paskui į viršų. Charakiriui būdingas pjūvis yra tradicinės L raidės formos. O čia – ne taip, – jis parodo studentams skaidrę.

Skarpeta stengiasi nuslopinti susierzinimą.

– Būtų sudėtinga taip padaryti žudant, – priduria jis.

– Šis pjūvis ne L formos.

– Būtent, – atsako jis. – Kas balsuoja už žmogžudystę?

Keletas studentų pakelia rankas.

– Aš taip pat balsuoju, – su pasitikėjimu sako jis.

– Daktare Amosai? Per kiek laiko jis mirė?

– Keletą minučių išgyventi galėjo. Nukraujuojama tikrai greitai. Daktare Skarpeta, ar galėčiau su jumis minutėlę šnektelti? Atleiskit, kad sutrukdžiau, – sako jis studentams.

Kartu su Džo ji išeina į koridorių.

– Kas yra? – klausia.

– Dėl vėliau šią popietę numatytos pragaro scenos, – paaiškina jis. – Norėčiau ją truputį paaštrinti.

– Tai negalėjo palaukti, kol baigsis paskaita?

– Na, pamaniau, gal pakalbintum vieną studentų būti savanoriu. Jie padarys viską, ko paprašysi.

Ji ignoruoja šį pasigerinimą.

– Paprašyk, kad vienas jų padėtų su šios popietės pragaro scena, tačiau smulkmenų visai auditorijai pasakoti negali.

– Ir kokios tos smulkmenos?

– Galvojau apie Džen. Gal, kad man padėtų, leistum jai praleisti savo trečios valandos paskaitą? – jis kalba apie dailią studentę, paklaususią, ar jis dirbo su tais perskrostais viduriais.

Skarpeta ne vieną kartą juos matė drauge. Džo yra susižadėjęs, bet nepanašu, kad tai, nepaisant ir akademijos prašymo susilaikyti nuo tokio elgesio, suturėtų jį nuo gana draugiško bendravimo su patraukliomis studentėmis. Kol kas jis dar nebuvo pagautas peržengęs ribas, nors tam tikra prasme ji norėjo, kad būtų buvęs. Būtų itin laiminga jo atsikračiusi.

– Ji turėtų suvaidinti kaltininkę, – susijaudinęs tyliai aiškina jis. – Ji atrodo tokia miela ir nekalta. Taigi du studentai tiria žmogžudystę, auka, sėdinti ant unitazo, nušauta daugybiniais šūviais. Veiksmas, aišku, vyksta motelio kambaryje, Dženi įeina vaizduodama sugniuždytą ir isterišką nužudytojo dukterį. Pamatysim, ar studentai nepraras budrumo.

Skarpeta tyli.

– Be abejo, nusikaltimo vietoje sukinėsis keletas farų. Sakykim, jie dairosi aplink, nusprendę, kad nusikaltėlis pabėgo. Esmė – pažiūrėti, ar atsiras pakankamai gudrių, kurie norėtų įsitikinti, kad šita jauna daili mergaitė tikrai nenudėjo to bičo, savo tėtės, kol anas kakojo. Ir spėk ką? Nudėjo. Jie praranda budrumą, ji išsitraukia ginklą ir ima šaudyti, bet ją nukala. Ir *voilà*. Klasikinė savižudybė pasitelkiant policiją.

– Po paskaitos galėsi Dženę paprašyti pats, – sako Skarpeta, bandydama suvokti, kodėl scenarijus atrodo pažįstamas.

Marino naujovė – pragaro scenos, radikalios surežisuotos nusikaltimo vietos, atspindinčios tikrą tikros mirties riziką ir baisumus, yra apsėdusi Džo. Ji kartais pagalvoja, kad Džo turėtų mesti teismo patologiją ir parduoti sielą Holivudui. Jei jis turi sielą. Jo ką tik nupasakotas scenarijus jai kažką primena.

– Neblogai, ką? – klausia jis. – Galėtų nutikti tikrame gyvenime.

Tada ji prisimena. Yra nutikę tikrame gyvenime.

– Virdžinijoje tokią bylą turėjome, – prisimena ji. – Kai buvau viršininkė.

– Tikrai? – nustemba jis. – Spėju, pasaulyje nebelikę nieko naujo.

– Ir beje, Džo, – sako ji. – Daugumoje sepuku ar charakirio atvejų mirties priežastis yra sustojusi širdis. Taip atsitinka dėl širdies kolapso, kilusio dėl ūmaus intraabdominalinio slėgio kritimo, kuris įvyko staiga iškritus žarnoms. Ne nukraujavimas.

– Čia tavo byla? Ten? – jis parodo į auditoriją.

– Marino ir mano. Sena, sena byla. Ir dar vienas dalykas, – priduria ji. – Tai savižudybė, ne žmogžudystė.

12

„Citation X" lėktuvas skrenda į pietus vos mažesniu nei vienas machas[13] greičiu. Tuo metu Liusė siunčiasi failus į privatų virtualų tinklą, kuris yra taip apsaugotas ugniasienėmis, kad net Valstybės saugumas negalėtų įsilaužti.

Bent jau ji tiki, kad jos informacijos infrastruktūra saugi. Liusė įsitikinusi, kad niekas, taip pat ir Vyriausybė, negali patikrinti įslaptintų duomenų, sukurtų pasitelkus Heterogeninio vaizdo transakcijų duomenų bazės valdymo sistemą, sutrumpintai vadinamą HVT, perdavimo. Liusė pati yra HVT kūrėja ir programuotoja. Ji tikra, kad Vyriausybė apie ją nieko nežino. Ji įsitikinusi, kad apie ją žino tik keli. HVT yra užpatentuota, ji galėtų lengvai parduoti programinę įrangą, tačiau pinigų jai nereikia, nes savo milijonus seniai užsidirbo kurdama kitą programinę įrangą, daugiausia tokias pačias paieškos sistemas, kokias dabar yra paleidusi suktis kibernetinėje erdvėje ir ieškoti smurtinių mirčių, įvykusių bet kurioje pietų Floridos prekybos ar paslaugų vietoje.

[13] Machas – kūno judėjimo greičio vienetas.

Žmogžudysčių ji randa bakalėjos ir gėrimų parduotuvėse, masažo salonuose ir striptizo klubuose, tačiau joks, nei išaiškintas, nei neišaiškintas, smurtinis nusikaltimas negali patvirtinti Bazilio Dženreto Bentonui papasakotos istorijos. Tačiau kadaise prie A1A greitkelio ir rytinio Las Olaso bulvaro sankirtos, šalia pigių ir neskoningų pakrantės kromelių turistams, kavinių ir ledainių, buvo parduotuvė, kuri vadinosi Kalėdų krautuvėlė. Prieš porą metų ji buvo parduota marškinėliais, maudymosi kostiumėliais ir suvenyrais prekiaujančių „Pliažo ryklių" parduotuvių tinklui.

Džo sunku patikėti, su kiek daug bylų per savo sąlyginai trumpą karjerą dirbo Skarpeta. Kol neturi trisdešimties, teismo medicinos patologams retai pasiseka gauti pirmą bylą, ir tai tik su sąlyga, kad jų praktikos būta atkaklios ir nenutrūkstamos. Prie šešerių medicinos studijų metų pridėkime trejus, skirtus teisei. Nesulaukusi nė trisdešimt penkerių, ji jau buvo žymiausios Jungtinių Valstijų teismo medicinos ekspertų sistemos viršininkė. Be to, kitaip nei dauguma viršininkų, nebuvo tik administratorė. Ji atliko skrodimus, tūkstančius skrodimų.

Daugumos jų aprašymai sudėti į neva tik jai prieinamą duomenų bazę. Jos moksliniams tyrimams apie smurtą, – seksualinį smurtą, su narkotikais susijusį smurtą, smurtą šeimoje, – netgi buvo skirta valstybės parama. Daugelio senų bylų vyriausiasis tyrėjas buvo Marinas, kuris, jai esant viršininke, buvo vietinis žmogžudysčių detektyvas. Taigi jo ataskaitos taip

pat sukrautos į duomenų bazę. Tiesiog saldumynų parduotuvė. Rinktiniu šampanu trykštantis fontanas. Ekstazė.

Džo peržiūri bylą C328-93, šios popietės pragaro scenos modeliu tapusią policinę savižudybę. Galvodamas apie Džen, jis vėl spusteli ant nusikaltimo vietos nuotraukų. Tikroje byloje karingoji dukrelė guli ant grindų svetainėje, kraujo klane, veidu žemyn. Ji buvo nušauta trimis šūviais - vienu į pilvą, dviem į krūtinę. Jis galvoja apie tai, kaip ji buvo apsirengusi nudėdama tualete tupintį savo tėtušį ir prieš vėl išsitraukdama ginklą, kai policija suvaidino puikią sceną. Ji mirė basa, su nukirptais džinsais ir marškinėliais. Nevilkėjo nei liemenėlės, nei kelnaičių. Jis spusteli ant jos skrodimo nuotraukų: jam įdomu ne tai, kaip ji atrodė su Y pjūviu, o tai, kaip ji atrodė nuoga ant šalto metalinio stalo. Kai policija ją nušovė, jai buvo tik penkiolika. Jis pagalvoja apie Džen.

Džo pakelia akis ir nusišypso jai iš kitos rašomojo stalo pusės. Visą tą laiką ji kantriai sėdėjo ir laukė instrukcijų. Jis atidaro stalčių ir ištraukia devynių milimetrų Gloką, atitraukia spynos rėmą, kad įsitikintų, jog spyna tuščia, išima šovinių dėtuvę ir stumteli pistoletą link jos.

– Ar esi šaudžiusi iš ginklo? – klausia jis savo naujausios auklėtinės.

Ji turi nuostabiausią riestą nosytę ir milžiniškas šviesaus šokolado spalvos akis; jis įsivaizduoja ją nuogą ir negyvą, tokią kaip mergaitė jo monitoriaus nuotraukoje.

– Užaugau su ginklais, – sako ji. – Jei nieko prieš, norėčiau paklausti, į ką ten taip žiūri?

– Elektroninis paštas, – atsako jis, meluoti jam niekada nebuvo problema.

Jam greičiau patinka meluoti, daug labiau patinka, nei nepatinka. Tiesa ne visada yra tiesa. Kas yra tiesa? Tiesa yra tai, kas, jam nusprendus, yra tiesa. Viskas priklauso nuo interpretacijos. Džen ištempia kaklą, kad pamatytų jo monitorių.

– Geras. Tau atsiunčia ištisas bylas.

– Kartais, – sako jis ir spusteli kitą nuotrauką, už jo nugaros įsijungia spalvotas spausdintuvas. – Tai, kuo mes užsiimame, yra slapta, – prataria jis. – Ar galiu tavimi pasitikėti?

– Žinoma, daktare Amosai. Aš puikiai suvokiu, kas yra slapta. Jei nesuvokčiau, vadinasi, ruošiuosi ne tai profesijai.

Iš spausdintuvo išlenda spalvota ant svetainės grindų kraujo klane gulinčios negyvos mergaitės nuotrauka. Džo pasisukęs ją paima, žvilgteli ir paduoda jai.

– Tokia šią popietę būsi tu, – sako jis.

– Tikiuosi, ne tiesiogine prasme, – paerzina ji.

– Štai tavo ginklas, – jis pažvelgia į ant stalo priešais ją padėtą Gloką. – Kur žadi jį paslėpti?

– O kur jį paslėpė ji? – visiškai nesutrikusi pažvelgia į nuotrauką ir klausia Džen.

– Nuotraukoje nesimato, – atsako jis. – Nedidelėje knygoje, kuri, beje, turėjo kam nors pasirodyti įtartina. Ji neva randa negyvą tėvą, paskambina devyni vienuolika ir su knyga rankoje atidaro policijai

duris. Jai isterija, iš namų nebuvo išėjusi, tai kodėl ji po juos vaikšto su knyga?

– Man taip ir reikės elgtis?

– Pistoletas bus įdėtas į knygą. Kažkuriuo metu, kadangi žliumbsi, sieksi nosinės, išsitrauksi ginklą ir imsi šaudyti.

– Kas dar?

– Tada tave nušaus. Stenkis gražiai atrodyti.

– Kas dar? – nusišypso ji.

– Tai, kaip ji apsirengusi, – jis pažvelgia į ją, bandydamas akimis parodyti, ko nori.

Ji supranta.

– Lygiai tokių pačių daiktų neturiu, – atsako ji, lengvai koketuodama ir vaidindama naivią.

Naivumo jai tikrai neprikiši, dulkintis pradėjo turbūt dar būdama vaikų darželyje.

– Na, Džen, pabandyk apsirengti panašiai. Šortai, marškinėliai, be batų ir kojinių.

– Man panašu, kad ji be apatinių.

– Ir tu būk be jų.

– Ji atrodo kaip kekšė.

– Gerai, atrodyk kaip kekšė, – sako jis.

Džen mano, kad tai labai juokinga.

– Turiu galvoje, kad ir esi kekšė, ar ne? – jo mažos juodos akutės žvelgia į ją. – Jei ne, paprašysiu kurios nors kitos. Šiai pragaro scenai reikia kekšės.

– Tau nereikia jokios kitos.

– Tikrai?

– Tikrai, – nuramina ji.

Ji pasisuka ir tarsi besijaudindama, jog kažkas gali įeiti, nužvelgia uždarytas duris. Jis nieko nesako.

– Galime patekti į bėdą, – taria ji.

– Nepateksim.

– Nenorėčiau išlėkti.

– Užaugusi nori tapti mirčių tyrėja.

Ji linkteli, žvelgdama į jį ir ramiai žaisdama su viršutine savo akademijos polo marškinėlių sagute. Su jais ji atrodo puikiai. Jam patinka, kaip jie aptempia jos apvalumus.

– Aš suaugusi, – sako ji.

– Tu iš Teksaso, – Džo nužvelgia jos polo marškinėliais ir rusvai žalsvomis kareiviškomis kelnėmis aptemptą kūną. – Teksase mėgstate auginti didelius dalykus, ar ne?

– Negi kalbate man nešvankybes, daktare Amosai? – tingiai nutęsia ji.

Jis įsivaizduoja ją negyvą. Įsivaizduoja ją nušautą, kraujo klane ant grindų. Nuogą ant skrodimo stalo. Egzistuoja mitas, kad negyvėliai negali būti seksualūs. Jei žmogus atrodo gerai ir yra neseniai miręs, nuoga yra nuoga. Juokinga sakyti, kad vyras niekada neturėjo minčių apie moterį, kuri, taip jau nutikus, yra mirusi. Ant savo kamštinių lentų farai prisega ypač gražių moteriškos lyties aukų nuotraukas. Skaitydami paskaitas ir rodydami policininkams tam tikras fotografijas, teismo medicinos ekspertai vyrai sąmoningai parenka tas, kurios patinka jiems patiems. Džo tai yra matęs. Jis žino, kuo užsiima vyrukai.

– Nužudoma pragaro scenoje gerai padirbėk, – sako jis Džen, – ir aš tau pagaminsiu vakarienę. Esu vynų žinovas.

– Taip pat esi susižadėjęs.

– Ji konferencijoje Čikagoje. Galbūt ją užsnigs.

Džen atsistoja. Žvilgteli į savo laikrodį ir į jį.

– Kas buvo tavo mokinukė prieš mane? – klausia ji.

– Tu ypatinga, – atsako jis.

13

Likus valandai kelio iki Fort Lauerdeilo skrydžių valdymo centro, Liusė atsistoja pasiimti kavos ir nueiti į tualetą. Apniukusiame danguje už mažo ovalaus lėktuvo lango telkiasi audros debesys.

Ji grįžta į savo odinę kėdę ir paleidžia daugiau paieškų į Brovardo apygardos mokesčių ir nekilnojamojo turto archyvus, naujienų puslapius ir visur kitur, kur tik, jos galva, ką nors galima surasti apie Kalėdų krautuvėlę. Nuo aštuntojo dešimtmečio vidurio iki devintojo dešimtmečio pradžios toje vietoje buvo „Bėgiko" užkandinė. Vėliau ten porą metų buvo įsikūrusi cukrainė-ledainė „Kokosas". Vėliau, dutūkstantaisiais, pastatas buvo išnuomotas poniai Florianai Kvinsi, turtingo apželdinimo verslininko iš Vest Palm Byčo našlei.

Kai Liusė skaito straipsnį, pasirodžiusį *The Miami Herald* laikraštyje netrukus po Kalėdų krautuvėlės atidarymo, jos pirštai ilsisi ant klaviatūros. Jame pasakojama, kad ponia Kvinsi užaugusi Čikagoje, kur jos tėvas dirbo prekių biržos brokeriu ir kasmet per Kalėdas buvo savanoriu Kalėdų Seneliu „Macy's" universalinėje parduotuvėje.

„Mūsų gyvenime Kalėdos buvo pats stebuklingiausias laikas, – pasakojo ponia Kvinsi. – Mano tėvas buvo sužavėtas medienos ateities sandorių, ir gal todėl, kad jis užaugo miško ruošos krašte Albertoje, Kanadoje, mūsų namuose visus metus stovėjo vazonai su didelėmis sidabrinėmis Kalėdų eglutėmis, nukabinėtomis baltomis lemputėmis ir mažomis medinėmis figūrėlėmis. Spėju, todėl man ir patinka visus metus gyventi Kalėdų nuotaika.“

Jos krautuvėlėje sukaupta stulbinama papuošalų, muzikinių dėžučių, pačių įvairiausių Kalėdų senelių, žaislų – žiemos stebuklų ir miniatiūrinių traukinukų, riedančių ant mažutėlių bėgių, kolekcija. Reikia būti ypač atsargiam vaikštant tarp jos trapaus fantastiško pasaulio lentynų, kur labai lengva pamiršti, kad tiesiai už krautuvėlės durų šviečia saulė, auga palmės ir šniokščia vandenynas. Ponia Kvinsi pasakojo, kad, atidariusi Kalėdų krautuvėlę, ji sulaukė daug lankytojų, tačiau didesnioji jų dalis čia užėjo tik apsižvalgyti, o ne pirkti...

Liusė gurkšnoja savo kavą ir žvilgčioja į lydytu sūriu perteptą bandelę, gulinčią ant medinio padėklo. Ji alkana, tačiau baiminasi valgyti. Apie maistą Liusė galvoja nuolat, ją kankina mintys apie svorį, nors žino, kad jokia dieta nepadės. Ji gali badauti kiek tik geidžia, tai nepakeis nei jos mąstymo, nei išvaizdos. Jos kūnas buvo labiausiai suderintas prietaisas, o dabar jis ją išdavė.

Ji nuspaudžia dar vieną paiešką ir, peržvelgdama jos rezultatus, į kėdės ranktūrį įmontuotu telefonu bando prisiskambinti Marinui. Nors signalas ir silpnas, jis atsiliepia.

– Esu lėktuve, – skaitydama tekstą monitoriuje, sako ji.

– Kada išmoksi tą daiktą pilotuoti?

– Tikriausiai niekada. Neturėjau laiko gauti visas licencijas. Šiomis dienomis beveik neturiu laiko paskraidyti sraigtasparniu.

Ji nenori turėti laiko. Kuo daugiau skraido, tuo labiau jai tai patinka, o ji nebenori, kad jai tai patiktų. Federalinei aviacijos administracijai reikia nurodyti visus vartojamus medikamentus, nebent tai būtų nekenksmingos nereceptinės priemonės, o kai ji kitąsyk eis pas pilotų gydytoją atnaujinti savo sveikatos pažymėjimo, jai reikės įrašyti dostineksą. Kils klausimų. Valstybės biurokratai jos privatumą pavers skutais ir tikriausiai ras kokią nors priežastį atimti licenciją. Vienintelis būdas to išvengti – niekada daugiau nevartoti tų vaistų, ir tai ji kurį laiką jau bandė. Arba visai atsisakyti skraidyti.

– Aš pasiliksiu prie motociklų, – sako Marinas.

– Ką tik gavau šiokios tokios informacijos. Ne apie tą bylą. Kitą, galbūt.

– Iš ko? – įtariai klausia jis.

– Bentono. Pasirodo, vienas pacientas papasakojo istoriją apie kažkokią neištirtą žmogžudystę Las Olase.

Žodžius ji renkasi atsargiai. Marinui apie GROBUONĮ niekas nepasakojo. Baimindamasis, kad Ma-

rinas nenorės suprasti ir būti naudingas, Bentonas nenori, jog jis dalyvautų. Marino požiūris į žiaurius nusikaltėlius paprastas: šiurkščiai apdoroti, uždaryti ir pasiųsti juos kiek galima labiausiai kankinamai mirčiai. Jis turbūt paskutinis žmogus žemėje, kuriam rūpi, kad žudikas psichopatas iš tiesų turi protinę negalią ir nėra tiesiog įsikūnijęs blogis, arba kad pedofilas nepajėgus susidoroti su savo polinkiais lygiai taip, kaip psichinis ligonis negali atsikratyti haliucinacijų. Marinas mano, kad psichologiniai struktūrinės ir funkcinės smegenų vizualizacijos tyrinėjimai yra mėšlo krūva.

– Tas pacientas tvirtina, kad prieš porą ar trejetą metų Kalėdų krautuvėlėje buvo išžaginta ir nužudyta moteris, – Marinui aiškina Liusė jaudindamasi, kad vieną dieną ji netyčia prasitars, jog Bentonas tiria kalinius.

Marinas žino, kad Makleinas, mokomoji Harvardo ir pavyzdinė psichiatrijos ligoninė su mokamu turtingiesiems ir įžymiesiems skirtu korpusu, tikrai nėra teismo psichiatrijos institucija. Jei ten įvertinti vežami kaliniai, vyksta kažkas neįprasto ir slapto.

– Kur nužudyta? – klausia Marinas.

Ji pakartoja ir priduria:

– Jos šeimininkė – Floriana Kvinsi, baltoji, trisdešimt aštuonerių, vyras Vest Palme turėjo krūvą medelynų.

– Medelynų?

– Taip. Daugiausia augino citrusus. Kalėdų krautuvėlė veikė tik porą metų – nuo dutūkstantųjų iki du tūkstančiai antrųjų.

Liusė surenka dar keletą komandų ir duomenų failus konvertuoja į tekstinius, kuriuos siųs Bentonui.

– Ar esi girdėjęs apie vietelę, vadinamą „Pliažo rykliai"?

– Pradeda trūkinėti ryšys, – sako Marinas.

– Alio? Ar geriau? Marinai?

– Girdžiu.

– Taip dabar vadinasi ten esanti parduotuvė. Ponia Kvinsi ir jos septyniolikmetė dukra Helena dingo du tūkstančiai antrųjų liepą. Apie tai radau laikraščio straipsnį. Daugiau apie jas nieko įdomaus, keletas eilučių ten ir šen ir visai jokios informacijos pastaraisiais metais.

– Gal jos atsirado, o spaudoje to nebuvo? – svarsto Marinas.

– Neradau nieko, kas parodytų, kad jos gyvos ir gerai laikosi. Iš tiesų aną pavasarį sūnus bandė jas oficialiai paskelbti mirusiomis, tačiau nesėkmingai. Gal galėtum paklausti Fort Lauerdeilo policijos, ar jie ką nors prisimena apie ponios Kvinsi ir jos dukters dingimą. Pati planuoju rytoj kuriuo nors metu užsukti į „Pliažo ryklius".

– Be priežasties Fort Lauerdeilo farai taip lengvai visko nemestų.

– Sužinokime tą priežastį, – baigia ji.

Skarpeta toliau ginčijasi prie „USAir" bilietų kasos.

– Tai neįmanoma, – siaubingai susierzinusi, bemaž prarasdama kantrybę, kartoja ji. – Štai mano

užsakymo numeris ir kvitas. Štai čia. Pirma klasė, išvykimas šešios dvidešimt. Kaip mano rezervacija gali būti atšaukta?

– Ponia, viskas yra mano kompiuteryje. Jūsų rezervacija buvo panaikinta penkiolika po dviejų.

– Šiandien? – negali patikėti Skarpeta.

Tai turbūt klaida.

– Taip, šiandien.

– Neįmanoma. Aš tikrai neskambinau ir neprašiau anuliuoti.

– Na, kažkas skambino.

– Tai rezervuokite iš naujo, – rankinėje ieškodama piniginės taria Skarpeta.

– Reisas užpildytas. Galiu jus įrašyti į laukiančiųjų sąrašą, tačiau prieš jus jau yra septyni žmonės.

Skarpeta perkelia savo skrydį į rytojaus dieną ir paskambina Rozai.

– Tau teks grįžti manęs pasiimti, – sako ji.

– Vaje! Kas nutiko? Dėl blogo oro atšaukė skrydį?

– Kažkokiu būdu buvo panaikintas mano užsakymas. Lėktuvas pilnut pilnutėlis. Roza, ar šiandien skambinai patvirtinti užsakymą?

– Žinoma, skambinau. Apie pietus.

– Nežinau, kas nutiko, – galvodama apie Bentoną ir jų Valentino dieną sako Skarpeta. – Velnias! – nusikeikia ji.

14

Geltonas, į pernokusį mangą panašus mėnulis kabo virš skurdžių medžių ir krūmynų, žeme šliaužioja tamsūs šešėliai. Nelygioje mėnulio šviesoje Hogas mato neblogai, gana neblogai, kad žinotų, kur yra padaras.

Jis mato artėjantį padarą, nes žino, kur žiūrėti. Savo infraraudonųjų spindulių detektoriumi jis prieš keletą minučių aptiko jo šiluminę energiją; padaras lėtai juda tamsoje tarytum lazdelė, stebuklinga lazdelė. Rodydama šiltakraujo padaro ir žemės temperatūrų skirtumą, ryškiai raudona brūkšninė linija slenka galiniu polivinilchlorido vamzdžio šviesos diodų ekranu.

Jis yra Hogas, jo kūnas – daiktas, jis gali palikti jį kada panorėjęs ir niekas jo nepamatys. Ir dabar niekas negali pamatyti jo, vidury tuščios nakties laikančio gyvo kūno skleidžiamą šilumą aptinkantį detektorių, kuris perspėja jį mirksėdamas ryškiai raudona, tamsiu stiklu lygiai plaukiančia šviesa.

Padaras tikriausiai yra meškėnas.

Kvailas sutvėrimas. Sėdėdamas sukryžiavęs kojas ant smėlingos žemės, Hogas tyliai kalba su juo. Nukreipęs prietaisą į padarą, jis žvelgia į stiklu ju-

dančias ryškiai raudonas dėmes. Jis apieško tamsią bermą, už savęs jausdamas seną apgriuvusį namą, jausdamas jo trauką. Dėl į ausis įkištų kamštukų jo galva tarsi prikimšta vatos, kvėpavimas garsus, tarsi paniręs po vandeniu kvėpuotų pro vamzdelį ir girdėtų tik greitą, negilų savo kvėpavimą. Jam nepatinka tie ausų kamštukai, bet būti su jais yra itin svarbu.

Ar žinai, kas dabar nutiks, tyliai sako jis padarui. *Spėju, kad nežinai.*

Jis stebi pažemiui slenkantį tamsų apvalainą sutvėrimą. Juda taip, tarsi būtų stora, gauruota katė, gal tai ir yra katė. Padaras lėtai juda šiurkščia žole ir viksvomis, čia pasirodydamas, čia vėl dingdamas iš tamsių išstypusių pušų ir sudžiūvusių medžių išvartų šešėlių. Jis stebi padarą, stebi lęšiu plaukiančią raudoną švieselę. Lengvas vėjelis pučia į kitą pusę nuo kvailo padaro, todėl jis neužuodžia jo kvapo ir nejaučia pavojaus.

Jis išjungia detektorių ir pasideda jį ant kelių. Pasiima kamufliažinį Mosbergo pompinį 835-ąjį ultimagą ir nutaiko jį į padarą, skruostu pajunta tvirtą ir vėsią jo buožę.

Kurgi tu manai einą? šaiposi.

Padaras nebėga. Padaras kvailas.

Nagi. Bėk. Pabandyk.

Padaras toliau nerūpestingai krypuoja pažemiui.

Jausdamas lėtus sunkius savo širdies dūžius ir girdėdamas greitą savo kvėpavimą, jis seka padarą su prie peties prispaustu šautuvu, nuspaudžia nuleistuką ir tamsioje naktyje nuaidi skardus šūvis. Padaras sutrūkčioja ir nurimsta. Jis išsitraukia ausų kamštukus

ir klausosi, ar nepasigirs inkštimas ar urzgimas, bet neišgirsta nieko, išskyrus tolimą pietų 27-ojo greitkelio eismą ir savo paties kojų kaulų traškėjimą besikeliant nuo žemės. Jis lėtai išima tūtelę, pagauna ją, įsikiša į kišenę ir nužingsniuoja berma. Paspaudžia mygtuką ant šautuvo rėmo ir padarą apšviečia prie šautuvo pritaisytas medžioklinis prožektorius.

Padaras yra katė, gauruota, raina, su išsipūtusiu pilvu. Jis apverčia ją bato nosimi. Ji vaikinga, jis klausydamas svarsto, ar nešauti darsyk. Nepajunta jokių gyvybės ženklų – nei judesio, nei garso. Padaras, ko gero, slinko link apgriuvusio namo ieškodamas maisto. Jis galvoja apie tai, kaip jis uodžia maisto kvapą. Jei padaras manė, kad name būta maisto, galima nuspėti, kad ten neseniai gyventa. Užstumdamas saugiklį ir kabindamas ginklą ant peties, jis svarsto tokią galimybę. Nusitveria per petį permestos šautuvo buožės tarsi medkirtys kirvio, spokso į negyvą padarą ir galvoja apie medinį medkirtį, buvusį Kalėdų krautuvėlėje, tą didelį, stovėjusį prie pat įėjimo.

– Kvailas padaras, – sako jis; išskyrus negyvą padarą, nėra nieko, kas jį išgirstų.

– Ne, tai tu esi kvailas padaras, – už jo pasigirsta Dievo balsas.

Jis išsitraukia iš ausų kamštukus ir atsisuka. Ji stovi juodai apsirengusi, juodas grakštus siluetas mėnulio šviesoje.

– Liepiau tau to nedaryti, – sako ji.

– Niekas čia to negali išgirsti, – atsako jis ir perkelia ginklą ant kito peties, tarsi priešais save aiškiai matydamas tą medinį medkirtį.

– Daugiau nekartosiu.

– Nežinojau, kad buvai čia.

– Tu žinai, kur aš esu, tik tada, kai noriu, kad žinotum.

– Aš gavau tau „Medžioklę ir žūklę“. Du egzempliorius. Ir popieriaus, blizgančio lazerinio popieriaus.

– Sakiau tau atnešti šešis, iš jų po du „Skubėk žūklėn“ ir „Meškeriotojo dienoraščius“.

– Aš juos pavogiau. Buvo per daug sudėtinga vienu kartu paimti šešis.

– Tai grįžk. Kodėl tu toks bukaprotis?

Ji yra Dievas. Jos intelekto koeficientas – šimtas penkiasdešimt.

– Darysi, ką liepsiu, – sako ji.

Dievas yra moteris, ji yra viskas, kitos nėra. Ji tapo Dievu po to, kai jis padarė blogą dalyką ir buvo išsiųstas toli, labai toli, kur buvo šalta ir nepaliaujamai snigo. Vėliau jis grįžo, o ji kažkokiu būdu tapo Dievu ir pasakė jam, kad jis yra jos Ranka. Dievo Ranka[14]. Hogas.

Jis mato ją nueinančią, išnykstančią naktyje – Dievą. Jai tolstant greitkeliu, jis girdi variklio riaumojimą. Svarsto, ar ji kada nors vėl mylėsis su juo. Jis nuolat galvoja apie tai. Tapusi Dievu, ji atsisako su juo mylėtis. Jųjų sąjunga yra šventa, aiškina. Ji mylisi su kitais, tik ne su juo, nes jis yra jos Ranka. Ji šaiposi, sako, būtų ne visai teisinga mylėtis su nuosava Ranka. Tas pats kas su savimi, juokiasi ji.

[14] Angl. *Hand of God* (HoG) – Dievo ranka.

– Buvai kvaila, argi ne taip? – ant žemės gulinčiam negyvam vaikingam padarui sako Hogas.

Jis nori sekso. Nori jo dabar, netgi stovėdamas priešais negyvą padarą ir vėl paspirdamas jį bato galu, galvoja apie Dievą ir tai, kaip ji atrodo nuoga su delnų žymėmis ant viso kūno.

Žinau, kad to nori, Hogai.

Taip, sako jis, *noriu.*

Žinau, kur nori uždėti savo rankas. Ar aš teisi?

Taip.

Tu nori jas padėti ten, kur leidžiu padėti kitiems, ar ne?

Norėčiau, kad niekam neleistum. Taip, noriu.

Ji verčia jį piešti raudonas delnų žymes ten, kur jis nenori kad liestųsi kiti, ten, kur jis dėjo savo rankas tada, kai darė blogą dalyką ir buvo išsiųstas toli, kur šalta ir sninga, ten, kur jie įkišo jį į aparatą ir pertvarkė jo molekules.

15

Kitą rytą, antradienį, nuo nutolusios jūros atslinkę kaupiasi debesys, vaikingas negyvas padaras, jau aptiktas musių, sustiręs tyso ant žemės.

– Žiūrėk, ką prisidirbai. Nužudei visus savo vaikus, ar ne? Tu, kvailas padare.

Hogas paspiria jį batu. Musės it žiežirbos šoka į šonus. Jis stebi, kaip jos grįžta prie kruvinos sukrešėjusios galvos. Spokso į sustirusį negyvą padarą ir juo ropojančias muses. Jo tai nejaudina. Jis pritupia šalia, gana arti, kad vėl išbaidytų muses, ir dabar jau užuodžia. Užuodžia mirties dvelksmą, smarvę, kuri po keleto dienų, priklausomai nuo vėjo, bus juntama iš toli. Musės angose ir žaizdose sudės kiaušinius, ir greitai lavonas knibždėte knibždės lervų, tačiau tai jo nejaudins. Jis mėgsta stebėti, ką daro mirtis.

Rankose laikydamas ginklą, jis eina apgriuvusio namo link. Klauso pietų 27-ojo greitkelio ūžesio, tačiau niekam nėra priežasčių čia atvykti. Ilgainiui atsiras. Tačiau dar ne dabar. Jis užkelia koją ant pūvančio prieangio, lūžta sutrešusi lenta, jis atveria duris ir įeina į tamsų, troškų, dulkėmis padengtą kambarį. Namo viduje tamsu ir tvanku net giedrą dieną, o šįryt dar blogiau dėl artėjančios audros.

Dabar aštuonios, name tamsu bemaž kaip naktį, jis ima prakaituoti.

– Čia tu? – iš tamsos namo gale, iš ten, iš kur ir turėtų, nuskamba balsas.

Prie sienos stovi iš faneros lentos ir betoninių blokelių suręstas stalas su nedideliu akvariumu. Jis nukreipia į jį ginklą ir spusteli mygtuką ant šautuvo rėmo. Ksenoninė šviesa apšviečia akvariumo viduje tupintį juodą tarantulą. Jis nejudėdamas tupi ant nešvaraus smėlio ir drožlių, lyg tamsi ranka šalia kempinėlės su vandeniu ir pamėgto akmenėlio. Akvariumo kampe apšviesti neramiai sukruta nedideli svirpliai.

– Eikš pakalbėti su manimi, – pakviečia reiklus, tačiau silpnesnis nei vos prieš dieną balsas.

Jis nėra tikras, jog džiaugiasi, kad balsas gyvas, greičiausiai, kad taip. Nuo akvariumo nuima dangtį ir tyliai, meiliai kalba vorui. Voro pilvas apiplikęs, apsitraukęs išdžiūvusiais klijais ir blyškiu gelsvu krauju; galvojant apie tai, kodėl jis nupliko ir bemaž nukraujavo, jį užplūsta neapykanta. Kol voras nenusiners, jo plaukai neataugs; jis gali išgyti, tačiau gali ir neišgyti.

– Tu žinai, kieno tai kaltė, ar ne? – sako jis vorui. – Žinai, jog tuo užsiėmiau.

– Eikš čionai, – kviečia balsas. – Girdi mane?

Voras nejuda. Jis gali mirti. Nemenka galimybė, kad taip ir atsitiks.

– Atleisk, kad manęs taip ilgai nebuvo. Žinau, kad jauteisi vienišas, – taria jis vorui. – Negalėjau pasiimti tavęs kartu dėl tavo būklės. Reikėjo ilgai važiuoti. Ir buvo šalta.

Jis įkiša ranką į akvariumą ir švelniai paglosto vorą. Tas vos sukruta.

– Čia tu? – balsas, nors reiklus, užkimęs ir dar silpnesnis.

Jis mėgina įsivaizduoti, kaip jausis nebelikus balso, ir galvoja apie sustirusį, musių nusėstą, negyvą padarą.

– Ar čia tu?

Jis laiko nuspaustą mygtuką, šviesa krinta ten, kur nukreiptas ginklas, išryškindama purvinas sudžiūvusiais vabzdžių kiaušinėliais nuklotas medines grindis. Jo batai slenka įkandin šviesos.

– Ei? Kas ten?

16

Ginklų ir įnagių žymių laboratorijoje Džo Amosas juodą odinę „Harley-Davidson“ striukę užsega ant aštuoniasdešimties svarų balistinės želatinos bloko. Ant jo uždėtas mažesnis, sveriantis dvidešimt, su „Ray-Ban“ akiniais nuo saulės ir veidą bei plaukus imituojančia kauke.

Džo atsitraukia pasigėrėti savo darbu. Jis patenkintas, tačiau šiek tiek pavargęs. Vakaras su naujausia auklėtine ilgokai užtruko. Išgėrė per daug vyno.

– Juokinga, ar ne? – sako jis Dženi.

– Juokinga, bet šlykštu. Jam geriau nežinoti. Girdėjau, jis iš tų, su kuriais geriau reikalų neturėti, – sėdėdama ant stalo, sako ji.

– Reikalų geriau neturėti su manimi. Galvoju į paketą įdėti raudonų maistinių dažų. Bus panašiau į kraują.

– Puiku.

– Ir šiek tiek rudų, gal atrodys kaip yrantis. Gal reikia jį pasmirdinti.

– Tu su savo pragaro scenomis...

– Mano protas niekada nesiilsi. Tačiau nugarą skauda, – gėrėdamasis savo darbu, pertraukia jis. – Už tai, kad susižeidžiau nugarą, patrauksiu ją į teismą.

Nelengva tvarkytis su želatina – elastinga, skaidria, iš perdirbtų gyvulių kaulų ir jungiamojo kolageno audinio pagaminta medžiaga. Tuos aprengtus blokus buvo velniškai sunku nuo šaldiklių atvilkti iki juodai apmuštos vidaus šaudyklos sienos. Laboratorijos durys užrakintos. Raudona lempelė virš durų, perspėjanti, kad šaudykla užimta, dega.

– Visas pasidabinęs neturi, kur eiti, – sako jis atgrasiai masei.

Plačiau žinoma kaip želatinos hidrolizatas, ši medžiaga taip pat naudojama šampūnams, kondicionieriams, lūpdažiams, baltyminiams gėrimams, vaistams nuo artrito ir daugeliui kitų produktų, kurių Džo nebelies iki gyvenimo pabaigos, gaminti. Jis netgi nebučiuos lūpdažiu pasidažiusios sužadėtinės, tikrai daugiau niekada. Pastarąjį kartą jos lūpoms prisispaudus prie jo, jam teko užsimerkti, nes staiga jis pamatė milžiniškame puode kunkuliuojantį karvių, kiaulių ir žuvų šūdą. Dabar jis skaito etiketes. Jei sudedamųjų dalių sąraše pamato hidrolizuotą gyvulinį proteiną, daiktą meta šiukšliadėžėn arba stato atgal į lentyną.

Tinkamai paruošta balistinė želatina imituoja žmogaus kūną. Terpė ne blogesnė nei kiaulės audinys, nors Džo rinktųsi pastarąjį. Jis girdėjęs, kad yra laboratorijų, kuriose, norint išbandyti kulkos skvarbą ir nukaunamąjį poveikį įvairiose situacijose, šaudoma į negyvą kiaulę. Jis daug mieliau šaudytų į kuilį[15].

[15] Angl. *Hog* – kuilys.

Daug mieliau aprengtų kuilį žmogaus rūbais ir leistų studentams jį suvarpyti kulkomis iš įvairių atstumų ir ginklų. Būtų puiki pragaro scena. Galėtų būti dar pragariškesnė, jei šaudytų į gyvą kuilį, tačiau Skarpeta to niekada neleistų. Ji nieko nenori girdėti netgi apie tai, kad studentai šaudytų į negyvą.

– Teisdamasis su ja nieko nelaimėsi, – sako Dženi. – Ji yra ir teisininkė.

– Baisus čia daiktas.

– Na, sprendžiant iš to, ką pasakojai, tą jau esi nesėkmingai išbandęs. Bet kuriuo atveju pinigingoji yra Liusė. Girdėjau, kad mano esanti nežinia kas. Aš jos nepažįstu. Niekas nepažįsta.

– Nieko nepraleidai. Tačiau vieną gražią dieną atsiras tas, kuris pastatys ją į vietą.

– Pavyzdžiui, tu?

– Gal jau pastačiau, – šypsosi jis. – Pasakysiu viena – iš čia be savo dalies nedingsiu. Po to, kokį mėšlą perbridau, esu šio bei to nusipelnęs, – dabar jis vėl galvoja apie Skarpetą. – Su manimi ji elgiasi kaip su šūdo gabalu.

– Gal, prieš baigdama mokslus, susipažinsiu su Liuse, – mąsliai sako Dženi, sėdėdama ant stalo ir spoksodama į Amosą ir Marinu aprengtą želatininį žmogų.

– Jie visi yra nuliai, – pyksta jis. – Suknista trejybė. Na, esu parengęs jiems nedidelę staigmeną.

– Ką?

– Pamatysi. Gal ir pasidalinsiu su tavimi.

– Kas gi tai yra?

– Sakykim taip, – sako jis. – Iš to turėsiu naudos. Ji manęs neįvertina, o tai yra baisi klaida. Galų gale bus baisiausiai juokinga.

Jo, kaip mokslinio bendradarbio, pareiga – padėti Skarpetai Brovardo apygardos morge, o ji laiko jį paprastu juodadarbiu: liepia, tarsi kokiam niekingam morgo asistentui, o ne gydytojui, siūti kūnus po skrodimo, skaičiuoti tabletes kartu su mirusiaisiais atvežtuose vaistų buteliukuose ir kataloguoti asmeninius daiktus. Jo atsakomybei ji priskyrė pasverti, pamatuoti ir nurengti lavonus, patikrinti visą lavonmaišyje užsilikusią šlykštynę, ypač jei tai pašvinkusi, lervų apnikta skenduolio masė arba vos ne griaučiais virtusių palaikų supuvusi mėsa ir kaulai. Tačiau labiausiai žeidžia nemaloni pareiga – užmaišyti dešimties procentų balistinę želatiną, kurios blokus naudoja mokslininkai ir studentai.

Kodėl? Pasakyk nors vieną priežastį, pasakė jis Skarpetai, kai pernai vasarą ji jam skyrė šią užduotį.

Tai yra dalis tavo parengimo, Džo, jai būdingu lediniu tonu atsakė ji.

Ruošiuosi būti teismo patologu, o ne laboratorijos techniku ar virėju, suniurzgė jis.

Teismo medicinos specialistus pradedame ruošti nuo pačios apačios, pasakė ji. *Nėra nieko, ko nesugebėtum ar nenorėtum atlikti.*

Ar ne? Spėju, tuoj man papasakosi, kad, pradėjusi karjerą, gamindavai balistinės želės blokus, pasakė jis.

Gaminu ir dabar, mielai perleisiu savo mėgstamiausią receptą, atsakė ji. *Labiausiai man patinka*

naudoti „Vyse" želatinos miltelius, tačiau „Kind & Knox" du šimtai penkiasdešimtas A taip pat tiks. Visada pradedi nuo šalto vandens, tarp septynių ir dešimties laipsnių Celsijaus, tada į vandenį dedi želatiną, ir ne atvirkščiai. Nuolat maišai, bet ne smarkiai, nes nenori, kad į tirpalą patektų oro. Kiekvienam dvidešimties svarų blokui pili du kablelis penkis „Foam Eater" tirpiklio mililitrus ir žiūrėk, kad liejimo forma būtų švari kaip nulaižyta. Dėl pièce de résistance[16]*, įpilk pusę mililitro cinamono aliejaus.*

Kaip miela.

Cinamono aliejus stabdo grybelio plitimą, paaiškino ji.

Ji surašė savo asmeninį receptą ir pridėjo įrangos sąrašą, kuriame buvo: jautrios svarstyklės, menzūra, dažų maišytuvas, 12 kubinių centimetrų švirkštas, propioninė rūgštis, akvariumo žarna, aliuminio folija, didelis šaukštas ir taip toliau, o paskui laboratorijos virtuvėje surengė Martos Stiuart[17] stiliaus šou, tarytum gyvulių kūno dalių miltelių sėmimas iš dvidešimt penkių svarų bidonų, svėrimas, konservavimas ir kėlimas, taip pat milžiniškų, sunkių indų tąsymas į šaldytuvus būtų vienas smagumėlis, lygiai kaip ir pareiga užtikrinti, kad studentai susirinktų į šaudyklą prakeiktam daiktui dar nepradėjus tirpti, nes jis tirpsta. Tirpsta tarytum saldi želė, geriausias – patiekiamas ne vėliau nei po dvidešimties minučių

[16] Geriausia savybė, dalykas, bruožas (pranc.).

[17] Marta Stiuart – JAV verslo magnatė, garsėjanti savo kulinarinėmis ir namų priežiūros televizijos laidomis bei knygomis.

ištraukus iš šaldytuvo, aišku, priklauso nuo vidaus ir lauko šaudyklų aplinkos temperatūros.

Iš spintos Džo išsitraukia priekinį automobilio stiklą, atremia jį viename lygmenyje su „Harley“ kostiumu apvilktais želatinos blokais ir užsideda ausines bei apsauginius akinius. Linkteli Dženi padaryti tą patį. Paima nerūdijančio plieno Beretą 92 – dvejopo veikimo pistoletą su kalimatoriniu taikikliu. Įdeda apkabą su 147 granų „Speer Gold Dot“ šoviniais su ratu išdėliotais šešiais dantukais, kurie plėsis ar skleisis vos tik perskrodę keturis sluoksnius džinsinio audinio arba odinę motociklininko striukę.

Šis šaudymo bandymas nepanašus į kitus, nes kulka, prieš perskrosdama pono Guminuko (taip jis vadino savo želatininius kovinių bandymų manekenus) krūtinę, kirs stiklą.

Jis atitraukia spynos rėmą ir paleidžia penkiolika šūvių, įsivaizduodamas, kad ponas Guminukas yra Marinas.

17

Už posėdžių kambario langų siūbuoja vėjo blaškomos palmės. *Lis*, pagalvoja Skarpeta. Panašu, kad artėja smarki audra, Marinas vėl vėluoja ir vis dar neperskambino.

– Labas rytas ir pradedam, – sako ji savo darbuotojams. – Turime daug ką aptarti, o jau penkiolika devintos.

Ji nekenčia vėluoti. Ji nekenčia, kai kas nors verčia ją vėluoti, šiuo atveju – Marinas. Vėl Marinas. Jis žlugdo jos nustatytą darbotvarkę. Žlugdo viską.

– Šį vakarą, tikiuosi, būsiu lėktuve į Bostoną, – sako ji. – Jei tik mano užsakymas vėl nebus stebuklingai atšauktas.

– Tos oro linijos yra niekam tikusios, – taria Džo. – Nieko stebėtino, jog visos bankrutuoja.

– Buvome paprašyti peržiūrėti Holivudo bylą, galimą savižudybę, su kuria siejamos kelios nerimą keliančios aplinkybės, – pradeda ji.

– Visų pirma, norėčiau iškelti vieną dalyką, – įsiterpia Vincas, šaunamųjų ginklų tyrėjas.

– Prašom sakyti, – iš voko Skarpeta ištraukia 8 x 10 colių formato nuotraukas ir pasiunčia jas aplink stalą.

– Maždaug prieš valandą kažkas šaudė vidaus šaudykloje, – jis reikšmingai žvelgia į Džo. – Tvarkaraštyje to nebuvo.

– Vakar vakare norėjau rezervuoti vidaus šaudyklą, bet pamiršau, – teisinasi Džo. – Niekas nebuvo užsiregistravęs.

– Registruotis privalai. Tai vienintelis būdas, kaip galime žinoti, kas...

– Bandžiau naują balistinės želatinos partiją, kurią gamindamas vietoj šalto vandens naudojau karštą; norėjau pažiūrėti, ar kalibravimo testui tai turės reikšmės. Skirtumas – vienas centimetras. Gera naujiena. Testas išlaikytas.

– Plius minus vieno centimetro skirtumas tikriausiai bus kiekvieną kartą užmaišius prakeiktą košę, – suirzęs sako Vincas.

– Mes neturėtume naudoti nė vieno prasto bloko. Nuolat tikrinu kalibravimą ir stengiuosi, kad jis būtų kaip galima geresnis. Todėl šaunamųjų ginklų laboratorijoje man reikia praleisti daug laiko. Ne pats sugalvojau.

Džo pažvelgia į Skarpetą.

– Balistinė želatina yra viena mano užduočių.

Jis vėl į ją žvilgteli.

– Tikiuosi, prieš imdamas šaudyti į sieną, nepamiršai panaudoti sulaikymo blokų, – sako Vincas. – Esu tavęs prašęs anksčiau.

– Taisykles žinote, daktare Amosai, – sako Skarpeta. Prie kolegų, užuot kreipusis į jį Džo, ji visuomet vadina jį daktaru Amosu. Ji rodo jam daugiau pagarbos, nei jis nusipelnęs.

– Viską turime įrašyti į registracijos žurnalą, – priduria ji: – Kiekvieną iš standartų kolekcijos paimtą šaunamąjį ginklą, kiekvieną šaudymą. Privalome laikytis savo taisyklių.

– Taip, ponia.

– Yra teisinės implikacijos. Dauguma mūsų bylų patenka į teismą, – tęsia Skarpeta.

– Taip, ponia.

– Tvarka.

Ji papasakoja jiems apie Džonį Sviftą. Papasakoja jiems, kad lapkričio pradžioje jam buvo atlikta riešų operacija, o netrukus po jos jis atvyko į Holivudą pas brolį. Jie buvo identiški dvyniai. Padėkos dienos išvakarėse brolis Lorelis išvyko apsipirkti ir grįžo namo apie pusę penkių. Įnešęs produktus, jis ant sofos aptiko daktarą Sviftą, mirusį nuo šautinės žaizdos krūtinėje.

– Kažką pamenu, – sako Vincas, – pranešė per žinias.

– Na, aš daktarą Sviftą pamenu labai gerai, – įsiterpia Džo. – Jis skambindavo daktarei Self[18]. Kartą, man dalyvaujant jos laidoje, jis paskambino ir sudirbo ją dėl Tureto sindromo[19], o aš pritariu jai. Jis kliedėjo apie neurocheminę disfunkciją, smegenų anomalijas. Tai bent ekspertas, – sarkastiškai užbaigia jis.

[18] *Self* (angl.) – pati.

[19] Kombinuotas balso ir dauginis judesių tikas, arba *de la Tourette* sindromas (dlTs). Šis sindromas dažnai apibūdinamas kaip lėtinis daug kančių keliantis sutrikimas.

Džo pasirodymai daktarės Self laidoje niekam neįdomūs. Niekam neįdomūs jo pasirodymai bet kokiose laidose.

– Kaip su tūtele ir ginklu? – Skarpetos klausia Vincas.

– Anot policijos ataskaitos Lorelis Sviftas ginklą pastebėjo ant grindų, maždaug už trijų pėdų nuo sofos atkaltės. Tūtelės nebuvo.

– Na, gana neįprasta. Jis nusišauna į krūtinę, o tada sugeba kažkaip permesti šautuvą per sofos atkaltę? – vėl kalba Džo. – Nematau nusikaltimo vietos nuotraukos su ginklu.

– Brolis tvirtina matęs ginklą ant grindų už sofos. Sakau *tvirtina*. Prie to prieisime po minutėlės, – paaiškina Skarpeta.

– Kaip dėl šūvio pėdsakų ant jo?

– Apgailestauju, kad čia nėra Marino, nes šioje byloje jis yra mūsų tyrėjas, glaudžiai bendradarbiaujantis su Holivudo policija, – atsiribojusi nuo savo jausmų jo atžvilgiu atsako ji. – Žinau tik tiek, kad šūvio pėdsakų ant jo drabužių nebuvo ieškoma.

– O rankos?

– Ant rankų rasta. Tačiau jis tvirtina, kad lietė brolį, kratė ir išsikruvino. Teoriškai tai galėtų būti paaiškinimas. Dar kelios detalės. Jis mirė sutvarstytais riešais, kraujyje – viena dešimtoji promilės alkoholio, o, anot policijos ataskaitos, virtuvėje buvo nemažai tuščių vyno butelių.

– Ar mes tikri, kad jis gėrė vienas?

– Mes niekuo netikri.

– Atrodytų, kad, jei neseniai buvo operuotas, jam neturėjo būti lengva nulaikyti sunkų šautuvą.

– Gali būti, – sako Skarpeta. – O jei negali pasinaudoti rankomis, naudojiesi kuo?

– Kojomis.

– Įmanoma. Bandžiau tą padaryti su savo dvylikto kalibro Remingtonu. Neužtaisytu, – pajuokauja.

Ji bandė pati, nes Marinas nepasirodė. Nepaskambino. Nesirūpino.

– Demonstracijos nuotraukų neturiu, – sako ji, diplomatiškai vengdama pasakyti, kad neturi, nes nepasirodė Marinas. – Pakanka pasakyti, kad šūvis atmestų ginklą atgal ir šautuvas nukristų nuo sofos. Tariant, kad jis nusižudė. Beje, nėra jokių nubrozdinimų ant jo kojų nykščių.

– Žaizda kontaktinė? – klausia Vincas.

– Daug suodžių ant marškinių, žaizdos kraštai, skersmuo, forma ir tai, kad ant kūno nėra popierinių tūtelės atplaišų, jos likusios kūne, atitinka kontaktinę žaizdą. Bėda ta, kad yra aiškus neatitikimas, mano nuomone, atsiradęs dėl to, kad, nustatydamas šūvio atstumą, teismo medicinos ekspertas pasikliovė radiologu.

– Kas toks?

– Tai daktaro Bronsono byla, – sako ji, ir keletas mokslininkų sunkiai atsidūsta.

– Jėzau, jis senas kaip nelemtas Popiežius. Kada gi jis eis į pensiją?

– Popiežius mirė, – pajuokauja Džo.

– Ačiū jums, CNN pranešėjau.

– Radiologas nusprendė, kad šautinė žaizda yra, cituoju, *distancinė* žaizda, – reziumuoja Skarpeta. – Mažiausiai trijų pėdų atstumas. Aha. Dabar turime žmogžudystę, nes tikrai niekaip negali laikyti šautuvo vamzdžio trijų pėdų atstumu nuo nuosavos krūtinės, kaip manot?

Keletas pelės spustelėjimų ir lentoje pasirodo ryški skaitmeninė Džonio Svifto mirtinos šautinės žaizdos rentgeno nuotrauka. Šratai atrodo tarytum mažyčių burbuliukų sūkurys, plūduriuojantis tarp vaiduokliškų šonkaulių siluetų.

– Šratai išsisklaidę, – parodo Skarpeta, – radiologo visai nurašyti nevertėtų, nes šratų sklaida krūtinės ląstoje atitinka trijų ar keturių pėdų atstumą, tačiau manau, kad čia turime reikalą su puikiu biliardo rutulio efekto pavyzdžiu.

Ji nuima rentgeno nuotrauką nuo šviesientės ir paima kelis spalvotus rašiklius.

– Smingant į kūną, priešakinių šratų greitis sumažėjo, į juos trenkėsi besivejantys šratai. Susidūrę jie vieni nuo kitų atšoka ir pasklinda, sudarydami nuotolinio šūvio įspūdį, – aiškina ji, piešdama į biliardo kamuolius panašius susidurianč ius ir rikošetuojančius raudonus ir mėlynus šratus. – Todėl ir panašu į nuotolinę šautinę žaizdą, nors iš tiesų tai buvo kontaktinis šūvis.

– Nė vienas kaimynas šūvio negirdėjo?

– Pasirodo, ne.

– Galbūt daug žmonių buvo išėję į pliažą arba išvykę iš miesto Padėkos dienos atostogų.

– Galbūt.

– Kokios rūšies ir kieno ginklas?

– Pagal šratus galime pasakyti tik tiek, kad jie – dvylikto kalibro, – sako Skarpeta. – Pasirodo, ginklas dingo prieš atvykstant policijai.

18

Ev Kristian nemiega. Ji sėdi ant pajuodusio, kaip dabar jau suprato, nuo seno kraujo čiužinio. Mažo, purvino kambario žemomis lubomis ir dėmėtais tapetais grindys nuklotos žurnalais. Be akinių ji mato silpnai, vos įžiūri pornografinius jų viršelius. Vos įžiūri aplink išmėtytus limonado butelius ir popiergalius nuo greitojo maisto. Tarp čiužinio ir apsilupinėjusios sienos voliojasi nedidelis rausvas mergaitiško dydžio sportbatis. Galvodama, ką jis reiškia ir kam galėjo priklausyti, jaudindamasi, kad mergaitė gali būti mirusi, Ev daugybę kartų laikė jį rankose. Kartais, jam įėjus, Ev slepia sportbatį už savęs, bijodama, kad jo neatimtų. Tai viskas, ką ji turi.

Ji niekada nemiega daugiau nei valandą ar dvi ir yra visiškai praradusi laiko nuovoką. Laikas neegzistuoja. Pilkai šviesai užliejus sudaužytą langą kitoje kambario pusėje, saulės ji nemato. Ji užuodžia lietų.

Ji nežino, ką jis padarė su Kristin ir berniukais. Ji nežino, ką jis jiems padarė. Pirmąsias valandas, tas siaubingas, nerealias valandas, ji prisimena miglotai. Jis atnešė jai maisto ir vandens ir spoksojo į ją iš tamsos, pats buvo tamsus kaip tamsa, tamsus kaip tarpdury kybanti tamsi dvasia.

Koks tas jausmas? paklausė jis švelniu, šaltu balsu. *Koks jausmas žinoti, kad mirsi?*

Kambaryje visąlaik tamsu. Jam esant, kambaryje daug daug tamsiau.

Aš nebijau. Negali paliesti mano sielos.

Sakyk, kad gailiesi.

Ne per vėlu atgailauti. Jei nusižeminsi ir atgailausi, Dievas atleis ir pačią baisiausią nuodėmę.

Dievas yra moteris. Aš – jos Ranka. Sakyk, kad gailiesi.

Šventvagystė. Tau gėda. Aš nepadariau nieko, ko gailėčiausi.

Aš parodysiu tau gėdą. Sakysi, kad gailiesi, taip, kaip sakė ji.

Kristin?

Tada jis išėjo ir Ev išgirdo balsus kitoje namo pusėje. Ji negalėjo suprasti, kas buvo kalbama, bet jis kalbėjo su Kristin, turėjo kalbėti su ja. Jis kalbėjo su moterimi. Ev negirdėjo ką, bet girdėjo kalbant. Ji pamena girdėjusi žingsnius ir balsus už sienos, o tada išgirdo Kristin, žinojo, tai buvo ji. Galvodama apie tai dabar, Ev svarsto, ar tik nebus sapnavusi.

Kristin! Kristin! Aš čia! Aš čia! Nedrįsk jos nuskriausti!

Galvoje ji girdi savo balsą, tačiau tai galėjo būti ir sapnas.

Kristin? Kristin? Atsiliepk! Nedrįsk jos nuskriausti!

Tada ji vėl išgirdo kalbant, gal viskas ir gerai. Tačiau Ev nėra tikra. Jai galėjo prisisapnuoti. Ji galėjo sapnuoti girdėjusi jo batus kaukšint koridoriuje ir užsitrenkiant laukujes duris. Tai galėjo būti prieš

keletą minučių, gal keletą valandų. Galbūt ji girdėjo variklio ūžesį. Gal tai buvo sapnas, haliucinacija. Ev drebančia širdimi sėdėjo tamsoje ir klausė, ar neišgirs Kristin ir berniukų, bet buvo tylu. Ji šaukė, kol pradėjo degti gerklė, ir vos galėjo matyti ir kvėpuoti.

Dienos šviesa atslinko ir išnyko, tamsus siluetas tuoj pasirodys su popieriniais puodeliais su vandeniu ir užkandžiu, stovėdamas stebės ją, o ji negalės matyti jo veido. Ji nėra mačiusi jo veido, nematė net jam pirmą kartą atėjus į namą. Jį dengia juodas gobtuvas su skylėmis akims, panašus į juodą pagalvės užvalkalą, ilgas ir laisvai krentantis ant pečių. Tas siluetas mėgsta ją baksnoti šautvamzdžiu, tarsi ji būtų narve uždarytas žvėris, tarsi jam būtų smalsu, ką ji baksnojama darys. Jis baksnoja ją į intymias vietas ir žiūri, ką ji darys.

Gėda, baksnojama sako Ev. *Gali sužaloti mano kūną, bet nepaliesi mano sielos. Mano siela priklauso Dievui.*

Jos nėra čia. Aš – jos Ranka. Sakyk, kad gailiesi.

Mano Dievas yra pavydus Dievas. „Neturėk kitų dievų, tik mane vieną."

Jos čia nėra, baksteli jis šautvamzdžiu, kartais duria taip smarkiai, kad vamzdis palieka ant jos kūno juodai mėlynas žymes.

Sakyk, kad gailiesi, sako jis.

Ev sėdi ant dvokiančio, pūvančio čiužinio. Sukietėjęs ir dėmėtas, jis jau buvo panaudotas, panaudotas siaubingai. Ji sėdi ant jo dvokiančiame, troškiame, šiukšliname kambaryje, klausydama ir bandydama

mąstyti, klausydama, melsdamasi ir šaukdama pagalbos. Niekas neatsišaukia. Niekas negirdi jos ir ji svarsto, kur esanti. Kur ji esanti, kad niekas negirdi jos riksmų?

Ji negali pabėgti, nes jis gudriai išlankstė ir virvėmis prie jos riešų ir kulkšnių pririšo drabužių pakabas, kurias kilpomis prikabino prie aptrupėjusių lubų balkių, tarytum ji būtų groteskiška marionetė, sudaužyta, nubrozdinta ir sukandžiota vabzdžių, nuogu, perštinčiu ir skausmo iškankintu kūnu. Didelėmis pastangomis ji gali remtis pėdomis. Ji gali pasislinkti nuo čiužinio nusišlapinti ir išsituštinti. Tada skausmas yra toks nepakeliamas, kad ji bemaž praranda sąmonę.

Jis viską daro tamsoje. Mato tamsoje. Tamsoje ji girdi jo kvėpavimą. Jis yra juodas siluetas. Jis yra Šėtonas.

– Dieve, padėk man, – sako ji sudužusiam langui, pilkam dangui už jo, Dievui už pilko dangaus, dausose. – Prašau, Dieve, padėk man.

19

Skarpeta tolumoje išgirsta motociklą su labai garsiai blerbiančiais duslintuvais. Motociklui artėjant ir važiuojant pro pastatą į automobilių stovėjimo aikštelę, ji stengiasi susikaupti. Skarpeta galvoja apie Mariną ir svarsto, ar teks jį atleisti. Ji nėra tikra, kad galėtų.

Ji pasakoja, kad Lorelio Svifto namuose buvę du telefonai, abu išjungti iš tinklo, laidų nerasta. Savo mobilųjį Lorelis palikęs automobilyje ir sako negalėjęs rasti brolio mobiliojo, taigi neturėjęs galimybės šauktis pagalbos. Panikuodamas Lorelis išlėkęs ir kažką susistabdęs. Į namus negrįžęs, kol neatvykusi policija, o tuomet ginklo jau nebebuvę.

– Tokią informaciją pateikė daktaras Bronsonas, – sako Skarpeta. – Keletą kartų kalbėjau su juo ir apgailestauju, kad daugiau smulkmenų nežinau.

– Telefono laidai. Ar kada atsirado?

– Nežinau, – sako Skarpeta, nes Marinas jos neinformavo.

– Juos ištraukti galėjo Džonis Sviftas, kad, jei jis iškart nemirtų, niekas negalėtų paskambinti pagalbos,

aišku, jei manysime, jog tai savižudybė, – Džo pateikia vieną iš savo kūrybingų versijų.

Skarpeta neatsako, nes daugiau, nei jai miglotai ir padrikai nupasakojo daktaras Bronsonas, apie telefono laidus nežino nieko.

– Ar namuose dar ko nors trūksta? Be telefono laidų, mirusiojo mobiliojo telefono ir šautuvo? Lyg to nepakaktų.

– Turėsite klausti Marino, – atsako ji.

– Manau, kad jis jau čia. Nebent kažkas kitas turi kosminio laivo garsą skleidžiantį motociklą.

– Keista, kad Loreliui nebuvo pateikti kaltinimai žmogžudyste, jei kam įdomi mano nuomonė, – taria Džo.

– Kai nenustatytas mirties pobūdis, žmogžudyste nieko negali apkaltinti, – paaiškina Skarpeta. – Dėl jo dar sprendžiama ir nėra pakankamai įkalčių, kad jis būtų pakeistas į savižudybę ar žmogžudystę, ar nelaimingą atsitikimą, nors aš tikrai negaliu pavadinti to nelaimingu atsitikimu. Jei daktaras Bronsonas nebus patenkintas mirties tyrimo rezultatais, pobūdį jis pakeis į nenustatytą.

Koridoriuje pasigirsta sunkūs žingsniai.

– Kas nutiko sveikam protui? – klausia Džo.

– Mirties pobūdis nenustatomas remiantis sveiku protu, – sako Skarpeta, ji norėtų, kad šis pasilaikytų savo komentarus sau.

Atsidaro posėdžių kambario durys, nešinas portfeliu ir „Krispy Kreme“ spurgų dėžute įeina Pitas Marinas. Jis vilki savo įprastinį kostiumą: juodus džinsus, juodus odinius aulinius batus ir tokios

pat spalvos odinę striukę su „Harley“ logotipu ant nugaros. Sėsdamas į savo įprastinę kėdę šalia Skarpetos ir sviesdamas spurgas skersai stalo, ją ignoruoja.

– Tikrai norėčiau, kad galėtume patikrinti, ar ant brolio drabužių nelikę parako liekanų, gauti viską, ką jis vilkėjo, kai buvo nušautas, – atsilošęs kėdėje sako Džo. Taip jis elgiasi visada, kai susiruošia postringauti, o esant Marinui, jo polinkis postringauti gerokai padidėja. – Pažiūrėkite rentgenu, skenuojančiu elektroniniu mikroskopu, spektrometru.

Marinas žiūri į Džo, tarsi norėtų jam užvožti.

– Žinoma, ant žmogaus gali užsilikti medžiagų ir iš kitų šaltinių, ne tik nuo šūvio. Santechninės medžiagos, akumuliatoriai, mašininės alyvos, dažai. Kaip mano praėjusio mėnesio laboratoriniame praktikume, – tęsia Džo ir išsitraukia šokoladu aplietą suspaustą spurgą, kurios didžioji dalis glajaus prilipo prie dėžutės. – Gal žinote, kas jiems nutiko?

Žiūrėdamas į kitoje stalo pusėje sėdintį Mariną, Džo nulaižo savo pirštus.

– O, tai buvo neblogas praktikumas, – sako Marinas. – Įdomu, kaip tau kilo tokia mintis?

– Aš klausiau, ar žinai, kas nutiko brolio drabužiams, – taria Džo.

– Manau, būsi per daug prisižiūrėjęs fantastinių serialų apie nusikaltimų tyrimus ir ekspertus, – atgręžęs į jį savo riebų veidą sako Marinas. – Tavo didysis plokščiaekranis rodo per daug teisėtvarkininko Hario Poterio nuotykių. Manaisi esąs teismo

medicinos ekspertas arba bemaž toks, teisininkas, mokslininkas, nusikaltimo vietos detektyvas, faras, kapitonas Kirkas bei velykinis triušiukas – visi viename asmenyje.

– Beje, vakarykštė pragaro scena buvo baisiai sėkminga, – sako Džo. – Labai gaila, kad visi ją praleidote.

– Na, tai kaip su tais drabužiais, Pitai? – Vincas klausia Marino. – Ar žinome, ką jis vilkėjo, kai rado brolio kūną?

– Anot jo, nieko, – sako Marinas. – Neva įėjo pro virtuvės duris, padėjo produktus ant stalo ir nuvarė tiesiai į miegamąjį pasiusioti. Atseit. Tada išsimaudė po dušu, nes tą vakarą turėjo dirbti restorane, ir atsitiktinai žvilgtelėjęs pro tarpdurį ant kilimo už sofos pamatė šautuvą. Sako, kad tuo metu buvo nuogas.

– Man panašu į didelį niekalą, – pilna burna sumala Džo.

– Aš, asmeniškai, manau, kad greičiausiai tai buvo sukliudytas apiplėšimas, – sako Marinas. – Ar kažkas sukliudyto. Turtingas gydytojas galbūt susipainioja su netinkamu žmogumi. Gal kas matėte mano „Harley“ striukę? Juodą, ant vieno peties kaukolė ir kaulai, ant kito – Amerikos vėliava.

– Kur ją turėjai paskutinį sykį?

– Anądien nusivilkau angare, kai mudu su Liuse skraidėme. Grįžau – jos nebebuvo.

– Aš nemačiau.

– Ir aš ne.

– Šūdas. Tas daiktas man brangiai kainavo. Antsiuvai – pagal užsakymą. Velnias. Jei kas bus pavogęs...

– Čia niekas nevagia, – sako Džo.

– Ar ne? Kaip su idėjų vagystėmis? – piktai nužvelgia jį Marinas. – Kalbant apie tai, prisiminiau, – sako Skarpetai, – kol aptarinėjame pragaro scenas...

– Jų dabar neaptarinėjame, – atsako ji.

– Šįryt atvykau norėdamas apie jas pasakyti keletą dalykų.

– Kitą kartą.

– Turiu kelias geras, segtuvą palikau ant tavo stalo, – taria jai Marinas. – Kad turėtum apie ką pagalvoti per atostogas. Tuo labiau kad ten tave tikriausiai užsnigs ir vėl pasimatysime tik pavasarį.

Ji suvaldo savo susierzinimą, stengiasi sukišti jį į slaptą vietelę, kur, kaip viliasi, niekas jo nepastebės. Jis sąmoningai žlugdo darbuotojų susirinkimą ir elgiasi su ja taip, kaip elgėsi prieš penkiolika metų, jai tapus vyriausiąja Virdžinijos teismo medicinos eksperte, patekus į pasaulį, kuriame moterims nedera būti, ir Marinui nusprendus, kad ji – arogantiška, nes buvo baigusi ir mediciną, ir teisę.

– Manau, Svifto byla būtų velniškai gera pragaro scena, – svarsto Džo. Parako liekanos ir rentgeno spektrometrijos rezultatai pasakoja mums dvi skirtingas istorijas. Pamatytume, ar studentai tai perprastų. Tačiau jie nėra girdėję apie biliardo rutulio efektą.

– Pradinukų nuomonės neklausiau, – pakelia balsą Marinas. – Ar kas girdėjote, kad klausčiau pradinukų nuomonės?

– Na, mano nuomonę apie savo kūrybingumą žinai, – sako jam Džo. – Jei atvirai, jis pavojingas.

– Tavo nuomonė man yra paskutinėje vietoje.

– Mums pasisekė, kad akademija nebankrutavo. Būtų buvęs velniškai brangus atsiskaitymas, – atsiliepia Džo taip, tarsi mintis, kad vieną dieną Marinas svies jį išilgai kambario, jam nebūtų kilusi. – Tikra sėkmė po to, ką padarei.

Praėjusią vasarą vienoje Marino tariamų nusikaltimo vietų buvo sužeistas studentas, kuris paskui metė akademiją ir grasino teismais, tačiau vėliau dingo kaip į vandenį. Skarpeta ir kiti darbuotojai bijo leisti Marinui dalyvauti mokymuose, nesvarbu, pragaro scenose ar netgi paprastose paskaitose auditorijoje.

– Nemanyk, kad kai kuriu pragaro scenas, tie įvykiai nesisuka mano galvoje, – nesustoja Džo.

– Tavo kuriamos pragaro scenos? – pareiškia Marinas. – Kalbi apie visas iš manęs pavogtas idėjas?

– Norėtum, kad taip būtų, bet nesitikėk. Man nereikia vogti niekieno idėjų, ir tikrai jau ne tavo.

– Tikrai? Manai, kad neatpažįstu savo paties mėšlo? Per mažai žinai, kad sugalvotum tokį mėšlą, kokiu užsiimu aš, daktare Beveik Teismo Medicinos Patologe.

– Viskas, – taria Skarpeta. Jos balsas kyla: – Gana.

– Turiu vieną gerą, kūnas rastas panašiomis į apšaudymą pravažiuojant aplinkybėmis, – nepaiso jos Džo, – bet ant ištrauktos kulkos buvo neįprastų žymių, nes auka buvo nušauta pro priekinį stiklą, kūnas voliojosi...

– Šitas mano! – Marinas trenkia kumščiu per stalą.

20

Seminolas atvykęs netoli nuo benzino kolonėlių pastatytu, kukurūzų burbuolių prikrautu apdaužytu baltu sunkvežimiu. Hogas jau kurį laiką jį stebi.

– Kažkoks močkrušys nušiko mano supistą piniginę ir mobiliaką, turbūt kai buvau supistam duše, – į taksofono ragelį sako vyras, nugarą atsukęs į CITGO degalinę; pro jį pirmyn atgal zuja didžiuliai sunkvežimiai.

Hogas neparodo savo džiaugsmo klausydamasis, kaip vyras keikiasi ir šūkauja dėl nakvynės, skundžiasi, kad jam teks miegoti sunkvežimio kabinoje, kad neturi telefono ir pinigų moteliui. Jam net neužtenka pinigų dušui, tačiau, bet kuriuo atveju, dušas pabrangęs iki penkių žalių, o to jau per daug už dušą be nieko, netgi be muilo. Kai kurie vyrai susimeta po du, gauna nuolaidą ir dingsta už nedažytos tvoros vakarinėje CITGO maisto parduotuvės pusėje. Prieš įžengdami į mažą menkai apšviestą betoninį kambarėlį su viena dušo galvute ir dideliu, aprūdijusiu trapu vidury grindų, savo drabužius ir batus sukrauna ant suolelio prie tvoros.

Duše visąlaik šlapia. Dušo galvutė nuolat laša, rankenėlės cypia. Vyrai nešasi savo muilą, šampū-

ną, dantų šepetėlius ir pastą, dažniausiai sudėtus į plastikinius maišelius. Turi ir savo rankšluosčius. Hogas ten niekada nesiprausė, bet žiūrėjo į vyrų drabužius, galvodamas, kas galėtų būti jų kišenėse. Pinigai. Telefonai. Kartais narkotikai. Moterys prausiasi panašioje kabinoje rytinėje parduotuvės pusėje. Nepaisant nuolaidos, jos niekada neina po dvi ir besiprausdamos nervingai skuba, susigėdusios dėl savo nuogumo ir įsibaiminusios, kad kas nors gali įeiti; vyras, didelis, stiprus vyras, kuris gali daryti, ką panorėjęs.

Hogas surenka 800-ąjį numerį iš žalios kortelės, kurią laiko sulankstytą užpakalinėje kišenėje, pailgos, maždaug aštuonių colių ilgio kortelės su įpjova, skirta kortelei užkabinti ant durų rankenos. Kortelėje atspausdinta informacija ir tropinius marškinėlius bei šortus vilkintis citrinukas juodais akiniais. Jis vykdo Dievo valią. Jis yra Dievo darbą atliekanti Dievo Ranka. Dievo intelekto koeficientas – šimtas penkiasdešimt.

– Ačiū, kad paskambinote citrusinių augalų vėžio naikinimo programai, – sako pažįstamas įrašas. – Jūsų skambutis gali būti įrašomas tam, kad būtų užtikrinta paslaugų kokybė.

Įrašytas moteriškas balsas sako: jei skambinate pranešti apie žalą Palm Byče, Deide ar Brovardo apygardose arba Monro, prašom skambinti tokiu ir tokiu numeriu. Jis stebi į savo sunkvežimį lipantį seminolą, jo raudoni languoti marškiniai jam primena medkirtį, tą išdrožtą, stovintį prie Kalėdų krautuvėlės įėjimo. Jis surenka automato pasakytą numerį.

– Žemės ūkio departamentas, – atsiliepia moteris.

– Ar galėčiau kalbėtis su citrusinių augalų inspektoriumi, – sako jis, spoksodamas į seminolą ir galvodamas apie kovą su aligatoriumi.

– Kuo galiu padėti?

– Jūs esate inspektorė? – klausia, galvodamas apie maždaug prieš valandą ant siauro kanalo kranto, išilgai pietų 27-ojo greitkelio, matytą aligatorių.

Jis palaikė tai geru ženklu. Aligatorius buvo mažiausiai penkių pėdų ilgio, labai tamsus ir sausas, ir visiškai nesidomėjo pro šalį dardančiais pilnais sunkvežimiais. Jei tik būtų radęs vietą, būtų sustojęs. Būtų žiūrėjęs į aligatorių, stebėjęs, koks jis bebaimis, tylus ir ramus, tačiau pasiruošęs žaibiškai šokti į vandenį, griebti nieko neįtariantį grobį ir tempti į kanalo dugną, kur jis nuskęstų, apipūtų ir būtų suvalgytas. Hogas ilgai būtų stebėjęs aligatorių, tačiau negalėjo saugiai sustoti greitkelyje, be to, jis vykdo misiją.

– Ar norite ką nors pranešti? – telefono ragelyje klausia moters balsas.

– Aš dirbu vejų prižiūrėtoju ir atsitiktinai pastebėjau, kad kieme, maždaug už kvartalo nuo vietos, kur vakar pjoviau žolę, įsisukęs citrusų vėžys.

– Galite man pasakyti adresą?

Jis pasako adresą Vest Leik parko rajone.

– Prašom pasakyti savo vardą ir pavardę.

– Mieliau likčiau anonimu. Galiu sulaukti nemalonumų iš savo viršininko.

– Gerai. Noriu užduoti keletą klausimų. Ar buvote įėjęs į kiemą, kuriame sakote pastebėjęs vėžį?

– Buvau užėjęs. Tai atviras kiemas su daugybe tikrai puikių medžių ir gyvatvorių, jame daug žolės, pagalvojau, kad, jei jiems reikėtų, galėčiau gauti darbo. Tuomet pastebėjau įtartinus lapus. Keleto medžių lapai pažeisti.

– Ar apie tuos pažeidimus pastebėjote vandeningą kraštą?

– Susidariau įspūdį, kad medžiai užkrėsti neseniai, turbūt todėl jūsų inspektoriai pražiūrėjo juos per eilinį patikrinimą. Tačiau aš nerimauju dėl gretimų kiemų. Juose yra citrusų, kurie, mano apskaičiavimu, auga arčiau nei du tūkstančiai pėdų nuo užkrėstųjų, o tai reiškia, kad jie taip pat turbūt yra užkrėsti; kiti citrusai, manau, vėlgi auga tokiu pačiu atstumu nuo pastarųjų. Ir taip visame rajone. Taigi suprantate mano susirūpinimą.

– Kodėl manote, kad mūsų inspektoriai praleido šias valdas?

– Nėra nieko, kas rodytų, kad čia buvote. Šiose vietose su citrusais dirbu jau seniai, didžiąją savo gyvenimo dalį dirbu profesionaliose vejų priežiūros kompanijose. Mačiau blogiausią iš blogiausių, ištisi sodai turėjo būti sudeginti. Žmonės išgrūsti lauk.

– Ar pastebėjote pažeidimų ant vaisių?

– Kaip jau sakiau, panašu, kad vėžys yra ankstyvos stadijos, labai ankstyvos. Mačiau ištisus sodus, sudegintus dėl vėžio. Sugriautus žmonių gyvenimus.

– Ar pavaikščiojęs po kiemą, kuriame, jūsų nuomone, matėte citrusų vėžį, dezinfekavotės? – klausia ji, jam jos tonas nepatinka.

Ji jam nepatinka. Ji kvaila ir valdinga.

– Žinoma, dezinfekavausi. Vejų priežiūros versle sukuosi daugelį metų. Visada apipurškiu save ir įrankius GX-1027, pagal taisykles. Žinau viską, kaip nutinka. Esu matęs sunaikintus ištisus pramoninius sodus, sudegintus ir apleistus. Sužlugdytus žmones.

– Atsiprašau...

– Nutinka labai blogi dalykai.

– Atsiprašau...

– Žmonės turi rimtai žiūrėti į vėžį, – sako Hogas.

– Prašau pasakyti savo automobilio registracijos numerį, to, kurį naudojate teikdamas vejos priežiūros paslaugas. Manau, jūsų automobilio priekinio stiklo kairėje pusėje yra juodai geltonas kontrolinis lipdukas. Man reikia jo numerio.

– Mano numeris nesvarbus, – sako jis inspektorei, kuri mano esanti daug svarbesnė ir galingesnė už jį. – Automobilis priklauso mano viršininkui ir, jei jis sužinos apie šį skambutį, pateksiu į nemalonę. Kaip manote, kas nutiks mūsų vejų priežiūros verslui, jei žmonės sužinos, kad jo firma pranešė apie citrusų vėžį, dėl kurio greičiausiai bus išnaikinti visi tos apylinkės citrusiniai medžiai?

– Suprantu, pone. Tačiau man svarbu užregistruoti jūsų numerį. Ir tikrai norėčiau žinoti, kaip su jumis prireikus susisiekti.

– Ne, – nesutinka jis. – Mane atleis.

21

CITGO degalinėje renkasi sunkvežimių vairuotojai, rikiuoja savo sunkvežimius išilgai pamiškės, už maisto parduotuvės, arčiau „Čyki trobos“ restorano, miega juose ir tikriausiai mylisi.

Jie užkandžiauja „Čyki troboje“, kurios pavadinimas parašytas neteisingai, nes čia atvykstantys žmonės yra pernelyg neišprusę, kad žinotų, kaip rašoma „čiki“ ir turbūt ką tai reiškia. „Čiki“ yra seminolų kalbos žodis, bet netgi jie nežino, kaip jį parašyti.

Neišmanėliai sunkvežimių vairuotojai gyvena nuo mylios iki mylios, jie sustoja čia tam, kad išleistų savo pinigus degalinėje ir jos maisto parduotuvėje, kur netrūksta dyzelinio kuro, alaus, dešrainių ir cigarų bei įvairiausių į stiklinį indą sukrautų atlenkiamų peilių. „Auksinės arbatos“ žaidimų kambaryje jie gali pažaisti pulą, automobilių dirbtuvėse pasitaisyti sunkvežimius ar pakeisti jų padangas. Toli nuo bet kokios civilizacijos CITGO degalinėje siūlomos visos paslaugos. Čia žmonės atvyksta, išvyksta ir rūpinasi tik savo reikalais, čia niekas netrukdo Hogui. Daugybė įeinančių ir išeinančių žmonių vos žvilgteli į jį, vargu ar kas nors sutiks jį darsyk, išskyrus „Čyki trobos“ restorane dirbantį bičą.

Automobilių stovėjimo aikštelės pakraštyje esantį restoraną juosia vielinė tvora. Ant jos užkabintoje lentelėje skelbiama, kad prekybos agentai bus išvejami, vieninteliai įleidžiami šunys – specialiai apmokyti vedliai, o čia patekę laukiniai žvėrys rizikuoja savo kailiu. Naktimis čia užklysta daug laukinių gyvūnų, tačiau Hogui apie tai pačiam nesužinoti, nes pinigų, nei pului, nei muzikos automatui, žaidimų kambaryje jis nešvaisto. Negeria. Nerūko. Nenori sekso su jokiomis CITGO degalinėje besitrinančiomis moterimis.

Su trumpais šortais ir aptemptomis palaidinukėmis, saulės ir gausybės pigaus makiažo pribaigtais veidais jos atrodo atgrasiai. Sėdi restorane po atviru dangumi arba bare, kuris iš tiesų yra tik subraižytas medinis prekystalis su aštuoniomis kėdėmis po palmių lapų stogu. Jos valgo dienos patiekalus: ant žarijų keptus šonkaulius, netikrą zuikį ar kaimišką žlėgtainį, ir geria. Šiame restorane maistas geras, be to, ruošiamas čia pat. Hogui patinka čionykštis mėsainis, ir kainuoja tik tris devyniasdešimt penkis. Grilyje keptas sūris – tris dolerius ir penkiolika centų. Pigioms, šlykščioms moterims nutinka negeri dalykai. Jos to nusipelnė.

Jos to nori.

Jos visiems trukdo.

– Su savimi pasiimsiu kepto sūrio, – vyrui prie baro sako Hogas: – O mėsainį valgysiu čia.

Tai nutukęs vyras nešvaria balta prijuoste. Jis atkemša šlapius alaus butelius, kuriuos laiko ledo prikrautuose kibirėliuose. Storulis jau yra jį aptarnavęs, tačiau nepanašu, kad kada tai prisimintų.

– Keptą sūrį atnešti kartu su mėsainiu? – klausia, stumteldamas du butelius alaus jau nusigėrusiems sunkvežimio vairuotojui ir jo damai.

– Tik žiūrėkit, kad sūris būtų supakuotas išsinešti.

– Klausiau, ar abu atnešti kartu, – jis nesusierzinęs, greičiau abejingas.

– Tinka.

– Ką gersite? – atkimšdamas dar vieną alaus butelį klausia storapilvis.

– Paprastą vandenį.

– Kas, po velnių, tas paprastas vanduo? – klausia girtasis sunkvežimio vairuotojas, jo dama sukikena ir krūtimi prisispaudžia prie jo tatuiruotos rankos.

– Tiesiog paprastą vandenį, – pakartoja Hogas vyrui už baro.

– Aš nieko paprasto neimu, ar ne, katinėli? – storomis kojomis apžergusi baro kėdę suvapa girto sunkvežimio vairuotojo girta dama, jos krūtys virsta iš atviros palaidinės.

– Tai kur važiuoji? – klausia girtoji draugužė.

– Šiaurėn, – atsako jis. – Kada nors.

– Oi, žiūrėk, būk atsargus šiose vietose vienas važinėdamas, – veblena moteris: – čia daug psichų.

22

– Ar bent nutuokiame, kur jis gali būti? – Rozos klausia Skarpeta.

– Savo kabinete jo nėra, mobiliuoju taip pat neatsiliepia. Kai su juo kalbėjau po susirinkimo ir sakiau, kad norėsi pasikalbėti, jis atsakė, kad turi sutvarkyti vieną reikaliuką ir tuoj pat grįš, – primena jai Roza. – Tai buvo prieš pusantros valandos.

– Kada, sakei, turėtume išvykti į oro uostą? – pro langą Skarpeta pažvelgia į vėjo šuorų blaškomas palmes ir vėl pagalvoja apie jo atleidimą. – Panašu, kad telkiasi stipri audra. Na, neketinu čia sėdėti ir laukti jo. Turėčiau tiesiog išvažiuoti.

– Tavo lėktuvas tik pusę septynių, – paduodama Skarpetai keletą užrašytų telefono žinučių, taria Roza.

– Nesuprantu, kodėl rūpinuosi. Kodėl man turi rūpėti su juo pasikalbėti? – Skarpeta peržvelgia žinutes.

Roza pažvelgia į Skarpetą, kaip gali pažvelgti tik ji. Ji tyli, susimąsčiusi stovi tarpdury, balti plaukai sukelti į viršų ir susukti į prancūzišką kuodą, pilkas lininis kostiumėlis nebemadingas, tačiau nepriekaištingai elegantiškas. Pilki driežo odos bateliai ir po dešimties metų atrodo nauji.

– Vieną minutę nori su juo kalbėti, kitą – jau ne. Kas yra? – klausia Roza.

– Manau, man reikia eiti.

– Neklausiu, ką darysi. Klausiu, kas yra.

– Nežinau, ką man su juo daryti. Vis mąstau, kad reikia jį atleisti, tačiau geriau pačiai išeiti, nei tą padaryti.

– Tau reikėtų imtis viršininko pareigų, – primena jai Roza. – Jei sutiktum, jie priverstų daktarą Bronsoną išeiti į pensiją, galbūt tau reikėtų rimtai apie tai pagalvoti.

Roza žino, ką daro. Siūlydama tai, ko slaptai nenori, kad Skarpeta darytų, ji gali atrodyti labai nuoširdi, o tada rezultatą galima lengvai nuspėti.

– Ačiū, ne, – tvirtai sako Skarpeta. – Ten jau buvome, ir, jei kartais pamiršai, Marinas yra vienas jų detektyvų, taigi iš akademijos išėjusi į teismo medicinos ekspertizę visai darbo dienai, nuo jo nepabėgsiu. Kas tokia ponia Simister ir kokia čia bažnyčia? – ji susidomi viena žinute.

– Nežinau, kas ji tokia, tačiau kalbėjo taip, tarsi tave pažinotų.

– Nesu apie ją girdėjusi.

– Ji skambino prieš kelias minutes ir sakė norinti pakalbėti su tavimi apie kažkokią Vest Leik parko rajone dingusią šeimą. Savo telefono nepaliko, sakė – perskambins.

– Kokią dingusią šeimą? Čia, Holivude?

– Taip ji sakė. Na, pažiūrėkim, deja, tu išskrendi iš Majamio. Blogiausio oro uosto pasaulyje. Sakyčiau, mums reikia išvažiuoti... na, žinant mūsiškį eismą...

netgi apie ketvirtą. Tačiau niekur nevažiuosime, kol nepatikrinsiu tavo užsakymo.

– Esi tikra, kad užsakyta pirma klasė? Ir kad užsakymas neatšauktas?

– Turiu jį atsispausdinusi, tačiau tau vis tiek teks registruotis, nes užsakymas – paskutinės minutės.

– Ar gali patikėti? Panaikina mano užsakymą, ir, kadangi teko rezervuoti iš naujo, jis tampa paskutinės minutės.

– Viskas bus gerai.

– Neįsižeisk, Roza, tačiau taip tu sakei ir praeitą mėnesį. O manęs nebuvo kompiuteryje ir visą kelią į Los Andželą sėdėjau antros klasės salone. O štai kas nutiko vakar.

– Tik atėjusi ryte patvirtinau užsakymą. Padarysiu tai darsyk.

– Ar manai, kad viskas dėl tų Marino pragaro scenų? Gal tai ir yra jo problema?

– Įtariu, kad po to jis jaučiasi tavo atstumtas, nebegerbiamas ir nebepatikimas.

– Kaip galiu pasitikėti jo nuovoka?

– Nesu tikra, ką padarė Marinas, – atsako Roza. – Pati atspausdinau ir suredagavau būtent tą pragaro sceną, lygiai taip kaip ir kitas jo pragaro scenas, ir, kaip jau sakiau anksčiau, tame scenarijuje to didelio, seno, storo numirėlio kišenėje nebuvo numatyta jokios adatos.

– Jis parengė sceną. Jis prižiūrėjo.

– Jis prisiekia, kad adatą į kišenę įkišo kažkas kitas. Greičiausiai ji. Už pinigus, kurių, laimei, negavo. Nekaltinu Marino, kad taip jaučiasi. Jis sugalvojo

pragaro scenas, o dabar jas rengia daktaras Amosas, jam tenka studentų dėmesys, tuo tarpu su Marinu elgiamasi kaip su...

– Jis nedraugiškas studentams. Nuo pat pirmos dienos.

– Na, dabar dar blogiau. Jie jo nepažįsta ir mano, jog jis esąs nuolat nelaimingas, piktas dinozauras, sena atgyvena. O jau aš tai puikiai žinau, ką reiškia, kai tave laiko sena, irzlia atgyvena, arba dar blogiau tokia jaustis.

– Tave galima pavadinti kuo nori, tik ne irzlia ir ne atgyvena.

– Bent jau sutinki, kad esu sena, – žengdama atgal pro tarpdurį sako Roza. – Pabandysiu paskambinti dar sykį, – priduria.

„Paskutinės stotelės“ motelio 112 kambaryje Džo sėdi prie pigaus stalo, priešais pigią lovą ir kompiuteryje tikrina Skarpetos lėktuvo bilieto užsakymą, užsirašydamas reiso numerį ir kitą informaciją. Skambina oro linijoms.

Penkias minutes palaukus, atsiliepia gyvas žmogus.

– Noriu pakeisti užsakymą, – sako Džo.

Jis padiktuoja duomenis ir pakeičia vietą į antrąją klasę, kaip galima toliau į lėktuvo galą, pageidautina per vidurį, nes jo bosė nemėgsta sėdėti nei prie lango, nei prie perėjimo. Lygiai taip, kaip sėkmingai patvarkė praeitą sykį, jai skrendant į Los Andželą. Jis galėtų vėl atšaukti jos skrydį. Tačiau taip linksmiau.

– Taip, pone.

– Kaip dėl elektroninio bilieto?

– Ne, pone, pakeitimai atlikti visai prieš skrydį, todėl jums teks registruotis.

Įsilinksminęs, įsivaizduodamas Visagalę Skarpetą įspraustą tarp dviejų nepažįstamų žmonių, jei pasiseks, dviejų milžinų smirdalių, jis padeda ragelį. Išsišiepęs prie savo superhibridinio telefono prijungia skaitmeninį garso įrašymo įrenginį. Į langą įtaisytas oro kondicionierius barška garsiai, bet nenaudingai. Jam darosi nesmagiai karšta, jis pajunta silpną, šlykštų pūvančios mėsos iš paskutinės pragaro scenos kvapą. Į kilimą susuktas ryšulys žalių kiaulių šonkaulių, galvijų kepenų ir vištų odų pakištas po sieninės spintos grindimis.

Jis surengė pratybas iškart po ypatingų ant žarijų keptų kiaulienos šonkauliukų su ryžiais pietų, kurių sąskaitą pateikė akademijai. Pietų keletas studentų vos neišvėmė, pamatę šlykštų pūvančiais skysčiais varvantį, lervomis knibždantį ryšulį. Skubėdama atrasti imituotus žmogaus palaikus ir sutvarkyti tariamą nusikaltimo vietą, A komanda nepastebėjo po grindimis taip pat buvusio, dvokiančioje, supuvusioje pliurzėje pasimetusio nuplėšto nago, kuris, kaip paaiškėjo vėliau, buvo vienintelis įkaltis, galėjęs padėti atskleisti nusikaltėlio tapatybę.

Džo užsidega cigarą ir su malonumu prisimena šios pragaro scenos sėkmę, kurią dargi pagerino Marino pasipiktinimas įrodinėjant, kad Džo dar sykį pavogė jo idėją. Tam stuobriui farui dar reikia susivokti, kad Liusės pasirinkta ryšių stebėjimo sistema,

kuri sujungta su akademijos biuro telefonų stotele, reiškia, kad tas, kuriam suteikti reikalingi leidimai, gali nevaržomas visais būdais stebėti bet kieno veiksmus.

Liusė buvo nerūpestinga. Bebaimė superagentė Liusė viename savo sraigtasparnių paliko „Treo" – naujausių technologijų delno dydžio asmeninį skaitmeninį asistentą – mobilųjį telefoną, elektroninį paštą, filmavimo kamerą ir visa kita viename prietaise. Tai nutiko beveik prieš metus. Džo buvo ką tik pradėjęs darbą, kai jį ištiko ši nuostabiausia sėkmė. Jis buvo angare su itin žavia studente, rodė jai Liusės sraigtasparnius, kai „Bell 407" viduje pastebėjo „Treo".

Liusės „Treo".

Ji vis dar buvo prisijungusi. Jam nereikėjo slaptažodžio, kad prieitų prie visos ten esančios informacijos. Prieš grąžindamas „Treo" atgal į sraigtasparnį, kur paliko jį numestą ant grindų, po sėdyne, ten, kur apie tai nieko nenutuokianti Liusė tądien jį ir surado, jis pasilaikė jį gana ilgai, kad spėtų persikelti visus failus. Ji vis dar nieko nežino.

Džo turi slaptažodžius, tuzinus slaptažodžių, tarp jų ir Liusės sistemų administratorės slaptažodį, kuris leidžia jai, o dabar ir jam, pasiekti ir įsilaužti į kompiuterines ir telekomunikacines pietų Floridos regioninio centro, pagrindinio Noksvilio centro ir pavaldžių Niujorko ir Los Andželo biurų sistemas bei Bentono Veslio *visiškai slapto* GROBUONIES mokslinio tyrimo dokumentus ir visa kita, ką jie su Skarpeta patiki vienas kitam. Džo gali peradresuoti failus

ir elektroninį paštą, gauti visų, kurie kada nors yra turėję reikalų su akademija, neskelbiamus telefono numerius bei šiaip prikiaulinti. Jo stipendija baigiasi po mėnesio; prieš judant toliau, o jis dar ir kaip judės, jam, ko gero, bus pavykę akademijoje sukelti sprogimą ir priversti visus, o ypač tą kvailą drimbą Mariną ir arogantę Skarpetą, nekęsti vienas kito.

Labai paprasta klausytis to kvailio kabineto telefono, slaptai aktyvuoti jo mikrofoną, tarytum jis pats kalbėtų šalia. Marinas viską diktuoja, o Roza atspausdina, taip pat ir jo pragaro scenas, nes jis nesurezga sakinio, jo gramatika baisi, skaito jis retai ir yra beveik beraštis.

Kratydamas cigaro pelenus į kokakolos skardinę ir prisijungdamas prie biuro telefonų stotelės, Džo pajunta jį užliejančią džiaugsmo bangą. Jis prisijungia prie Marino telefono linijos, aktyvuoja mikrofoną, norėdamas pažiūrėti, ką tas veikia.

23

Sutikusi dirbti konsultuojančiąja teismo patologe GROBUONIES tyrime, Skarpeta nejautė entuziazmo.

Ji įspėjo Bentoną, bandė jį atkalbėti, nuolat kartodama, kad mokslinio tyrimo subjektams visiškai nerūpi, ar kas nors yra gydytojas, psichologas ar Harvardo profesorius.

Jie nusuks tau sprandą ar trenks galvą į sieną lygiai taip, kaip nusuktų ar trenktų bet ką kitą, sakė ji. *Begalinė neliečiamybė neegzistuoja.*

Didžiąją dalį savo gyvenimo bendrauju su tais žmonėmis, atsakė jis. *Tai mano darbas, Kei.*

Niekada nedirbai tokioje aplinkoje. Ne universitetinėje psichiatrijos ligoninėje, kuri istoriškai niekada neturėjo reikalų su nuteistais žudikais. Tu ne tik žvelgi į bedugnę, tu joje įrengi liftą ir šviesas, Bentonai.

Už sienos ji girdi savo kabinete kalbančią Rozą.

– Kur, po galais, buvai? – klausia Roza.

– Tai kada gi važiuosim pasivažinėti? – garsiai atsako Marinas.

– Sakiau tau, kad niekada nesėsiu ant to daikto. Manau, kažkas negerai su tavo telefonu.

– Visada fantazavau apie tave, įvilktą į juodą odą.

– Ieškojau tavęs kabinete, bet neradau. Arba bent jau neatidarei durų...

– Nesėdėjau ten visą rytą...

– Bet telefono linijos lemputė dega.

– Ne, nedega.

– Prieš kelias minutes degė.

– Vėl mane tikrini? Manau, esi man neabejinga, Roza.

Skarpetai peržvelgiant ką tik iš Bentono gautą elektroninį paštą, Marinas triukšmingai dudena toliau. Bentonas atsiuntė dar vieną verbavimo skelbimą, kuris turi pasirodyti *The Boston Globe* laikraštyje ir internete.

SVEIKŲ SUAUGUSIŲJŲ MAGNETINIO REZONANSO TYRIMAS

HARVARDO MEDICINOS MOKYKLOS MOKSLININKAI MAKLEINO LIGONINĖS SMEGENŲ VIZUALIZACIJOS CENTRE, BELMONTE, MASAČUSETSE, ATLIEKA SVEIKŲ SUAUGUSIŲJŲ SMEGENŲ STRUKTŪROS IR FUNKCIJOS TYRIMĄ.

– Judinkis. Daktarė Skarpeta laukia, o tu vėl vėluoji, – ji girdi Rozą, savo griežtu, tačiau mylinčiu tonu barančią Mariną. – Tu su tais dingimais baik.

GALITE TIKTI TIRTI, JEI:

- ESATE 17–45 METŲ VYRAS.
- GALITE PENKIS KARTUS ATVYKTI Į MAKLEINO LIGONINĘ.

- NETURĖJOTE GALVOS TRAUMŲ IR NESATE VARTOJĘS NARKOTIKŲ.
- JUMS NIEKADA NEBUVO DIAGNOZUOTA ŠIZOFRENIJA AR BIPOLINIS SUTRIKIMAS.

Skarpeta peržvelgia likusį skelbimo tekstą ir prieina linksmąją dalį, Bentono P. S.

Nustebtum sužinojusi, kokia daugybė žmonių laiko save normaliais. Norėčiau, kad baigtųsi prakeiktas sniegas. Myliu tave.

Marinas visa esybe užpildo tarpdurį.

– Kas naujo? – klausia.

– Uždaryk, prašau, duris, – siekdama ragelio sako Skarpeta.

Jis užtrenkia duris ir atsisėda, tačiau ne priešais ją, o taip, kad nereikėtų žiūrėti jai, sėdinčiai didelėje odinėje kėdėje prie savo didelio stalo, tiesiai į akis. Ji žino jo triukus. Puikiai pažįsta tą negudrų manipuliavimą. Jis nemėgsta su ja bendrauti iš kitos jos didelio stalo pusės ir norėtų, jog tarp jų nieko nebūtų, kad jie būtų lygūs. Ji nusimano apie biuro psichologiją, nusimano daug geriau už jį.

– Lukterk minutėlę, – sako ji.

BAM-BAM-BAM-BAM-BAM-BAM – pasigirsta tankūs radijo dažnių impulsų garsai, kuriuos, išskirdamas protonus, sukelia magnetinis laukas.

MRT laboratorijoje nuskaitoma dar vieno normaliu vadinamojo smegenų struktūra.

– Ar labai blogas pas jus oras? – telefonu klausia Skarpeta.

Daktarė Lein nuspaudžia vidaus ryšio mygtuką.

– Ar gerai jaučiatės, – teiraujasi ji paskutiniojo GROBUONIES mokslinio tyrimo subjekto.

Jis sako esąs normalus. Greičiausiai toks nėra. Jis nenutuokia, kad jo smegenys bus lyginamos su žudiko.

– Nežinau, – pasigirsta nervingas normaliojo balsas.

– Nieko labai baisaus, – Skarpetai telefonu taria Bentonas. – Jei vėl nenukelsi skrydžio. Rytoj vakare turėtų būti blogai...

BRRMM... BRRMM... BRRMM... BRRMM...

– Velnias, nieko negirdžiu, – supykęs taria jis.

Telefono ryšys prastas. Mobilusis telefonas čia kartais visai neskamba. Bentonas išsiblaškęs, sudirgęs ir pavargęs. Tyrimas nesiseka. Šiandien niekas nesiseka. Daktarė Lein prislėgta. Nuobodžiaujantis Džošas sėdi priešais savo monitorių.

– Nemanau, kad pasiseks, – su rezignacija veide Bentonui sako daktarė Lein. – Netgi su ausų kamštukais.

Šiandien jau du normalūs kontroliniai subjektai atsisakė tirtis dėl klaustrofobijos, smulkmenos, kurią pamiršo paminėti priimami. Dabar šitas kontrolinis subjektas skundžiasi dėl triukšmo, sako, jis primenąs pragare grojančias elektrines bosines gitaras. Jis bent jau kūrybingas.

– Prieš pakildama paskambinsiu, – telefonu tęsia Skarpeta. – Skelbimas atrodo gerai, toks, kaip ir visi skelbimai.

– Dėkui už entuziazmą. Mums prireiks daug atsiliepiančiųjų. Nuostoliai kaupiasi. Ore turbūt tvyro kažkas fobiško. Be to, vienas iš trijų normalių subjektų nėra normalus.

– Jau nebežinau, kas yra normalu.

Bentonas užsidengia kitą ausį ir eina ratu, bandydamas surasti geresnį ryšį.

– Bijau, kad turime sunkų atvejį, Kei. Bus daug darbo.

– Kaipgi mums sekasi? – per vidaus ryšį klausia daktarė Lein.

– Blogai, – atsako subjekto balsas.

– Kai susiruošiame susitikti, visada atsiranda sunkių atvejų, – sako Skarpeta, kartu su jos balsu girdisi greitą plaktuko daužymą į medį primenantis garsas. – Padėsiu, kiek galiu.

– Tuoj išprotėsiu, – sako normalaus subjekto balsas.

– Taip nieko nebus, – pro organinį stiklą į tolimame magneto gale gulintį normalųjį žvelgia Bentonas.

Jis judina lipnia juosta priklijuotą savo galvą.

– Suzana? – Bentonas pažvelgia į ją.

– Žinau, – sako daktarė Lein. – Reikia pakeisti jo padėtį.

– Sėkmės. Manau, kad su juo baigta, – nusprendžia Bentonas.

– Jis sugadino centraciją, – pakėlęs akis taria Džošas.

– Gerai, – daktarė Lein vėl sako normaliajam kontroliniam subjektui. – Teks liautis. Ateinu jūsų ištraukti.

– Žmonės, atsiprašau. Negaliu to pakęsti, – pasigirsta išsigandęs subjekto balsas.

– Atleisk. Dar vienas iškrito, – telefonu Skarpetai sako Bentonas žiūrėdamas, kaip daktarė Lein atidaro duris ir traukia išlaisvinti paskutinės jų nesėkmės. – Vertindamas šitą vyruką, ką tik sugaišau dvi valandas ir viso gero. Jis eina lauk. Džošai? – sako Bentonas. – Paprašykit ko nors iškviesti jam taksi.

Marinui, pasipuošusiam savo „Harley“ ansambliu, patogiai įsitaisant, juoda oda sugirgžda. Demonstruodamas savo atsipalaidavimą, sudribęs ir išsižergęs kėdėje, jis gerokai perlenkia lazdą.

– Koks skelbimas? – Skarpetai padėjus ragelį klausia jis.

– Dar vienas mokslinis tyrimas, kuriame jis dalyvauja.

– Aha. Koks tas tyrimas? – vėl klausia jis, lyg kažką įtardamas.

– Neuropsichologinis. Kaip skirtingi žmonės suvokia skirtingo pobūdžio informaciją, kažkas tokio.

– Aha. Nebloga versija. Tikriausiai tokią pačią jie pateikia kaskart paskambinus reporteriui. Nieko nesakanti versija. Kodėl norėjai mane matyti?

– Ar gavai mano žinutes? Nuo sekmadienio vakaro palikau keturias.

– Taip, gavau.

– Būtų buvę gražu į jas atsiliepti.

– Nesakei, kad buvo devyni-vienas-vienas.

Tai ilgus metus buvo jų kodas susisiekiant pranešimų gavikliu, kai mobilieji telefonai dar nebuvo paplitę ir vėliau, kai jie nebuvo saugūs. Dabar privatumui apsaugoti Liusė turi įvairiausių šifravimo įrengimų ir dievai žino ko, todėl balso paštas yra saugus.

– Palikdama telefoninę žinutę, devyni-vienas-vienas nenaudoju, – sako ji. – Kaip tą daryti? Po signalo sakyti „devyni-vienas-vienas"?

– Noriu pasakyti, kad nesakei, jog tai skubu. Ko norėjai?

– Neatėjai, kaip buvom susitarę. Atsimeni, turėjome peržiūrėti Svifto bylą.

Ji buvo ir vakarienę jam paruošusi, tačiau apie tai neužsimena.

– Buvau užimtas, kelyje.

– Gal pasakytum, ką ir kur veikei?

– Važinėjau savo naujuoju motociklu.

– Ištisas dvi dienas? Nebuvai sustojęs benzino, į tualetą? Neradai laiko paskambinti?

Ji atsilošia didelėje kėdėje už didelio stalo ir žvelgdama į jį pasijunta maža.

– Esi priešiškai nusiteikęs. Čia ir bėda.

– Kodėl turėčiau tau atsiskaitinėti, ką veikiu?

– Todėl, jei jau neturi kitų priežasčių, kad vadovauju Teismo mokslų ir medicinos skyriui.

– O aš vadovauju nusikaltimų tyrimams, ir tai pavaldu Mokymo ir specialiųjų operacijų skyriui. Taigi iš tiesų Liusė yra mano viršininkė, o ne tu.

– Liusė nėra tavo viršininkė.

– Gal tau geriau apie tai pakalbėti su ja.

– Iš tikrųjų, tyrimai pavaldūs teismo mokslams ir medicinai. Tu nesi specialiųjų operacijų agentas, Marinai. Tavo atlyginimą moka mano skyrius. Tikrai, – nors ir žinodama, kad nevertėtų, ji tuoj jį užsipuls.

Jo stambus, griežtas veidas žiūri į ją, dideli, stori pirštai barbena į kėdės ranktūrį. Jis sukryžiuoja kojas ir ima maskatuoti „Harley" batu apautą koją.

– Tavo darbas – padėti man su bylomis, – sako ji. – Esu labiausiai nuo tavęs priklausoma.

– Manau, tau šį klausimą būtų geriausia aptarti su Liuse.

Jis toliau lėtai barbena į ranktūrį ir maskatuoja koją, jo kietas žvilgsnis slysta pro šalį.

– Aš turėčiau tau pasakoti viską, o tu man – nieko, – užsipuola jis. – Darai ką tik nori ir net negalvoji man nieko paaiškinti. Sėdžiu čia ir klausausi tavęs meluojančios, tarsi būčiau toks kvailas ir kiaurai to nepermatyčiau. Nieko neklausi ir nepasakoji, nebent tau tai būtų patogu.

– Marinai, aš tau nedirbu, – ji negali susilaikyti to nepasakiusi. – Manau, kad yra atvirkščiai.

– Ane?

Veidui įgaunant tamsiai raudoną spalvą, jis lenkiasi arčiau jos didelio stalo.

– Klausk Liusės, – tarsteli. – Ji šitos suknistos kontoros savininkė. Ji moka visų algas, klausk jos.

– Akivaizdu, kad praleidai didžiąją dalį Svifto bylos aptarimo, – keisdama toną ir stengdamasi nutraukti į mūšį peraugantį pokalbį, sako ji.

– O kam? Aš esu tas, kuris turi visą informaciją.

– Tikėjomės, kad ja pasidalysi. Šioje košėje verdame kartu.

– Negali būti. Visi dalyvaujame visuose reikaluose. Nebeturiu nieko asmeniško. Mano senoms byloms ir pragaro scenoms išaušo atvirų durų diena. Dalini viską, ką nori, ir nesirūpini, kaip aš jaučiuosi.

– Netiesa. Norėčiau, kad nurimtum. Nenoriu, kad tave ištiktų insultas.

– Girdėjai apie vakardienos pragaro sceną? Iš kur, manai, ji gali būti? Jis lenda į mūsų bylas.

– Tai neįmanoma. Popieriniai dokumentai užrakinti. Elektroniniai – visiškai nepasiekiami. Sutinku, kad vakarykštė pragaro scena labai panaši...

– Panaši, kurgi ne. Ji lygiai tokia pat.

– Marinai, apie ją pranešė per naujienas. Iš tiesų vis dar gali išsitraukti ją iš interneto. Patikrinau.

Jo didelis raudonas veidas spokso į ją, toks nedraugiškas, kad ji vargiai jį beatpažįsta.

– Prašau, ar galime minutėlę pasikalbėti apie Džonį Sviftą, – sako ji.

– Klausk, ko nori, – paniuręs atsako jis.

– Nesuprantu dėl apiplėšimo, kaip motyvo, galimybės. Ar tai buvo apiplėšimas, ar ne?

– Namuose nieko vertingo netrūko, išskyrus tai, kad negalime išnarplioti to šūdo su kreditine kortele.

– Kokio šūdo su kreditine kortele?

– Praėjus savaitei po jo mirties, kažkas pasiėmė du tūkstančius penkis šimtus dolerių grynaisiais. Iš penkių skirtingų Holivudo zonos bankomatų buvo paimta po penkis šimtus baksų.

– Atsekta?

Marinas trukteli pečiais ir sako:

– Taip. Automobilių stovėjimo aikštelių bankomatai, skirtingos dienos, skirtingas laikas, viskas skirtinga, išskyrus sumą. Visada penki šimtai baksų. Kreditinių kortelių kompanijai susizgribus perspėti Džonį Sviftą, – tas jau, aišku, buvo miręs, – apie nebūdingą naudojimą, kuris galėtų reikšti, kad kažkas naudojasi jo kreditine kortele, ėmimai liovėsi.

– O kameros? Ar yra galimybė, kad žmogus buvo nufilmuotas?

– Visi pasirinkti bankomatai buvo be kamerų. Kažkas žinojo, ką daro, turbūt tai darė ir anksčiau.

– Ar Lorelis žinojo PIN kodą?

– Mūsų žiniomis, ne.

– Jam čia geruoju nekvepia, – nusprendžia Skarpeta.

– Na, nemanau, kad jis nudėjo savo dvynį brolį dėl banko kortelės.

– Žmonės yra žudę dėl kur kas mažiau.

– Manau, kad turime kažką kitą, su kuo Džonis Sviftas galbūt buvo susidūręs. Gal tas asmuo nužudė ir išgirdo privažiuojantį Lorelį. Tada pasislėpė, todėl ginklas vis dar buvo ant grindų. Loreliui išbėgus iš namų, bičas jį nutvėrė ir dėjo į kojas.

– Kodėl, visų pirma, tas ginklas apskritai buvo ant grindų?

– Gal jis režisavo savižudybės sceną ir buvo sukliudytas?

– Nori pasakyti, kad neabejoji, jog tai žmogžudystė.

– Nori pasakyti, kad taip nemanai?

– Tiesiog užduodu klausimus.

Marino žvilgsnis klaidžioja po kabinetą nuo popieriais nukrauto stalo link lentynų su dokumentais ir segtuvais. Jo akys piktos ir galėtų būti gąsdinančios, jei praeityje ji nebūtų jose taip dažnai mačiusi skausmo ir nesaugumo. Gal jis atrodo kitoks bei nutolęs tik todėl, kad ėmė skustis plinkančią galvą ir į ausį įsivėrė auskarą su deimantu. Jis tarsi apsėstas mankštinasi sporto klube ir nėra buvęs stambesnis nei dabar.

– Būčiau dėkingas, jei peržvelgtum mano pragaro scenas, – sako jis. – Šiame diske yra visos, kiek tik esu sugalvojęs. Norėčiau, kad atidžiai jas pažiūrėtum. Juk sėdėdama lėktuve nieko naudingo neveiksi.

– O gal ir nuveikčiau, – erzindama ji bando jį truputį pralinksminti.

Tai nepadeda.

– Visas, pradedant pernai metų pirmąja, Roza įrašė į diską. Jis čia, segtuve, užklijuotame voke, – jis parodo segtuvus ant jos stalo. – Gal gali įsimesti į savo nešiojamąjį kompiuterį ir pažiūrėti. Ten yra kulka su žyme nuo stiklo. Sušiktas melagis. Galiu prisiekti, kad sugalvojau tai pirmas.

– Panaršyk internete apie šūvius per tarpines kliūtis, garantuoju – rasi ir tokių bylų, ir duomenų apie šaunamųjų ginklų bandymus, tarp jų ir šūvį per stiklą, – sako ji. – Bijau, kad šiais laikais beveik nebeliko nieko naujo ir asmeniško.

– Jis yra tik prieš metus iš mikroskopo išlindusi laboratorijos žiurkė. Negalėjo žinoti to, apie ką rašo.

Neįmanoma. Tai dėl to, kas atsitiko „Kūnų fermoje"[20]. Bent jau galėjai būti dėl to sąžininga.

– Esi teisus, – sutinka ji. – Turėjau pasakyti tau, kad nuo to laiko nebeperžiūriu tavo pragaro scenų. Niekas iš mūsų neperžiūri. Turėjau susėsti su tavimi ir paaiškinti, tačiau buvai toks įpykęs ir karingai nusiteikęs, jog niekas su tavimi nenorėjo turėti reikalų.

– Jei tave pakištų taip, kaip mane, turbūt taip pat būtum įpykusi ir karingai nusiteikusi.

– Kai tai nutiko, Džo nebuvo „Kūnų fermoje", netgi Noksvilyje, – primena ji. – Prašau paaiškinti, kaip jis galėjo poodinę adatą įkišti į numirėlio švarko kišenę.

– Lauko pratybose studentai turėjo susidurti su tikru „Kūnų fermoje" pūvančiu negyvėliu, turėjome įvertinti, kaip jie išlaikys vėmimo faktorių ir ras keletą įkalčių. Purvinos adatos tarp jų nebuvo. Jis suorganizavo tai, kad prisikastų prie manęs.

– Ne visi nori prie tavęs prisikasti.

– Jei jis manęs nepakišo, kodėl mergina nėjo iki galo su teismo procesu? Todėl, kad tai netikra. Prakeikta adata nebuvo užkrėsta AIDS, ar ne? Ji buvo visiškai nauja. Šiknius neapsižiūrėjo.

Skarpeta atsikelia nuo stalo.

– Svarbiau yra tai, ką man su tavimi daryti, – rakindama portfelį taria ji.

– Ne aš paslaptingas, – žvelgdamas į ją sako jis.

[20] Noksvilio mieste (JAV) įsikūrusi kriminalinės antropologijos laboratorija, kurioje tiriami žmogaus kūno irimo procesai.

– Turi daugybę paslapčių. Pusę laiko nežinau, kur esi ar ką veiki.

Ji pagriebia savo kostiumėlio švarką nuo durų pakabos. Marinas nenuleidžia nuo jos nuožmaus žvilgsnio. Nustoja barbenti į ranktūrį. Jam stojantis nuo kėdės, sugirgžda oda.

– Dirbdamas su visa ta Harvardo kompanija, Bentonas turbūt jaučiasi esąs tikras ryklys, – sako jis jau ne pirmą kartą. – Visi tie paslaptingi raketų kūrėjai...

Nusitvėrusi durų rankenos Skarpeta įsistebeilija į jį. Gal ją taip pat užklupo paranoja.

– Taip taip. Jo veikla ten turbūt labai įdomi. Bet jei būtum paklaususi manęs, būčiau mielai pataręs tau nešvaistyti laiko.

Negali būti, kad jis taip užsimena apie GROBUONĮ.

– Jau nekalbant apie pinigų švaistymą. Pinigų, kuriuos tikrai galima panaudoti geriau. Aš? Aš tiesiog nevirškinu minties, kad visi tie pinigai ir dėmesys skiriami tokioms šiukšlėms.

Niekas, išskyrus tyrimo grupę, ligoninės prezidentą, vidaus audito grupę ir tam tikrus vadovaujančius kalėjimo pareigūnus, neturėtų žinoti apie GROBUONĮ. Netgi normalieji tyrimo subjektai nežino jo pavadinimo ar kas tiriama. Marinas žinoti negalėtų, nebent kažkaip bus įsilaužęs į jos elektroninį paštą ar stalčių, kuriame ji laiko atspausdintus dokumentus. Jai pirmą kartą kyla mintis, kad, jei kažkas pažeidinėja saugumo reikalavimus, tai gali būti ir jis.

– Apie ką čia kalbi? – tyliai klausia ji.

– Gal turėtum atsargiau persiuntinėti failus, įsitikinti, kad nieko prie jų neprikabini, – atsako jis.

– Kokius failus persiuntinėti?

– Savo užrašus, atspausdintus po tavo pirmo susitikimo su mieluoju Deivu dėl to sukrėsto kūdikio bylos, kur jis nori visus įtikinti, kad tai buvo nelaimingas atsitikimas.

– Nepersiunčiau tau jokių užrašų.

– Žinoma, persiuntei. Išsiųsta praeitą penktadienį, bet aš atsidariau tik sekmadienį, po to, kai buvome susitikę. Užrašai netyčia prikabinti prie Bentono laiško tau. Laiško, kurio aš tikrai neturėjau pamatyti.

– Nesiunčiau, – su augančiu nerimu neatlyžta ji. – Tau nieko nesiunčiau.

– Gal netyčia. Juokinga, kaip melas prisiveja žmones, – sako jis, už durų pasigirsta tylus beldimas.

– Tai todėl sekmadienio vakarą ir nepasirodei pas mane? O kodėl vakar ryte neatvykai į susitikimą su Deivu?

– Atleiskit, – įeidama sako Roza. – Manau, vienas jūsų turėtų šitą paimti.

– Tau reikėjo pasakyti, duoti man galimybę apsiginti, – sako jam Skarpeta. – Ne visada sakau tau viską, bet nemeluoju.

– Melas nepasakant vis tiek lieka melu.

– Atleiskit, – vėl bando Roza.

– GROBUONIS, – Marinas sako Skarpetai. – Kokio didumo šitas melas?

– Ponia Simister, – garsiai nutraukia juos Roza, – prieš kurį laiką skambinusi ponia iš bažnyčios. Atleiskit, tačiau, atrodo, tai gana skubu.

Lyg primindamas Skarpetai, kad nedirba jai ir kad ji pati galinti savimi pasirūpinti, Marinas nepajuda link telefono.

– Oi, dėl Dievo meilės, – grįždama prie savo stalo sako ji. – Sujunk.

24

Marinas susikiša rankas į kišenes ir atsirėmęs tarpdury stebi, kol ji bendrauja su tąja ponia Simister.

Seniau jis mėgdavo valandų valandas sėdėti Skarpetos kabinete ir klausytis jos su kava ir cigarete. Jam nebūdavo nesmagu paprašyti jos paaiškinti, ko nesupratęs, neprieštaraudavo turėdamas palaukti, kai jai sukliudydavo, o taip būdavo dažnai. Jis nepykdavo jai vėluojant.

Dabar viskas kitaip, ir tai, po velnių, jos kaltė. Jis neketina jos laukti. Jis nenori, kad ji ką nors aiškintųsi, ir geriau jam nežinoti, nei paklausti jos medicininiu, profesiniu ar asmeniniu klausimu, net jei gulėtų mirties patale, o anksčiau klausdavo, ko tik panorėjęs. Tada ji išdavė jį. Ji sąmoningai jį pažemino ir, kad ir ką sakytų, sąmoningai žemina vėl. Ji visada racionalizuodavo viską, kas jai patogu, logikos ir mokslo vardu darė skaudžius dalykus, tarsi manydama, kad jis toks kvailas ir to niekada nepermatys.

Tai niekuo nesiskiria nuo to, kas nutiko Doris. Vieną dieną ji grįžo namo verkdama ir jis negalėjo suprasti, ar ji buvo pikta, ar nuliūdusi, tačiau žinojo, kad ji prislėgta, tokia prislėgta, kokios jis dar nebuvo matęs.

Kas atsitiko? Reikės traukti dantį? Gerdamas alų ir sėdėdamas savo mėgstamoje kėdėje, žiūrėdamas naujienas, paklausė Marinas.

Doris prisėdo ant sofos ir sukūkčiojo.

Velnias. Kas nutiko, mažute?

Ji užsidengė veidą ir verkė taip, tarsi kas nors tuoj mirtų, todėl Marinas atsisėdo šalia ir ją apkabino. Palaikė kelias minutes ir, nesulaukęs jokios informacijos, pareikalavo, kad ji, po velnių, paaiškintų, kas atsitiko.

Jis mane lietė, verkdama tarė ji. *Žinojau, kad tai negerai, ir vis klausiau jo kodėl, bet jis liepė atsipalaiduoti, sakė, kad jis gydytojas. Dalis manęs žinojo, ką jis daro, tačiau buvau išsigandusi. Turėjau elgtis kitaip, turėjau sakyti ne, bet visai nežinojau, ką daryti*, ir tada paaiškino, kad dantistas ar šaknų kanalų specialistas, ar kaip, po velnių, jis ten besivadintų, pasakė, jog dėl šaknies įtrūkimo Doris tikriausiai turėjo sisteminę infekciją ir jis turėjo patikrinti jos tonziles. Jis pavartojo tokį žodį.

Tonziles.

– Lukterėkit, – sako Skarpeta tai, nors ir kas ji būtų, poniai Simister. – Leiskit man įjungti garsiakalbį. Čia su manimi yra detektyvas.

Akimis ji Marinui leidžia suprasti esanti susirūpinusi tuo, ką išgirdo, ir jis bando išvyti Doris iš savo minčių. Jis vis dar dažnai galvoja apie ją, ir kuo labiau sensta, tuo daugiau prisimena, kas tarp jų nutikę, kaip jis jautęsis, kai dantistas ją lietė, ir kaip jis jautęsis jai palikus jį dėl to automobilių pardavėjo, to supisto nevykėlio automobilių pardavėjo. Visi

palieka jį. Visi išduoda jį. Visi nori to, ką turi jis. Visi mano, kad jis pernelyg kvailas, kad suprastų jų intrigas ir machinacijas. Pastarosios kelios savaitės buvo sunkesnės, nei jis galįs pakęsti.

Dabar taip. Skarpeta meluoja apie tą tyrimą. Jo neprileidžia. Menkina jį. Naudojasi kuo tik panorėjusi ir kada jai patogu, elgiasi su juo tarsi su šiukšle.

– Norėčiau turėti daugiau informacijos, – kambaryje pasigirsta ponios Simister balsas, panašu, kad ji sena kaip pasaulis. – Aš labai tikiuosi, kad nenutiko nieko blogo, tačiau man baisu. Siaubinga, kai policijai nerūpi.

Marinas nesupranta, apie ką kalba ponia Simister, kas ji tokia ir kodėl skambina į Nacionalinę teismo akademiją. Be to, Doris niekaip nepalieka jo minčių. Jis norėtų būti padaręs daugiau nei pagąsdinęs prakeiktą dantistą ar šaknų kanalų specialistą, ar kas, po velnių, jis ten buvo. Jam reikėjo išmalti to šikniaus snukį ir galbūt sulaužyti jam keletą pirštų.

– Paaiškinkite detektyvui Marinui, ką turite galvoje sakydama, kad policijai nerūpi, – į garsiakalbį sako Skarpeta.

– Paskutinį sykį kažkokius gyvybės ženklus mačiau praėjusio ketvirtadienio vakarą. Kai supratau, kad visi dingo be pėdsakų, iš karto paskambinau devyni-vienuolika ir jie į namą nusiuntė policijos pareigūną, o tas pakvietė detektyvę. Jai aiškiai nerūpi.

– Kalbate apie Holivudo policiją? – žvelgdama į Mariną klausia Skarpeta.

– Taip. Apie detektyvę Vagner.

Marinas užverčia akis. Neįtikėtina. Prie pastarųjų nesėkmių tik šito jam tetrūko.

– Kalbate apie Rebą Vagner? – klausia jis iš tarpdurio.

– Ką? – nesupranta zirzeklė.

Jis prieina arčiau telefono ir pakartoja klausimą.

– Tik žinau, kad ant jos kortelės nurodyti R. T. inicialai. Gali būti ir Reba.

Marinas vėl užverčia akis ir padaužo sau per galvą parodydamas, kad detektyvė Vagner yra buka kaip bato aulas.

– Ji apsižvalgė po kiemą ir namą ir pasakė, kad nemato jokių nusikaltimo pėdsakų. Pajuto, jog jie pabėgo savo noru, ir pasakė, kad policija nieko negali padaryti.

– Ar pažįstate tuos žmones? – klausia Marinas.

– Gyvenu tiesiai kitoje kanalo pusėje. Ir lankau jų bažnyčią. Tiesiog žinau, kad atsitiko kažkas bloga.

– Gerai, – sako Skarpeta. – Ką prašote mus daryti, ponia Simister?

– Bent jau apžiūrėti namą. Suprantate, jį nuomoja bažnyčia ir, jiems dingus, jie jį užrakino. Tačiau po trijų mėnesių baigiasi nuoma, ir šeimininkas sako paleisiąs bažnyčią be baudos, nes jau susiradęs kitus nuomininkus. Kai kurios moterys iš bažnyčios iš paties ryto rengiasi ten eiti ir pakuoti daiktus. Kas nutiks su visais įkalčiais?

– Gerai, – vėl sako Skarpeta. – Elgsimės taip. Mes paskambinsime detektyvei Vagner. Be policijos leidimo į namą įeiti negalime. Jiems nepaprašius mūsų pagalbos, tai – ne mūsų jurisdikcija.

– Suprantu. Esu labai dėkinga. Prašau ką nors daryti.

– Gerai, ponia Simister. Pranešime jums. Palikite savo telefono numerį.

– Hm, – Skarpetai baigus pokalbį numykia Marinas. – Greičiausiai beprotė.

– Galgi pasuk detektyvei Vagner, nes panašu, kad ją pažįsti, – sako Skarpeta.

– Buvusi motociklinė farė. Kvaila kaip šliurė, bet ant ratų laikėsi neblogai. Negaliu patikėti, kad dabar ji detektyvė.

Bijodamas išgirsti Rebos balsą, Marinas išsiima savo „Treo" ir meldžiasi, kad Doris dingtų iš jo galvos. Holivudo policijoje palieka pranešimą detektyvei Vagner nedelsiant su juo susisiekti. Baigia skambutį ir apžvelgia Skarpetos kabinetą, žiūri visur, tik ne į ją, ir galvoja apie Doris ir dantistą ar šaknų kanalų specialistą, ar kas, po velnių, jis ten buvo, ir apie automobilių pardavėją. Galvoja, kaip būtų buvę malonu sumušti dantistą ar šaknų kanalų specialistą, ar kas, po velnių, jis ten buvo, iki sąmonės netekimo, užuot prisigerti, įvirsti į jo kabinetą ir pareikalauti, kad tas lįstų lauk, ir pacientų pilname laukiamajame paklausti, kodėl jam pasirodę būtina ištirti jo žmonos papus, ir prašyti paaiškinti, kaip papai gali būti susiję su šaknies kanalu.

– Marinai?

Kodėl tas incidentas po tiekos metų turėtų iš naujo neduoti jam ramybės, yra mįslė. Jis nesupranta, kodėl tiek daug dalykų pradėjo vėl trukdyti. Keletas pastarųjų savaičių buvo tikras pragaras.

– Marinai?

Jis atsipeikėja, pažiūri į Skarpetą ir čia pat suvokia, kad skamba jo mobilusis telefonas.

– Taip, – atsiliepia.

– Čia detektyvė Vagner.

– Detektyvas Pitas Marinas, – tarsi jos nepažinotų, atsako jis.

– Ko tau reikia, detektyve Pitai Marinai, – sako ji taip, lyg irgi jo nepažinotų.

– Kaip suprantu, turi Vest Leik rajone dingusią šeimą. Žinia, praeitą ketvirtadienį.

– Iš kur apie tai sužinojai?

– Turime šiokių tokių nuogąstavimų, jog galėjo būti įvykdytas nusikaltimas. Kalbama, kad nesi itin paslaugi.

– Jei manytume, kad ten kažkas ne taip, tirtume išsijuosę. Kas tavo informacijos šaltinis?

– Ponia iš jų bažnyčios. Ar žinai tų esą dingusiųjų pavardes?

– Leisk pagalvoti. Kažkokie neįprasti vardai: Eva Kristian ir Kristal ar Kristina Kristian. Kažkas panašaus. Berniukų vardų nežinau.

– Gal galėtų būti Kristian Kristian?

Skarpeta ir Marinas pažvelgia vienas į kitą.

– Iš esmės kažkas panašaus. Dabar neturiu savo užrašų. Jei norėtum juos paskaityti – labai prašom. Mano departamentas tikrai neskirs daug išteklių, nes nėra absoliučiai jokių įrodymų, kad...

– Tą jau paaiškinai, – atžariai sako Marinas. – Rytoj bažnyčia greičiausiai ims tą namą tuštinti ir, jei ketiname pasižiūrėti, dabar pats laikas.

– Jie dingo mažiau nei prieš savaitę, o bažnyčia jau tuština namą? Man panašu, kad jie žino, jog tie spruko lauk iš miesto ir negrįš. Ką manai?

– Manau, kad reikia įsitikinti, – atsako Marinas.

Už prekystalio stovintis vyras atrodo vyresnis ir elegantiškesnis, nei Liusė įsivaizdavo. Ji tikėjosi pamatyti į odinius drabužius įsispraudusį ir tatuiruotėmis pasidabinusį nusenusį banglentininką. Tokį, koks ir turėtų dirbti parduotuvėje, kuri pavadinta „Pliažo rykliai".

Ji pasideda kameros dėklą ir pirštais perbėga didelius, rėksmingus, rykliais, gėlėmis, palmėmis ir kitais tropiniais motyvais išmargintus marškinėlius. Ji įdėmiai apžiūri vieną ant kitos sukrautas šiaudines skrybėles, į krepšius sumestas paplūdimio šlepetes ir akinių bei kremų nuo saulės stendus, visai neketindama nieko pirkti ir kartu norėdama būti jų pirkėja. Dar minutėlę žvalgosi laukdama, kol išeis pora kitų klientų. Mąsto, kaip jaustųsi būdama tokia, kaip visi kiti: jai rūpėtų suvenyrai ir neskoningi paplūdimio drabužiai, dienas leistų kaitindamasi saulėje, jaustų pasitenkinimą dėl to, kaip atrodo pusnuogė, su maudymosi kostiumėliu.

– Ar turite priemonių su cinko oksidu? – vienas klientų klausia už prekystalio sėdinčio Lario.

Jo plaukai tankūs ir balti, barzda dailiai pakirpta, jam – šešiasdešimt dveji, gimęs Aliaskoje, vairuoja džipą, niekada neturėjęs nuosavo namo, nesimokęs koledže ir 1957 buvęs areštuotas už viešosios tvarkos

pažeidimą apsvaigus nuo alkoholio. Maždaug porą metų Laris vadovauja „Pliažo rykliams".

– Jos niekam nebepatinka, – atsako jis klientui.

– Man patinka. Nežaloja mano odos kaip tie kiti kremai. Manau, esu alergiškas alavijui.

– Šie kremai nuo saulės be alavijo.

– Ar prekiaujate „Maui Jim's"?

– Per brangūs, mielas mano. Žiūrite į visus akinius nuo saulės, kuriuos turime.

Taip jie bendrauja dar kurį laiką, abu klientai nusiperka vieną kitą smulkmeną ir galų gale išeina. Liusė prieina prie prekystalio.

– Kuo galiu padėti? – klausia Laris, spoksodamas į jos aprangą. – Gal ką tik atvykote iš filmo „Misija neįmanoma"?

– Atvažiavau motociklu.

– Na, esate viena iš nedaugelio turinčių sveiką protą. Pažiūrėkite pro langą. Visi su šortais ir marškinėliais, be šalmo. Kai kurie su pliažo šliurėmis.

– Jūs turbūt Laris.

Jis atrodo nustebęs ir atsako:

– Jau esate čia buvusi? Jūsų neatsimenu, nors paprastai veidus įsimenu gerai.

– Norėčiau su jumis pasikalbėti apie Florianą ir Heleną Kvinsi, – sako ji. – Tačiau reikia, kad užrakintumėt duris.

*

Chromuotas „Harley Davidson Screamin' Eagle Deuce" su liepsnomis mėlyname fone pastatytas

tolimajame fakulteto aikštelės kampe, prie jo artėdamas, Marinas paspartina žingsnį.

– Prakeiktas kalės vaikas, – jis pradeda bėgti.

Jis keikiasi taip garsiai, kad gėlyną ravintis aplinkos prižiūrėtojas Linkas meta darbą ir pašoka ant kojų.

– Kas atsitiko?

– Supistas moćkrušys! – rėkia Marinas.

Nuleista jo naujojo motociklo priekinė padanga. Nuleista visai, iki blizgančio chromuoto ratlankio. Susierzinęs ir įsiutęs Marinas pasilenkia apžiūrėti padangą, ieško vinies, varžto ar ko nors smailo, ką galėjo pasigauti šįryt važiuodamas į darbą. Pastumdo motociklą pirmyn atgal ir aptinka skylę. Maždaug pusės centimetro ilgio įpjovą, atrodo, padarytą aštriu ir tvirtu įnagiu, galbūt peiliu.

Galimas daiktas, nerūdijančio plieno skalpeliu, ir, ieškodamos Džo Amoso, jo akys ima šaudyti aplink.

– Taip, mačiau, – valydamasis purvinas rankas į mėlyną kombinezoną ir eidamas artyn, sako Linkas.

– Dėkingas, kad pranešei, – šiurkščiai sako Marinas ir susierzinęs naršo bagažinę, ieškodamas padangų vulkanizavimo priemonės, piktai galvoja apie Džo Amosą, su kiekviena mintimi siusdamas dar labiau.

– Turbūt kur nors pasigavo vinį, – lenkdamasis iš arčiau apžiūrėti padangą, svarsto Linkas. – Atrodo liūdnai.

– Ar čia nematei ko nors, apžiūrinėjančio mano motociklą? Kur, po velnių, yra mano padangų vulkanizavimo rinkinukas?

– Buvau čia visą dieną ir arti tavo motociklo nemačiau nieko. Neblogi ratai. Ką? Maždaug tūkstantis keturi šimtai kubinių centimetrų? Anksčiau pats turėjau Sprinterį, kol kažkoks psichas užkirto man kelią, ir aš nuskriejau virš jo šalmo. Gėlynus pradėjau ravėti apie dešimtą ryto. Padanga jau buvo nuleista.

Marinas bando prisiminti. Atvažiavo tarp devynių penkiolikos ir pusės dešimtos.

– Taip pradurtą padangą nuleistų labai greitai, net nebūčiau įvažiavęs į prakeiktą aikštelę, ir esu velniškai tikras, kad, man sustojus nusipirkti spurgų, ji nebuvo nuleista, – sako jis. – Tai turėjo įvykti man jį pastačius čia.

– Na, man ši mintis nepatinka.

Galvodamas apie Džo Amosą, Marinas apsidairo. Užmuš jį. Jei palietė motociklą, jis miręs.

– Negaliu net pagalvoti, – kalba Linkas. – Baisiausiai drąsu rytą ateiti tiesiai į šią aikštelę ir padaryti kažką panašaus. Jei jau taip buvo.

– Po velnių, kur jis yra? – naršydamas kitą bagažinės krepšį, sako Marinas. – Ar turi kuo nors užkimšti šitą skylę? Šūdas! Tiek jau to, – jis nustoja knistis. – Turbūt vis vien nepadėtų, tik ne tokio dydžio skylei, po velnių!

Jam reikės keisti padangą. Angare yra atsarginių.

– Kaip dėl Džo Amoso? Matei jį? Ar matei jo bjaurią subinę arčiau kaip mylia[21] nuo čia?

[21] 1 mylia ~ 1,60 km.

– Ne.
– Jokių studentų?
Studentai nekenčia jo. Visi iki vieno.
– Ne, – atsako Linkas. – Jei kas nors būtų atėjęs į šią aikštelę ir lindęs prie tavo motociklo ar bet kurio automobilio, būčiau pastebėjęs.
– Niekas? – toliau spaudžia Marinas ir pradeda įtarti, kad nagus galbūt bus prikišęs Linkas.
Tikriausiai niekas akademijoje nemėgsta Marino. Tikriausiai visas pasaulis pavydi jo įmantraus „Harley“. Bent jau tikrai daug žmonių į jį spokso ir seka iki degalinių bei poilsio aikštelių, kad geriau apžiūrėtų.
– Teks nuriedėti iki garažo ten, prie angaro, – pataria Linkas, – nebent sugalvotume užversti jį ant vieno vilkikų, kuriuos Liusė naudoja savo tiems naujiems V-ROD.
Marinas pagalvoja apie įvažiavimo į akademijos teritoriją vartus – paradinius ir užpakalinius. Niekas čia negali patekti be kodo. Tai turi būti vietinio darbas. Jis vėl pagalvoja apie Džo Amosą ir suvokia svarbų faktą. Džo dalyvavo darbuotojų susirinkime. Marinui pasirodžius, Džo jau sėdėjo ten, aušindamas savo didelę burną.

25

Oranžinės spalvos namas baltu stogu buvo pastatytas tą patį dešimtmetį, kai gimė Skarpeta – penktajame dešimtmetyje. Ji įsivaizduoja čia gyvenančius žmones ir, vaikštinėdama po galinį kiemą, pajunta jų nebuvimą.

Ji negali nustoti galvojusi apie Hogu pasivadinusį asmenį, apie jo paslaptingą nuorodą į Džonį Sviftą ir tai, kas Marinui pasigirdo kaip Kristian Kristian. Skarpeta įsitikinusi, kad iš tiesų Hogas kalbėjo apie Kristin Kristian. Džonis miręs. Kristin dingusi. Skarpetai dažnai ateidavo į galvą, kad pietų Floridoje yra daugybė vietų, kuriose galima atsikratyti negyvais kūnais: didžiuliai plotai pelkynų, kanalų, ežerų ir pušynų. Subtropikuose kūnas suyra greitai: vabzdžiai puotauja, žvėrys puola graužti kaulų ir išmėto juos kaip pagaliukus ir akmenėlius. Vandenyje kūnas taip pat ilgai neišbūna: jūros druska ištraukia griaučių mineralus ir visiškai juos ištirpdo.

Kanalo už namo spalva – pašvinkusio kraujo. It liekanos po sprogimo, sudžiūvę lapai plaukioja rudame užsistovėjusiame vandenyje. Plūduriuoja žali

ir rudi kokosų riešutai, primenantys nukirsdintas galvas. Saulė retkarčiais kyšteli iš už besikaupiančių audros debesų, šiltas oras sunkus ir drėgnas, šuorais pučia vėjas.

Detektyvė Vagner prašo į ją kreiptis Reba. Ji patraukli, trykštanti saulės nugairintu seksualumu, su kupeta susivėlusių platinos spalva dažytų plaukų, jos akys ryškiai mėlynos. Jos smegenys nėra it vikšro. Taip pat nėra ji ir kvaila lyg karvė, ir dar nepasirodė esanti kalė ant sukiužusių ratų, anot Marino, kuris taip pat pavadino ją ir pimpalų grobike, tačiau Skarpeta neįsitikinusi suprantanti, ką tai reiškia. Neabejotina, Reba nepatyrusi, tačiau panašu, kad stengiasi. Skarpeta svarsto, ar pasakyti jai apie anoniminį telefono skambutį, kur buvo kalbama apie Kristin Kristian.

– Kurį laiką jie čia gyveno, tačiau nėra piliečiai, – pasakoja Reba apie dvi seseris, name gyvenančias su dviem globotiniais berniukais. – Jos atvykusios iš Pietų Afrikos. Taip pat ir berniukai, todėl juos turbūt ir pasiėmė. Jei klaustumėt manęs, sakyčiau, kad visi keturi kur nors ten ir grįžo.

– Ir kokia priežastis paskatino juos nuspręsti dingti, galbūt pabėgti į Pietų Afriką? – klausia Skarpeta, spoksodama į siaurą, tamsų kanalą, drėgmei spaudžiant ją nelyginant šiltai, lipniai rankai.

– Kaip suprantu, jos norėjo įsivaikinti berniukus. Mažai tikėtina, kad tai joms būtų pavykę.

– Kodėl?

– Regis, berniukų giminės Pietų Afrikoje nori jų, tačiau iš karto negalėjo paimti, kol nepersikraustė į

didesnį namą. Be to, seserys – tikros davatkos, o tai taip pat nepadeda.

Kitoje vandens pusėje Skarpeta mato namus ir ryškiai žalios žolės bei nedidelių šviesiai mėlynų baseinų lopinius. Ji nežino, katras namas priklauso poniai Simister, ir svarsto, ar Marinas jau bus su ja pasikalbėjęs.

– Kokio amžiaus berniukai? – klausia ji.

– Septynerių ir dvylikos.

Skarpeta žvilgteli į savo užrašinę ir atverčia atgal kelis lapus.

– Eva ir Kristin Kristian. Man neaišku, kodėl jos jais rūpinasi.

Apie dingusius ji stengiasi kalbėti esamuoju laiku.

– Ne, ne Eva. Be „a“, – sako Reba.

– Ev ar Evė?

– Ev, kaip Evelina, tik kad vardas tiesiog Ev. Nei „e“, nei „a“. Tiesiog Ev.

Skarpeta užsirašo „Ev“ į savo juodą užrašinę ir pamano, kas per vardas. Ji žvelgia į kanalą, saulės šviesa vandenį nudažė stiprios arbatos spalva. Ev ir Kristin Kristian. Na ir vardai kaip dūmas išnykusių dievobaimingų moterų. Saulė pasislepia už debesų ir vanduo vėl tampa tamsus.

– Ev ir Kristin yra jų tikrieji vardai? – klausia Skarpeta. – Ar esame tikri, kad tai ne pseudonimai? Ar žinome, kad jos kažkuriuo metu nepasikeitė vardų, galbūt norėdamos suteikti jiems religinę konotaciją? – svarsto ji, žvelgdama į namus kitoje vandens kanalo pusėje, jie atrodo it nupiešti pastelinėmis kreidutėmis.

Ji stebi, kaip žmogus tamsiomis kelnėmis ir baltais marškiniais įeina į kažkieno, galbūt ponios Simister, sodelį.

– Kiek mums žinoma, tai tikrieji jų vardai, – atsako Reba, žvelgdama ten pat, kur ir Skarpeta. – Visur pilna prakeiktų vėžio inspektorių. Politika. Čia tam, kad neleistų žmonėms patiems auginti citrusinių vaisių ir verstų juos pirkti.

– Netiesa. Citrusinių augalų vėžys yra baisus kenkėjas. Jo nekontroliuojant, niekas savo soduose nebeaugins citrusinių vaisių.

– Tai sąmokslas. Klausiausi, ką visi tie komentatoriai kalba per radiją. Ar kada klausotės daktarės Self? Turėtumėte išgirsti, ką ji apie tai mano.

Jei tik gali išvengti, Skarpeta niekada neklauso daktarės Self. Ji stebi žmogų kitoje kanalo pusėje. Jis pritupia ir ima knaisiotis po kažkokį juodą krepšį. Kažką ištraukia.

– Ev Kristian yra pastorė ar kunigė, ar kaip ji ten galėtų vadintis, kažkokioje keistoje bažnytėlėje... Na, man teks perskaityti. Per sudėtinga atsiminti, – vartydama savo užrašinės puslapius sako Reba. – Tikrosios Dievo ženklo seserys.

– Tokios denominacijos dar negirdėjau, – užsirašydama gana ironiškai pakomentuoja Skarpeta. – O Kristin? Ką ta veikia?

Inspektorius atsistoja ir susuka į vaisių rinkimo įrankį panašų daiktą. Pakelia jį aukštai į medį ir nutraukia greipfrutą, kuris nukrenta ant žemės.

– Kristin taip pat dirba bažnyčioje. Padėjėja, kuri per pamaldas skaito ištraukas ir medituoja. Vaikų

tėvai prieš metus užsimušė motorolerio avarijoje. Žinai, su ta „Vespa“.

– Kur?

– Pietų Afrikoje.

– O šią informaciją kas suteikė? – klausia Skarpeta.

– Kažkas iš bažnyčios.

– Ar turite avarijos ataskaitą?

– Kaip sakiau, tai įvyko Pietų Afrikoje, – atsako detektyvė Vagner. – Mėginame surasti.

Skarpeta vėl svarsto, kada ji turėtų papasakoti jai apie nerimą keliantį Hogo skambutį.

– Kuo vardu berniukai? – klausia Skarpeta.

– Deividas ir Tonis Lakai.

– Ar Pietų Afrikos institucijos nenori su jumis bendradarbiauti? Kur Pietų Afrikoje?

– Keiptaune.

– Seserys taip pat iš ten?

– Taip man sakė. Tėvams žuvus, seserys paėmė vaikus. Iki bažnyčios, esančios Deivio bulvare, nuo čia apie dvidešimt minučių kelio, ji šalia egzotinių gyvūnėlių parduotuvės.

– Ar jau susisiekėte su Keiptauno teismo medicinos eksperto biuru?

– Dar ne.

– Galėsiu jums padėti.

– Būtų puiku. Tikros įdomybės, ar ne? Vorai, skorpionai, nuodingosios varlės, tie maži balti žiurkiukai, kuriuos gali nusipirkti, kad pamaitintum savo gyvatę, – trata Reba. – Regis, ten įsikūręs tikras kultų miestelis.

– Niekada niekam neleidau ateiti ir fotografuoti savo verslo, nebent tai tikrai būtų policija. Vienąsyk buvau apvogtas. Gana seniai, – nuo kėdės už prekystalio paaiškina Laris.

Už lango palei vandenyną nusidriekusiu A1A greitkeliu nepaliaujamai ūžia eismas. Pradeda lengvai lyti, į pietus atslenka audra. Liusė galvoja apie tai, ką Marinas jai papasakojo prieš kelias minutes: apie namą ir dingusius žmones ir, žinoma, apie savo nuleistą padangą, kuri, be abejo, buvo svarbesnis nusiskundimas. Ji svarsto, ką šiuo metu galėtų veikti jos teta, ir pagalvoja apie į jos pusę slenkančią audrą.

– Žinoma, apie tai nemažai girdėjau, – po ilgo nukrypimo apie tai, kaip pasikeitė pietų Florida ir kaip rimtai jis svarsto apie grįžimą Aliaskon, Laris grįžta prie temos apie Florianą ir Heleną Kvinsi. – Ilgainiui visi pasakojimai išpučiami. Tačiau nemanau, kad noriu, jog filmuotumėt, – vėl sako jis.

– Tai tikrai policijos vardu, – pakartoja Liusė. – Esu paprašyta privačiai ištirti šią bylą.

– Iš kur man žinoti, kad nesate reporterė ar kažkas panašaus?

– Esu dirbusi FTB ir Alkoholio, tabako ir šaunamųjų ginklų valdyboje. Ar esate girdėjęs apie Nacionalinę teismo akademiją?

– Tą didelę mokymų teritoriją Evergleide?

– Na, ne visai Evergleide. Turime privačių laboratorijų, ekspertų ir susitarimų su dauguma Floridos policijos departamentų. Kai reikia, jiems padedame mes.

– Prabangu. Leisk atspėsiu – moka mokesčių mokėtojai, tokie kaip aš.

– Netiesiogiai. Dotacijos, *quid pro quo* – paslauga už paslaugą. Jie padeda mums, mes juos mokome. Įvairūs dalykai.

Iš užpakalinės kišenės ji išsitraukia juodą piniginę ir paduoda jam. Jis tyrinėja jos pažymėjimus – netikrą tapatybės kortelę ir vario, iš kurio jis pagamintas, nevertą padirbtą detektyvės ženklelį.

– Čia nėra nuotraukos, – sako jis.

– Tai ne vairuotojo pažymėjimas.

Jis garsiai perskaito išgalvotą vardą ir kad ji yra iš Specialiųjų operacijų skyriaus.

– Teisingai.

– Na, jei jau taip sakote, – jis grąžina piniginę.

– Papasakokite, ką esate girdėjęs, – statydama vaizdo kamerą ant prekystalio, sako Liusė.

Ji pažvelgia į uždarytas paradines duris, šlykščiais maudymosi kostiumėliais apsivilkusią jauną porelę, bandančią jas atidaryti.

Jie žiūri pro stiklą, ir Laris papurto galvą. Ne, parduotuvė uždaryta.

– Per jus prarandu pinigus, – sako jis Liusei, tačiau nepanašu, kad jam tai itin rūpėtų. – Kai atsirado galimybė perimti šias patalpas, man ausis išūžė apie tą Kvinsi dingimą. Kaip pasakota, ji visada čia ateidavo pusę aštuonių ryto, kad bėgiais paleistų elektrinius traukinukus, uždegtų eglučių lemputes, įjungtų kalėdinę muziką ir visa kita. Pasirodo, tądien ji taip ir neatsidarė. Susijaudinusiam sūnui atėjus ieškoti jos ir dukters, ženklas „Uždaryta“ vis dar kabojo ant durų.

Liusė pasiknaisioja kelnių kišenėje ir nuo paslėpto diktofono laikiklio nuima tušinuką. Išsiima mažą užrašų knygelę.

– Nieko prieš, jei šį bei tą užsirašysiu? – klausia.

– Nesupraskite visko, ką sakau, kaip teisybės. Kai tai įvyko, čia nebuvau, tik perduodu, ką esu girdėjęs.

– Kaip suprantu, ponia Kvinsi skambino užsisakyti maisto, – sako Liusė. – Laikraščiai kažką rašė.

– Iš „Floridiečio", senos užkandinės anapus pakeliamojo tilto. Gana stilinga vietelė, jei nesate ten valgiusi. Kaip suprantu, ji neskambino, jai nereikėjo skambinti. Jai jie visada būdavo paruošę tą patį. Tuno užkandį.

– O dukrai ką? Helenai?

– To nepamenu.

– Ar ponia Kvinsi maistą paprastai pasiimdavo pati?

– Nebent netoliese būdavo jos sūnus. Jis yra viena priežasčių, kodėl žinau keletą dalykų apie tą nutikimą.

– Norėčiau su juo pakalbėti.

– Jau metus jo nemačiau. Seniau pabendraudavome. Jis užsukdavo apsižvalgyti, paplepėdavome. Galima sakyti, pirmus metus po jų dingimo jis buvo tarytum apsėstas. Tada, mano nuomone, jis daugiau nebegalėjo apie tai galvoti. Gyvena puikiame name Holivude.

Liusė nužvelgia parduotuvę.

– Čia kalėdinių reikmenų nėra, – sako Laris, tartum to ji būtų norėjusi paklausti.

Ji nieko neklausia apie ponios Kvinsi sūnų Fredą. Iš HVT ji jau sužinojo, kad Fredas Andersonas Kvinsis yra dvidešimt šešerių. Ji žino jo adresą ir kad jis užsiima individualia veikla, kompiuterine grafika – kuria interneto puslapius. Laris toliau pasakoja, kad tądien, kai dingo ponia Kvinsi ir Helena, Fredas bandęs su jomis susisiekti daugybę kartų, galų gale atvažiavęs į parduotuvę ir radęs ją uždarytą, o už jos vis dar stovinčią savo motinos „Audi".

– Ar esate tikras, kad jos tą rytą tikrai atrakino? – abejoja Liusė. – Galbūt joms kažkas nutiko išlipus iš automobilio?

– Manau, kad viskas įmanoma.

– Ar parduotuvėje buvo ponios Kvinsi rankinė ar automobilio raktai? Ar ji virė kavą, naudojosi telefonu, veikė kažką, kas rodytų, jog ji su Helena buvo joje? Pavyzdžiui, ar medžiuose degė lempelės, važiavo žaisliniai traukinukai? Ar grojo kalėdinė muzika? Ar parduotuvėje degė šviesa?

– Girdėjau, kad nerado nei rankinės, nei automobilio raktų. Apie parduotuvėje įjungtus prietaisus girdėjau įvairių dalykų. Vieni sako, kad buvę įjungti. Kiti sako, kad nebuvę.

Liusė atkreipia dėmesį į duris parduotuvės gale ir pagalvoja apie tai, ką Bazilis Dženretas sakė Bentonui. Ji neįsivaizduoja, kad tame sandėliuke Bazilis galėjo ką nors išžaginti ir nužudyti. Sunku patikėti, kad jis galėjo viską išvalyti, iš parduotuvės išnešti kūną, įsidėti jį į automobilį ir niekieno nepastebėtas nuvažiuoti. Buvo šviesu. Netgi ne sezono metu, liepą, vietovė tankiai apgyvendinta, be to, tokia įvykių

seka nepaaiškina, kas nutiko dukteriai, nebent jis ją pagrobė ir nužudė kitur, taip, kaip kitas aukas. Baisu net pagalvoti. Septyniolikmetę.

– Kas joms dingus nutiko šiai parduotuvei? – klausia Liusė. – Ar ji atsidarė iš naujo?

– Nea. Bet kuriuo atveju čia nebuvo rinkos kalėdiniams reikmenims. Mano nuomone, tai labiau buvo jos ekscentriškas hobis, o ne verslas. Parduotuvė iš naujo neatsidarė, joms dingus, sūnus išvežė prekes po mėnesio ar dviejų. „Pliažo rykliai“ įsikraustė tą patį rugsėjį ir pasisamdė mane.

– Norėčiau žvilgtelti į sandėlį, – sako Liusė. – Tada paliksiu jus ramybėje.

Hogas nupeša dar porą apelsinų, tada su žnyples primenančiu ilgu vaisių rinktuvu čiumpa greipfrutus. Žvelgia į kitą kanalo pusę, stebi aplink baseiną vaikštančias Skarpetą ir detektyvę Vagner.

Detektyvė smarkiai gestikuliuoja. Skarpeta užsirašinėja ir viską apžiūrinėja. Stebėdamas šį šou, Hogas patiria neapsakomą malonumą. Kvailiai. Nė vienas jų nėra toks protingas, kaip mano. Jis gali pergudrauti juos visus. Hogas išsišiepia įsivaizduodamas Mariną, šiek tiek vėluojantį, sulaikytą netikėtai nuleistos padangos; vėlavimo buvo galima paprastai ir greitai išvengti čia atvažiuojant akademijos automobiliu. Bet tik ne Marinas. Jis negalėjo to pakęsti, turėjo tuoj pat ją sutvarkyti. Didelis, kvailas kaimietis. Hogas pritupia žolėje, atsuka aliuminio detales, išardo rinktuvą ir sukiša jį atgal į didelį juodo nailono krepšį. Krepšys sunkus,

Hogas užsimeta jį ant peties tarsi medkirtys kirvį, tarsi medkirtys Kalėdų krautuvėlėje.

Jis neskubėdamas eina per kiemą link gretimo mažučio, baltai nutinkuoto namo. Mato ją besisupančią verandoje ir pro žiūronus stebinčią blyškiai oranžinį namą kitoje kanalo pusėje. Tą namą ji stebi dienų dienas. Argi ne puiki pramoga! Niekieno nepastebėtas Hogas jau tris kartus buvo įėjęs ir išėjęs iš blyškiai oranžinio namo. Pirmyn atgal, kad prisimintų, kas buvo, išgyventų tai iš naujo, neskubėtų ir praleistų ten tiek laiko, kiek norisi. Niekas negali jo matyti. Jis sugeba išnykti.

Hogas įeina į ponios Simister kiemą ir pradeda apžiūrinėti vieną jos žaliųjų citrinų medį. Ji pasuka žiūronus jo pusėn. Po minutėlės praveria stumdomąsias duris, tačiau į kiemą neina. Jis nė karto nėra matęs jos kieme. Sodininkas ateina ir išeina, tačiau ji niekada neišlenda iš namo ir su juo nepasikalba. Jai pristatomi maisto produktai, juos visąlaik atveža tas pats žmogus. Gali būti giminaitis, gal sūnus. Jis tik įneša maišus. Niekada nepasilieka ilgai. Dėl jos niekas nesuka galvos. Ji turėtų būti dėkinga Hogui. Greitai jai nebetrūks dėmesio. Kai pateks į daktarės Self laidą, apie ją išgirs daugybė žmonių.

– Palik ramybėje mano medžius, – garsiai, su stipriu akcentu sako ponia Simister. – Šią savaitę jūsų žmonės čia buvo jau tris kartus, o tai jau priekabiavimas.

– Atsiprašau, ponia. Jau beveik baigiau, – nuplėšdamas ir apžiūrinėdamas žaliojo citrinmedžio lapą mandagiai atsako Hogas.

– Dink iš mano kiemo arba kviečiu policiją, – jos balsas darosi spigesnis.

Ji išsigandusi. Ji pyksta, nes bijo prarasti savo neįkainojamus medžius, ir praras, bet tada jai tai neberūpės. Jos medžiai užkrėsti. Tai seni medžiai, mažiausiai dvidešimties metų. Ir pribaigti. Buvo nesunku. Dideli oranžiniai sunkvežimiai, atvažiuojantys nukirsti ir sumalti vėžio užkrėstus medžius, ant kelio palieka lapų. Jis juos surenka, suplėšo, panardina į vandenį ir stebi, kaip, tarytum maži burbuliukai, pasrūva bakterijos. Jis pritraukia švirkštą, tą, kurį jam davė Dievas.

Hogas atidaro savo juodą krepšį ir išsitraukia skardinę raudonų purškiamų dažų. Raudona juosta apipurškia žaliojo citrinmedžio kamieną. Durys išteptos krauju, tarsi mirties angelo paliestos, ir nebus pasigailėta nė vieno. Kažkurioje tamsioje galvos kertelėje Hogas girdi skambantį pamokslą, lyg nepasiekiamai paslėptą muzikinę dėžutę.

Apgavikai liudytojai neliks nenubausti.

Aš nieko nesakysiu.

Melagiai baudžiami.

Aš nieko nesakiau. Nesakiau.

Mano rankų bausmė – begalinė.

Nesakiau. Nesakiau!

– Ką darai? Palik ramybėje mano medžius, girdi mane!

– Mielai jums paaiškinsiu, ponia, – mandagiai, prijaučiamai sako Hogas.

Ponia Simister papurto galvą. Piktai užstumia ir užrakina stiklines duris.

26

Pastaruoju metu buvo neįprastai šiam metų laikui lietinga ir karšta. Vaikštant po galinį kiemą, žolė po Skarpetos kojomis klampi ir šiurkšti, saulės, vėl išlindusios iš už tamsių debesų, karštis prilimpa prie galvos ir pečių.

Jos akys užkliūva už rausvų ir raudonų kinrožių krūmų, palmių ir keleto citrusų raudonai pažymėtais kamienais, kitoje kanalo pusėje senos moters ką tik aprėktas inspektorius uždaro savo krepšį. Ji klausia savęs, ar tik ta sena moteris nebus ponia Simister, ir numano, kad Marinas pas ją dar nebuvęs. Jis visada vėluoja, niekada neskuba padaryti to, ko paprašė Skarpeta, jei išvis dėl to kvaršina galvą. Ji prieina prie stačiai į kanalą besileidžiančios betoninės sienos. Jame aligatorių tikrausiai nėra, tačiau nėra ir tvoros, todėl bet kuris vaikas ar šuo gali lengvai įkristi ir nuskęsti.

Ev ir Kristin ėmėsi globoti du vaikus ir nepasirūpino tvora aptverti galinio kiemo. Skarpeta įsivaizduoja kiemą sutemus: kaip lengva užsimiršti, kur baigiasi tamsus kiemas ir prasideda tamsus kanalas. Jis teka iš rytų į vakarus, už namo susiaurėja, o toliau vėl išplatėja. Tolumoje, už daug gražesnių, nei tas,

kuriame gyveno Ev, Kristin, Deividas ir Tonis, namų, matosi prišvartuotos dailios burinės ir motorinės valtys.

Anot Rebos, paskutinį kartą seseris ir berniukus matė ketvirtadienio, vasario dešimtosios, vakarą. Ankstų kitą rytą Marinui paskambino Hogu prisistatęs žmogus. Tada žmonės jau buvo dingę.

– Ar naujienose buvo pranešta apie dingimą? – Rebos klausia Skarpeta, svarstydama, kad anonimas taip galėjo sužinoti Kristin vardą.

– Kiek žinau, ne.

– Ir jūs rašėte policijos ataskaitą.

– Tai ne tas įvykis, kuris patektų į naujienas. Bijau, kad čia nuolat dingsta žmonės, daktare Skarpeta. Sveika atvykusi į pietų Floridą.

– Papasakokite, ką dar žinote apie paskutinį kartą, kai jas esą matę praėjusio ketvirtadienio vakarą.

Reba atsako, kad Ev savo bažnyčioje sakiusi pamokslą, o Kristin skaičiusi keletą Biblijos ištraukų. Abiem moterims kitą dieną nepasirodžius bažnyčioje bendrai maldai, viena bendruomenės narė bandžiusi joms nesėkmingai prisiskambinti, o tada ji nuvykusi į jų namą. Turėjusi raktą ir įėjusi. Nieko keisto neaptikusi, išskyrus tai, kad Ev, Kristin ir berniukų nebuvę, o ant silpnos viryklės ugnies buvusi palikta tuščia keptuvė. Detalė apie viryklę yra svarbi; įėjusi į namą, Skarpeta atkreips į ją dėmesį, tačiau ji dar nepasirengusi, į nusikaltimo vietą ji eina tartum grobuonis. Pradeda nuo išorės ir juda vidun, blogiausią pasilikdama pabaigai.

Liusė klausia Lario, ar sandėlis skiriasi nuo to, kokį rado čia įsikraustęs prieš maždaug porą metų.

– Nė pirštu nepaliečiau, – atsako jis.

Ji nužvelgia vienišos, plikos lemputės palubėse apšviestas dideles kartonines dėžes ir marškinėlių, kremų, paplūdimio rankšluosčių, akinių nuo saulės, valymo įrangos ir kito inventoriaus prikrautas lentynas.

– Jokios prasmės rūpintis, kaip čia viskas atrodo, – sako Laris. – Kas būtent jus domina?

Ji nueina į tualetą – ankštą, belangę patalpą su kriaukle ir unitazu. Šlakbetonio sienos padengtos plonu žalsvų dažų sluoksniu, grindys – rudomis plytelėmis. Virš galvos kabo dar viena plika lemputė.

– Neperdažėte, plytelių neperklojote?

– Kai perėmiau patalpas, buvo lygiai tas pats. Manote, kad čia kažkas nutiko?

– Norėčiau sugrįžti ir kai ką atsivežti, – atsako ji.

Kitoje kanalo pusėje ponia Simister stebi.

Ji supasi savo stiklinėje verandoje, pirmyn atgal, atsispiria kojomis, jos šlepetės tyliai sučežėdamos vos paliečia plytelėmis išklotas grindis. Ji žvalgosi po blyškiai oranžinio namo kiemą vaikščiojusios moters šviesiais plaukais ir tamsiu kostiumėliu. Žvalgosi ir jos valdas peržengusio inspektoriaus, drįsusio ir vėl lįsti prie ponios Simister medžių, drįsusio ant jų purkšti raudonus dažus. Jis išsinešdino. Blondinė irgi.

Iš pradžių ponia Simister blondinę palaikė sektante. Daugybė jų lankosi tame name. Tada pažiūrėjo

per žiūronus ir nebebuvo tikra. Blondinė užsirašinėjo, o per petį buvo persimetusi juodą krepšį. Ponia Simister buvo bemaž nusprendusi, kad ji bus bankininkė ar teisininkė, kai pasirodė kita moteris – šioji gana įdegusi, baltais plaukais, rusvai žalsvos spalvos kelnėmis ir su ginklu perpetėje. Gal čia ta pati, kuri ten buvo anądien. Penktadienį. Toji buvo įdegusi ir baltais plaukais. Ponia Simister nėra tikra.

Abi moterys kalbėjosi ir, palei namo šoną nuėjusios link jo priekio, dingo iš akiračio. Gal sugrįš. Ponia Simister žiūri, ar vėl nepasirodys inspektorius, tas pats, kuris pirmą kartą buvo toks malonus, klausinėjo apie jos medžius, kada jie buvo pasodinti ir ką jie jai reiškia. Tada jis grįžta ir juos nudažo. Tai pirmą kartą per daugelį metų privertė pagalvoti apie jos ginklą. Kai sūnus jai jį davė, ji pasakiusi, kad tas ginklas bus tik blogam žmogui panaudoti prieš ją. Ji laiko ginklą po lova paslėptą.

Ji nebūtų nušovusi inspektoriaus. Tačiau nebūtų prieštaravusi jį pagąsdinti. Visiems tiems citrusinių augalų inspektoriams moka už tai, kad draskytų žmonių pusę gyvenimo turėtus medžius. Ji girdėjo apie tai kalbant per radiją. Jos medžiai bus kiti. Ji myli savo medžius. Sodininkas jais rūpinasi, nuskina vaisius ir palieka ant prieangio. Džeikas prisodino jai pilną kiemą medžių iškart po vestuvių. Ji paskęsta savo praeityje, kai ant stalelio šalia supamosios sofos suskamba telefonas.

– Alio? – atsiliepia ji.

– Ponia Simister?

– Kas skambina?

– Detektyvas Pitas Marinas. Esame kalbėję.
– Tikrai? Kas jūs?
– Prieš kelias valandas jūs skambinote į Nacionalinę teismo akademiją.
– Tikrai neskambinau. Ar norite ką parduoti?
– Ne, ponia. Norėčiau užsukti su jumis pasikalbėti, jei neprieštarautumėte.
– Prieštaraučiau, – sako ji ir padeda ragelį.

Ji nusitveria vėsių metalinių ranktūrių taip stipriai, kad po nukarusia, saulės dėmių išmarginta jos nebenaudingų rankų oda išryškėja balti krumpliai. Žmonės nuolat skambina, netgi visai nepažįstami. Skambina automatai, ji negali suprasti, kodėl kiti sėdi ir klauso pinigų besivaikančių advokatų įrašų. Telefonas suskamba vėl, ji nekreipia dėmesio ir pasiima žiūronus, kad stebėtų blyškų oranžinį namą, kuriame gyvena dvi moterys su dviem mažais chuliganais.

Ji suka žiūronus į kanalą, tada į valdą kitoje jo pusėje. Staiga kiemas ir baseinas padidėja, tampa ryškiai žalias ir mėlynas. Jų vaizdas itin aiškus, tačiau blondinės tamsiu kostiumėliu ir įdegusios moters su ginklu niekur nesimato. Ko jos ten ieško? Kur tos dvi ten gyvenančios moterys? Kur chuliganai? Šiais laikais visi vaikai yra chuliganai.

Suskamba durų skambutis, besidaužančia širdimi ji nustoja suptis. Vis labiau senstančią ją vis labiau gąsdina netikėti judesiai ir garsai, ji vis labiau bijo mirties ir to, ką ji reiškia, jei išvis ką nors reiškia. Praeina keletas minučių, skambutis suskamba vėl, ji ramiai sėdi ir laukia. Vėl suskamba ir kažkas garsiai pabeldžia. Galiausiai ji atsistoja.

– Palaukit, ateinu, – sumurma susierzinusi ir sunerimusi. – Geriau jau nieko nebandytum parduoti.

Kilimu lėtai vilkdama kojas, ji nušiūruoja į svetainę. Dabar ji nebegali kilstelti kojų taip, kaip anksčiau, vos vos paeina.

– Palaukit, skubu, kiek galiu, – skambučiui vėl suskambus, nekantriai sako ji.

Gal čia pasiuntinių paštas. Kartais jos sūnus užsako jai šį bei tą internetu. Ji žvilgteli pro laukujų durų akutę. Ant prieangio stovintis žmogus tikrai nevilki rudos ar mėlynos uniformos ir neturi nei laiškų, nei paketų. Tai vėl jis.

– Ko dabar? – prikišusi veidą prie akutės piktai klausia ji.

– Ponia Simister? Reikia, kad užpildytumėt kelis dokumentus.

27

Vartai atsiveria į priešakinį kiemą, ir Skarpeta atkreipia dėmesį į tankias kinrožes, užstojančias valdą nuo takelio, pasibaigiančio prie kanalo.

Nėra aplaužytų šakelių, nieko, kas rodytų, kad kas nors bandė per gyvatvorę patekti į sodą. Žvelgdama į automobilį, stovintį ant suskeldėjusio betoninio įvažiavimo, seną, pilką furgoną, iš juodo nailoninio krepšio, kurį paprastai nešiojasi į nusikaltimų vietas, Skarpeta išsitraukia baltas medvilnines tyrimo pirštines. Automobilis pastatytas bet kaip, viena padanga užvažiavusi ant vejos ir išraususi žolę. Ji užsimauna pirštines ir suka galvą, kodėl Ev ar Kristin taip pastatė automobilį, manant, kad viena ar kita jų vairavo.

Ji pažvelgia pro automobilio langus į pilku vinilu aptrauktas sėdynes ir į tvarkingai prie vidinės lango pusės pritvirtintą „Sun-Pass" transponderį[22]. Vėl užsirašo. Modelis ima aiškėti. Galinis kiemas ir baseinas skrupulingai sutvarkyti. Uždengti lauko

[22] „Sun-Pass" transponderis – prie automobilio lango tvirtinamas elektroninis prietaisas, leidžiantis, iš anksto sumokėjus už paslaugas, naudotis mokamais Floridos valstijos keliais, nesustojant prie rinkliavų automatų.

baldai nepriekaištingi. Automobilio viduje tvarkinga, šiukšlių nėra, tik gale, ant kilimėlio, voliojasi juodas skėtis. Vis dėlto automobilis pastatytas nerūpestingai, tarytum kažkas būtų prastai matęs ar skubėjęs. Ji pasilenkia, kad geriau apžiūrėtų padangos brūžėje pridžiūvusius negyvus augalus. Apžiūri storą dulkių sluoksnį, dėl kurio automobilio važiuoklė įgavusi pilkšvą senų kaulų atspalvį.

– Regis, šitas bus kažkur pasivažinėjęs purvu, – sako Skarpeta, atsistodama ir toliau tyrinėdama purvu aplipusias padangas, vaikščiodama nuo vienos prie kitos.

Aiškiai susidomėjusi, Reba seka iš paskos, aplink automobilį.

– Purvas brūžėje verčia manyti, kad žemė, kuria važiavo automobilis, buvo drėgna arba šlapia, – svarsto Skarpeta. – Ar bažnyčios stovėjimo aikštelė išgrįsta?

– Na, jis čia iškniso žolę, – žvelgdama į po užpakaline padanga išraustą kiemą, sako Reba.

– To nepakanka. Purvu aplipusios visos keturios padangos.

– Prekybos gatvėje, kurioje įsikūrusi bažnyčia, yra didžiulė automobilių stovėjimo aikštelė. Tose vietose nepastebėjau neasfaltuotų plotų.

– Ar kai moteris iš bažnyčios atvyko ieškoti, Ev ir Kristin automobilis buvo čia?

Susidomėjusi purvinomis padangomis, Reba vaikšto aplink.

– Jie sakė, jog taip, ir esu tikra, kad, man atvykus, jis tikrai buvo čia.

– Būtų neblogai patikrinti „Sun-Pass“ transponderį ir pažiūrėti, pro kokius rinkliavų automatus jis pravažiavo ir kada. Ar buvote atidariusi dureles?

– Taip. Jos nebuvo užrakintos. Nieko svarbaus nepastebėjau.

– Taigi ištirta ji nebuvo.

– Negaliu prašyti nusikaltimo vietos technikų ką nors tirti, kai nėra įrodymų, kad buvo įvykdytas nusikaltimas.

– Suprantu problemą.

Tamsus, įdegęs Rebos veidas stebi ją, vėl žiūrinčią pro langus. Jie padengti plonu dulkių sluoksniu. Skarpeta žengia atgal ir tirdama kiekvieną colį apeina furgoną.

– Kas jo savininkas? – klausia Skarpeta.

– Bažnyčia.

– Kas namo savininkas?

– Taip pat.

– Man sakė, kad bažnyčia nuomojasi namą.

– Ne, namas tikrai priklauso bažnyčiai.

– Ar pažįstate ponią Simister? – vėl klausia Skarpeta ir ima jausti keistą jausmą, prasidedantį skrandyje ir kylantį į gerklę, tą patį jausmą, kurį patyrė, kai Reba Marinui paminėjo vardą Kristian Kristian.

– Ką? – antakį kilsteli Reba, o iš kitos kanalo pusės pasigirsta prislopęs sprogimo garsas.

Jos su Skarpeta nustoja kalbėtis. Prieina arčiau vartų ir žvelgia į namus kitoje vandens pusėje. Nieko nesimato.

– Variklis, – nusprendžia Reba. – Šiose vietose žmonės turi daugybę kledarų. Dauguma jų išvis

neturėtų vairuoti. Viena koja grabe ir akli kaip šikšnosparniai.

Skarpeta pakartoja pavardę *Simister*.

– Niekada negirdėjau apie tokią, – atsako Reba.

– Ji sakė su jumis keliskart kalbėjusi. Tiksliau, tris.

– Niekada negirdėjau apie tokią ir niekada su ja nekalbėjau. Spėju, kad čia ji mane apdergė, pasakė, kad man nerūpi byla.

– Atleiskit, – sako Skarpeta ir bando prisiskambinti Marinui į mobilųjį. Atsiliepia autoatsakiklis.

Ji liepia jam tučtuojau paskambinti.

– Kai sužinosite, kas tokia ta ponia Simister, – tęsia Reba, – norėčiau apie tai žinoti. Visa tai kažkaip keista. Gal bent jau reikėtų paimti pirštų atspaudus iš automobilio vidaus. Kad ir niekuo dėtiems atmesti.

– Deja, berniukų atspaudų automobilio viduje tikriausiai nerasite, – sako Skarpeta. – Tik ne po keturių dienų. Namo viduje taip pat. Bent jau tikrai nerasite jaunesniojo, septynmečio atspaudų.

– Nesuprantu, kodėl tą sakote.

– Lytiškai nesubrendusio vaiko atspaudai ilgai neišlieka. Valandas, daugiausia kelias dienas. Nesame visiškai tikri kodėl, tačiau tikriausiai tai susiję su subrendusių žmonių išskiriamais riebalais. Deividui dvylika? Gal ir rastumėte jo atspaudų. Pabrėžiu *gal*.

– Na, čia tai man naujiena.

– Siūlau pasiimti šį furgoną į laboratoriją, paieškoti mikroįkalčių, kaip galima greičiau jį prigarinti klijais ir nuimti atspaudus. Jei norite, galime tą atlikti

akademijoje. Ten turime Automobilių tyrimo skyrių ir tikrai galime juo pasirūpinti.

– Gal ir nebloga mintis, – sako Reba.

– Name turėtume rasti Ev ir Kristin pirštų atspaudų. Ir DNR, taip pat ir berniukų DNR. Dantų šepetėliai, plaukų šukos, batai, drabužiai, – ir ji papasakoja Rebai apie Kristin Kristian vardą paminėjusį anoniminį skambintoją.

Ponia Simister gyvena viena baltame tinkuotame name, kuris pagal pietų Floridos standartus yra griautinas.

Prie jos namo šliejasi tuščia aliuminio stoginė automobiliui. Tai nereiškia, kad jos nėra namuose, tiesiog ji nebeturi nei automobilio, nei galiojančio vairuotojo pažymėjimo. Marinas taip pat pastebi, kad lango dešinėje nuo laukujų durų užuolaidos atitrauktos, o ant šaligatvio nėra laikraščio. Ponia Simister užsisakiusi *The Miami Herald* dienraštį, o tai leidžia manyti, kad su akiniais ji mato gana neblogai.

Pastarąjį pusvalandį jos telefono linija užimta. Marinas išjungia motociklo variklį ir nulipa, tuo metu pro šalį gatve pravažiuoja baltas „Chevy Blazer“ tamsintais langais. Ši gatvė rami. Turbūt čia yra daug pagyvenusių žmonių, kurie šiame rajone gyvena labai ilgai ir nebeišgali susimokėti nekilnojamojo turto mokesčių. Jam darosi pikta pagalvojus apie toje pačioje vietoje dvidešimt ar trisdešimt metų gyvenančius žmones, galų gale išmokančius paskolą tik tam, kad išsiaiškintų, jog nebeišgali sumokėti

mokesčių, nes atsirado turtingų žmonių, užsigeidusių apsigyventi prie vandens. Griautinas ponios Simister namas įvertintas bemaž trimis ketvirčiais milijono dolerių, jai teks jį parduoti ir, ko gero, greitai, jei prieš tai ji neatsidurs senelių namuose. Jos santaupos – tik trys tūkstančiai.

Apie Dagmarą Šudrich Simister Marinas žino nemažai. Skarpetos kabinete pasikalbėjęs su, kaip dabar jau įtaria, kažkuo ja apsimetusia, jis atliko paiešką HVT. Ponia Simister vadinama Dage, jai aštuoniasdešimt septyneri. Ji yra žydė, vietinės sinagogos, kurios nelankė jau metų metus, narė. Ji niekada nesilankė toje pačioje bažnyčioje su dingusiais žmonėmis iš kitos vandens kanalo pusės, taigi pasakojimas telefonu yra melas, manant, kad skambino Dagė Simister, nors Marinas netiki, jog tai buvo ji.

Ji gimė Liubline, Lenkijoje, išliko per holokaustą ir gyveno Lenkijoje iki trisdešimties – tai galėtų paaiškinti jos stiprų akcentą, kurį, prieš kelias minutes jai paskambinęs, išgirdo Marinas. Moteris, su kuria kalbėjo telefonu, neturėjo jokio aiškaus akcento. Ji tiesiog buvo sena. Vienintelis ponios Simister vaikas, sūnus, gyvena Fort Lauerdeile, pastarąjį dešimtmetį du kartus teistas už vairavimą apsvaigus ir tris kartus – už eismo pažeidimus. Likimo ironija: jis yra statybų rangovas ir vykdytojas – vienas iš tų, kurie atsakingi už kylančius jo motinos nekilnojamojo turto mokesčius.

Ponia Simister rūpinasi keturi gydytojai – dėl artrito, širdies, pėdų problemų ir regėjimo. Ji nekeliauja, bent jau komercinėmis oro linijomis. Panašu,

kad daugiausia laiko praleidžia namuose ir turbūt gerai žino, kas dedasi aplink. Tokiose vietovėse kaip ši daug namisėdų mėgsta pašniukštinėti – Marinas viliasi, kad ji bus viena iš jų. Jis taip pat viliasi, kad ji bus pastebėjusi viską, kas vyko blyškiai oranžiniame name kitoje kanalo pusėje, ir nutuoks, kas, apsimetusi ja, skambino Skarpetai, manant, kad taip ir buvę.

Jis nuspaudžia durų skambutį, jau paruošęs parodyti piniginę su ženkleliu. Tai nėra itin dora, nes jis yra atsistatydinęs iš policijos, niekada nebuvo faru Floridoje ir turėjo grąžinti savo įgaliojimus ir pistoletą, kai išėjo iš paskutinio darbo policijoje – nedidelio departamento Ričmonde, Virdžinijoje, kur visada jautėsi svetimas ir nepakankamai įvertintas. Jis vėl nuspaudžia mygtuką prie durų ir pamėgina poniai Simister paskambinti telefonu.

Vis dar užimta.

– Policija! Ar yra kas nors namie? – belsdamas į duris garsiai sušunka.

28

Su tamsiu kostiumėliu Skarpetai karšta, tačiau ji nė nežada nusivilkti švarko. Jei nusivilktų, jį reikėtų ant kažko užmesti ar pakabinti, o nusikaltimo vietose tarsi namie ji nesijaučia, netgi tose, kurių policija nelaiko nusikaltimo vietomis.

Patekusi į namo vidų, ji bemaž nusprendžia, kad viena seserų turėjo obsesinį kompulsinį sutrikimą. Ant langų, plytelėmis klotų grindų ir baldų nematyti nė dulkelės, viskas nepriekaištingai sutvarkyta. Kilimėlis ant grindų patiestas per patį vidurį, jo kutų kraštas lygus, tarytum iššukuotas. Ji patikrina ant sienos pritaisytą termostatą ir užsirašo: oro kondicionierius įjungtas, svetainės temperatūra – septyniasdešimt du laipsniai.

– Ar kas nors reguliavo termostatą? – klausia ji. – Ar buvo taip, kaip dabar?

– Viskas palikta taip, kaip buvę, – sako Reba. Ji virtuvėje kartu su akademijos nusikaltimo vietų eksperte Leksa, – išskyrus viryklę – ji buvo išjungta. Moteris, kuri Ev ir Kristin nepasirodžius bažnyčioje čia atvyko, ir išjungė.

Skarpeta pasižymi, kad signalizacijos nėra.

Reba atidaro šaldytuvą.

– Siūlau imti pirštų atspaudus nuo spintelės durų, – sako ji Leksai. – Sykį jau tuo užsiėmėte, galite paimti nuo visur. Dviem augantiems berniukams maisto čia mažoka, – tai skirta Skarpetai. – Visai nedaug maisto. Manau, kad jie vegetarai.

Ji uždaro šaldytuvą.

– Milteliai sugadins medieną, – perspėja Leksa.

– Tai jau jūsų reikalas.

– Ar žinome, kelintą valandą jos grįžo iš bažnyčios ketvirtadienio vakarą? Esą grįžo? – klausia Skarpeta.

– Pamaldos baigėsi septintą, Ev ir Kristin dar kurį laiką pasiliko pasikalbėti su žmonėmis. Tada grįžo į Ev kabinetą, į susitikimą. Kabinetas labai mažas. Pati bažnyčia labai maža. Man pasirodė, kad į pamaldų salę daugiau nei penkiasdešimt žmonių netilptų.

Reba iš virtuvės pereina į svetainę.

– Susitikimas su kuo, ir kur buvo berniukai? – klausia Skarpeta, imdama pagalvėlę nuo gėlėtos sofos.

– Susitiko kai kurios moterys. Nežinau, kaip jas pavadinti. Tai moterys, kurios tvarko bažnyčios reikalus, o berniukų, kaip suprantu, su jomis nebuvo, jie maklinėjo kažkur kitur. Paskui, apie aštuntą, jie išvažiavo su Ev ir Kristin.

– Ar ketvirtadienio vakarais, po pamaldų, visada vyksta susirinkimai?

– Manau, kad taip. Penktadienio vakarais vyksta jų pagrindinės pamaldos, taigi jos susitinka išvakarėse. Kažkas apie per Didįjį Penktadienį už mūsų

visų nuodėmes mirusį Dievą. Jos nekalba apie Jėzų, tiesiog apie Dievą, pasinėrusios į svarstymus apie nuodėmę ir kelionę pragaran. Keista bažnyčia. Mano nuomone, tai primena kultą. Iš tų, kur valdo gyvates ir panašiai.

Ant popieriaus lapo Leksa užbarsto šiek tiek „Silk Black" oksido miltelių. Baltas stalviršis apsilupinėjęs, bet švarus ir visiškai tuščias. Stiklo pluošto teptuku ji brūkšteli per miltelius ant popieriaus ir ima švelniai sukioti jį ant stalviršio, kuriame, milteliams prilimpant prie riebalų ar kitų nepastebimų nuosėdų, išryškėja juosvos suodinos dėmės.

– Neradau nei piniginės, nei rankinės, nieko panašaus, – Skarpetai sako Reba. – Tai padidina mano įtarimus, kad jos pabėgo.

– Galima būti pagrobtai ir su rankine, – sako Skarpeta. – Žmonės grobiami su piniginėmis, raktais, automobiliais, vaikais. Prieš kelis metus dirbau su pagrobimu ir nužudymu, kai aukai buvo leista susidėti lagaminą.

– O aš žinau bylų, kuriose viskas buvo surežisuota taip, kad atrodytų kaip nusikaltimas, nors iš tikrųjų žmonės tiesiog pabėgo. Gal tas keistas telefono skambutis, apie kurį pasakojote, buvo kokio nors psicho iš bažnyčios.

Skarpeta įeina į virtuvę, kad apžiūrėtų viryklę. Ant galinio degiklio padėta pajuodusi varinė keptuvė su dangčiu.

– Šitas degiklis buvo įjungtas? – nukeldama dangtį klausia ji.

Nerūdijančio plieno keptuvės vidus patamsėjęs.

Garsiai pliaukštelėdama, Leksa nulupa lipnią juostelę.

– Kai moteris iš bažnyčios čia atvyko, šis kairysis galinis degiklis degė silpna liepsna, tuščia keptuvė buvo įkaitusi iki raudonumo, – aiškina Reba. – Man taip sakė.

Keptuvėje Skarpeta pastebi smulkių, pilkai baltų pelenų.

– Joje galėjo kažkas būti. Gal aliejus. Ne maistas. Ant stalviršio maisto nebuvo? – klausia ji.

– Matote tą, ką radau čia atvykusi. O moteris iš bažnyčios sakė neradusi jokio ištraukto maisto.

– Nedidelis atspaudas su raukšle, tačiau daugiausia dėmės, – sako Leksa, lupdama juostą nuo stalviršio. – Spintelėmis neužsiiminėsiu. Medis nėra geras paviršius. Be reikalo jo negadinsiu.

Skarpeta atidaro šaldytuvo duris, jos veidą paliečia šaltis. Ji ima po vieną apžiūrinėti lentynėles. Kalakuto krūtinėlės likučiai rodo, kad bent vienas jų nėra vegetaras. Dar yra salotų, šviežias brokolis, špinatų, salieras ir morkų, daug morkų – devyniolika maišelių mažų nuluptų morkyčių, – lengvas, nekaloringas užkandis.

Stumdomosios stiklinės ponios Simister verandos durys neužrakintos. Marinas laukia už jų, stovi žolėje ir dairosi.

Jis spokso į blyškiai oranžinį namą kitoje kanalo pusėje ir svarsto, ar Skarpetai pavyko ką surasti. Gal ji jau baigė. Jis vėluoja. Praėjo daug laiko, kol užkėlė motociklą ant vilkiko, nuvilko į angarą ir pakeitė

padangą. Dar ilgiau užtruko pokalbiai su ten buvusiais kitais aplinkos prižiūrėtojais ir keliais studentais bei fakulteto darbuotojais, kurių automobiliai buvo toje pačioje aikštelėje, tikintis, kad kuris nors ką nors bus pastebėjęs. Niekas nieko nematė. Ar bent jau taip sakė.

Jis vos vos praveria verandos duris ir šūkteli.

Niekas neatsako, ir jis garsiai pabeldžia į stiklą.

– Ar yra kas namie? – rikteli. – Ei?

Jis vėl paskambina telefonu, vis dar užimta. Pastebi, kad Skarpeta bandžiusi jam anksčiau prisiskambinti, tikriausiai kai jis motociklu važiavo čionai. Jis perskambina.

– Kas ten vyksta? – iškart klausia jis.

– Reba sako niekada negirdėjusi apie ponią Simister.

– Kažkas bando mus išdulkinti, – atsako jis. – Taip pat ji nėra ir bažnyčios narė. Dingusių žmonių bažnyčios. Ir ji neatidaro durų. Einu vidun.

Jis žvilgteli atgal į blyškiai oranžinį namą kitoje kanalo pusėje. Pastumia duris ir žengia į verandą.

– Ponia Simister? – garsiai pašaukia. – Ar yra kas namie? Policija!

Antrosios stumdomosios durys taip pat neužrakintos. Jis įžengia į valgomąjį, stabteli ir šūkteli vėl. Namo gale girdisi labai garsiai veikiantis televizorius, toliau šūkaudamas jis patraukia garso link, tik dabar jau išsitraukęs ginklą. Eidamas koridoriumi, jis jau gali suprasti, kad rodo pokalbių laidą, girdi joje skambantį juoką.

– Ponia Simister? Ar yra kas nors?

Televizorius stovi galiniame kambaryje, tikriausiai miegamajame. Jo durys uždarytos. Jis padvejoja ir vėl šūkteli. Pabeldžia, paskui keliskart trinkteli į duris, tada užeina į vidų ir pamato kraują, mažą kūną ant lovos ir tai, kas liko iš galvos.

29

Rašomojo stalo stalčiuje sumesti pieštukai, tušinukai ir spalvoti žymekliai. Du pieštukai ir tušinukas nugraužti, Skarpeta apžiūri dantų įspaudus, svarstydama, kuris berniukų nervingai kramto daiktus.

Ji sudeda pieštukus, tušinukus ir žymeklius į atskirus įkalčių maišelius. Galvodama apie dviejų našlaičių iš Pietų Afrikos gyvenimus, ji uždaro stalčių ir apsidairo. Kambaryje nėra žaislų, plakatų ant sienų taip pat nėra, nėra jokios užuominos, kad berniukams patiktų mergaitės, automobiliai, filmai, muzika ar sportas, kad jie turėtų savo herojų ar tiesiog šiaip pomėgių.

Kitos durys koridoriuje – jų vonios kambario. Jis senas, su negražiomis žaliomis plytelėmis, baltu unitazu ir vonia. Atidariusi duris, veidrodinėje vaistų spintelėje ji pamato savo veidą. Apžiūri siauras metalines lentynas, kuriose sudėti dantų siūlai, aspirinas ir maži gabalėliai suvynioto muilo, tokio, koks paprastai būna motelių vonios kambariuose. Paėmusi už balto dangtelio, ji pakelia plastikinį oranžinį receptinių vaistų buteliuką, žvilgteli į etiketę ir nustemba pamačiusi medicinos daktarės Merilin Self pavardę.

Psichiatrijos žvaigždė daktarė Self Deividui Lakui paskyrė ritalino hidrochlorido. Jis turi gerti po dešimt miligramų tris kartus per dieną. Praeitą mėnesį, tiksliau, lygiai prieš tris savaites, jo atsargos buvo papildytos šimtu tablečių. Skarpeta atsuka dangtelį ir išpila žalias tabletes į saują. Suskaičiuoja keturiasdešimt devynias. Nustatytą dozę geriant tris savaites, turėtų likti trisdešimt septynios, apskaičiuoja ji. Jis tariamai dingo ketvirtadienio vakarą. Tai prieš penkias dienas, penkiolika tablečių. Prie penkiolikos pridėjus trisdešimt septynis bus penkiasdešimt du. Skirtumas menkas. Jei Deivido dingimas buvo savanoriškas, kodėl buvo paliktas jo ritalinas? Kodėl buvo palikta įjungta viryklė?

Ji supila tabletes atgal į buteliuką, kurį uždaro įkalčių maišelyje. Išeina į koridorių, kurio gale belikęs dar vienas miegamasis, – akivaizdu, kad abiejų seserų. Jame – dvi lovos, abi uždengtos sodriai žaliomis lovatiesėmis. Sienų apmušalai ir kilimas taip pat žali. Žaliai nulakuoti baldai. Žali šviestuvai ir ventiliatorius palubėje, iki žemės užtrauktos žalios portjeros nepraleidžia nė mažiausio saulės spindulėlio. Dega prie lovos stovinti lempa, kambarį apšviečia tik silpna jos bei iš koridoriaus sklindanti šviesa.

Nėra nei veidrodžio, nei paveikslų, tik ant tualetinio stalelio stovi dvi įrėmintos nuotraukos. Vienoje – į vandenyną besileidžianti saulė ir du berniukai paplūdimyje, abu šviesiaplaukiai, su maudymosi kelnaitėmis. Jie atrodo tarsi broliai, vienas vyresnis už kitą. Kitoje – dvi nuo saulės prisimerkusios moterys su lazdelėmis milžiniško, žydro dangaus fone.

Už jų horizonte matyti keistos formos kalnas, kurio viršūnę dengia neįprastas debesų sluoksnis, tarytum baltas garas, kylantis nuo uolos. Viena moteris apkūni ir neaukšta, surištais žilstančiais ilgais plaukais. Kita – aukštesnė ir lieknesnė, labai ilgais banguotais juodais plaukais, kuriuos, vėjui pučiant, ji braukia nuo veido.

Iš savo krepšio Skarpeta išsitraukia didinamąjį stiklą ir geriau ištyrinėja nuotraukas, ieškodama randų, tatuiruočių, fizinių anomalijų ir papuošalų, atidžiai apžiūri atidengtą berniukų ir moterų odą bei veidus. Ji pastebi, jog moters ilgais juodais plaukais veido spalva nėra sveika. Gal tą gelsvą atspalvį suteikė šviesa ar dirbtinio įdegio kremas, tačiau ji atrodo taip, tartum sirgtų gelta.

Ji atidaro spintą. Joje randa nebrangių kasdieninių drabužių, avalynės ir elegantiškesnių aštunto ir dvylikto dydžio kostiumėlių. Skarpeta išsitraukia visus baltus ir šviesius drabužius ir apieško, ar ant jų nėra gelsvų prakaito dėmių. Randa jas keleto aštunto dydžio palaidinukių pažastyse. Ji vėl atkreipia dėmesį į moters ilgais juodais plaukais ir geltona oda nuotrauką ir pagalvoja apie žalias morkas šaldytuve, pagalvoja ir apie daktarę Merilin Self.

Miegamajame knygų nėra, išskyrus ruda oda aptrauktą Bibliją ant naktinio stalelio. Ji sena, atversta ties apokrifu, lempos šviesa krenta ant trapių, daugybės metų išdžiovintų ir nurudintų, puslapių. Ji užsideda savo skaitymo akinius ir pasilenkia arčiau, užrašinėje pasižymi, kad Biblija atversta ties „Saliamono išminties knyga“, kurios dvyliktojo skyriaus

dvidešimt penktoji eilutė pieštuku pažymėta trimis mažais iksais.

Todėl tu siuntei jiems teismą pasityčioti kaip neprotingiems vaikams.

Ji paskambina Marinui į mobilųjį, iškart atsiliepia balso paštas. Atitraukdama portjeras, kad patikrintų, ar stiklai už jų užrakinti, vėl skambina jam ir palieka dar vieną skubų pranešimą. Pradėjo lyti, lietus pašiaušia baseiną ir kanalą, kaupiasi pikti audros debesys. Tarsi ištiktos priepuolio purtosi palmės, vėjyje dreba žemos rausvais ir raudonais žiedais nukrautos kinrožių gyvatvorės. Ant stumdomųjų durų stiklo Skarpeta pastebi dvi dėmes. Ji atpažįsta su niekuo nesupainiojamą jų formą ir susiranda Rebą ir Leksą, skalbykloje tikrinančias skalbimo ir džiovinimo mašinų vidų.

– Šeimininkių miegamajame yra Biblija, – sako Skarpeta. – Ji atversta ties apokrifu, dega lempa prie lovos.

Reba atrodo sutrikusi.

– Noriu paklausti, ar, atvykus moteriai iš bažnyčios, miegamajame buvo lygiai taip pat? Ar ten buvo taip pat, kai pamatėte jį pirmąkart?

– Kai užėjau į miegamąjį, jis atrodė nepajudintas. Pamenu, kad portjeros buvo užtrauktos. Nemačiau nei Biblijos, nei ko nors panašaus ir nepamenu, kad būtų degusi šviesa, – atsako Reba.

– Čia yra dviejų moterų nuotrauka. Ev ir Kristin?

– Moteris iš bažnyčios sakė, kad taip.

– Kita Tonio ir Deivido?

– Manau, kad taip.

– Ar viena moterų turi kokį nors valgymo sutrikimą? Ar ji serga? Ar gydytojas prižiūrėjo vieną jų ar abi? Ir ar žinome, kuri moteris nuotraukoje yra kuri?

Reba nebežino, ką ir atsakyti. Iki šiol atsakymai neatrodė itin svarbūs. Kas galėjo pamanyti, kad kils tokių klausimų, kuriuos dabar užduoda Skarpeta.

– Ar jūs ar kas nors kitas atidarinėjote stumdomąsias stiklines jų žaliojo miegamojo duris?

– Ne.

– Jos neužrakintos, o stiklo išorėje pastebėjau dėmių. Ausų atspaudus. Noriu žinoti, ar jie buvo ten, kai praeitą penktadienį apžiūrėjote namą.

– Ausų atspaudai?

– Du, palikti kažkieno dešiniosios ausies, – patikslina Skarpeta, ir suskamba jos telefonas.

30

Jai atvažiavus prie ponios Simister namo, smarkiai lyja. Jo priekyje jau pastatyti trys policijos automobiliai ir greitoji.

Skarpeta išlipa iš automobilio. Jai nerūpi susirasti skėtį, ji telefonu kalbasi su Brovardo apygardos Teismo medicinos eksperto biuru, kurio jurisdikcijai priklauso visos staigios, netikėtos ir smurtinės mirtys tarp Palm Byčo ir Majamio. Ji sako ištirsianti kūną vietoje, nes jau yra čia, ir jai kuo greičiau reikia transporto kūną nuvežti į morgą. Ji rekomenduoja nieko nelaukiant atlikti skrodimą.

– Nemanote, kad tai galėtų palaukti iki ryto? Kiek suprantu, tai gali būti savižudybė, ji yra sirgusi depresija, – atsargiai pasako administratorius, nenorėdamas, kad ji pamanytų, jog jis abejoja Skarpetos nuomone.

Jis nenori iššišokti ir pareikšti, kad nėra tikras, jog atvejis skubus. Atsargiai parenka žodžius, tačiau ji žino, ką jis mano.

– Marinas sako, kad įvykio vietoje ginklo nėra, – paaiškina ji, visa permirkusi skubiai kopdama laiptais į prieangį.

– Tvarka. Nežinojau to.

– Manęs neinformavo, kad yra manančių, jog tai savižudybė.

Ji pagalvoja apie jų su Reba anksčiau išgirstą tariamą variklio nusičiaudėjimą. Bando prisiminti kada.

– Tai atvažiuosite čia?

– Žinoma, – atsako ji. – Pasakykite, kad daktaras Amosas atvyktų ir viską paruoštų.

Marinas jau laukia, kai ji, braukdama šlapius plaukus nuo akių, pasiekia duris.

– Kur Vagner? – klausia jis. – Supratau, kad ji atvyks. Deja. Velnias, mums tikrai nereikia, kad tokia avis čia tvarkytųsi.

– Ji išvažiavo tuoj pat po manęs. Nežinau, kur ji yra.

– Tikriausiai pasiklydo. Jos orientacija prasčiausia iš mano matytų.

Skarpeta papasakoja jam apie Bibliją Ev ir Kristin miegamajame, apie iksais pažymėtą eilutę.

– Skambintojas man pasakė tą patį, – sušunka Marinas. – Jėzau Kristau! Kas po velnių vyksta? Prakeikta avis, – toliau šūkauja, tik dabar jau vėl kalba apie Rebą. – Kad nesumautume viso reikalo, man teks lipti per lavonus ir rasti tikrą detektyvą.

Skarpeta prisiklausė pakankamai menkinamų komentarų.

– Būk mielas, padėk jai kiek gali ir stenkis paslėpti savo pagiežą. Pasakok, ką žinai.

Ji žvelgia pro jį į pravertas laukujes duris. Baigę savo darbą, kuris išties buvo tik laiko gaišimas, du greitosios medikai išneša savo įrangą.

– Šūvis į burną, nuplėštas viršugalvis, – pasakoja Marinas ir pasitraukia į greitosios automobilį einantiems medikams iš kelio. – Ji lovoje namo gale, visiškai apsirengusi, įjungtas televizorius. Nieko, kas rodytų įsilaužimą, apiplėšimą ar seksualinę prievartą. Vonios kriauklėje radome porą latekso pirštinių. Viena jų kruvina.

– Kurios vonios?

– Prie jos miegamojo.

– Ar yra daugiau požymių, kad žudikas po visko tvarkėsi?

– Ne. Tik pirštinės kriauklėje. Jokių kruvinų rankšluosčių, kruvino vandens.

– Turiu pažiūrėti. Ar esame tikri, kas ji tokia?

– Žinome, kieno čia gyvenamoji vieta. Dagės Simister. Negaliu užtikrintai pasakyti, kas guli lovoje.

Savo krepšyje Skarpeta susiranda pirštines ir žengia į prieškambarį. Ji stabteli apsidairyti ir pagalvoja apie neužrakintas stumdomąsias moterų miegamojo duris name kitoje kanalo pusėje. Ji nužvelgia mozaikines grindis, blyškias melsvas sienas ir mažą svetainę. Ji užversta baldais, nuotraukomis, porcelianiniais paukšteliais ir kitomis ankstesnių laikų figūrėlėmis. Nepanašu, kad kas nors judinta. Marinas veda ją pro svetainę ir virtuvę į kitą namo dalį, kur miegamajame su langais į vandenį guli kūnas.

Ji apsivilkusi rausvą pašiltintą sportinį kostiumą ir rausvas šlepetes, guli lovoje ant nugaros. Žioji atvira burna, užgesusios akys spokso iš po didžiulės žaizdos, atvėrusios jos viršugalvį it kiaušinio lukštą. Smegenys ištaškytos, jų dalys kartu su kaulų

atplaišomis prilipusios prie tamsiai raudonu, krešėti pradedančiu krauju permirkusios pagalvės. Smegenų ir odos gabalėliai prikibę prie krauju nutaškyto galvūgalio ir sienos.

Skarpeta pakiša ranką po kruvinu sportiniu kostiumu ir užčiuopia krūtinę ir pilvą, tada paliečia rankas. Kūnas šiltas, sustingimo dar nesijaučia. Ji atsega sportinio kostiumo viršų ir į dešiniąją pažastį įkiša termometrą. Laukdama kūno temperatūros, ieško kokio kito, be akivaizdaus galvos, sužeidimo.

– Kaip manai, kiek laiko ji jau mirusi? – klausia Marinas.

– Ji dar labai šilta. Stingimas nė neprasidėjęs.

Skarpeta pagalvoja apie jos su Reba automobilio variklio garsu palaikytą sprogimą, nusprendžia, kad tai įvyko maždaug prieš valandą. Nueina iki termostato ant sienos. Oro kondicionierius įjungtas, miegamajame vėsoka – šešiasdešimt aštuoni laipsniai. Ji užsirašo, ir neskubėdama apsižvalgo. Mozaikinės mažo miegamojo grindys, beveik pusę jų dengia tamsiai mėlynas austas kilimėlis – nuo mėlyna antklode uždengtos lovos iki langų į vandens kanalą. Žaliuzės nuleistos. Ant stalelio greta lovos pastatyta stiklinė su skysčiu, panašiu į vandenį, šalia jos – Deno Brauno romanas stambiu šriftu ir akiniai. Iš pirmo žvilgsnio jokių priešinimosi požymių nėra.

– Gal ji buvo nužudyta visai prieš man čia atvykstant, – svarsto Marinas, jis susijaudinęs, tačiau stengiasi to neparodyti. – Tai galėjo įvykti minutę

prieš man atvažiuojant savo motociklu. Aš vėlavau. Kažkas pradūrė mano priekinę padangą.

– Tyčia? – klausia ji, svarstydama, ar tai galėtų būti atsitiktinumas.

Jei jis būtų čia atvykęs anksčiau, ši moteris galėjo ir nemirti. Ji pasakoja Marinui apie girdėtą, kaip dabar jau galima manyti, šūvį, tuo metu iš vonios pasirodo uniformuotas pareigūnas pilnomis saujomis buteliukų su receptiniais vaistais ir pastato juos ant tualetinio stalelio.

– Aišku, kad tyčia, – sako Marinas.

– Akivaizdu, kad ji mirė neseniai. Kada ją radai?

– Kai tau paskambinau, čia buvau praleidęs apie penkiolika minučių. Prieš ko nors imdamasis, norėjau įsitikinti, kad name nieko nėra. Kad jos žudikas nesislėpė spintoje ar kur nors kitur.

– Kaimynai nieko negirdėjo?

Jis atsako, kad namuose iš abiejų pusių nieko nebuvę. Vienas uniformuotų pareigūnų jau patikrinęs. Marinas gausiai prakaituoja, veidas tamsiai raudonas, akys išsiplėtusios, tarsi pamišėlio.

– Tiesiog nebesuprantu, kas vyksta, – pakartoja jis, į stogą barbena lietus. – Jaučiu, kad buvome kažkaip sutvarkyti. Tu ir Vagner buvote kitoje upės pusėje. Aš vėlavau dėl pradurtos padangos.

– Čia buvo inspektorius, – taria ji. – Kažkas čia tikrino citrusinius medžius, – ji papasakoja jam apie vaisių rinktuvą, kurį jis išardė ir sukišo į didelį juodą krepšį. – Reikėtų juo užsiimti tuojau pat.

Ji ištraukia termometrą iš mirusios moters pažasties ir užsirašo – devyniasdešimt septyni kablelis du

laipsnio. Nueina į plytelėmis išklotą vonios kambarį ir žvilgteli į dušo kabiną. Apžiūri unitazą ir šiukšlių dėžę. Kriauklė sausa, jokio kraujo, apskritai joje nesimato nė mažiausios dėmelės, o tai daugiau nei keista. Ji pažvelgia į Mariną.

– Pirštinės buvo kriauklėje? – paklausia.

– Teisingai.

– Jei jis, ar, spėju, tai galėjo būti ir ji, po nužudymo jas nusiėmė ir numetė į kriauklę, pirštinės, ar, tiksliau, kruvinoji, turėjo palikti žymę.

– Nebent kraujas ant jos jau buvo išdžiūvęs.

– Neturėjo būti, – sako Skarpeta, atidarydama vaistų spintelę ir apžiūrėdama išrikiuotus vaistus nuo skausmo ir pilvo bėdų. – Tikrai ne, jei žudikas nebuvo su jomis tiek ilgai, kad išdžiūtų kraujas.

– Ilgai tai netrunka.

– Gal ir ne. Ar turi jas po ranka?

Jie išeina iš vonios, įvykio vietos tyrimo lagamine Marinas suranda rudo popieriaus, didelį įkalčių voką. Atidaro, kad ji galėtų apžiūrėti pirštines jų neliesdama. Viena jų – švari, kita – pusiau išversta ir ištepta tamsiai rudu išdžiūvusiu krauju. Pirštinės – be talko, švarioji atrodo tarsi nenaudota.

– Iš vidaus reikės paimti DNR. Ir atspaudus, – taria ji.

– Jis aiškiai nežino, kad pirštinių viduje gali likti pirštų atspaudai, – sako Marinas.

– Tuomet jis tikrai nežiūri televizoriaus, – atitaria pareigūnas.

– Nekalbėkite apie tas televizines nesąmones. Gadina man gyvenimą, – iš palovio pakomentuoja kitas pareigūnas. Ir prideda: – Na, na.

Jis atsikelia, rankose laikydamas žibintuvėlį ir nedidelį nerūdijančio plieno revolverį su raudonmedžio rankena. Stengdamasis liesti kaip galima mažiau metalo, atidaro būgną.

– Neužtaisytas. Tai jau labai jai padėjo. Neatrodo, kad po paskutinio valymo iš jo buvo šauta, jei buvo šauta apskritai, – sako jis.

– Bet kokiu atveju paimsime atspaudus, – sako jam Marinas. – Keista vieta paslėpti ginklą. Ar giliai po lova?

– Per giliai, kad pasiektum nenušliaužęs po lova taip kaip aš. Dvidešimt antras kalibras. Kas, po velnių, yra Juodoji našlė?

– Juokauji, – apžiūrėdamas ginklą sako Marinas. – Šiaurės Amerikos kariuomenė. Gana kvailas ginklas mažai senučiukei artrito išsukiotomis rankomis.

– Ginklą kažkas jai turbūt davė, kad apsaugotų namus, o ji niekada nesuko sau galvos.

– Ar matai kur nors šaudmenų dėžę?

– Kol kas ne.

Pareigūnas įmeta ginklą į įkalčių maišelį ir padeda ant tualetinio staliuko, kur kitas pareigūnas ima surašinėti receptinius vaistus.

– Akiuretikas, diuretikas ir enduronas, – perskaito jis etiketes. – Neturiu žalio supratimo.

– AKF inhibitorius ir diuretikas. Hipertenzijai, – sako Skarpeta.

– Verapamilis, senas. Terminas baigėsi liepą.

– Hipertenzija, angina, aritmija.

– Aprezolinas ir lonitenas. Pabandykit ištarti. Metų senumo.

– Plečiantys kraujagysles. Vėlgi nuo hipertenzijos.

– Tai gal ji mirė nuo insulto? Vikodinas. Žinau, kam šitas. Ir ultramas. Šitie išrašyti ne taip seniai.

– Nuo skausmo. Greičiausiai nuo artrito.

– Ir zitromaksas. Tai antibiotikas, tiesa? Paskirtas gruodį.

– Daugiau nieko? – klausia Skarpeta.

– Ne, ponia.

– Kas pranešė Teismo medicinos eksperto biurui, kad ji yra sirgusi depresija? – žvelgdama į Mariną klausia ji.

Iš karto niekas neatsako.

Tada prabyla Marinas:

– Aš tai tikrai ne.

– Kas skambinote į Teismo medicinos eksperto biurą? – klausia ji.

Abu pareigūnai ir Marinas pažvelgia vienas į kitą.

– Šūdas, – taria Marinas.

– Palaukit.

Skarpeta skambina į Teismo medicinos eksperto biurą. Atsiliepia administratorius.

– Kas jums pranešė apie mirtį nuo šautinės žaizdos? – klausia jo Skarpeta.

– Holivudo policija.

– Kuris pareigūnas?

– Detektyvė Vagner.

– Detektyvė Vagner? – suglūma Skarpeta. – Kada registruotas skambutis?

– E, tuoj pažiūrėsiu. Vienuolika po dviejų.

Skarpeta pažvelgia į Mariną ir klausia:
– Ar tiksliai žinai, kelintą valandą man skambinai?
– Dvi dvidešimt viena, – patikrinęs telefoną atsako jis.
Ji pažvelgia į savo laikrodį. Beveik pusė keturių. Nebespėja į šeštos trisdešimt lėktuvą.
– Viskas gerai? – telefonu jos teiraujasi administratorius.
– Kai atsakėte į neva detektyvės Vagner skambutį, ar rodė, kas skambina?
– Neva?
– Skambino moteris?
– Taip.
– Ar ji kalbėjo kaip nors neįprastai?
– Visai ne, – pamąstęs atsako jis. – Kalbėjo įtikinamai.
– Kaip dėl akcento?
– Kas vyksta, Kei?
– Nieko gero, – atsako ji.
– Leisk pažiūrėti. Aha, vienuolika po dviejų. Skambintojo vardas nerodomas.
– Žinoma, kaip kitaip, – sako Skarpeta. – Pasimatysime maždaug po valandos.
Ji pasilenkia arčiau lovos ir atidžiai, švelniai pasukusi apžiūri rankas. Ji visada elgiasi švelniai, nesvarbu, kad jos pacientai nieko nebejaučia. Nepastebi jokių nubrozdinimų, įpjovų ar žaizdelių, kurios galėtų rodyti, kad ji buvo surišta ar gynėsi. Ji dar sykį patikrina per didinamąjį stiklą ir ant abiejų delnų aptinka prilipusių plaušelių ir purvo.

– Kažkuriuo metu ji galėjo būti ant grindų, – sako ji; į kambarį įeina perbalusi, sulyta, aiškiai sukrėsta Reba.

– Gatvės šiose vietose – it labirintas, – sako Reba.

– Ei, – į ją kreipiasi Marinas, – kada skambinai į Medicinos eksperto biurą.

– Dėl ko?

– Dėl kiaušinių kainos Kinijoje.

– Ką? – klausia ji, spoksodama į kruviną lovą.

– Dėl šio įvykio, – šiurkščiai taria Marinas. – Apie ką, manai, aš kalbu? Ir kodėl neįsigyji prakeiktos GPS įrangos.

– Neskambinau į Medicinos eksperto biurą. Kam man skambinti, jei ji stovėjo šalia manęs? – žvelgdama į Skarpetą, atsako ji.

– Uždėkime maišelius ant jos rankų ir pėdų, – paprašo Skarpeta. – Ir suvyniokite ją į lovos užtiesalą ir švarų plastiką. Patalynę taip pat paimkite.

Ji prieina prie lango, žvelgiančio į galinį kiemą ir vandens kanalą. Dirsteli į aplytus citrinmedžius ir pagalvoja apie anksčiau čia matytą inspektorių. Ji tikra, jog jis buvo šiame kieme. Bando prisiminti tikslų laiką, kada jį matė. Žino, kad netrukus po to išgirdo į šūvį panašų garsą. Vėl apsidairo miegamajame ir ant kilimo netoli lango, pro kurį matosi citrinmedžiai ir vanduo, pastebi dvi tamsias dėmes.

Tamsiai mėlyname fone dėmės itin sunkiai pastebimos. Iš savo krepšio ji išsitraukia priemones ištirti numanomas kraujo dėmes: chemikalus ir pipetes.

Dėmės yra keleto colių atstumu viena nuo kitos. Abi maždaug monetos dydžio, ovalios. Ji paima bandinį ir ant jo užlašina izopropilo alkoholio, tada fenolftaleino, tada vandenilio peroksido. Bandinys įgauną rausvą spalvą. Tai nereiškia, kad dėmės yra žmogaus kraujo, tačiau tokia galimybė labai didelė.

– Jei tai jos kraujas, kodėl jis taip toli? – pati su savimi kalbasi Skarpeta.

– Gal nutiško, – pasiūlo Reba.

– Neįmanoma.

– Lašai ne visai apvalūs, – sako Marinas. – Atrodo, kad kraujuojantysis buvo bemaž stačias.

Jis ima ieškoti daugiau dėmių.

– Gana keista, kad jos yra tik čia, daugiau niekur. Jei kažkas smarkiai kraujavo, dėmių turėtų būti daugiau, – svarsto jis taip, tarsi Rebos kambaryje nebūtų.

– Jas sunku pamatyti ant tokio tamsaus paviršiaus, – atsako Skarpeta. – Tačiau daugiau dėmių nematau.

– Gal mums reikėtų grįžti su luminoliu, – Marinas nekreipia dėmesio į Rebą, kurios veide šmystelėti pyktis.

– Reikia, kad atvykę technikai paimtų kilimo pluošto pavyzdžių, – visiems sako Skarpeta.

– Išsiurbkite kilimą, paieškokite medžiagų dalelių, – vengdamas Rebos akių priduria Marinas.

– Prieš tau išvykstant, man teks tave apklausti, išsiaiškinti, kaip nutiko, kad ją suradai, – sako jam Reba. – Man neaišku, kodėl tiesiog įėjai į jos namą.

Jis jai neatsako. Lyg jos čia nebūtų.

– Tai gal mudu išeikime kelioms minutėms į lauką, norėčiau išgirsti, ką pasakysi, – vėl taria Reba. – Markai? – ji kreipiasi į vieną pareigūnų. – Gal patikrintum, ar ant detektyvo Marino rankų nėra parako pėdsakų?

– Atsipisk, – taria Marinas.

Skarpeta jo balse išgirsta žemą urzgimą. Paprastai jis būna rimto protrūkio preliudija.

– Tiesiog formalumas, – paaiškina Reba. – Žinau, kad nenorėtum, jog tave kas nors kuo nors apkaltintų.

– E, Reba, – atsako Marku pašauktas pareigūnas. – Mes nesinešiojame parako pėdsakų tyrimo priemonių. Tai turi atlikti įvykio vietos tyrėjai.

– O kur jie, po velnių? – suirzusi ir susigėdusi klausia Reba, vis dar naujokė šiame darbe.

– Marinai, – sako Skarpeta. – Gal galėtum patikrinti, kur yra transportas. Kada jie žada atvykti?

– Man tiesiog įdomu, – priėjęs prie Rebos taip arti, kad toji turi pasitraukti, sako Marinas. – Keliose įvykio vietose su numirėliu esi buvusi vienintelė detektyvė?

– Man teks paprašyti jūsų išeiti, – atsako ši. – Abiejų – tavęs ir daktarės Skarpetos. Tam, kad mes galėtume pradėti.

– Atsakau – ne, – nesustoja jis. – Neišeisime nė vienas, – jo balsas kyla. – Jei grįžtum pasiskaityti savo *Pradedančiojo Nežiniuko detektyvo* užrašus, ten gal ir rastum, kad kūnas yra teismo medicinos eksperto jurisdikcija, o tai reiškia, jog dabar čia vadovauji

ne tu, o daktarė. Ir dar – kadangi taip jau nutiko, kad, šalia visų kitų įmantrių pareigų pavadinimų, esu atestuotas mirčių tyrėjas ir padėsiu daktarei tiek, kiek reikės, tu mano subinei taip pat neįsakinėsi.

Uniformuoti pareigūnai stengiasi nesijuokti.

– Visa tai sudaro vieną labai svarbų faktą, – toliau tęsia Marinas: – čia vadovaujame mudu su daktare, o tu esi vištą mokantis kiaušinis ir mums trukdai.

– Negali su manimi taip kalbėti! – suklinka beveik apsiverkusi Reba.

– Gal vienas jūsų galėtų iškviesti tikrą detektyvą? – uniformuotų farų klausia Marinas. – Nes tol, kol neiškviesit, – neišvažiuosiu.

31

Bentonas sėdi savo kabinete pirmame Kognityvinės neurovizualizacijos laboratorijos aukšte, viename iš nedaugelio šiuolaikinių pastatų dviejų šimtų trisdešimt septynių akrų teritorijoje, apstatytoje šimtmečio senumo plytiniais ir skalūno pastatais, apsodintoje vaismedžiais ir su įrengtais tvenkiniais. Kitaip nei kitų Makleino biurų, vaizdas pro jo langą nekoks: tik automobilių stovėjimo aikštelė neįgaliesiems tiesiai už jo, po to – kelias, už jo – Kanados žąsų pamėgtas laukas.

Jo kabinetas mažas, užverstas popieriais ir knygomis, pačiame H formos laboratorijos vidury. Kiekviename kampe yra po magnetinio rezonanso aparatą, visų kartu jų elektromagnetiniai laukai galėtų nuo bėgių nutempti traukinį. Jis yra vienintelis teismo psichologas, kurio kabinetas yra laboratorijoje. Dėl GROBUONIES jis turi būti lengvai pasiekiamas mokslininkams.

Bentonas skambteli savo tyrimo koordinatorei.

– Ar mūsų naujausias normalusis dar neskambino? – pro langą jis žvelgia į dvi palei kelią krypuojančias žąsis. – Kenis Džamperis?

– Lukterėkit, čia gali būti jis, – taria ji: – Daktare Vesli? Jis skambina.

– Alio, – atsiliepia Bentonas. – Laba diena, Keni. Čia daktaras Veslis. Kaip laikotės?

– Neblogai.

– Balsas skamba lyg būtumėte šiek tiek peršalęs.

– Gal alergija. Priglaudžiau katę.

– Keni, turiu užduoti jums dar keletą klausimų, – sako Bentonas, žvelgdamas į antrinės telefoninės atrankos anketą.

– Jau uždavėte man visus tuos klausimus.

– Tai bus kiti klausimai. Šabloniniai, juos užduodame visiems, dalyvaujantiems mūsų tyrime.

– Gerai.

– Visų pirma, iš kur skambinate? – klausia Bentonas.

– Iš telefono automato. Negalite man perskambinti. Man teks skambinti jums.

– Ten, kur esate apsistojęs, neturite telefono?

– Kaip jau sakiau, čia, Voltame, gyvenu draugo name, o jis neturi telefono.

– Tvarka. Norėčiau pasitvirtinti keletą dalykų, kuriuos man sakėte vakar, Keni. Jūs nevedęs.

– Taip.

– Dvidešimt ketverių.

– Aha.

– Baltasis.

– Taip.

– Keni, jūs – kairiarankis ar dešiniarankis?

– Dešiniarankis. Vairuotojo pažymėjimo neturiu, jei norėtumėt mano asmens dokumento.

– Nieko baisaus, – atsako Bentonas. – To nereikia.

Nereikia ne tik to. Prašyti asmens tapatybės įrodymo, fotografuoti pacientus ar kažkaip kitaip bandyti išsiaiškinti, kas jie iš tiesų yra – yra Sveikatos draudimo atsakomybės akto, kuriame nustatomi apribojimai dėl saugomos asmeninės informacijos apie sveikatą, pažeidimas. Bentonas seka anketą, klausdamas Kenio apie dantų protezus, plokšteles ir kabes, medicininius implantus, metalines plokšteles ar varžtus ir iš ko jis pragyvenąs. Klausia apie kitas alergijas, be jau minėtos katėms, įvairias kvėpavimo problemas, ligas ar vartojamus vaistus, ar jis kada nors yra turėjęs galvos traumų bei minčių apie pakenkimą sau ar kitiems ir ar šiuo metu yra gydomas arba paleistas lygtinai. Į visus klausimus jis atsako neigiamai. Daugiau nei trečdalis normalių kontrolinių savanorių turi būti pašalinti iš tyrimo, nes jie yra toli gražu nenormalūs. Tačiau kol kas Kenis atrodo daug žadantis.

– Kiek pastarąjį mėnesį vartojote alkoholio? – nekęsdamas kiekvienos pokalbio minutės, Bentonas toliau skaito klausimus.

Telefoninė atranka yra varginanti ir nuobodi. Tačiau, jei neatliks jos pats, vis vien paskui sėdės prie telefono, nes nepasitikįs tyrimo asistentų ir kito neapmokyto personalo surinkta informacija. Nenaudinga iš gatvės atsivesti galimą tyrimo subjektą ir po nesuskaičiuojamų vertingų darbuotojų darbo valandų, skirtų atrankoms, diagnostiniams pokalbiams, vertinimo skalėms, neurokognityviniams

testams, smegenų vizualizacijai ir darbui laboratorijoje, sužinoti, kad jis yra netinkamas, nestabilus ar potencialiai pavojingas.

– Na, kartkartėmis išgeriu vieną kitą alaus, – sako Kenis. – Žinote, daug negeriu. Nerūkau. Kada galėsiu pradėti? Reklamoje parašyta, jog gausiu aštuonis šimtus dolerių ir jūs sumokėsite už taksi. Neturiu automobilio. Tai transporto neturiu, o ir pinigų man reikėtų.

– Kodėl gi jums neatvykus šį penktadienį? Antrą po pietų. Ar jums tiks?

– Dėl to magneto?

– Taip. Jus tirti.

– Ne. Ketvirtadienį penktą. Galiu ketvirtadienį penktą.

– Tada gerai. Tvarka. Ketvirtadienį penktą, – užsirašo Bentonas.

– Galite atsiųsti taksi.

Bentonas atsako atsiųsiąs taksi, klausia adreso ir suglūma išgirdęs Kenio atsakymą. Jis liepia Bentonui taksi atsiųsti į „Alfa ir omega" ritualinių paslaugų biurą Everete, ritualinių paslaugų biurą, apie kurį jis nėra girdėjęs, ne pačiame geriausiame rajone tuoj už Bostono.

– Kodėl į ritualinių paslaugų biurą? – pieštuku baksnodamas anketą klausia Bentonas.

– Jis netoli nuo ten, kur aš apsistojęs. Jame yra telefonas automatas.

– Keni, noriu paprašyti jūsų man paskambinti rytoj, kad galėtume patvirtinti, jog atvyksite kitą dieną, ketvirtadienį, penktą valandą. Gerai?

– Gerai. Paskambinsiu iš to paties automato.

Veslis padeda ragelį ir patikrina, ar Everete tikrai yra „Alfa ir omega" ritualinių paslaugų biuras. Yra. Jis paskambina ir išgirsta „Hoobastankų"[23] dainą *The Reason*[24].

Ko priežastis? nekantriai pagalvoja jis. *Mirties?*

– Bentonai?

Jis pakelia akis ir tarpduryje išvysta ataskaitą laikančią daktarę Suzaną Lein.

– Sveika, – sako dėdamas ragelį.

– Turiu naujienų apie tavo draugą Bazilį Dženretą, – sako ji, įdėmiai į jį žiūrėdama. – Atrodai įsitempęs.

– Kada neatrodau? Ar analizė jau atlikta?

– Gal turėtum eiti namo, Bentonai. Atrodai pervargęs.

– Susirūpinęs. Per vėlai einu miegoti. Papasakok, kaip veikia mūsų berniuko Bazilio smegenys. Laukiu nesulaukiu, – sako Bentonas.

Ji paduoda jam struktūrinės ir funkcinės smegenų vizualizacijos analizę ir ima aiškinti:

– Amigdalino aktyvumo padidėjimas, kaip reakcija į emocinę stimuliaciją. Ypač veidus, atvirus ar su kaukėmis, kurie buvo išsigandę ar atspindėjo kitas neigiamas emocijas.

– Tai įdomu, – taria Bentonas. – Gal ilgainiui tai mums paaiškins, kaip jie pasirenka aukas. Kažkieno veido išraišką, kurią mes palaikytume nuostaba ar

[23] Amerikiečių roko grupė.

[24] *Reason* (angl.) – priežastis.

susidomėjimu, jie gali interpretuoti kaip pyktį ar baimę. Ir tai juos užveda.

– Baugu net apie tai pagalvojus.

– Kai kalbėsiu su jais, reikia į tai labiau įsigilinti. Pradedant nuo jo.

Jis atsidaro stalčių ir išsitraukia buteliuką aspirino.

– Pažiūrėkim. Per Strupo interferencinę užduotį, – tęsia daktarė, žiūrėdama į ataskaitą, – stebėtas sumažėjęs priekinio juostinio vingio dorsalinės ir subgenualinės sričių aktyvumas ir padidėjęs dorsolateralinės prefrontalinės dalies aktyvumas.

– Perskaityk išvadą, Suzana. Man skauda galvą.

Jis į delną išberia tris aspirino tabletes ir neužsigerdamas jas nuryja.

– Kaip, dėl Dievo meilės, tu gali tai padaryti.

– Praktika.

– Taigi, – ji reziumuoja Bazilio smegenų analizę. – Apskritai rezultatai atspindi sutrikusią frontalinių-limbinių struktūrų tarpusavio veiklą, rodo nenormalų atsako slopinimą, kuris galėtų būti susijęs su įvairių neuromediatorių trūkumu.

– O tai komplikuoja jo gebėjimą stebėti ir valdytis, – sako Bentonas. – Mūsų mieli svečiai iš Batlerio dažnai su tuo susiduria. Atitinka bipolinį sutrikimą?

– Tikrai gali būti. Tą ir kitus psichiatrinius sutrikimus.

– Atleisk minutėlę, – pertraukia ją Bentonas, pakelia telefono ragelį ir surenka savo tyrimo koordinatorės numerį. – Gal gali patikrinti savo registrą ir pasakyti man numerį, iš kurio skambino Kenis Džamperis.

– Numerio nerodė.
– Hmm, – numykia jis. – Nežinojau, kad telefono automatai nerodo numerio.
– Tiesą pasakius, ką tik kalbėjau su Batleriu, – sako ji. – Pasirodo, Bazilis nekaip jaučiasi. Jis nori, kad jį aplankytumėte.

Dabar pusė šešių vakaro, Brovardo apygardos Teismo medicinos eksperto biuro automobilių stovėjimo aikštelė – bemaž tuščia. Darbuotojai, ypač ne medicinos personalas, po darbo valandų morge užsibūna retai.

Jis įsikūręs pietryčių 31-ojoje gatvėje, vidury gana menkai užstatytos, su vienur kitur išmėtytais kilnojamais nameliais, palmėmis, ąžuolais ir pušimis apaugusios teritorijos. Vieno aukšto pastatas būdingas pietų Floridos architektūrai – iš koralo ir tinko. Jis galu remiasi į siaurą sūroką kanalą, kuriame veisiasi uodai ir kartais užklysta pasimetę aligatoriai. Šalia morgo – apygardos gaisrinė ir pagalbos tarnyba, kurios medikams nuolat primenama, kur baigia nenusisekę jų pacientai.

Lietus beveik liovėsi, visur telkšo balos, Skarpeta ir Džo žingsniuoja link sidabrinio „Hummer H2“ – tikrai ne smagiausios jai transporto priemonės, tačiau gana tinkamos nuo kelio nutolusiose įvykio vietose ir gabenant gremėzdišką įrangą. Liusei jie patinka. Nuolatinis Skarpetos rūpestis – kur juos pastatyti.

– Tiesiog negaliu suprasti, kokiu būdu kažkam pavyko vidury baltos dienos įeiti su ginklu, – stebisi

Džo, tą jis kartoja jau beveik valandą. – Turbūt galima išsiaiškinti, ar ginklas nupjautavamzdis.

– Jei nupjovus vamzdis nebuvo nušlifuotas, ant kaiščio galėtų likti žymių, – atsako Skarpeta.

– Tačiau tai, kad jų nėra, nereiškia, kad vamzdis nebuvo nupjautas.

– Teisingai.

– Nes jis galėjo nušlifuoti nupjautą vamzdį. Jei taip ir buvo, neradę ginklo to tikrai nenustatysime. Dvyliktas kalibras. Tiek žinome.

Tiek jie sužinojo iš plastikinio keturžiedžio Remingtono „Power Piston" kaiščio, kurį Skarpeta ištraukė iš suniokotos Dagės Simister galvos. Be šio fakto, yra vos keletas, dėl kurių Skarpeta yra tikra, pavyzdžiui, ponios Simister užpuolimo pobūdis, kuris, kaip parodė skrodimas, buvo ne toks, kaip visi manė. Jei ji nebūtų buvusi nušauta, tikriausiai vis vien būtų mirusi. Skarpeta gali drąsiai teigti, kad, žudikui įkišus šautuvo vamzdį į burną ir nuspaudus nuleistuką, ponia Simister buvo be sąmonės. Tai nustatyti nebuvo lengva.

Tiriant ypač stambius galvos sužalojimus, lengva nepastebėti prieš juos padarytų žaizdų. Kartais teismo patologams prireikia plastikos chirurgų įgūdžių. Morge Skarpeta padarė viską, ką galėjo, kad atkurtų ponios Simister galvą: iš naujo sudėliojo kaukolės ir skalpo gabalėlius ir nuskuto plaukus. Pakaušyje ji aptiko plėštinę žaizdą ir kaukolės lūžį. Smūgio vieta sutapo su smegenų pamate rasta subdurine hematoma, kuri po šūvio liko palyginti sveika.

Jei paaiškės, kad dėmės ant kilimo prie lango ponios Simister miegamajame yra jos kraujas, tuomet tai greičiausiai ir bus ta vieta, kur ji buvo užpulta. Taip pat tai paaiškintų, kaip ant jos delnų atsirado purvo ir mėlyno audinio pluošto. Jai buvo smogta iš nugaros, buku daiktu. Ji sukniubo. Tada užpuolikas pakėlė visus jos aštuoniasdešimt šešis svarus ir padėjo ant lovos.

– Noriu pasakyti, nupjautavamzdį būtų visai paprasta nešiotis kuprinėje, – kalba Džo.

Skarpeta nukreipia į „Hummer" distancinio valdymo pultelį ir atsako:

– Nebūtinai.

Džo ją vargina. Kiekvieną dieną jis erzina ją vis labiau.

– Net jei nuo vamzdžio nupjautum dvylika ar net aštuoniolika colių ir šešis nuo buožės, – atkreipia dėmesį ji, – vis vien lieka mažiausiai aštuoniolikos colių ginklas. Jei kalbame apie automatinį ginklą.

Ji pagalvoja apie didelį juodą citrusinių medžių inspektoriaus krepšį.

– Jei kalbame apie pompinį šautuvą, jis turėtų būti ilgesnis nei tas, – priduria ji. – Kuprinė netinka nė vienu atveju, nebent būtų ypač didelė.

– Tada kelioninis krepšys.

Ji prisimena, kad citrusinių medžių inspektorius išardė savo ilgą rinktuvą ir susikrovė jį į didelį juodą krepšį. Ji ir anksčiau yra mačiusi citrusinių medžių inspektorių, tačiau niekada nepastebėjo, kad jie naudotų vaisių rinktuvus. Paprastai jie apžiūri tai, ką gali pasiekti.

– Lažinuosi, kad jis turėjo kelioninį krepšį, – nenustoja kalbėti Džo.

– Tikrai nežinau, – Skarpeta darosi nemandagi.

Per visą skrodimą jis plepėjo, spėliojo ir pamokslavo tol, kol ji beveik nebegalėjo mąstyti. Jis jautė pareigą pranešti apie viską, ką veikė ir surašinėjo į protokolą. Turėjo būtinai informuoti ją apie kiekvieno organo svorį ir apie savo išvadas dėl to, kada, remiantis apvirškinta mėsa ir daržovėmis ponios Simister skrandyje, ji paskutinį kartą užkandžiavo. Jis pasirūpino, kad Skarpeta išgirstų kalkių nuosėdų girgždėjimą jam skalpeliu atvėrus pusiau užkalkėjusias vainikines arterijas, ir pranešė, kad ją galbūt pribaigusi aterosklerozė.

Cha, cha.

Ir, na, ponios Simister perspektyvos bet kuriuo atveju buvusios nekokios. Prasta širdis. Plaučiuose – sąaugos, tikriausiai nuo seno plaučių uždegimo, smegenys iš dalies atrofuotos, tai tikriausiai sirgo Alzheimeriu.

Jei jau lemta būti nužudytam, sakė Džo, *nieko baisaus, jei būsi prastos sveikatos.*

– Manau, kad jis vožė jai per galvą šautuvo buože, – praneša dabar. – Žinai, va taip.

Jis įsivaizduojama šautuvo buože trenkia per įsivaizduojamą galvą.

– Ji nebuvo net penkių pėdų ūgio, – tęsia jis savo scenarijų. – Tai tam, kad suduotų jai per galvą, sakykim, nenupjauto, kokius šešis ar septynis svarus sveriančio šautuvo buože, jis turėtų būti gana stiprus ir aukštesnis už ją.

– To negalime teigti, – atsako Skarpeta, išvažiuodama iš automobilių stovėjimo aikštelės. – Labai daug priklauso nuo jo padėties jos atžvilgiu. Labai daug priklauso nuo daugybės dalykų. Be to, nežinome, jog jai buvo suduota šautuvu. Nežinome, kad žudikas – jis. Saugokis, Džo.

– Ko?

– Taip entuziastingai stengdamasis tiksliai atkurti, kaip ir kodėl ji mirė, rizikuoji supainioti teoriją su tiesa ir faktus paversti fikcija. Tai – ne pragaro scena. Tai – tikras, iš tiesų miręs žmogus.

– Kūrybiškumas nėra bloga savybė, – sako jis, spoksodamas tiesiai sau prieš nosį, plonos lūpos ir ilgas, smailas smakras atkišti taip, kaip visada, kai jis pasijunta įžeistas.

– Kūrybiškumas yra gerai, – atsako ji. – Jis turėtų nukreipti, kur ir ko ieškoti, tačiau nebūtina režisuoti scenų, kokias matome kine ir per televiziją.

32

Nedidelis svečių namelis paslėptas už ispaniškomis plytelėmis kloto baseino, tarp vaismedžių ir žydinčių krūmų. Tai nėra įprasta vieta priimti pacientus, tikrai ne geriausia, tačiau pati aplinka – poetiška ir kupina simbolių. Lyjant daktarė Merilin Self jaučiasi kūrybinga kaip šlapia žemė.

Ji turi polinkį orą interpretuoti lyg apraišką, kas nutiks pacientams įžengus pro duris. Saugioje, raminamoje aplinkoje išlaisvinamos užslopintos emocijos, kai kurios jų itin audringos. Aplink ją nuolat vyksta oro permainos, jos – nepakartojamos ir skirtos jai. Jos kupinos prasmės ir pamokymo.

Sveiki atvykę į mano audrą. Pakalbėkime apie jūsiškę.

Tai puikus posakis, ji dažnai vartoja jį savo darbe ir radijo laidoje, o dabar ir naujojoje televizijos laidoje. Žmogiškosios emocijos yra vidinės atmosferos – aiškina ji savo pacientams ir daugybei klausytojų. Kažkas sukelia visas audras. Niekas neatsiranda iš niekur. Kalbos apie orą nėra nei tuščios, nei neįdomios.

– Matau jūsų veido išraišką, – sako ji iš savo odinės kėdės jaukioje svetainėje. – Kai nustojo lyti, vėl įgavote tą išraišką.

– Kiek galiu jums kartoti – nėra jokios išraiškos.

– Įdomu, kad tą išraišką įgaunate, kai baigiasi lietus. Ne jam prasidėjus ar esant pačiame įkarštyje, tačiau staigiai liovusis, taip kaip nutiko dabar, – neatlyžta ji.

– Nėra jokios išraiškos.

– Kaip tik dabar lietus liovėsi ir jūsų veide atsirado ta išraiška, – kartoja daktarė Self. – Tą pačią išraišką įgaunate besibaigiant mūsų laikui.

– Ne, neįgaunu.

– Tikrai įgaunate.

– Nemoku trijų šimtų dolerių už prakeiktą valandą tam, kad pakalbėčiau apie audras. Neturiu jokios išraiškos.

– Pitai, sakau jums tai, ką matau.

– Nėra jokios išraiškos, – nuo atlošiamos kėdės priešais ją atsako Pitas Marinas. – Tai nesąmonė. Kodėl man turėtų rūpėti audra? Visą gyvenimą matau audras. Neužaugau gi dykumoje.

Už akinių plonais metaliniais rėmeliais pasislėpusiomis tamsiai pilkomis akimis ji tyrinėja jo veidą. Jis gana gražus, taip atšiauriai, vyriškai. Plinkanti jo galva, blyški ir nuoga ramioje lempos šviesoje, primena kūdikio užpakaliuką. Mėsinga, apvalaina makaulė, tarsi švelnus užpakaliukas, per kurį taip ir norisi pliaukštelėti.

– Manau, mudu susidūrėme su pasitikėjimo problema, – sako ji.

Sėdėdamas savo kėdėje, jis piktai į ją pažvelgia.

– Kodėl gi jums nepapasakojus man, kodėl jus jaudina audros su lietumi, kodėl jus jaudina jų pabaiga, Pitai. Esu tikra, kad taip yra. Netgi mums kalbantis, jūsų veide galiu matyti tą išraišką. Tikrai. Ji vis dar jūsų veide.

Jis paliečia savo veidą, tarsi tai būtų kaukė, tarsi jis jam nepriklausytų.

– Mano veidas – normalus. Nieko jame nėra. Nieko.

Jis paplekšnoja savo masyvų žandikaulį. Ir plačią kaktą.

– Jei būtų kokia išraiška, žinočiau. Nėra jokios išraiškos.

Grįždami į Holivudo policijos departamento automobilių stovėjimo aikštelę, iš kur Džo pasiims savo raudoną „Corvette" ir likusią dienos dalį dings jai iš akių, jau keletą minučių jie važiuoja tylėdami. Staiga Džo sako:

– Ar sakiau tau, kad gavau nardymo licenciją?

– Puiku, – sako Skarpeta, nevaidindama, kad tai jai rūpėtų.

– Perku butą Kaimanų salose. Na, ne visai taip. Perkame kartu su drauge. Ji uždirba daugiau už mane, – tęsia jis. – Kaip tau tai patinka? Aš – gydytojas, o ji – teisininko padėjėja, netgi ne tikra teisininkė, ir uždirba daugiau už mane.

– Niekada nemaniau, kad teismo medicinos ekspertizę pasirinkai dėl pinigų.

– Ir ubagu būti ten nėjau.

– Tai galbūt reikėtų pagalvoti apie kitos specialybės pasirinkimą, Džo.

– Nepanašu, jog tau ko nors trūktų.

Jiems sustojus prie raudonos šviesoforo šviesos, jis atsisuka į ją. Ji jaučia jo žvilgsnį.

– Spėju, nekenkia turėti dukterėčią, turtingą it Bilas Geitsas, – priduria jis. – Ir iš turtingos Naujosios Anglijos šeimos kilusį draugą.

– Ką tiksliai tuo norėtum pasakyti? – sako ji ir pagalvoja apie Mariną.

Pagalvoja apie jo pragaro scenas.

– Lengva nesirūpinti pinigais, kai jų turi daug. Ir dar kai pati jų neužsidirbai.

– Aišku, mano finansai yra ne tavo reikalas, tačiau jei dirbsi tiek metų, kiek aš, ir būsi protingas, galėsi puikiai tvarkytis.

– Žiūrint ką turi galvoje, sakydama „tvarkytis".

Ji pamena, kaip įspūdingai Džo atrodė popieriuje. Kai jis kreipėsi dėl akademijos stipendijos, ji pagalvojo, kad jis bus daugiausia žadantis jos kada nors turėtas stipendininkas. Skarpeta nesupranta, kaip ji galėjo taip klysti.

– Pas jus čia vos prasimanančių nepažįstu, – dar kandžiau sako jis. Net Marinas uždirba daugiau už mane.

– Iš kur gali žinoti, kiek jis uždirba?

Holivudo policijos departamentas jau priešais juos, kairėje. Tai keturių aukštų blokinis pastatas, taip arti golfo aikštelės, jog gana įprasta, kad golfo kamuoliukai perskrenda tvorą ir atsitrenkia į policijos automobilius. Tolimame kampe, patrauktą

į šoną nuo bet kokių pavojų, ji pamato dailią Džo „Corvette".

– Visi maždaug žino, kiek uždirba kiti, – sako Džo. – Tai viešos žinios.

– Tai netiesa.

– Tokioje mažoje vietoje sunku išlaikyti paslaptis.

– Akademija nėra tokia maža, joje turėtų būti daugybė konfidencialių dalykų. Pavyzdžiui, atlyginimai.

– Man turėtų mokėti daugiau. Po velnių, Marinas nėra daktaras. Jis vos baigė vidurinę mokyklą ir uždirba daugiau už mane. Viskas, ką daro Liusė – duodasi savo ferariais, sraigtasparniais, lėktuvais ir motociklais ir vaidina slaptą agentę. Norėčiau žinoti, ką ji veikia, kad visa tai turi. Matai, didelė viršininkė, supermoteris, – kokia arogancija, koks požiūris. Nesistebiu, kad studentai jos nemėgsta.

Skarpeta sustoja už jo „Corvette" ir pasisuka į jį, rimtesnio jos veido jis turbūt nematęs.

– Džo? – sako ji. – Tau liko vienas mėnuo. Kaip nors jį išgyvenkime.

Daktarės Self profesionalia nuomone, dabartinė Marino veido išraiška yra pagrindinė didžiausių jo gyvenimo sunkumų priežastis.

Tos negatyvios veido išraiškos subtilumas, lyginant su pačia veido išraiška, tik pablogina jo reikalus, jei jam dar reikia juos pabloginti. Jei tik jis taip gerai neslėptų savo slaptų baimių, neapykantos, palikimų, seksualinio nesaugumo, fanatizmo ir kitų slopinamų neigiamų dalykų... Nors ji iš jo lūpų ir akių ir

pastebi įtampą, kiti žmonės – tikriausiai ne, sąmoningai – tikrai ne. Tačiau nesąmoningai jie pajunta tai ir reaguoja.

Marinas dažnai tampa žodinių įžeidimų, šiurkštaus elgesio, nesąžiningumo, atmetimo ir išdavysčių auka. Jam neretai tenka susimušti. Jis sakosi per savo sunkią ir pavojingą karjerą nužudęs keletą žmonių. Aišku viena – tas, kuriam neužtenka proto prie jo prisikabinti, gauna daug daugiau nei nusipelnęs, nors Marino požiūris į tai kitoks. Jo požiūriu, prie jo žmonės kabinėjasi visai be reikalo. Anot jo, kažkiek priešiškumo yra susiję su jo darbu. Dauguma jo problemų kyla dėl išankstinio nusistatymo, kad jis augęs Naujojo Džersio vargšų šeimoje. Jis dažnai sako nesuvokiąs, kodėl žmonės su juo visą gyvenimą elgėsi bjauriai.

Pastarosios dvi savaitės buvo daug blogesnės. Blogiau nei šią popietę nėra buvę.

– Keletą mums likusių minučių pakalbėkime apie Naująjį Džersį, – daktarė Self tyčia jam primena, kad laikas artėja į pabaigą. – Praeitą savaitę Naująjį Džersį paminėjote keletą kartų. Kodėl manote, kad jis vis dar išlieka svarbus?

– Jei būtumėte ten užaugusi, žinotumėt kodėl, – atsako jis, jo veido išraiška sustiprėja.

– Tai ne atsakymas, Pitai.

– Mano tėvas buvo girtuoklis. Mes buvome ne toje bėgių pusėje. Žmonės vis dar žvelgia į mane, lyg būčiau iš Naujojo Džersio. Nuo to ir prasideda.

– Gal tai jūsų žvilgsnis, Pitai, o ne jų, – vėl sako ji. – Gal pats ir pradedate.

Ant stalo šalia odinės daktarės Self kėdės įsijungia autoatsakiklis, Marino veido išraiška tampa itin pastebima. Jis nemėgsta, kai skambutis sutrukdo jų susitikimą, net jei ji neatsako į jį. Nesupranta, kodėl ji vis dar naudojasi sena technologija, užuot įsigijusi tylųjį balso paštą, kuris netraška, kai kas nors palieka žinutę, neerzina ir neįkyri. Jis dažnai jai tai primena. Daktarė Self diskretiškai žvilgteli į savo laikrodį, didelį auksinį laikrodį su romėniškais skaitmenimis, kuriuos ji gali įžiūrėti be skaitymo akinių.

Susitikimas baigsis po dvylikos minučių. Pitas Marinas turi sunkumų dėl pabaigos, dėl visko, kas baigėsi, išseko ar mirė. Tai, kad daktarė Self paskiria jų susitikimus vėlyvomis popietėmis, pageidautina apie penkias, kai pradeda temti ar baigiasi popietinės audros su perkūnija, – ne atsitiktinumas. Jis yra intriguojantis atvejis. Jei būtų kitaip, ji jo nepriiminėtų. Tik laiko klausimas, kada ji įtikins jį būti pacientu savo visoje šalyje transliuojamoje radijo laidoje arba naujojoje televizijos laidoje. Priešais kamerą jis atrodytų įspūdingai, daug geriau nei tas nepatrauklus ir kvailas daktaras Amosas.

Policininko ten dar nebuvę. Nacionalinei teismo akademijai ją pakvietus skaityti paskaitų per vasaros semestrą, per vieną jos garbei surengtą vakarienę jai teko sėdėti šalia Marino. Tada ji ir pamaniusi, kad jis būtų itin patrauklus laidos svečias, gal net dažnas svečias. Jam neabejotinai reikėjo terapijos. Jis per daug gėrė. Nesigėdydamas jos, išgėrė keturias taures burbono. Rūkė. Tai išdavė jo burnos kvapas. Jis negalėjo nustoti valgęs, surijo tris desertus. Kai

su juo susipažino, jo savidestrukcija ir neapykanta sau buvo peržengusi visas ribas.

Galiu jums padėti, tą vakarą ji pasakė jam.

Dėl ko? Jis sureagavo taip, lyg ji būtų sugriebusi jį po stalu.

Dėl jūsų audrų, Pitai. Jūsų vidinių audrų. Papasakokite man apie savo audras. Pasakysiu jums tą patį, ką sakau visiems tiems gabiems jauniems studentams. Galite valdyti savo orus. Jie bus tokie, kokių panorėsite. Audroti ar saulėti. Galite sprukti ir slėptis arba drąsiai žengti plačiu keliu.

Mano darbe plačiu keliu žengti gana pavojinga, pasakė jis.

Nenoriu, kad žūtumėte, Pitai. Esate didelis, protingas, išvaizdus vyras. Noriu, kad gyventumėte ilgai.

Manęs nė nepažįstate.

Pažįstu geriau, nei manote.

Jis pradėjo pas ją lankytis. Per mėnesį ėmė mažiau gerti ir rūkyti ir numetė dešimt svarų.

– Dabar tos išraiškos nėra. Nežinau, apie ką kalbate, – sako Marinas, tarsi aklasis pirštų galiukais čiuopdamas savo veidą.

– Yra. Liovėsi lyti ir išraiška atsirado. Jūsų veide atsispindi viskas, ką jaučiate, Pitai, – pabrėždama sako ji. – Norėčiau žinoti, ar tik ta išraiška nesidriekia iki pat Naujojo Džersio. Ką manote?

– Manau, kad tai nesąmonė. Ėmiau pas jus lankytis, nes negalėjau mesti rūkyti ir šiek tiek perlenkiau su valgiu ir gėrimu. Ne todėl, kad mano veide yra kažkokia kvaila išraiška. Niekas niekada nesiskundė dėl jokios kvailos mano veido išraiškos. Mano žmo-

na, Doris, buvo nepatenkinta dėl to, kad buvau storas ir šiek tiek per daug rūkiau ir gėriau. Jai niekada netrukdė mano veido išraiška. Dėl išraiškos ji manęs nepaliko. Nė viena manęs nepaliko dėl išraiškos.

– Kaip dėl daktarės Skarpetos?

Jis įsitempia. Kai kalbama apie Skarpetą, dalis jo visuomet užsisklendžia. Prieš pradėdama šią temą, daktarė Self neatsitiktinai palūkėjo susitikimo pabaigos.

– Šiuo metu kaip tik turėčiau būti morge, – sako jis.

– Gerai, kad ne kaip klientas, – nerūpestingai taria ji.

– Šiandien neturiu humoro jausmo. Pradedu tirti bylą ir tenka nusišalinti. Mano kasdienybė.

– Ar jus nušalino Skarpeta?

– Negavo progos. Vengiau interesų konflikto, todėl nedalyvavau skrodime, kad niekas niekuo manęs neapkaltintų. Be to, visiškai aišku, nuo ko žuvo moteris.

– Kuo jus galėtų apkaltinti?

– Žmonės nuolat mane kuo nors kaltina.

– Kitą savaitę pakalbėsime apie jūsų paranoją. Viskas prasideda nuo tos jūsų veido išraiškos, tikrai. Manote, kad Skarpeta niekada nepastebėjo jūsų veido išraiškos? Galiu lažintis, jog pastebėjo. Paklauskite jos.

– Supistas mėšlas.

– Ar atsimenate, ką kalbėjome apie nešvankybes? Prisiminkite mūsų susitarimą. Nešvankybės yra vaidyba. Noriu, kad apie savo jausmus man pasakotumėte, ne vaidintumėte.

– *Jaučiu*, kad tai – supistas mėšlas.

Daktarė Self nusišypso taip, tartum jis būtų diržo nusipelnęs neklaužada.

– Pas jus atėjau ne dėl savo veido išraiškos; išraiškos, kurios nėra, nors jūs manote priešingai.

– Paklauskite apie tai Skarpetos.

– *Jaučiu*, kad geriau jau *užsipisiu*.

– Išsikalbėkite, o ne vaidinkite.

Jai malonu girdėti save tai sakančią. Jai šmėkšteli mintis apie tai, kaip reklamuojamos jos radijo laidos: *Išsikalbėkite* su daktare Self.

– Kas iš tiesų nutiko šiandien? – klausia ji Marino.

– Juokaujate? Radau senutę nuplėšta galva. Spėkite, kas detektyvas.

– Manyčiau, kad jūs, Pitai.

– Ne, vadovauju ne aš, – atšauna jis. – Ankstesniais laikais nebūtų nieko kito. Pasakojau jums anksčiau. Galiu būti mirčių tyrėjas ir padėti daktarei. Tačiau negaliu vadovauti bylos tyrimui, jei susijusi jurisdikcija man to nepatikės, o Reba to tikrai nedarys. Ji nieko nesusigaudo, tačiau man priešiška.

– Kiek pamenu, minėjote, jog tol, kol ji neėmė nemandagiai su jumis elgtis ir neparodė jums jūsų vietos, priešiškas buvote jūs.

– Po velnių, ji neturėtų būti detektyvė! – sušunka jis, jo veidas ima raudonuoti.

– Papasakokite apie tai.

– Negaliu kalbėti apie savo darbą. Netgi su jumis.

– Neprašau išduoti bylų ar tyrimo faktų, nors ir galėtumėte man pasakoti, ką norite. Tai, kas vyksta šiame kambaryje, niekada jo nepalieka.

– Nebent tai būtų jūsų radijo ar naujoji televizijos laida.

– Mes nei radijuje, nei televizijoje, – vėl šypsodamasi sako ji. – Jei norėtumėte vienoje ar kitoje sudalyvauti, galiu organizuoti. Būtumėte daug, daug įdomesnis už daktarą Amosą.

– Aukščiausio laipsnio debilas. Beždžionės subinė.

– Pitai? – perspėja ji, žinoma, maloniai. – Puikiai žinau, kad jo nemėgstate, netgi turite paranojinių minčių apie jį. Tačiau dabar kambaryje nėra nei mikrofono, nei kameros – tik jūs ir aš.

Jis apsidairo tarsi nepatikėjęs ir taria:

– Man nepatiko, kad ji kalbėjo su juo prie manęs.

– Jis – tai Bentonas. Ji – Skarpeta.

– Ji priverčia mane su ja susitikti ir ima kalbėtis telefonu, kai aš ten sėdžiu.

– Panašiai jaučiatės įsijungus mano autoatsakikliui.

– Turėjo jam paskambinti, kai manęs ten nebuvo. Ji darė tai tyčia.

– Jos įprotis, ar ne, – sako daktarė Self, – įtraukti savo meilužį į visus reikalus tiesiai jums prieš nosį, nors privalėtų žinoti, kaip dėl to jaučiatės, kaip pavydite.

– Pavydžiu? Po velnių, ko? Jis yra turtuoliukas – nenusisekęs FTB psichologas – būrėjas iš kavos tirščių.

– Netiesa, ar ne? Jis yra Harvardo universiteto teismo psichologas, kilęs iš žinomos Naujosios Anglijos šeimos. Man skamba gan įspūdingai.

Ji nepažįsta Bentono. Tačiau neprieštarautų susipažinti ir norėtų pakviesti į savo laidą.

– Jis jau niekam nebetinka. Tie, kurie niekam nebetinka, eina dėstyti.

– Kiek žinau, jis ne tik dėsto.

– Po velnių, jo laikai jau baigėsi.

– Panašu, kad daugumos jūsų pažįstamų laikas baigėsi. Taip pat ir Skarpetos. Apie ją esate sakęs tą patį.

– Ką matau, tą sakau.

– Norėčiau žinoti, ar pats nesijaučiate, tarytum jūsų laikas jau būtų pasibaigęs.

– Ar aš? Juokaujate? Galiu išstumti dvigubai didesnį už save svorį, o anądien treniravausi ant bėgtakio. Pirmą kartą per dešimt suknistų metų.

– Mūsų laikas bemaž baigėsi, – ji vėl primena jam. – Pakalbėkime apie jūsų pyktį Skarpetai. Tai dėl pasitikėjimo, ar ne?

– Dėl pagarbos. Dėl to, kad ji elgiasi su manimi tarsi su šūdu ir dar meluoja.

– Jaučiate, kad ji jumis nebepasitiki dėl to, kas aną vasarą nutiko toje vietoje Noksvilyje. Ten, kur tiriami negyvi kūnai. Kaip ji vadinasi? Irimo tyrimų centras ar kažkas panašaus?

– „Kūnų ferma".

– A, taip.

Kokia įdomi diskusijų tema būtų jos laidoje: „Kūnų ferma" – ne kurortas. Kas yra Mirtis? *Išsikalbėkite* su daktare Self.

Ji jau sukūrė reklamą.

Marinas žvilgteli į laikrodį: dramatiškai pakelia savo storą riešą ir prikiša prie akių, tarsi jam visai nerūpėtų, jog tas laikas baigiasi, tarsi jis to ir telauktų.

Neapkvailina jos.

– Baimė, – apibendrina ji. – Egzistencinė baimė būti nesvarbiam, nerūpėti, būti paliktam visiškai vienam. Kai baigiasi diena, kai audra baigiasi. Kai kas nors baigiasi. Baisu, kai kas nors baigiasi, ar ne? Pinigai baigiasi. Sveikata baigiasi. Jaunystė baigiasi. Meilė baigiasi. Gal baigsis ir jūsų santykiai su daktare Skarpeta? Gal ji galų gale jus atstums?

– Nėra kam baigtis, išskyrus darbą, o tai tęsis amžinai, nes žmonės yra šūdai ir dar ilgai po to, kai išskrisiu angelo sparnais, nesiliaus vienas kito žudyti. Daugiau neisiu čia klausyti šito mėšlo. Jūs nuolat kalbate apie daktarę. Manau, gana akivaizdu, kad mano problema – ne ji.

– Mums išties reikia baigti.

Ji atsistoja nuo kėdės ir jam nusišypso.

– Nebegeriu tų jūsų išrašytų vaistų. Jau porą savaičių, pamiršau pasakyti.

Jis atsikelia ir jo didžiulė esybė, regis, užpildo kambarį.

– Jie neveikė, tai kam jų reikia, – sako jis.

Marino dydis visu ūgiu ją visuomet šiek tiek glumino. Jo įdegusios rankos jai priminė beisbolo pirštines ar keptus kumpius. Ji puikiai įsivaizduoja jį, traiškantį kito žmogaus kiaušą ar sprandą ir triuškinantį kaulelius it bulvių traškučius.

– Apie Efeksorą pakalbėsime kitą savaitę. Susitinkame... – nuo stalo ji paima savo tvarkaraštį, – kitą antradienį penktą.

Pro praviras duris Marinas žvelgia į mažą verandą su stalu, dviem kėdėmis ir vazoniniais augalais –

keletas palmių beveik siekia lubas. Laukiančių pacientų nėra. Tokiu dienos metu niekada nebūna.

– Hm, – numykia jis. – Gerai, kad paskubėjome ir baigėme laiku. Būtų nesmagu, jei verstume ką nors laukti.

– Ar norėsite sumokėti kito susitikimo metu?

Tai daktarės Self būdas priminti, jog jis skolingas tris šimtus dolerių.

– Taip, taip. Pamiršau čekių knygelę, – atsako jis.

Žinoma, pamiršo. Skolingas likti jis tikrai neketina. Jis sugrįš.

33

Bentonas savo „Porsche“ pastato lankytojų vietoje, už aukštos banguotos metalinės tvoros su dygliuotos vielos ritiniais viršuje. Kiekviename teritorijos kampe styro sargybinių bokšteliai, regis, remdamiesi į apniukusį, šaltą dangų. Vidinėje automobilių stovėjimo aikštelėje išrikiuoti nepažymėti balti autofurgonai su metalinėmis pertvaromis, be langų ir vidaus rankenėlių – mobilios kameros, skirtos pervežti tokiems kaliniams kaip Bazilis.

Batlerio valstybinė ligoninė – tai mažiau nei valandą kelio į pietvakarius nuo Bostono nutolę dvidešimties akrų miško ir tvenkinių teritorijoje stūksantys aštuoni aukštai blokų ir langų su metalinėmis grotomis. Civilizuotumo ir šviesumo modeliu laikomas Batleris yra ta vieta, kurioje uždaromi nepakaltinami nusikaltėliai. Atskiruose kotedžais vadinamuose skyriuose laikomi skirtingos apsaugos ir dėmesio reikalaujantys pacientai. Vienišas D kotedžas, kuriame gyvena apie šimtą pavojingų grobuoniškų įnamių, stovi netoli administracijos pastato.

Atskirti nuo likusių ligoninės gyventojų, didžiąją dalį dienos, tai priklauso nuo jų statuso, jie leidžia vienutėse su atskiru dušu, kuriuo galima naudotis

dešimt minučių per dieną. Vanduo tualete per valandą gali būti nuleidžiamas dukart. D kotedžui priskirta visa komanda teismo psichiatrų, kiti psichinės sveikatos ir teisės specialistai, tokie kaip Bentonas, čia reguliariai lankosi. Batleris turėtų būti humaniškas ir naudingas – tai vieta pataisyti sveikatą. Bentonui – nieko daugiau, nei patrauklus maksimalaus saugumo izoliatorius žmonėms, kurių neįmanoma ištaisyti. Jis neturi iliuzijų. Tokie žmonės kaip Bazilis neturi ir niekada neturėjo gyvenimo. Jie griauna kitų gyvenimus ir, jei tik turėtų galimybę, nepaliautų to daryti.

Smėlio spalvos vestibiulyje Bentonas prisiartina prie neperšaunamo stiklo ir taria per vidaus ryšį:

– Kaip laikotės, Džordžai?

– Taip pat kaip ir praeitą kartą.

– Apmaudu tai girdėti, – sako Bentonas, pasigirdęs garsus metalo spragtelėjimas leidžia jam praeiti pro pirmąsias apsaugines duris. – Vadinasi, dar nepavyko nueiti pas savo gydytoją?

Durys už jo užsitrenkia, jis pasideda portfelį ant nedidelio metalinio stalelio. Džordžui per šešiasdešimt, jis niekuomet nesijaučia gerai. Jis nekenčia savo darbo. Nekenčia savo žmonos. Nekenčia oro. Nekenčia politikų ir, pasitaikius progai, nuo vestibiulio sienos visada nukabina gubernatoriaus portretą. Pastaraisiais metais jis kovėsi su itin stipriu nuovargiu, virškinimo problemomis ir skausmais. Gydytojų jis taip pat nekenčia.

– Negeriu vaistų, na ir kas, kokia prasmė? Šiais laikais daktarai tik vaistus ir gali žmogui numesti, –

apieškodamas ir grąžindamas Bentono portfelį sako Džordžas. – Jūsų draugelis įprastoje vietoje. Linkiu gerai praleisti laiką.

Dar vienas spragtelėjimas ir Bentonas žengia pro antrąsias metalines duris, kur jį pasitinka Džefas, apsaugininkas kamufliažine uniforma, ir palydi išblizgintu koridoriumi ir pro dar dvejas apsaugines duris į ypatingo saugumo patalpas, kurių mažuose, belangiuose kambarėliuose šlakbetonio sienomis teisininkai ir psichinės sveikatos specialistai susitinka su kaliniais.

– Bazilis skundžiasi negaunąs savo pašto, – sako Bentonas.

– Jis daugeliu dalykų skundžiasi, – be šypsenos atsako Džefas. – Daugiau nieko neveikia, tik aušina burną.

Jis atrakina ir atidaro pilkas plienines duris.

– Ačiū, – sako Bentonas.

– Būsiu už durų, – Džefas meta žvilgsnį į Bazilį ir užtrenkia jas.

Bazilis sėdi už nedidelio medinio stalo. Neatsistoja. Jis nesupančiotas, įprastine kalėjimo apranga: mėlynomis kelnėmis, baltais marškinėliais, įsispyręs į šlepetes ir su kojinėmis. Akys pasruvusios krauju, suglumusios, jis žiauriai dvokia.

– Kaip laikaisi, Bazili? – sėsdamas priešais klausia Bentonas.

– Prasta diena.

– Girdėjau. Papasakok man.

– Jaučiu nerimą.

– Kaip miegi?

– Beveik visą naktį prabudėjau. Vis galvojau apie mūsų pokalbį.

– Atrodai neramus, – taria Bentonas.

– Negaliu nusėdėti. Tai dėl to, ką jums sakiau. Man ko nors reikia, daktare Vesli. Kokio ativano ar ko. Ar jau peržiūrėjote nuotraukas?

– Kokias nuotraukas?

– Mano smegenų. Turėjote peržiūrėti. Žinau, kad jums smalsu. Ten visiems smalsu, ar ne? – su nervinga šypsenėle sako jis.

– Ar dėl to ir norėjai su manimi susitikti?

– Daugiausia. Ir dar noriu gauti savo paštą. Jie man jo neduoda, esu taip nusiminęs ir įsitempęs, jog negaliu nei valgyti, nei miegoti. Gal dar ativano. Tikiuosi, būsite apie tai pagalvojęs.

– Apie ką?

– Ką jums sakiau apie tą nužudytą moterį.

– Moterį iš Kalėdų krautuvėlės.

– Dešimt-keturi.

– Taip, Bazili, gana daug galvojau apie tai, ką man pasakojai, – sako Bentonas, lyg sutikdamas, kad tai, ką jam sakė Bazilis, – tiesa.

Jis niekada negali išsiduoti manąs, kad pacientas meluoja. Šiuo atveju jis nėra įsitikinęs, kad Bazilis meluoja, visai nėra.

– Grįžkime į tą liepos dieną prieš porą su puse metų, – taria Bentonas.

Daktarei Self uždarius duris ir iškart pasukus užraktą, tarsi nuo jo užsirakintų, Marinas pajunta nepasitenkinimą.

Jį įžeidžia pats veiksmas ir tai, ką jis reiškia. Visuomet įžeidžia. Jis jai nerūpi. Jis – tik susitikimas. Ji džiaugiasi, kad jis dingo iš akių ir ji visą savaitę bus laisva nuo jo kompanijos, paskui su juo teks pabendrauti penkiasdešimt minučių, tik penkiasdešimt menkų minutėlių, nė sekundės daugiau, netgi jam metus gerti vaistus.

Tie vaistai – šūdas. Jis negalėjo mylėtis. Kam reikalingas antidepresantas, jei negali mylėtis. Nori gauti depresiją – gerk seksą žlugdantį antidepresantą.

Marinas stovi jos verandoje už užrakintų durų ir tarsi apsvaigęs žvelgia į dvi šviesiai žalias minkštas kėdes bei žalią stiklinį stalelį su krūva žurnalų. Kadangi į susitikimus visada atvyksta anksčiau, jis yra perskaitęs tuos žurnalus, visus iki vieno. Tai jam taip pat neduoda ramybės. Geriau jau jis vėluotų, įgriūtų, tarsi turėdamas daug svarbesnių reikalų nei matytis su smegenų plovėja, tačiau jei vėluos – praras minutes, o kai kiekviena minutė tiek kainuoja, jis negali sau leisti prarasti nė vienos.

Jei tiksliau, šeši doleriai už minutę. Penkiasdešimt minučių ir ne daugiau, nė sekundės daugiau. Ji nepridės nė minutės ar dviejų – už gražias akis ar dėl ko kito. Jis galėtų grasinti nusižudysiąs, o ji tik žvilgteltų į laikrodį ir tartų: *mums metas baigti.* Jis galėtų pasakoti jai ketinąs ką nors nužudyti, o per patį pasakojimo vidurį, prieš pat nuspaudžiant nuleistuką, ji nutrauktų: *mums metas baigti.*

Argi jums neįdomu? klausęs jos praeityje. *Kaip jūs galite baigti man dar nepriėjus prie pačios geriausios dalies?*

Likusią dalį pasakojimo išklausysiu kitąsyk, Pitai. Ji visada šypsosi.

Gal aš nepasakosiu. Sakau, jums pasisekė, taškas. Daugybė žmonių sumokėtų, kad tik išgirstų viską iki galo, visą tiesą.

Kitąsyk.

Pamirškit. Kito sykio nebus.

Kai ateina metas baigti, ji su juo nesiginčija. Kad ir ką jis darytų stengdamasis nuvogti vieną kitą minutėlę, ji atsistoja, atidaro duris ir laukia, kol jis išeis, kad galėtų jas už jo užtrenkti. Kai metas baigti – derybų nėra. Šeši doleriai per minutę – už ką? Už tai, kad tave įžeistų. Jis nesupranta, kodėl vis grįžta.

Jis žvelgia į nediduką inksto formos baseiną su spalvingu ispaniškų plytelių kraštu. Į nuo vaisių lūžtančius apelsinų ir greipfrutų medžius. Į raudonus dryžius ant jų kamienų.

Tūkstantis du šimtai dolerių kiekvieną mėnesį. Kam to reikia? Galėtų nusipirkti vieną tų „Dodge" pikapų su „Viper" V-10 varikliu. Už tūkstantį du šimtus žalių per mėnesį jis galėtų nusipirkti daugybę dalykų.

Už užtrenktų durų pasigirsta jos balsas. Ji kalba telefonu. Jis apsimeta skaitąs žurnalą ir klauso.

– Atleiskit, kas skambina? – klausia daktarė Self.

Jos balsas efektingas – radijo balsas, įtaigus ir savyje turintis ne mažiau valdžios nei ginklas ar ženklelis. Tiesiog įsismelkiantis balsas. Marinui jis patinka, jį itin stipriai veikia. Ji atrodo puikiai, tikrai puikiai, taip puikiai, kad sunku sėdėti priešais ir įsi-

vaizduoti kitus vyrus, sėdinčius toje pačioje kėdėje ir matančius tą patį, ką ir jis. Tie tamsūs plaukai ir subtilūs bruožai, švytinčios akys ir tobuli balti dantys. Jam nepatinka, kad ji ėmėsi tos televizijos laidos, jis nenori, kad kiti vyrai matytų, kaip ji atrodo, kokia ji patraukli.

– Kas čia skambina ir kaip gavote šį numerį? – pasigirsta iš už užrakintų durų. – Ne, jos nėra ir ji tiesiogiai neatsiliepia į tokius skambučius. Kas čia skambina?

Stovinčiam verandoje už jos durų Marinui ima darytis karšta, jis ima nerimauti. Ankstyvas vakaras drėgnas, žolę puošia smulkiais karoliukais nuo medžių lašantis vanduo. Daktarės Self balsas nepatenkintas. Panašu, kad ji kalba su kažkuo, ko nepažįsta.

– Suprantu jūsų rūpestį dėl privatumo ir esu įsitikinusi, kad suprantate, jog jeigu jūs neprisistatote, neįmanoma patvirtinti jūsų teiginio pagrįstumo. Tokius dalykus reikia ištirti ir patvirtinti, kitaip daktarė Self negalės su tuo turėti nieko bendro. Na, tai pseudonimas, ne tikra pavardė. A, tikra, suprantu. Tuomet gerai.

Marinas suvokia, kad ji apsimeta kažkuo kitu. Ji nepažįsta pašnekovo ir dėl to nerimauja.

– Taip, gerai, – sako asmuo, kuriuo apsimeta daktarė Self. – Galite tai padaryti. Su prodiuseriu tikrai galite pasikalbėti. Turiu pripažinti, kad, jei tai tiesa, – medžiaga įdomi, tačiau jums reikia paskambinti prodiuseriui. Siūlau tą atlikti tuoj pat, nes ketvirtadienio laida yra kaip tik apie tai. Ne, ne radijo.

Mano naujoji televizijos laida, – sako ji tuo pačiu tvirtu balsu; balsu, kuris lengvai prasiskverbia pro medines duris tiesiai į verandą.

Telefonu ji kalba daug garsiau nei savo seansų metu. Tai gerai. Būtų nesmagu, jei verandoje lauktų kitas pacientas ir girdėtų kiekvieną daktarės Self Marinui sakomą žodį jų trumpų, tačiau brangių penkiasdešimties minučių metu. Jiems esant kartu už tų uždarų durų, ji kalba kur kas tyliau. Žinoma, jų seanso metu niekas niekada verandoje nelaukia. Jis visada paskutinis, tai dar geresnė priežastis suteikti jam nuolaidą – užmesti dar kelias minutes. Juk nieko nepriverstų laukti, nes nieko nėra. Niekada nebūna po jų susitikimo. Kada nors jis jai pasakys ką nors tokio jaudinamo ir svarbaus, kad ji turės suteikti kelias papildomas minutes. Galbūt taip nutiks pirmąsyk jos gyvenime, ir ji padarys tai su juo. Ji norės tai padaryti. O tąsyk jam galbūt pritrūks tos vienos minutėlės.

Turiu lėkti, įsivaizduoja save sakantį.

Užbaikite, prašau. Tikrai norėčiau išgirsti, kuo baigėsi.

Negaliu. Turiu būti kitur. Jis atsistos nuo kėdės. *Kitąsyk. Pažadu, viską papasakosiu, kai... pažiūrėkim... Gal kitą savaitę, nesvarbu kada. Tik priminkite, gerai?*

Staiga Marinas suvokia, kad daktarė Self nebekalba telefonu, jis pajuda tyliai it šešėlis ir išeina pro stiklines verandos duris. Be garso jas uždaro ir eina takeliu aplink baseiną, pro raudonomis juostomis pažymėtų vaismedžių sodą, palei mažą, baltai tin-

kuotą namą, kuriame daktarė Self gyvena, tačiau neturėtų, paprasčiausiai neturėtų gyventi. Kiekvienas gali prieiti tiesiai prie jos durų. Kiekvienas gali prieiti tiesiai prie jos kontoros palmėmis apsodinto baseino gale. Nesaugu. Kiekvieną savaitę jos klausosi milijonai žmonių, o ji taip gyvena. Nesaugu. Jis turėtų grįžti, pabelsti į jos duris ir jai pasakyti.

Gatvėje stovi jo išpustytas „Screamin' Eagle Deuce", jis apeina aplink, kad apžiūrėtų, ar niekas, kol jis buvo savo seanse, prie jo neprikišo nagų. Pagalvoja apie nuleistą padangą. Pagalvoja apie tai, kaip pričiuptų tą niekšą. Liepsnos ant mėlynų dažų ir chromo lengvai apdulkėjusios. Marinas susierzina. Ryte jis iščiustijo kiekvieną motociklo colį, tada rado nuleistą padangą, o dabar štai dulkės. Daktarė Self turėtų turėti dengtą aikštelę. Garažą, po velnių. Jos prašmatnus kabrioletas stovi ant įvažiavimo, daugiau netelpa nė vienas automobilis, todėl pacientai juos stato gatvėje. Nesaugu.

Jis atrakina priekines motociklo šakes ir uždegimą, permeta koją per balnelį galvodamas, kaip smagu nebegyventi kaip vargšui miesto farui, koks jis buvo didžiąją savo gyvenimo dalį. Akademija davė jam „Hummer H2", juodą, su V8 turbodyzeliniu varikliu, 250 arklio jėgų galia, keturių pavarų greičių dėže, kabliu, gerve ir bekelės kelionių paketu. Jis nusipirko „Deuce" ir išgražino taip, kaip šaukėsi jo širdis, ir dar – jis gali sau leisti lankytis pas psichiatrą. Įsivaizduojate?

Žvelgdamas į patrauklų baltą namą, kuriame gyvena, bet neturėtų gyventi daktarė Self, jis įjungia

neutralią pavarą ir spusteli užvedimo mygtuką. Laiko nuspaudęs sankabą ir primina greičio pedalą, motociklo duslintuvai sukelia baisingą triukšmą, tolumoje blyksteli žaibas ir atsitraukianti tamsi debesų armija paleidžia savo artileriją jūron.

34

Bazilis vėl šypsosi.

– Man nieko nepavyko rasti apie žmogžudystę, – sako jam Bentonas, – tačiau prieš porą su puse metų iš Kalėdų krautuvėle pavadintos parduotuvės dingo moteris su dukra.

– Argi nesakiau? – šypsodamasis sako Bazilis.

– Nieko nesakei nei apie žmonių dingimą, nei apie dukrą.

– Jie neduoda man mano pašto.

– Aš tuo domiuosi, Bazili.

– Kad pasidomėsite, sakėte ir prieš savaitę. Noriu savo pašto. Šiandien. Jie nustojo man jį nešti iškart po to nesutarimo.

– Kai supykai ant Džefo ir pavadinai jį dėde Remusu?

– Ir už tai negaunu savo pašto. Manau, kad jis spjaudo į mano maistą. Noriu viso pašto, viso seno pašto, kuris jau mėnesį kažkur numestas. Tada galėsi mane perkelti į kitą kamerą.

– To padaryti negaliu, Bazili. Tavo paties labui.

– Spėju, nenori žinoti, – sako Bazilis.

– Ką pasakytum, jei pažadėsiu, kad iki dienos pabaigos gausi visą savo paštą.

– Geriau jau gaučiau, nes kitaip tai bus mūsų draugiško pokalbio apie Kalėdų krautuvėlę pabaiga. Jūsų mokslinis projektėlis man jau gerokai pabodo.

– Vienintelė Kalėdų krautuvėlė, kurią pavyko rasti, buvo Las Olaso paplūdimyje, – sako Bentonas. – Liepos keturioliktąją dingo Floriana Kvinsi ir jos septyniolikmetė dukra Helena. Ar tau tai ką nors sako, Bazili?

– Su vardais man sekasi prastai.

– Papasakok, ką prisimeni apie Kalėdų krautuvėlę, Bazili.

– Lempelės ant medžių, maži traukinukai ir daug žaisliukų, – jau nebesišypsodamas vardija jis. – Visa tai jums jau pasakojau. Noriu žinoti, ką radote mano smegenyse. Matėte jų nuotraukas? – Jis parodo savo galvą. – Turėtumėte pamatyti viską, ką norite žinoti. Dabar tik švaistote mano laiką. Po velnių, noriu savo pašto!

– Pažadėjau, ar ne?

– Parduotuvės gale buvo lagaminas, žinai, toks kaip dėžė. Priverčiau ją atidaryti jį, ten ji laikė visus tuos vokiškus kolekcinius žaisliukus medinėse dėžutėse. Tokius kaip Joniukas su Grytute, Snupis ir Raudonkepuraitė. Dėl to, kad jie labai brangūs, ji laikė juos užrakinusi, tai aš ir sakau: „Kokio bybio? Jei reikės, vogs visą lagaminą. Ar tikrai manai, kad užrakinusi ką nors sulaikysi nuo jų vagystės?“

Jis nutyla ir įsistebeilija į betoninę sieną.

– Apie ką dar su ja kalbėjai prieš nužudydamas?

– Sakiau, tau šakės, kale.

– Tai kada su ja kalbėjai apie lagaminą parduotuvės gale?

– Nekalbėjau.

– Maniau, kad sakei...

– Nesakiau, kad su ja apie tai kalbėjau, – nekantriai nutraukia jį Bazilis. – Pasodinkite mane ant ko nors. Kodėl negalite man ko nors duoti? Negaliu miegoti. Negaliu nusėdėti. Vieną minutę galėčiau visus išpisti, o kitą mane taip užpuola depresija, kad negaliu išlipti iš lovos. Noriu savo pašto.

– Kiek kartų per dieną masturbuojiesi? – klausia Bentonas.

– Šešis ar septynis. Gal dešimt.

– Daugiau nei paprastai.

– Tada mudu vakar vakare šnektelėjome ir tai viskas, ką veikiau per dieną. Nelipau iš lovos, tik pasiusioti, beveik nevalgiau, neprisiverčiau nusiprausti. Žinau, kur ji yra, – sako jis. – Gauk man mano paštą.

– Ponia Kvinsi?

– Matai, aš sėdžiu čia, – Bazilis atsilošia kėdėje. – Ką prarandu? Kas mane paskatintų daryti tai, ką reikia? Paslaugos, truputis ypatingo dėmesio, gal bendradarbiavimas. Noriu savo supisto pašto.

Bentonas atsistoja ir atidaro duris. Liepia Džefui eiti į pašto skyrių ir išsiaiškinti dėl Bazilio reikalų. Iš apsaugininko reakcijos Bentonas supranta, jog jis žino viską apie Bazilio paštą ir nėra laimingas darydamas tai, kas pasaldintų jam gyvenimą. Taigi tikriausiai tai tiesa. Jis jo negaudavo.

– Man reikia, kad tai atliktum, – žvelgdamas Džefui į akis sako Bentonas. – Tai svarbu.

Džefas linkteli ir nueina. Bentonas vėl uždaro duris ir sėdasi už stalo.

Po penkiolikos minučių Bentonas su Baziliu baigia savo pokalbį – painų dezinformacijos ir sudėtingų žaidimų rezginį. Bentonas susierzinęs, tačiau to neparodo. Pamačius Džefą, jam palengvėja.

– Tavo paštas laukia tavęs ant lovos, – iš tarpdurio sako Džefas, abejingai ir šaltai žvelgdamas į Bazilį.

– Tikiuosi, nebūsi pavogęs mano žurnalų.

– Niekam neįdomūs tavo supisti žvejybos žurnalai. Atleiskite, daktare Vesli. Ir Baziliui: keturi guli ant tavo lovos.

Bazilis užmeta įsivaizduojamą meškerę.

– Ta, kuri pabėga, – sako jis, – visuomet būna didžiausia. Kai buvau mažas berniukas, tėvas pasiimdavo mane žvejybon. Kai nemušdavo motinos.

– Sakau tau, – sako Džefas. – Sakau girdint daktarui Vesliui. Dar kartą pagadinsi man kraują, Dženretai, ir tavo paštas bei žvejybos žurnalai nebebus vienintelė tavo problema.

– Dabar suprantate, apie ką kalbu, – Bentonui sako Bazilis. – Va kaip su manimi čia elgiamasi.

35

Sandėliuke Skarpeta atidaro iš „Hummer" atsineštą įvykio vietos tyrimo lagaminėlį. Išsiima natrio perboratą, natrio karbonatą ir luminolį, indelyje sumaišo juos su distiliuotu vandeniu, viską supurto ir tirpalą perpila į juodą purkštuvą.

– Tikriausiai ne taip norėjai praleisti savo laisvą savaitę, – sako Liusė, trisdešimt penkių milimetrų fotoaparatą tvirtindama prie trikojo.

– Ne pats didžiausias malonumas, – atsako Skarpeta. – Bent jau mudvi pasimatėme.

Abi įlindusios į baltus vienkartinius kombinezonus, vandenbridžius, užsidėjusios apsauginius akinius, veido kaukes ir kepures; sandėliuko durys uždarytos. Beveik aštuonios vakaro, parduotuvė „Pliažo rykliai" vėl užrakinta nepasibaigus darbo laikui.

– Duok minutėlę, nufotografuosiu aplinką, – sako Liusė, prisukdama troselį. – Pameni laikus, kai teko naudoti kojinę?

Svarbu, kad nuotraukoje nesimatytų purkštuvo. Tai sudėtinga, nebent buteliukas ir jo antgalis yra juodi arba uždengti kažkuo juodu. Jei po ranka daugiau nieko nėra, kojinė puikiai tinka.

– Smagu turėti didesnį biudžetą, ar ne, – priduria Liusė, jai spaudžiant troselio mygtuką, atsidaro užraktas. – Seniai kartu nieko panašaus neveikėme. Bet kuriuo atveju piniginės problemos niekam nemielos.

Tvirtai pastatytu fotoaparatu ji užfiksuoja dalį lentynų ir betoninių grindų.

– Nežinau, – sako Skarpeta. – Visuomet kažkaip susitvarkydavome. Daugeliu atžvilgių buvo geriau – gynybos advokatai neturėjo to begalinio *ne* klausimų sąrašo: ar naudojote „Mini-Crime“ įrenginį? ar naudojote specialius metrus? ar naudojote lazerinę trajektoriją? ar naudojote sterilaus vandens ampules? Ką? Naudojote distiliuotą vandenį iš butelio ir pirkote jį kur? Visą parą dirbančioje parduotuvėje? Reikmenis įkalčiams rinkti perkate krautuvėlėje už kampo?

Liusė vėl fotografuoja.

– Ar ištyrėte kiemo medžių, paukščių ir voverių DNR? – nesiliauja Skarpeta, ant kairės rankos su medvilnine pirštine maudamasi juodą guminę. – Ar ieškodami mikroįkalčių išsiurbėte visą kvartalą?

– Manau, tu tikrai prastai nusiteikusi.

– Manau, jog esu pavargusi nuo to, kad manęs vengi. Paskambini tik tokiu atveju, kaip šis.

– Kaip ir visiems.

– Tau reiškiu tik tiek? Tavo personalo narė?

– Negaliu patikėti, kad šitaip klausi. Ar pasiruošusi, kad išjungčiau šviesą?

– Varyk.

Liusė trukteli virvelę ir užgesina nuo lubų kyburiuojančią lemputę, panardindama jas į juodą tamsą.

Skarpeta pradeda purkšteldama luminolio ant kontrolinio kraujo mėginio – vieno išdžiūvusio lašelio ant kvadratėlio kartono. Jis sušvyti žalsvai mėlyna šviesele ir išnyksta. Plačiais mostais ji ima purkšti grindis – jos nušvinta tarsi apimtos ugnies, neoninės žalsvai mėlynos ugnies.

– Viešpatie švenčiausias, – prabyla Liusė, spragsi fotoaparatas, Skarpeta purškia. – Niekada taip nemačiau.

Lėtu, nykiu purkštuvo ritmu ryški žalsvai mėlyna šviesa nušvinta ir išnyksta. Skarpetai nustojus purkšti, Liusė uždega šviesą. Abi pasilenkia iš arčiau apžiūrėti grindų.

– Nieko, išskyrus purvą, nematau, – suirzusi sako Liusė.

– Susišluokime, kol dar labiau neišvaikščiojome.

– Šūdas! – suirzta Liusė. – Reikėjo mums visų pirma išbandyti „Mini-Crime" įrenginį.

– Galėsime, tačiau ne dabar, – atsako Skarpeta.

Švariu šepetėliu Liusė sušluoja purvą nuo grindų į plastikinį įkalčių maišelį ir pastato fotoaparatą su trikoju atgal. Ji padaro dar keletą aplinkos nuotraukų, šįsyk medinių lentynų, ir išjungia šviesą. Dabar luminolis reaguoja kitaip. Dėmėtos vietos nušvinta elektrine mėlyna šviesa ir šokinėja it žiežirbos, fotoaparatas spragsi, Skarpeta purškia, mėlynumas tankiai pulsuoja, užsidega ir blunka daug greičiau nei būdinga kraujui ir daugumai kitų į chemiliuminescenciją reaguojančių medžiagų.

– Baliklis, – nusprendžia Liusė. Daug medžiagų apgaulingai parodo teigiamą rezultatą, baliklis –

dažnai pasitaikantis atvejis, nors jo požymiai ir skiriasi.

– Skirtingo spektro medžiaga, neabejotinai primenanti baliklį, – pritaria Skarpeta. – Galėtų būti bet koks valymo skystis su hipochlorito pagrindu pagamintu balikliu. Pavyzdžiui, „Kloroksas“, „Drano“, „Fantastiškas“, „Darbai“, „Babo“. Nenustebčiau, jei čia rastume ką nors panašaus.

– Užfiksavai?

– Kitas.

Užsidega šviesa, ir jos abi susiraukia nuo ryškios lempelės šviesos.

– Bazilis sakėsi Bentonui viską išvalęs balikliu, – sako Liusė. – Tačiau luminolis juk nereaguotų į prieš dvejus su puse metų naudotą baliklį, ar ne?

– Galėtų, jei įsigėrė į vandenį ir buvo paliktas ramybėje. Sakau, galėtų, nes nežinau, kaip yra iš tiesų, ir nepažįstų nieko, kas būtų kada nors atlikęs tokius tyrimus, – sako Skarpeta, krepšyje ieškodama didinamojo stiklo su šviesele.

Ji veda juo per nardymo įrangos ir marškinėlių prikrautas fanerines lentynas.

– Pažiūrėjus iš arčiau, – priduria ji, matosi vos įžiūrimos šviesesnės dėmelės. Gali būti tiškimo žymės.

Liusė prieina arčiau ir paima didinamąjį stiklą.

– Manau, kad matau jas, – sako ji.

Šiandien jis jau keletą kartų buvo atėjęs ir išėjęs, tačiau į ją nekreipė dėmesio, tik atnešė sumuštinį su keptu sūriu ir dar vandens. Jis čia negyvena. Nieka-

da nenakvoja arba, jei nakvoja, tai tyliai – tarytum būtų miręs.

Vėlu, tačiau ji nežino, kaip vėlu, mėnulis įkalintas už debesų kitoje sudužusio lango pusėje. Ji girdi, kaip jis juda po namą. Artėjant jo žingsniams, jos pulsas padažnėja, ji užkiša mažą, rausvą sportbatį sau už nugaros, nes supratęs, kad tai jai kažką reiškia, jis jį atims. Priešais ją stoja tamsus šešėlis su ilga šviesos lazdele. Jis laiko vorą, kuris dengia visą jo delną. Tai didžiausias jos kada matytas voras.

Ji klauso, ar neišgirs Kristin ir berniukų balsų, o šviesa ima tirti jos nutrintas, sutinusias kulkšnis ir riešus. Jis apžiūri purviną čiužinį ir pajuodusį šviesiai žalsvą ant jos kojų užmestą užklotą. Šviesai palietus intymias kūno dalis, ji prisitraukia kelius ir alkūnes, bandydama užsidengti. Jausdama jo žvilgsnį, nusisuka. Ji negali įžiūrėti jo veido. Nežino, kaip jis atrodo. Jis visada vilki juodai. Dieną jo veidą dengia gobtuvas, drabužiai – juodi, visi juodi, naktį jo visai nesimato, tik siluetas. Jis atėmė jos akinius.

Tai buvo pirmas dalykas, kurį jis padarė įsiveržęs į namą.

Duok man savo akinius, pasakė jis. *Dabar*.

Paralyžiuota ji stovėjo virtuvėje. Sukaustyta siaubo ir negalėdama patikėti tuo, kas vyko. Negalėjo mąstyti, regėjosi, kad kraujas visiškai paliko jos kūną, ant viryklės keptuvėje pradėjo rūkti alyvuogių aliejus, berniukai ėmė rėkti, o jis nukreipė į juos ginklą. Nukreipė į Kristin. Buvo su gobtuvu, juodais drabužiais. Kai Tonis atidarė užpakalines duris, jis atsirado viduje, o tada viskas vyko labai greitai.

Atiduok man savo akinius.

Atiduok juos jam, tarė Kristin. *Meldžiu mūsų neskriausti. Imkite, ką tik norite.*

Užsičiaupk arba visus iššudysiu tiesiog dabar.

Jis liepė berniukams atsigulti svetainėje ant grindų veidu žemyn ir šautuvo buože trenkė jiems per pakaušius, kad nebandytų pabėgti. Išjungė visas šviesas ir įsakė Kristin su Ev nutempti suglebusius berniukų kūnus į koridorių ir išnešti pro stumdomąsias miegamojo duris, kraujas lašėjo ir tepė grindis. Ji nenustoja galvoti, kad kažkas turėjo jį pamatyti. Juk praėjo nemažai laiko, kažkas turėjo apsilankyti name, bandydamas išsiaiškinti, kas jiems nutikę, turėjo pamatyti kraują. Kur policija?

Berniukai nejudėdami gulėjo žolėje prie baseino, jis surišo juos telefono laidais, užkimšo burnas virtuviniais rankšluosčiais, nors jie nekrustelėjo ir neišleido jokio garso, ir privertė Ev su Kristin per tamsą nueiti iki furgono.

Ev vairavo.

Kristin sėdėjo priekinėje sėdynėje, o jis – gale, jai į galvą nukreipęs ginklo vamzdį.

Jo šaltas, tylus balsas pasakė Ev, kur važiuoti.

Kai kur jus nuvešiu ir grįšiu jų pasiimti, jai vairuojant tarė tas šaltas, tylus balsas.

Paskambinkite kam nors, maldavo Kristin. *Juos reikia nuvežti į ligoninę. Nepalikite jų ten mirti. Jie vaikai.*

Sakiau, kad grįšiu jų pasiimti.

Jiems reikia pagalbos. Jie tik maži berniukai. Našlaičiai. Abu jų tėvai mirę.

Tai gerai. Niekas tąsyk jų nepasiges.

Jo balsas buvo šaltas ir negyvas, tarsi ne žmogaus, balsas be jausmo ir asmenybės.

Ji pamena mačiusi Neapolio krypties ženklą. Jie važiavo į vakarus, link Evergleido.

Negaliu vairuoti be akinių, pasakė Ev, o jos širdis daužėsi taip, jog, atrodė, sulaužys šonkaulius. Ji vos gaudė kvapą. Ratui nuslydus šalikelėn, jis padavė jai akinius, bet vėl atėmė, pasiekus tamsią, pragarišką vietą, kurioje ji buvo iki šiol.

Skarpeta nupurškia betonines vonios kambario sienas, nušvinta brūkšnių, dėmių ir purslų raštas, kurio šviesoje negali matyti.

– Kažkas išvalė, – tamsoje sako Liusė.

– Aš baigiu, nenoriu sunaikinti kraujo, jei tai jis. Nufotografavai?

– Taip, – ji įjungia šviesą.

Skarpeta išsiima priemones kraujui nustatyti ir paima mėginius nuo sienų, kur sureagavo luminolis. Ji kiša pagaliuką su medvilniniu antgaliu giliai į akytą betoną, kur, netgi nuplovus, galėjo likti kraujo. Ant tepinėlio pipete užlašina cheminio mišinio, vata tampa ryškiai rausva, taip patvirtindama, kad tai, kas nušvito ant sienos, gali būti kraujas, galbūt žmogaus. Tai reikės patvirtinti laboratorijoje.

Jei tai kraujas, ji visai nenustebtų, kad jis senas, dvejų su puse metų senumo. Luminolis reaguoja su raudonųjų kraujo ląstelių hemoglobinu, ir kuo senesnis kraujas, tuo labiau jis oksiduotas, tuo stipresnė ir reakcija. Ji paima daugybę mėginių, sudeda

juos į įkalčių dėžutes, jas užklijuoja, užrašo ir pažymi savo inicialais.

Tą ji veikia jau visą valandą, apsivilkusioms apsauginiais drabužiais joms su Liuse karšta. Už durų jos girdi po savo parduotuvę bruzdantį Larį. Keletą kartų suskamba jo telefonas.

Jos grįžta į sandėliuką, Liusė atidaro kietą juodą lagaminą ir ištraukia „Mini-Crime" įrenginį – nešiojamą metalinį prietaisą su šoniniais oro ėmikliais, ryškią ir lanksčią lempą, panašią į blizgančią metalinę žarną su šviesos kreiptuvu, leidžiančiu keisti bangos ilgį. Įjungia jį į tinklą ir ventiliatorius ima suktis. Nureguliuoja ryškumo mygtuką, nustatydama 455 nanometrų bangos ilgį. Jos užsideda oranžinius akinius, didinančius vaizdo kontrastą ir apsaugančius akis.

Šviesos išjungtos, Skarpeta laiko įrenginį už rankenos ir lėtai veda mėlyną šviesą per sienas, lentynas ir grindis. Į luminolį reaguojantis kraujas ir kitos medžiagos nebūtinai reaguoja į kintamą šviesos šaltinį: anksčiau švietusios vietos dabar tamsios. Tačiau ant grindų pasirodo keletas nedidelių ryškiai raudonų dryžių. Uždegamos šviesos, Liusė vėl pastato trikojį ir oranžiniu filtru uždengia fotoaparato objektyvą. Šviesos išjungiamos, ji fotografuoja raudonus dryžius. Vėl uždegamos šviesos ir dryžiai tampa vos įžiūrimi. Jie neprimena nieko daugiau, tik purviną brūkšnelį ant purvinų, seniai spalvą pakeitusių grindų, tačiau per didinamąjį stiklą Skarpeta įžvelgia vos pastebimą raudonumą. Kad ir kas ji būtų, ta medžiaga steriliame vandenyje netirpsta, o naudoti tirpiklio ir rizikuoti ją sunaikinti ji nenori.

– Reikia paimti mėginį, – Skarpeta tyrinėja betoną.

– Tuoj grįšiu.

Liusė atidaro duris ir šūkteli Larį. Jis vėl stovi už prekystalio ir kalba telefonu. Pakėlęs akis ir pamatęs ją nuo galvos iki kojų apsivilkusią baltu plastikiniu kombinezonu, Laris akivaizdžiai apstulbsta.

– Ar kažkas mane ką tik nukėlė į kosminę stotį „Mir“? – prataria jis.

– Gal šioje skylėje turi įrankių, kad man nereikėtų lįsti lauk į mašiną?

– Gale yra nedidelė dėžė. Ant lentynos, prie sienos, – parodo prie kurios. – Maža, raudona dėžutė.

– Man gali tekti apgadinti tavo grindis. Tik truputį.

Jis pradeda kažką sakyti, tačiau persigalvoja ir gūžteli pečiais. Liusė uždaro duris. Iš įrankių dėžės išima plaktuką ir atsuktuvą, keletą kartų trinktelėjusi nuskuta purvinų raudonų dėmių pavyzdžių ir įmeta juos į įkalčių maišelį.

Abi su Skarpeta nusivelka ir į šiukšliadėžę sukiša baltus drabužius. Susirenka savo įrangą ir išeina.

– Kodėl tą darai? – kaip ir visada jam atėjus, Ev užduoda tą patį klausimą, jos balsas kimus. Jis nukreipia šviesą jai į veidą ir lyg peiliu ja pjauna per akis. – Prašau nešviesti man į veidą.

– Esi bjauriausia stora kiaulė, kokią tik esu matęs, – sako jis. – Nesistebiu, jog niekam nepatinki.

– Žodžiai nežeidžia manęs. Tu negali manęs sužeisti. Priklausau Dievui.

– Tik pažiūrėk į save. Kam tu reikalinga. Esi dėkinga, kad skiriu tau dėmesio, ar ne?

– Kur yra kiti?

– Sakyk, kad gailiesi. Žinai, ką padarei. Nusidėjėliai turi būti nubausti.

– Ką jiems padarei? – ji kaip visada klausia to paties. – Paleisk mane. Dievas tau atleis.

– Sakyk, kad gailiesi.

Sukeldamas jai klaikų skausmą, jis baksteli jos kulkšnis savo batais.

– Brangus Dieve, atleisk jam, – ji garsiai meldžiasi. – Tu nenori keliauti į pragarą, – sako ji tam nuodėmingajam. – Dar nevėlu.

36

Tamsu nors į akį durk, pro debesis šviečiantis mėnulis – tarytum šešėliuota rentgeno nuotrauka. Gatvės žibintų šviesoje blaškosi daugybė mažų vabzdžių. Naktis pilna triukšmo, nes A1A greitkelyje eismas niekada nesiliauja.

– Kas tau neduoda ramybės? – Liusei vairuojant klausia Skarpeta. – Tai pirmas kartas praėjus nežinau kiek laiko nuo tada, kai mudvi buvome dviese. Prašau, pakalbėk su manimi.

– Galėjau išsikviesti Leksą. Nenorėjau tavęs išsitempti.

– Juk galėjau tau pasakyti. Šįvakar neprivalėjau būti tavo nusikaltimo tyrimo partnere.

Jos abi pavargusios ir praradusios norą juokauti.

– Na štai, prašau, – sako Liusė. – Gal panaudojau tai kaip progą atsigriebti. Juk galėjau paskambinti Leksai, – vairuodama ir žvelgdama tiesiai priduria ji.

– Nesuprantu, ar iš manęs juokiesi, ar ne.

– Ne, – be šypsenos sako Liusė. – Apgailestauju dėl daugelio dalykų.

– Turėtum.

– Nebūtina taip greitai sutikti. Gal ne visada įsivaizduoji, kaip aš gyvenu.

– Bėda ta, kad norėčiau. O tu nuolat nuo manęs atsiriboji.

– Teta Kei, tikrai nenori žinoti tiek, kiek manaisi norinti. Ar tau nebuvo kilusi mintis, kad darau tau paslaugą? Kad galbūt tau reikėtų džiaugtis manimi tokia, kokią pažįsti, o visa kita palikti ramybėje?

– Kas tas visa kita?

– Nesu tokia kaip tu.

– Svarbiais momentais esi, Liuse. Abi esame protingos, padorios ir darbščios moterys. Bandome kažką pakeisti. Rizikuojame. Esame sąžiningos. Mes stengiamės, tikrai stengiamės.

– Nesu tokia padori, kaip manai. Nuolat skaudinu žmones. Man tai puikiai sekasi, vis geriau ir geriau. Ir kiekvieną sykį man tai vis mažiau rūpi. Gal virstu Baziliu Dženretu? Gal Bentonui vertėtų įtraukti mane į savo tyrimą? Lažinuosi, kad mano smegenys panašios į Bazilio ir kitų supistų psichopatų.

– Nesuprantu, kas tau darosi, – tyliai sako Skarpeta.

– Manau, tai kraujas, – kaip visada, staigiai keičia temą Liusė. – Manau, Bazilis nemeluoja. Tikriausiai parduotuvės gale jis ją nužudė. Jaučiu, jog paaiškės, kad tai, ką ten radome, – kraujas.

– Palaukime ir pamatysime, ką nustatys laboratorija.

– Nušvito visos grindys. Tai buvo keista.

– Kodėl Baziliui reikėjo apie tai kalbėti? Kodėl dabar? Kodėl Bentonui? – klausia Skarpeta. – Tai man neduoda ramybės. Tiksliau, kelia nerimą.

– Tie žmonės visada turi priežasčių. Manipuliacija.

– Man tai kelia nerimą.

– Jis kalba, kad gautų tai, ko nori, nuleistų garą. Kaip jis galėtų tai sugalvoti?

– Jis galėjo žinoti žmones, dingusius iš Kalėdų krautuvėlės. Apie tai rašė laikraščiai, jis buvo Majamio faras. Gal girdėjo iš kitų farų, – sako Skarpeta.

Kuo daugiau jos apie tai kalba, tuo labiau ji nerimauja, kad Bazilis tikrai turėjo kažką bendra su tuo, kas nutiko Florianai ir Helenai Kvinsi. Tačiau ji neįsivaizduoja, kaip jis parduotuvės gale galėjo išžaginti ir nužudyti motiną. Kaip jis iš ten išvilko jos kruviną, negyvą kūną, arba abu negyvus kūnus, galvojant, kad jis nužudė ir Heleną.

– Žinau, – taria Liusė. – Man taip pat sunku įsivaizduoti. Ir jei nužudė, kodėl tiesiog nepaliko jų ten? Nebent nenorėjo, kad kas nors žinotų, jog jos nužudytos, norėjo, kad jos būtų laikomos dingusiomis, dingusiomis savo valia.

– Tai man siūlo motyvą, – sako Skarpeta. – Nekompulsinė seksualinė žmogžudystė.

– Pamiršau paklausti, – taria Liusė. – Manau, kad tave vežu namo?

– Tokiu laiku, taip.

– Ką darysi dėl Bentono?

– Mums reikia susitvarkyti su Simister byla, o dabar tiesiog negaliu to daryti. Man šį vakarą gana. Rebai turbūt taip pat.

– Tikiuosi, ji sutiko mus įleisti?

– Jei ji bus kartu. Užsiimsime tuo ryte. Pradedu manyti, kad į Bostoną apskritai nevažiuosiu, tačiau

tai būtų nesąžininga Bentono atžvilgiu. Nesąžininga mūsų abiejų atžvilgiu, – negalėdama nuslėpti balse skambančio nusivylimo, sako Skarpeta. – Žinoma, visuomet tas pats. Aš staiga turiu neatidėliotiną bylą. Jis staiga turi neatidėliotiną bylą. Daugiau neveikiame nieko, tik dirbame.

– Kokia jo byla?

– Netoli Valdeno tvenkinio rasta moteris, nuoga, ant jos kūno – keistos netikros tatuiruotės, kurios, manau, buvo padarytos po mirties. Raudoni delnų atspaudai.

Liusė smarkiai suspaudžia vairą.

– Ką turi galvoje, sakydama netikros tatuiruotės?

– Nupieštos. Bentonas sako, piešinių ant kūno menas. Ant galvos – gobtuvas, į išeinamąją angą įkišta šovinio tūtelė, surežisuota, žeminanti poza, visa kita. Daug nežinau, tačiau neabejoju, jog sužinosiu.

– Ar žino, kas ji tokia?

– Jie žino labai mažai.

– Ar tose vietose yra nutikę kažkas panašaus? Panašios žmogžudystės? Su raudonomis delnų žymėmis?

– Liuse, gali kiek nori bandyti nukreipti pokalbį, tačiau tai nepadės. Esi tarytum nesava. Priaugai svorio, o kad tai nutiktų, kažkas turi būti blogai, labai blogai. Tu neatrodai blogai, visai ne, tačiau žinau, kokia esi. Nieko nesakiau, tačiau žinau, kad nutiko kažkas negera. Jau senokai žinau. Ar ruošiesi man papasakoti?

– Man reikia daugiau sužinoti apie delnų atspaudus.

– Papasakojau tai, ką žinau. Kodėl? – Skarpeta nenuleidžia akių nuo įtampos kupino Liusės veido. – Kas tau darosi?

Ji spokso tiesiai priešais nosį ir, regis, svarsto, kaip geriau suregzti atsakymą. Jai tai labai gerai sekasi, ji tokia protinga, tokia greita, puikiai moka pertvarkyti informaciją taip, kad jos prasimanymu galima patikėti greičiau nei teisybe, retai kam nors abejojant ar keliant klausimus. Ją gelbsti tik tai, kad pati ji niekada netiki savo dezinformacija ir manipuliavimu, nė minutę neužmiršta faktų ir nepapuola į savo pačios paspęstus spąstus. Visiems savo veiksmams pateisinti Liusė visada randa racionalią priežastį, kartais netgi visai gerą.

– Tikriausiai tu išalkai, – prataria Skarpeta. Ji sako tai tyliai, švelniai, taip, kaip kalbėdavo, kai Liusė buvo sunkus vaikas, elgdavosi it nesava, nes jai labai skaudėjo.

– Kai nebežinai, ką su manimi daryti, visada maitini, – susitvardžiusi taria Liusė.

– Anksčiau tai veikdavo. Kai buvai maža mergaitė, už mano picą viską padarydavai.

Liusė tyli, raudonoje šviesoforo šviesoje jos veidas atrodo liūdnas ir nepažįstamas.

– Liuse? Ar bent kartą šį vakarą nusišypsosi, ar nors pažvelgsi į mane?

– Dariau daug kvailysčių. Vienos nakties nuotykiai. Skaudinau žmones. Vėl tai padariau aną naktį Provinctaune. Nenoriu su niekuo būti artima. Noriu, kad mane paliktų ramybėje. Nieko negaliu padaryti. Šį kartą tai greičiausiai buvo visiškai kvaila.

Nes buvau neatidi. Nes turbūt man tai nė velnio nerūpi.

– Nė nežinojau, kad buvai Provinctaune, – be jokios kritikos tarsteli Skarpeta.

Seksualinė Liusės orientacija jai nekelia rūpesčio.

– Anksčiau būdavai atsargi, – taria Skarpeta. – Atsargesnė nei bet kuris mano kada sutiktas žmogus.

– Teta Kei, aš sergu.

37

Juodas voro kūnas dengia jo rankos viršų, jis artėja link jos, praeina šviesos spinduliu, per colį nuo jos veido. Dar niekada nebuvo prikišęs voro taip arti jos. Jis trumpai apšviečia ant čiužino pasidėtas žirkles.

– Sakyk, kad gailiesi, – sako. – Visa tai tavo kaltė.

– Atsisakyk savo blogio, kol dar nevėlu, – taria Ev, žirklės nuo jos pasiekiamu atstumu.

Galbūt jis gundo ją pagriebti jas. Ji vos jas įžiūri, netgi šviesoje. Klauso, ar neišgirs Kristin ir berniukų, prieš jos veidą neryškiai boluoja voras.

– Nieko šito nebūtų įvykę. Pati užsitraukei. Dabar bausmės valanda.

– Dar galime grįžti atgal, – sako ji.

– Laikas bausmei. Sakyk, kad gailiesi.

Jos širdis daužosi, ją apėmusi tokia baimė, kad ji tuoj apsivems. Ji neatsiprašinės. Ji nenusidėjo. Jei pasakys, kad gailisi, jis ją nužudys. Kažkaip, ji tai žino.

– Sakyk, kad gailiesi! – sako jis.

Ji atsisako tai pasakyti.

Jis liepia jai sakyti, kad gailisi, o ji nesako. Ji pamokslauja. Skelbia kvailą, beprasmį šlamštą apie savo nusususį Dievą. Jei jos Dievas būtų toks galingas, ant čiužinio ji negulėtų.

– Galime apsimesti, jog to niekada nebuvo, – vėl prabyla ji tuo parpiančiu, reikalaujančiu balsu.

Jis jaučia jos baimę. Jis reikalauja, kad ji pasakytų, jog gailisi. Ji bijo, nesvarbu, kad ir kiek pamokslautų. Voras verčia ją drebėti, jos kojas šokinėti ant čiužinio.

– Tau bus atleista. Bus atleista, jei atgailausi ir mus paleisi. Niekada nepranešiu policijai.

– Ne, nepraneši. Niekada nepraneši. Žmonės, kurie praneša, būna nubausti, nubausti taip, kaip nė negalėtum įsivaizduoti. Jo dantys eis kiaurai per pirštą, tiesiai per nagą, – sako jis apie vorą. – Kai kurie tarantulai kanda kelis kartus.

Voras beveik liečia jos veidą. Aiktelėjusi ji staigiai trūkteli galvą atgal.

– Jie kerta ir kerta. Nenustoja, kol jų nenusiplėši. Jei įkanda į pagrindinę arteriją – miršti. Jie gali į tavo akis paleisti savo plaukus ir tave apakinti. Labai skausminga. Sakyk, kad gailiesi.

Hogas liepęs jai tai pasakyti, pasakyti, kad ji gailisi. Ji mato beužsitrenkiančias duris, seną medieną apsilupusiais dažais ir čiužinį ant purvinų, senų grindų. Tada smeigiamo į žemę kastuvo garsas, nes jis liepęs jai nesakyti po to, kai jis padarė blogą dalyką, taręs, kad Dievas nubaudžia žmones, kurie pasako, baudžia pačiais baisiausiais būdais tol, kol jie išmoksta pamoką.

– Prašyk atleidimo. Dievas tau atleis.

– Sakyk, kad gailiesi! – jis žibintu šviečia jai į akis, ji užsimerkia ir nusuka veidą nuo šviesos, tačiau jis šviesa ją suranda.

Ji neverks.

Ji verkė, kai jis padarė blogą dalyką. Jis pasakė jai, kad ji verks, na gerai, jei pasakys. Tada galų gale ji taip ir padarė. Ji pasakė, ir Hogui nebeliko nieko kito, tik prisipažinti, nes tai buvo tiesa, jis padarė blogą dalyką, tačiau Hogo motina nė žodžiu nepatikėjo, pasakė, kad Hogas nieko nepadarė, jokiu būdu negalėjo padaryti, kad jis buvo aiškiai nesveikas, kad tai buvo haliucinacija.

Buvo šalta ir snigo. Jis nežinojo, kad būna tokių orų, matė juos per televiziją ir kine, tačiau pats jų nepatyrė. Jis atsimena senus plytų pastatus, kai jį ten vežė, matė juos pro automobilio langą, atsimena nedidelį laukiamąjį, kuriame sėdėjo su savo motina ir laukė pasirodančio gydytojo, tada ryškiai apšviestą kambarį, kuriame ant kėdės sėdėjo vyras ir judino lūpas, vartė akis ir kalbėjosi su kažkuo ten nebuvusiu.

Palikusi jį vieną laukiamajame, motina nuėjo pasikalbėti su gydytoju. Ji pasakė gydytojui apie blogą dalyką, kurį Hogas sakėsi padaręs, pasakė, kad tai netiesa ir kad jis labai sirgo, kad tai buvo labai asmeniškas dalykas. Jai rūpėjo tik tai, kad Hogui pagerėtų, kad jis nevaikščiotų taip kalbėdamas ir savo kalbomis nežlugdytų šeimos gerovės.

Ji netikėjo, kad jis padarė blogą dalyką.

Ji pasakė Hogui, ką besiruošianti sakyti gydytojui.

Tau negerai, pasakė ji Hogui. *Tu nieko negali padaryti. Įsivaizduoji dalykus ir meluoji, tave lengva paveikti. Melsiuosi už tave. Geriausia, kad pats pasimelstum už save, paprašytum Dievo tau atleisti, pasakytum,*

kad gailiesi įskaudinęs žmones, kurie linki tau tik gero. Žinau, kad sergi, bet vis tiek tau turi būti gėda.

– Dabar jį paleisiu ant tavęs, – sako Hogas, dar labiau priartindamas šviesą. – Jei sužeisi jį taip kaip ji, – šautuvo vamzdžiu jis baksteli jos kaktą, – sužinosi tikrąją bausmės prasmę.

– Tau gėda.

– Liepiau tau to nesakyti.

Jis baksteli smarkiau, šautuvo vamzdis atsitrenkia į kaulą, ji surinka. Jis nuspaudžia šviesos mygtuką ir apšviečia jos bjaurų, sutinusį, dėmėtą veidą. Ji kraujuoja. Kraujas teka jos veidu. Kai ta kita numetė vorą ant grindų, plyšo jo pilvas ir jis ėmė kraujuoti savo geltonu krauju. Hogui teko jį vėl suklijuoti.

– Sakyk, kad gailiesi. Ji pasakė, kad gailisi. Ar žinai, kiek sykių ji tai pasakė?

Jis įsivaizduoja, kad ji jaučia gauruotas kojas ant savo nuogo dešiniojo peties, įsivaizduoja, kad ji jaučia jos oda judantį vorą, sustojantį ir lengvai ją sugriebiantį. Ji sėdi atsirėmusi į sieną ir, žiūrėdama į žirkles, padėtas ant čiužinio, žiauriai dreba.

– Visą kelią į Bostoną. Tai buvo ilga kelionė, gale buvo šalta, o ji – nuoga ir surišta. Ten nėra sėdynių, tik šaltos metalinės grindys. Jai buvo šalta. Daviau ten jiems apie ką pagalvoti.

Jis atsimena senus plytų pastatus pilkai melsvais stogais. Jis atsimena, kaip jo motina ten jį nuvežė po to, kai jis padarė blogą dalyką. O po daugelio metų jis ten nuvažiavo vienas ir gyveno tarp senų plytų ir pilkai mėlynų stogų, tačiau ilgai netruko. Ilgai netruko dėl blogo dalyko.

– Ką padarei berniukams? – ji bando kalbėti stipriu balsu, lyg nieko nebijanti. – Paleisk juos.

Jis baksnoja jos intymias vietas, ji pašoka, o jis juokiasi ir vadina ją bjauria, stora ir kvaila, sako, niekas niekada jos nenorės, taip, kaip sakė ir darydamas blogą dalyką.

– Nesistebiu, – tęsia jis, spoksodamas į jos nukarusias krūtis ir riebų, suglebusį kūną. – Tau pasisekė, kad tau tai darau. Niekas daugiau nedarytų. Esi per šlykšti ir per kvaila.

– Niekam nesakysiu. Tik paleisk mane. Kur Kristin ir berniukai?

– Grįžau ir pasiėmiau juos, vargšus mažus našlaitėlius. Taip, kaip ir sakiau. Netgi grąžinau tavo automobilį. Mano širdis tyra, nesu nuodėmingas kaip tu. Nesijaudink. Atvežiau juos čia, kaip ir sakiau.

– Negirdžiu jų.

– Sakyk, kad gailiesi.

– Ar juos taip pat nuvežei į Bostoną?

– Ne.

– Tu iš tiesų nenuvežei Kristin...

– Daviau jiems apie šį bei tą čia pagalvoti. Esu tikras, jam tai padarė įspūdį. Tikiuosi, kad jis žino. Na, jei ne, tai vienaip ar kitaip sužinos. Nebeliko daug laiko.

– Kas? Gali su manimi pasikalbėti. Nėra taip, kad tavęs nekęsčiau, – dabar ji kalba užjaučiamai.

Jis žino, ką ji stengiasi padaryti. Ji mano, kad jie tapsią draugais. Jei ji su juo daug kalbės ir apsimes nebijanti, netgi vaidins, kad jis jai patinkąs, jie tapsią draugais ir jis jos nebaus.

– Nepadės, – sako Hogas. – Visi tai išbandė, bet jiems nepavyko. Buvo tikrai ypatingas pristatymas. Jei jis žinotų, jam tai tikrai būtų padarę įspūdį. Stengiuosi, kad jie ten turėtų ką veikti. Nebeturime laiko. Geriau jau išnaudok jį kaip gali geriau. Sakyk, kad gailiesi!

– Nesuprantu, apie ką kalbi, – sako ji tuo pačiu veidmainišku tonu.

Ant jos peties sukruta voras. Hogas tamsoje ištiesia savo ranką, ir voras užropoja ant jos. Jis nueina per kambarį, ant čiužinio palikęs žirkles.

– Nusikirpk savo purvinus plaukus, – taria jis. – Visus nusikirpk. Jei, kai grįšiu, būsi to nepadariusi, bus dar blogiau. Nebandyk nukirpti virvių. Tau nėra, kur bėgti.

38

Sniegas už Bentono kabineto lango antrame aukšte švyti mėnulio šviesoje. Šviesos kabinete išjungtos. Bentonas sėdi prie kompiuterio, monitoriuje peržiūrinėdamas nuotraukas, kol suranda tas, kurių jam reikia.

Iš viso yra šimtas devyniasdešimt septynios nuotraukos – trikdančios, groteskiškos nuotraukos. Bentonui, sunerimusiam dėl to, su kuo susidūrė, tarp jų surasti būtent tas buvo nelengva užduotis. Jis išmuštas iš vėžių. Jaučia, jog praeityje yra nutikę ir toliau vyksta kažkas už suvokimo ribų, ši byla sujaudino jį patį, o tai sunku įsivaizduoti turint tokią patirtį kaip jo. Išsiblaškęs jis nepasižymėjo jų eilės numerio, todėl dabar jam teko praleisti beveik pusvalandį, ieškant reikalingų nuotraukų – 62 ir 74. Detektyvas Trašas ir Masačusetso valstijos policija jam paliko puikų įspūdį. Įvykus žmogžudystei, ypač tokiai žmogžudystei, per daug nuveikti neįmanoma.

Smurtinių mirčių atvejais laikas nieko nepataiso. Nusikaltimo vieta dingsta arba yra užteršiama, į ją grįžti nebeišeina. Negyvas kūnas pasikeičia, ypač po skrodimo, čia taip pat kelio atgal nėra, tikrai nėra.

Todėl valstijos policijos tyrėjai su kameromis buvo puikiai pasirengę ir energingi – dabar Bentonas užverstas nuotraukomis ir vaizdo įrašais, kuriuos studijuoja grįžęs namo po pasimatymo su Baziliu Dženretu. Bentonas manė, kad per dvidešimt su viršum metų darbo FTB jis regėjęs visko. Būdamas teismo psichologu, manė matęs beveik kiekvieną iškrypimų permutaciją. Tačiau su niekuo panašiu tikrai nebuvo susidūręs.

62 ir 74 nuotraukos nėra tokios aiškios, kaip daugelis, nes jose nesimato to, kas liko iš sužalotos nenustatytos moters galvos. Jose neužfiksuotas visas tas begalvis, kraują stingdantis siaubas. Ji jam primena šaukštą, išskaptuotą šaukštą ant koto – kūno; juodi, nelygiai apkirpti plaukai su smegenų, odos ir sukrešėjusio kraujo gabalėliais. 62 ir 74 nuotraukose – iš arti nufotografuotas jos kūnas nuo kaklo iki kelių. Žvelgiant į jas jam kyla nenusakomas jausmas, pojūtis, atsirandantis, kai kas nors jam primena kažką trikdančio, kažką, ko jis negali prisiminti. Šie vaizdai jam nori pasakyti tai, ką jis jau žino, tačiau negali pasiekti. Ką? Kas tai galėtų būti?

62-oje kūnas veidu į viršų guli ant skrodimo stalo. 74-oje – veidu žemyn. Tirdamas jos nuogą torsą, Bentonas šokinėja nuo vienos nuotraukos prie kitos, bandydamas surasti prasmę ryškiai raudonuose delnų atspauduose ir sudirgintoje, nubrozdintoje tarpumentės odoje – šešių colių ilgio ir aštuonių pločio iki mėsos nutrintoje vietoje, aplipusioje, kaip pasakyta skrodimo ataskaitoje, „į medį panašiomis atplaišomis ir purvu“.

Jis svarstė galimybę, kad raudoni delnų atspaudai buvo užpiešti moteriai dar esant gyvai, kad jie neturi nieko bendro su žmogžudyste. Gal dėl kažkokių priežasčių, prieš susidurdama su savo užpuoliku, ji buvo išsidažiusi kūną. Nors ir netikėdamas, Bentonas turi į tai atsižvelgti. Labiau tikėtina, kad būtent žudikas jos torsą pavertė meno kūriniu, žeminančiu ir seksualinę prievartą primenančiu kūriniu – krūtis griebiančiomis ir kojas skečiančiomis rankomis, simboliais, kuriuos nutapė, laikydamas ją įkaite, galbūt jau suluošintą ar mirusią. Bentonas nežino. Negali pasakyti. Jis norėtų, kad šią bylą tirtų Skarpeta, kad ji būtų nuvykusi į vietą ir atlikusi skrodimą. Jis norėtų, kad ji būtų čia. Tačiau, kaip paprastai, kažkas atsitiko.

Jis peržiūri daugiau nuotraukų ir ataskaitų. Manoma, kad aukai tarp trisdešimt penkerių ir keturiasdešimties, skrodimo rezultatai patvirtina tai, ką daktaras Lonsdeilas sakė morge; kad, kai jos kūnas buvo rastas ant tako, vedančio pro Valdeno mišką, netoliese Valdeno tvenkinio, turtuolių apgyventame Linkolno mieste, ji buvo mirusi visai neseniai. Paėmus kūno tepinėlius, spermos nerasta. Bentonas daro išankstinę prielaidą, kad tas, kuris ją nužudė ir paliko kūną miške, buvo užvaldytas sadistinių fantazijų, tokių, kurias įkūnijo auka.

Kad ir kas ji tokia buvo, jam nereiškė nieko. Ji nebuvo asmenybė, tik simbolis, tiesiog daiktas, su kuriuo jis darė ką panorėjęs, o norėjo jis žeminti ir bauginti, bausti, priversti ją kentėti, priversti akis į akį susidurti su artėjančia savo pačios žiauria ir žeminančia mirtimi, burnoje pajusti šautuvo

vamzdžio skonį ir išvysti, kaip jis nuspaudžia nuleistuką. Jis galėjo ją pažinoti, galėjo ir nepažinoti. Gali būti, kad jis ją pasekė ir pagrobė. Masačusetso valstijos policija sakė, kad jokia jos aprašymą atitinkanti moteris Naujojoje Anglijoje nebuvo paskelbta dingusia. Jokia jos aprašymą atitinkanti moteris niekur nebuvo paskelbta dingusia.

Už baseino – damba. Gana didelė, kad joje tilptų šešiasdešimties pėdų valtis, nors Skarpeta jos neturi ir niekada nenorėjo turėti – nei didelės, nei mažos.

Ji stebi laivus, ypač naktį, laivapriekio ir laivagalio žibintų šviesai tarsi lėktuvui tyliai judant tamsiu vandens kanalu, girdintis tik silpnam variklio burzgimui. Kai kabinose dega šviesa, ji stebi žmones: judančius arba sėdinčius ir keliančius taures, besijuokiančius ar rimtus, ir niekada jai nekilęs noras būti viena jų arba kaip jie, arba su jais.

Ji niekuomet nebuvo tokia, kaip jie. Niekada nenorėjo su jais turėti nieko bendra. Augdama varge ir atsiskyrusi, ji nebuvo tokia kaip jie ir negalėjo būti su jais, – toks buvo jų pasirinkimas. Dabar rinkosi ji. Ji gali iš šono žvelgti į nereikšmingus, slegiančius, tuščius ir bauginančius gyvenimus. Visada baiminosi, kad jos dukterėčiai nutiks koks nors tragiškas įvykis. Natūralu, kad jai kyla liguistų minčių apie tuos, kuriuos myli, tačiau Liusės atžvilgiu šis polinkis visada buvo kraštutiniškesnis. Skarpetą visada kankino nerimas, kad Liusė gali mirti smurtine mirtimi. Jai niekada nekilo minties, kad ji gali susirgti, kad ją gali išduoti biologija.

– Man atsirado labai keistų simptomų, – sako Liusė, jos sėdi tamsoje ant medinių kėdžių, tarp dviejų medinių stulpų.

Padengtas stalas, ant jo – gėrimai ir sūris su krekeriais, sūrio su krekeriais jos nė nepalietė. Taures pripildo jau antrąsyk.

– Kartais norėčiau būti rūkorė, – siekdama tekilos sako Liusė.

– Gana keistas dalykas!

– Visus tuos metus, kai rūkei, nemanei, kad tai keista. Vis dar nori rūkyti.

– Nesvarbu, ko aš noriu.

– Tą sakyti tau itin būdinga, tarytum neturėtum tokių jausmų, kaip kiti žmonės, – tamsoje žiūrėdama į vandenį atsako Liusė. – Žinoma, svarbu. Jei ko nors nori, tai – svarbu. Ypač jei negali to gauti.

– Ar tu jos nori? – klausia Skarpeta.

– Kurios jos?

– Tos jos, su kuria buvai paskutinį sykį, – primena ji. – Tavo šviežiausia užkariautoji. Provinctaune.

– Nelaikau jų užkariautosiomis. Laikau jas trumpalaikiu pabėgimu. Kaip marihuana. Spėju, tai ir yra didžiausias nusivylimas. Beprasmiškumas. Bet šįkart kažkas gal ir yra, kažkas, ko nesuprantu. Ko gero, būsiu ant kažko užsirovusi. Aklai ir kvailai.

Ji papasakoja Skarpetai apie Stivi, apie jos tatuiruotes – raudonus delnų atspaudus. Jai sunku apie tai kalbėti, ji stengiasi būti abejinga, tarytum kalbėtų apie tai, ką padarė kiti žmonės, tarytum kalbėtų apie bylą.

Skarpeta tyli. Ji paima savo gėrimą ir mėgina apgalvoti, ką Liusė ką tik pasakė.

– Gal tai ir nieko nereiškia, – tęsia Liusė. – Sutapimas. Daug žmonių domisi keistais piešiniais ant kūno, įvairiais akriliniais ir lateksiniais dažais, kuriuos ant savęs purškiasi.

– Pavargau nuo sutapimų. Pastaruoju metu jų labai pagausėjo.

– Labai gera tekila. Dabar tikrai neatsisakyčiau suktinukės.

– Mėgini mane šokiruoti?

– Marihuana nėra taip blogai, kaip manai.

– O, tai dabar tu – gydytoja.

– Tikrai. Tai tiesa.

– Liuse, už ką gi tu savęs taip nekenti?

– Žinai ką, teta Kei? – Liusė pasisuka į ją, švelnioje dambos žibintų šviesoje jos veidas atrodo griežtas ir atšiaurus. – Tu tikrai neturi žalio supratimo apie tai, ką aš veikiu ar veikiau. Todėl neapsimetinėk.

– Tai skamba tarsi kaltinamasis aktas. Didžioji dalis to, ką šįvakar kalbėjai, skamba tarsi kaltinamasis aktas. Apgailestauju, jei būsiu kažkaip tave apvylusi. Apgailestauju labiau, nei kada galėsi įsivaizduoti.

– Nesu tu.

– Žinoma, kad nesi. Ir nuolat tą primeni.

– Neieškau nieko pastovaus, kažko, kas man tikrai rūpėtų, kažko, be ko negalėčiau gyventi. Man nereikia tokio kaip Bentonas. Noriu žmonių, kuriuos galėčiau pamiršti. Vienos nakties nuotykių. Ar norėtum žinoti, kiek jų patyriau? Aš – ne.

– Ar todėl šiais metais su manimi beveik ir nebendravai?

– Taip lengviau.
– Bijai, kad tave teisiu?
– Gal ir turėtum.
– Man kelia nerimą ne tos, su kuriomis tu miegi, o visa kita. Akademijoje esi uždara, nebendrauji su studentais, tavęs ten beveik nebūna, o kai būni – pribaiginėji save sporto salėje arba sraigtasparnyje, arba šaudykloje, arba kažką išbandai, pageidautina – kokią nors pavojingą mašiną.
– Galbūt mašinos yra vienintelės, su kuo sutariu.
– Liuse, kai ką nors nuvili, tai ima žlugti. Žinok tai.
– Įskaitant mano kūną.
– O kaip su širdimi ir siela? Gal pradėkime nuo jų.
– Gana šalta. Tik tiek apie mano sveikatą.
– Tikrai nesi šalta. Tavo sveikata man svarbesnė už manąją.
– Manau, kad ji mane išdūrė, žinojo, kad aš sėdžiu bare, ir kažką surezgė.
Ji grįžo prie tos moters, tos, su delnų atspaudais kaip Bentono byloje.
– Turi papasakoti Bentonui apie Stivi. Kokia jos pavardė? Ką apie ją žinai? – klausia Skarpeta.
– Žinau labai mažai. Esu tikra, kad tai su niekuo nesisieja, bet vis vien keista, ar ne? Ji ten buvo tuo pačiu metu, kai buvo nužudyta ir numesta toji moteris. Tame regione.
Skarpeta tyli.
– Gal tose vietose yra kažkoks kultas, – pasvarsčiusi sako Liusė. – Gal ten yra daug raudonais delnų

atspaudais išsipaišiusių žmonių. Neteisk manęs. Nenoriu girdėti, kokia esu kvaila ir neatsargi.

Tylėdama Skarpeta pažvelgia į ją.

Liusė nusišluosto akis.

– Neteisiu tavęs. Stengiuosi suprasti, kodėl atsukai nugarą viskam, kas tau svarbu. Akademija – tavo. Tavo svajonė. Nekentei organizuotos teisėsaugos, ypač federalų. Taigi ėmeisi kurti savo pačios struktūrą. Dabar tavo nevaldomas arklys blaškosi po aptvarą. Kur tu esi? Mes visi – visi, kuriuos surinkai kartu dirbti, jaučiamės mažumėlę apleisti. Dauguma praėjusių metų studentų nėra tavęs matę, kai kurie fakulteto darbuotojai tavęs nepažįsta ir pamatę nė nežinotų, kas tu tokia.

Liusė žvelgia į naktyje pro šalį praplaukiančią burvaltę sulankstytomis burėmis. Ji vėl nusišluosto akis.

– Turiu auglį, – sako ji. – Smegenyse.

39

Bentonas padidina dar vieną nuotrauką, šį kartą įvykio vietos.

Auka atrodo tarytum šlykšti smurtinės pornografijos pozuotoja – guli ant nugaros, atmestomis rankomis ir išskėstomis kojomis, aplink klubus tarytum sauskelnės apsuktos kruvinos baltos kelnės, išmatomis išteptos kruvinos baltos kelnaitės dengia jos sužalotą galvą lyg kaukė su dviem akims iškirptomis skylėmis. Jis atsilošia kėdėje ir susimąsto. Būtų pernelyg paprasta nuspręsti, kad tas, kas padėjo kūną Valdeno miške, norėjo tik šokiruoti. Yra kažkas daugiau.

Ši byla jam kažką primena.

Jis pagalvoja apie tartum sauskelnes sulankstytas kelnes. Jos išverstos, tai gali reikšti keletą dalykų: kažkuriuo metu ji buvo verčiama jas nusimauti, paskui vėl užsimovė. Žudikas galėjo jas numauti jau po mirties. Kelnės lininės. Šiuo metų laiku Naujojoje Anglijoje balto lino beveik niekas nevilki. Nuotraukoje, kurioje kelnės padėtos ant popieriumi uždengto skrodimo stalo, kraujo dėmės nemažai pasako. Priekyje, nuo kelių iki viršaus, kelnės tiesiog sukietėjusios nuo tamsaus rudo kraujo. Nuo kelių žemyn kelnės beveik neišteptos. Bentonas įsivaizduoja, kad

nušaunama ji klūpėjo. Mato ją klūpančią. Jis pamėgina prisiskambinti Skarpetai. Ji neatsiliepia.

Pažeminimas. Kontrolė. Visiškas nuvertinimas, aukos pavertimas visiška bejėge, bejėge tarytum kūdikis. Gali būti, kad ji buvo uždengta galva, tarsi prieš egzekuciją. Uždengta galva, tarytum kankinimui ir terorui parengta karo belaisvė. Gali būti, kad žudikas atkuria savo gyvenimo sceną, turbūt vaikystės. Seksualinė prievarta – turbūt. Sadizmas – turbūt. Taip būna labai dažnai. Daryk kitiems, kas buvo padaryta tau. Jis vėl pamėgina prisiskambinti Skarpetai. Nesėkmingai.

Į galvą lenda Bazilis. Jis išdėstė kai kurių savo aukų pozas, atrėmė jas į objektus, kartą – į poilsio aikštelės moterų tualeto sieną. Bentonas mintyse palygina šią nusikaltimo vietą ir Bazilio aukų skrodimo nuotraukas, tų aukų, apie kurias žinoma, ir mato siaubingus, beakius aukų veidus. Gal tai ir yra panašumas. Akių skylės kelnaitėse primena beakes Bazilio aukas.

Vėlgi, gal tai dėl gobtuvo. Kažkaip panašiau, jog dėl gobtuvo. Uždengti galvą – reiškia visiškai nugalėti asmenį, atimti iš jo bet kokią kovos ar pabėgimo galimybę, kankinti, bauginti, bausti. Nė vienos Bazilio aukos galva nebuvo uždengta, bent jau tų, apie kurias žinoma, tačiau sadistinės žmogžudystės atveju visada išlieka daug paslapčių apie tai, kas vyko. Auka juk nebegali papasakoti.

Bentonas sunerimęs, kad pastaruoju metu per daug laiko praleidžia knaisiodamasis po Bazilio galvą.

Jis vėl pamėgina prisiskambinti Skarpetai.

– Tai aš, – jai atsiliepus sako jis.
– Ruošiausi tau skambinti, – taria ji trumpai, šaltai, drebančiu balsu.
– Esi nuliūdusi.
– Pradėk pirmas, Bentonai, – tuo pačiu, visai nepanašiu į jos balsu sako Skarpeta.
– Verkei? – jis nesupranta, kodėl ji taip elgiasi. – Norėjau su tavimi pakalbėti apie šią bylą.
Ji yra vienintelis žmogus, galintis priversti jį taip jaustis. Išsigandusiam.
– Tikėjausi apie tai su tavimi pasikalbėti. Byla guli priešais mane, – taria jis.
– Džiaugiuosi, kad nori su manimi pakalbėti bent jau apie kažką, – ji pabrėžia žodį *kažką*.
– Kas atsitiko, Kei?
– Liusė, – atsako ji. – Tai atsitiko. Žinojai jau beveik metus. Kaip galėjai su manimi šitaip pasielgti!
– Ji tau pasakė, – trindamas žandikaulį sako jis.
– Po velnių, ji buvo ištirta tavo ligoninėje, o tu niekada man nė žodžio nepasakei. Žinai, ką? Ji – mano dukterėčia, ne tavo. Neturi teisės...
– Ji privertė mane pažadėti.
– Ji neturėjo teisės.
– Žinoma, kad turėjo, Kei. Niekas be jos sutikimo negalėjo su tavimi kalbėtis. Netgi jos gydytojai.
– Tačiau ji pasakė tau.
– Turėjo tam priežastį...
– Tai – rimta. Mums reikės išsiaiškinti. Nesu tikra, kad galėsiu tavimi pasitikėti.
Jis atsidūsta, skrandis susitraukia į kietą gumulą. Jie retai pykstasi. Jei pykstasi, tai būna siaubinga.

– Dabar dedu ragelį, – sako ji. – Dar išsiaiškinsime, – pakartoja.

Ji neatsisveikinusi padeda ragelį, Bentonas, minutėlę negalėdamas nė pajudėti, sėdi savo kėdėje. Jis abejingai spokso į siaubingą nuotrauką savo monitoriuje ir, bandydamas nukreipti mintis nuo to, kas ką tik nutiko, ima tuščiai vėl vartyti bylos dokumentus, skaityti ataskaitas, peržvelginėti Trašo jam trumpai išdėstytus faktus.

Ant sniego nuo automobilių stovėjimo aikštelės iki vietos, kur rastas kūnas, liko vilkimo žymės. Pėdų atspaudų, kurie galėtų būti aukos, sniege nėra, tik žudiko. Maždaug devinto dydžio, gal dešimto, padas platus, primena žygio batus. Skarpeta jį kaltina neteisingai. Jis neturėjęs pasirinkimo. Liusė prisaikdinusi jį saugoti paslaptį, pasakiusi niekada jam neatleisianti, jei jis kam nors pasakysiąs, ypač jos tetai ir Marinui.

Žudiko paliktame pėdsake nėra nei kraujo lašelių, nei dryžių – tai reiškia, kad kūną jis vilkęs suvyniotą. Vilkimo žymėje policija aptiko keletą audinio plaušelių.

Skarpeta primeta jam savo jausmus, ji puola jį, nes negali užsipulti Liusės. Ji negali užsipulti Liusės auglio. Ji negali pykti ant sergančio žmogaus.

Ant kūno rasta audeklo plaušelių, panagėse – mikroskopinių dalelyčių. Jų taip pat rasta prilipusių prie kraujo, nubrozdintos odos ir plaukuose. Preliminari laboratorinė analizė parodė, kad dauguma dalelyčių atitinka kiliminį ir medvilnės audinius, dar buvo mineralų, dirvoje aptinkamų vabzdžių, auga-

lų ir žiedadulkių dalelių – to, ką teismo medicinos ekspertas pavadino „purvu".

Suskambus telefonui ant Bentono stalo, skambintojo numeris nenurodomas, todėl Bentonas, pamanęs, kad tai Skarpeta, piktai čiumpa ragelį.

– Alio, – taria jis.

– Jums skambina Makleino ligoninės operatorė.

Jis pasijunta giliai įžeistas ir nusivylęs. Skarpeta galėjo perskambinti. Jis nepamena, kada ji paskutinį kartą buvo numetusi ragelį.

– Noriu kalbėti su daktaru Vesliu, – sako operatorė.

Jam vis dar keista būti taip vadinamam. Daktaro laipsnį jis gavęs jau seniai, prieš pradėdamas dirbti FTB, tačiau nėra reikalavęs ar pageidavęs, kad žmonės jį taip vadintų.

– Klausau, – sako jis.

Liusė sėdi lovoje savo tetos svečių kambaryje. Šviesa išjungta. Ji išgėrė per daug tekilos, kad vairuotų. Žvilgteli į šviečiantį savo „Treo" ekranėlį su kodu 617. Jaučiasi lengvai apsvaigusi, truputį girta.

Ji galvoja apie Stivi, pamena ją staigiai išeinančią iš kotedžo, vaidinančią nuliūdusią ir nesaugią. Galvoja apie Stivi, sekančią ją prie automobilių stovėjimo aikštelėje palikto „Hummer" ir besielgiančią taip, kaip ta pati gundanti, paslaptinga ir savimi pasitikinti moteris, su kuria Liusė susipažino „Lorene". Ji pagalvoja apie pirmą susitikimą ir jaučia tą patį, ką jautė tada. Ji nenori nieko jausti, tačiau jaučia, ir jai neramu.

Stivi verčia ją nerimauti. Ji gali kažką žinoti. Naujojoje Anglijoje buvo maždaug tuo pačiu metu, kai ten rasta nužudyta ir prie Valdeno tvenkinio numesta moteris. Ant jų abiejų kūnų buvo raudoni delnų atspaudai. Stivi sakėsi, kad ji pati jų nenupiešė, nupiešė kažkas kitas.

Kas?

Lengvai apsiblaususi, truputį išsigandusi, Liusė paspaudžia skambučio mygtuką. Jai vertėjo atsekti tą 617 Stivi jai duotą numerį, pažiūrėti, kam jis iš tiesų priklauso, pažiūrėti, ar tai iš tikrųjų Stivi numeris ir ar jos vardas tikrai Stivi.

– Alio?

– Stivi? – taigi tai jos numeris. – Atsimeni mane?

– Kaip galėčiau tave pamiršti? Niekas negalėtų.

Jos balsas skamba gundomai. Raminamai ir sodriai. Liusė pajunta tą patį, kaip ir „Loreno“ bare. Ji primena sau, dėl ko paskambinusi.

Rankų atspaudai. Kur jie buvo padaryti? Kas?

– Buvau tikra niekada nesulauksianti tavo skambučio, – sako gundantis Stivi balsas.

– Na, sulaukei, – tęsia Liusė.

– Kodėl taip tyliai kalbi?

– Esu ne savo namuose.

– Manau, neturėčiau klausti, ką tai reiškia. Tačiau darau daug dalykų, kurių neturėčiau daryti. Su kuo tu esi?

– Su niekuo, – atsako Liusė. – Ar vis dar esi Provinctaune?

– Išvažiavau iškart po tavęs. Vairavau nesustodama. Esu namie.

– Geinsvilyje?

– Kur esi tu?

– Niekada man nesakei savo pavardės, – taria Liusė.

– Kieno name, jei ne savo, esi? Manau, gyveni name. Bet iš tiesų – nežinau.

– Ar kada važiuoji pietų pusėn?

– Galiu važiuoti, kur tik noriu. Pietų pusėn kur? Esi Bostone?

– Esu Floridoje, – atsako Liusė. – Norėčiau tave pamatyti. Reikia pasikalbėti. Kaip manai, gal pasakytum man savo pavardę, žinai, kad nebūtume tarsi svetimos.

– Apie ką nori pasikalbėti?

Ji neketina Liusei pasakyti savo pavardės. Daugiau nėra prasmės klausti. Greičiausiai ji nė nesirengia Liusei ką nors pasakoti. Bent jau ne telefonu.

– Pakalbėkime asmeniškai, – pasiūlo Liusė.

– Taip visada geriau.

Ji paprašo Stivi rytoj dešimtą vakaro susitikti Saut Byče.

– Ar žinai tokią vietelę – „Dviakė"? – klausia Liusė.

– Gana įžymi, – sako gundantis Stivi balsas. – Puikiai žinau.

40

Ekrane tarytum mėnulis šviečia apvali, varinė galva.

Masačusetso valstijos policijos šaunamųjų ginklų laboratorijoje, menkai apšviestame kambaryje, tarp kompiuterių ir lyginamųjų mikroskopų sėdi šaunamųjų ginklų ekspertas Tomas. Nacionalinis integruotas balistinės informacijos tinklas, NIBIT, pagaliau atsakė į jo paklausimą.

Jis žvelgia į padidintas aiškių ruoželių ir įpjovų, atsiradusių dviem varinėms tūtelių galvutėms liečiantis su šautuvo metalinėmis dalimis, nuotraukas. Jos uždedamos viena ant kitos, dvi pusės per vidurį sujungiamos ir mikroskopiniai parašai, kaip juos vadina Tomas, sutampa idealiai.

– Žinoma, kol to nepatvirtinau lyginamuoju mikroskopu, oficialiai vadinu *galimu* atitikimu, – jis telefonu aiškina daktarui Vesliui, legendiniam Bentonui Vesliui.

Čia tai geras, negali susilaikyti nepagalvojęs Tomas.

– O tai reiškia, kad Brovardo apygardos teismo medicinos patologas turi atsiųsti man savo įkaltį, ir, laimei, tai ne bėda, – tęsia Tomas. – Preliminariai

leiskite pasakyti, kad nemanau, jog kils klausimų dėl to, ar šįsyk pataikėme. Mano nuomone, vėlgi preliminariai galima teigti, kad abi tūtelės išlėkė iš to paties ginklo.

Jis laukia atsako ir jaučia energijos bangą, susijaudinimą, tarytum būtų išgėręs du kokteilius viskio su citrina. Pranešti tyrėjui, kad žymės sutapo – tas pats, kas informuoti jį, jog jis ką tik laimėjęs loterijoje.

– Ką žinote apie Holivudo bylą? – be menkiausios dėkingumo gaidelės balse klausia daktaras Veslis.

– Visų pirma, ji ištirta, – atsako įžeistas Tomas.

– Nesu tikras, kad supratau, – taip pat nemandagiai taria daktaras Veslis.

Jis nedėkingas ir valdingas, to ir reikėjo tikėtis. Tomas nebuvo jo matęs ir niekada su juo nekalbėjęs, todėl nė neįsivaizdavęs, ko tikėtis. Tačiau jis apie jį nemažai girdėjęs, girdėjęs apie jo buvusį darbą FTB. O juk visi žino, kad FTB nepraleidžia progos visiems pademonstruoti savo svarbą, išnaudoti vietinius detektyvus, su jais elgiantis lyg su pavaldiniais ir prisiimant visus jų nuopelnus tiriant bylas. Arogantiškas suskis. Nieko nuostabaus. Ne be reikalo Trašas liepė jam kalbėti su legendiniu daktaru Bentonu Vesliu tiesiogiai. Trašas pats nenori turėti reikalų su juo ar bet kuo, kas dirba, yra dirbęs ar net žino FTB.

– Prieš porą metų, – sako Tomas, jo draugiškumas jau dingęs.

Jo balsas skamba bukai ir apatiškai. Taip sako jo žmona, jam teisingai sureagavus į *ego* menkinimą.

Jis turi teisę reaguoti, tačiau nenori pasirodyti bukas ir apatiškas, tarsi, anot žmonos, jam per galvą būtų vožtelėta mediniu pagaliu.

– Nedidelėje maisto prekių parduotuvėlėje Holivude įvyko apiplėšimas, – tęsia jis, mėgindamas kalbėti bukai ir apatiškai. – Bičas su gumine kauke įeina nusitaikęs ginklu. Nušauna grindis šlavusį vaikį, o tada naktinis administratorius nukala jį į galvą už prekystalio turėtu pistoletu.

– Ir jie patikrino tūtelę per NIBIT?

– Pasirodo, tam, kad patikrintų, ar tas kaukėtas bičas nebuvo susijęs su kitomis neišaiškintomis bylomis.

– Nesuprantu, – vėl nekantriai sako daktaras Veslis. – Kas nutiko su ginklu po to, kai tas kaukėtas plėšikas buvo nušautas? Jį turėjo paimti policija. Ir dabar jis vėl buvo panaudotas žmogžudystei čia, Masačusetse?

– To paties paklausiau Brovardo apygardos teismo medicinos eksperto, – atsako jis, iš visų jėgų stengdamasis nebūti bukas ir abejingas. – Jis atsakė, kad po bandomojo šūvio ginklą perdavęs Holivudo policijos departamentui.

– Na, galiu drąsiai garantuoti, kad jo ten dabar tikrai nėra, – sako daktaras Veslis, tarytum Tomas būtų visiškas mulkis.

Tomas krimsteli kraštelį nago ir nuplėšia odelę, kuri ima kraujuoti, – iš proto žmoną vedantis senas įprotis.

– Ačiū, – sako daktaras Veslis ir nutraukia pokalbį.

Tomo dėmesys nukrypsta į NIBIT mikroskopą, kuriame įmontuota toji tūtelė, raudona, plastikinė, dvylikto kalibro tūtelė vario galvute su neįprasta daužiklio palikta žyme. Jis teikė šiai bylai pirmenybę. Prieš paleisdamas paiešką NIBIT duomenų bazėje, jis praleido savo kėdėje visą dieną ir vakarą, panaudojo žiedinį ir šoninį apšvietimą, tinkamas trečios ir šeštos valandos padėtis, išsaugojo kiekvieną nuotrauką atskiru failu, viską pakartojo su lizdo žymėmis, daužiklio atspaudu ir išmetiklio žyme.

Tuomet, kai jo šeima sėdėjo kino teatre be jo, Tomas keturias valandas laukė rezultatų. Vėliau Trašas vakarieniavo ir paprašė jo tiesiogiai susisiekti su daktaru Vesliu, tačiau pamiršo duoti tiesioginį telefono numerį, todėl Tomui teko skambinti pagrindiniu Makleino ligoninės numeriu, ir, tarsi pacientui, laukti, kol bus sujungtas. Šiek tiek dėkingumo būtų ne prošal, pamano jis. Daktarui Vesliui neapsivertė liežuvis pasakyti „ačiū" arba „puikiai padirbėjote", arba „negaliu patikėti, kaip greitai gavote rezultatus ar gavote juos apskritai". Ar jis turi žalio supratimo, kaip sudėtinga atlikti paiešką NIBIT duomenų bazėje? Dauguma ekspertų net nemėgintų.

Jis spokso į tūtelę. Dar niekada neturėjo tokios, kuri būtų ištraukta iš numirėlio šiknos.

Tomas žvilgteli į laikrodį ir paskambina Trašui į namus.

– Pasakyk man vieną dalyką, – sako jis Trašui atsiliepus. – Kaip čia dabar privertei mane kalbėti su daktaru F-Bybiu-T? Ir pamiršai pasakyti „ačiū".

– Kalbi apie Bentoną?

– Ne, kalbu apie Bondą. Džeimsą Bondą.

– Jis normalus bičas. Nesuprantu, apie ką kalbi, išskyrus tai, kad esi tarytum fanatikas, apsėstas fedų. Ir dar žinai ką, Tomai? – tęsia, regis, šiek tiek išgėręs Trašas. – Leisk man šį tą tau paaiškinti. NIBIT priklauso fedams, o tai reiškia, kad tu – taip pat. Iš kur, manai, gavai visą tą dailią darbo įrangą ir visą tą apmokymą, dėl kurio tau leidžiama ten sėdėti ir daryti tai, ką darai? Spėk. Iš fedų.

– Šito dabar man tikrai nereikia, – sako Tomas. Jis, prispaudęs ragelį smakru, barškina klaviatūros klavišais, uždarinėdamas failus ir ruošdamasis keliauti į savo tuščius namus, tuo tarpu jo šeima mėgaujasi filmu be jo.

– Be to, tavo žiniai, Bentonas jau seniai nebedirba biure ir nebeturi su jais nieko bendro.

– Na, jis turėtų būti dėkingas. Tai tiek. Tai yra pirmas kartas, kai tūtelė sutapo su NIBIT.

– Dėkingas? Ar tau galvoje negerai? Už ką dėkingas? Kad supista tūta iš numirėlės šiknos atitinka numirėlio ginklą, kuris dabar turėtų būti saugomas supistoje Holivudo policijoje arba parduotas kaip supistas metalo laužas? – garsiai klausia Trašas; išgėręs jis mėgsta kartoti „supistas“. – Leisk tau padėti: jis tikrai ne supistai dėkingas. Dabar jis greičiausiai pageidauja tik to, ko ir aš – nusigerti iki žemės graibymo.

41

Apgriuvusiame name karšta, tvyro sunkus, troškus oras. Jis dvokia pelėsiais, puvėsiais ir pašvinkusiu maistu, dvokia tarytum kloaka.

Hogas užtikrintai slenka tamsa, iš kambario į kambarį, jutimais ir uosle suvokdamas tikslią savo buvimo vietą. Mikliai juda nuo kampo iki kampo, tokioje mėnulio šviesoje kaip šiąnakt jis mato tarytum vidurdienį. Mato viską anapus šešėlių, taip toli, tarsi jų nebūtų. Mato raudonus randus ant moters veido ir kaklo, ant jos purvinos baltos odos blizgantį prakaitą, baimę jos akyse bei nukirptais plaukais apveltą čiužinį ir grindis, o ji jo matyti negali.

Jis artėja prie dvokiančio dėmėto čiužinio ant supuvusių grindų, kur ji sėdi atsirėmusi į sieną, ištiesusi blizgančias, žalia mantija užmestas kojas. Ant galvos styro tai, kas likę iš jos plaukų, tarytum ji būtų įkišusi pirštą į elektros lizdą arba pamačiusi vaiduoklį. Jai užteko proto žirkles palikti ant čiužinio. Hogas jas pakelia ir bato galu patvarko ryškiai žalią užklotą, jis girdi jos kvėpavimą, jaučia jos akis, prilipusias prie jo tarsi šlapias dėmes.

Jis paėmė gražią žalią mantiją, kuri buvo užmesta ant lovos. Ji buvo ką tik atsinešusi ją iš automobilio

į namus, iš bažnyčios, kur vilkėjo ją prieš keletą valandų. Hogas pasiėmė mantiją, nes ji jam patiko. Dabar ji nuvoliota ir suglamžyta, primena susmukusį, mūšyje nukirsdintą drakoną. Tai jis nukovęs drakoną. Jis – jo, ir tai, kuo jis pavirto, suerzina ir įsiutina. Drakonas jį nuvylė. Išdavė. Žvilgančio žalio drakono, lengvai ir žaviai sklendžiančio oru, žmonės klausė ir negalėjo atitraukti akių. Tada Hogas jo troško. Norėjo. Beveik mylėjo. O dabar... tik pažiūrėkit.

Jis prisiartina ir spiria į surištas, žalia medžiaga uždengtas kulkšnis. Ji vos sukruta. Dar visai neseniai buvo budresnė, tačiau, regis, voras ją bus išsekinęs. Ji nepaskelbė savo įprastinio kvailo ir primityvaus pamokslo. Nepratarė nė žodžio. Ir prisimyžo per tą valandą, kol jo čia nebuvo. Per jo šnerves kerta amoniako smarvė.

– Kodėl tu tokia šlykšti? – žvelgdamas į ją klausia Hogas.

– Ar berniukai miega? Negirdžiu jų, – regis, ji kliedi.

– Užsičiaupk ir nekalbėk apie juos.

– Žinau, kad nenori jų įskaudinti. Žinau, kad esi geras žmogus.

– Nepadės, – sako jis. – Gali tiesiog užsičiaupti. Nieko nežinai ir niekada nesužinosi. Esi kvaila ir bjauri. Šlykšti. Niekas tavimi nepatikės. Sakyk, kad gailiesi. Esi dėl visko kalta.

Jis vėl paspiria jos kulkšnis, šįkart stipriau, ir ji surinka iš skausmo.

– Vienas juokas. Pažvelk į save. Kur mano mažoji gražuolė? Esi ištvirkėlė. Išpaikinta mergiotė, nedė-

kinga maža akiplėša. Išmokysiu tave paklusti. Sakyk, kad gailiesi.

Jis paspiria jos kulkšnis dar smarkiau, ji ima klykti, ašaros užplūsta jos akis, mėnulio šviesoje jos šviečia tarsi stiklas.

– Nebesi tokia pasipūtusi ir galinga, ar ne? Maneisi esanti geresnė ir protingesnė už visus? Pasižiūrėk į save dabar. Man tikrai teks surasti geresnį būdą tave nubausti. Apsiauk savo batus.

Ji sutrinka.

– Eisim laukan. Sakyk, kad gailiesi!

Ji įbeda į jį platų stiklinį žvilgsnį.

– Vėl nori kvėpavimo vamzdelio? Sakyk, kad gailiesi!

Jis baksnoja ją šautuvu, jos kojos trūkčioja.

– Pasakysi man, kaip jo nori, ar ne? Padėkok man, nes esi tokia bjauri, kad niekas nenorės nė prisiliesti. Esi pagerbta, ar ne? – jis nuleidžia balsą, puikiai žinodamas, kad jis skambės dar bauginamiau.

Jis vėl ją baksteli, šįkart krūtis.

– Kvaila ir bjauri. Raskime tavo batus. Nepalikai man pasirinkimo.

Ji neprataria nė žodžio. Jis spardo jos kulkšnis, spardo stipriai, ašaros rieda jos krauju aplipusiu veidu. Jos nosis turbūt sulaužyta.

Ji sulaužė Hogui nosį, vožė jam taip stipriai, kad jis kraujavo valandų valandas. Jis žinojo, kad ji sulaužyta. Jaučia gumbą. Ji vožė, kai pradžioje priešinosi jam darant blogą dalyką, tą kambaryje už apsilupusių durų nutikusį blogą dalyką. Tada jo motina nuvežė jį ten, kur seni pastatai ir sninga. Jis nebuvo

matęs sniego, jam niekada nėra buvę taip šalta. Jis melavo, todėl ji nuvežė jį ten.

– Skauda, ar ne? – klausia jis. – Velniškai skauda, kai į tavo kulkšnis sminga drabužių pakabos ir kažkas dar jas spardo. Tai tau už tai, kad manęs neklausei. Kad melavai. Pažiūrėkim, kurgi tas kvėpavimo vamzdelis.

Jis vėl ją paspiria ir ji sudejuoja. Jos kojos dreba po suglamžyta žalia mantija, po ją apsisukusiu negyvu žaliu drakonu.

– Negirdžiu berniukų, – sako ji, ją palieka jėgos ir balsas silpsta.

– Sakyk, kad gailiesi.

– Atleidžiu tau, – taria ji žvelgdama plačiomis, blizgančiomis akimis.

Jis pakelia ir į jos galvą nutaiko šautuvą. Ji žvelgia tiesiai į jo vamzdį, žvelgia tartum jai tai jau neberūpėtų. Hogas įsiunta.

– Gali *atleisti* kiek tinkama, tačiau Dievas – mano pusėje! – šaukia jis. – Tu nusipelnei Jo bausmės. Todėl čia ir esi. Supranti? Tai tavo kaltė. Pati apsipylei šiomis žarijomis. Daryk, ką sakau! Pasakyk man, kad tu gailiesi!

Kai jis pajuda tirštu, karštu oru, sustoja tarpdury ir atsigręžia į kambarį, jo dideli batai vos sugirgžda. Sujuda nukirsdintas žalias drakonas ir šiltas oras plūsteli pro sudužusį langą. Kambario langai – į vakarus, vėlyvą popietę saulė skverbiasi pro skylę stikle, šviesai palietus žvilgantį žalią drakoną, jis sutviska ir nušvinta smaragdine ugnimi. Tačiau jis nejuda. Dabar jis – niekas. Jis sugniuždytas ir bjaurus, ir tai jos kaltė.

Jis žvelgia į jos blyškią odą, vabzdžių įkandimų ir nubrozdinimų nusėtą tešlingą gaižų kūną. Užuodžia jos kvapą jau nuo prieškambario vidurio. Jai krutant, kruta ir negyvas žalias drakonas. Jį siutina mintis apie drakono pagrobimą ir nusivylimą pamačius, kas buvo po juo. Ji buvo po juo. Jis buvo apmautas. Tai – jos kaltė. Ji norėjo, kad taip nutiktų, apgavo jį. Tai – jos kaltė.

– Sakyk, kad gailiesi!

– Atleidžiu tau, – į jį žvelgia plačios, žvilgančios akys.

– Manau, žinai, kas dabar bus, – sako jis.

Neišleisdamos jokio garso, vos sukruta jos lūpos.

– Spėju, kad nežinai.

Hogas spokso į ją, sužlugdytą ir bjaurią ant dvokiančio čiužinio, ir krūtinėje pajunta šaltį, tas šaltis ramus ir abejingas tarytum mirtis, tarsi viskas, ką jis kada nors yra jautęs, būtų negyva it drakonas.

– Spėju, kad tikrai nežinai.

Tuščiame name nuaidi garsus užtaisomo pompinio šautuvo pliaukštelėjimas.

– Bėk, – liepia jis.

– Atleidžiu tau, – sužiopčioja ji, įbedusi į jį plačias, drėgnas akis.

Jis žengia į prieškambarį ir nustemba išgirdęs užsitrenkiančias laukujes duris.

– Ar tu čia? – sušunka jis.

Pulsui dažnėjant, jis nuleidžia ginklą ir žengia į namo priekį. Jis jos nelaukė, dar ne.

– Sakiau tau to nedaryti, – su juo pasisveikina Dievo balsas, tačiau jis jos nemato, dar ne. – Darai tik tai, ką tau liepiu.

Pasirodo ji – tamsoje į jį plaukiantis juodas, plevenantis siluetas. Ji puiki ir tokia galinga, jis ją myli ir niekada negalėtų be jos gyventi.

– Ką manaisi darąs? – klausia ji.

– Ji vis dar neatgailauja. Nepasako to, – bando paaiškinti jis.

– Ne laikas. Ar, prieš šitaip pasinerdamas į tai, pagalvojai atvežti dažų?

– Jie ne čia. Sunkvežimyje. Kur naudojau paskutinį sykį.

– Atnešk. Visų pirma – pasiruošk. Visada pasiruošk. Prarandi kontrolę, ir kas tada? Žinai, ką daryti. Neapvilk manęs.

Dievas atplevena arčiau jo. Jos intelekto koeficientas – šimtas penkiasdešimt.

– Beveik nebeturime laiko, – sako Hogas.

– Be manęs esi niekas, – sako Dievas. – Nenuvilk manęs.

42

Daktarė Self sėdi už savo stalo, žvelgia į baseiną ir ima nerimauti dėl laiko. Tam, kad pasiruoštų savo tiesioginei radijo laidai, kiekvieną trečiadienio rytą ji turi būti studijoje iki dešimtos ryto.

– Visiškai negaliu to patvirtinti, – sako ji telefonu, ir jei taip neskubėtų, šis pokalbis, nors ir dėl netinkamos priežasties, suteiktų jai malonumą.

– Nėra abejonės, kad jūs Deividui Lakui išrašėte ritalino hidrochlorido, – atsako daktarė Kei Skarpeta.

Daktarė Self negali susilaikyti negalvojusi apie Mariną ir viską, ką jis yra pasakojęs apie Skarpetą. Daktarės Self neįbauginsi. Šiuo metu ji yra pranašesnė už tą tik sykį matytą moterį, apie kurią girdi kiekvieną mielą savaitę.

– Po dešimt miligramų tris kartus per dieną, – telefono linija atsklinda stiprus daktarės Skarpetos balsas.

Panašu, kad ji pavargusi, gal apimta depresijos. Daktarė Self galėtų jai padėti. Taip ji pasakiusi praeitą liepą, joms susitikus akademijos surengtoje vakarienėje daktarės Self garbei.

Didelės motyvacijos sėkmingos profesionalės, tokios kaip mes, turi rūpintis, kad neapleistų savo pačių

emocinio peizažo, tarusi ji Skarpetai, joms atsitiktinai susidūrus moterų tualete.

Dėkoju už jūsų paskaitas. Žinau, kad studentams jos patinka, atsakiusi Skarpeta ir daktarė Self ją permačiusi kiaurai.

Šio pasaulio skarpetos sugeba meistriškai išsisukti nuo savo asmenybės tyrinėjimo ar bet ko, kas galėtų atskleisti jų slaptą pažeidžiamumą.

Esu įsitikinusi, kad tai inspiruoja studentus, pasakiusi Skarpeta, kriauklėje plaudama rankas, plaudama jas taip, tarsi ruoštųsi operacijai. *Visi esame dėkingi, kad savo įtemptoje dienotvarkėje randate laiko čia atvykti.*

Galiu drąsiai teigti, jog taip nemanote, gana tiesmukai atrėžusi daktarė Self. *Didžioji dauguma mano kolegų medikų iš aukšto žvelgia į tuos, kurie išvelka savo darbą anapus uždarų durų ir išeina į atvirą radijo bei televizijos auditoriją. Aišku, tiesa ta, kad paprastai taip yra dėl pavydo. Įtariu, kad pusė mane kritikuojančių žmonių sielą parduotų, kad tik būtų eteryje.*

Tikriausiai esate teisi, atsakiusi Skarpeta, džiovindama rankas.

Tai buvo komentaras, kurį galima labai įvairiai interpretuoti: daktarė Self yra teisi, dauguma medikų profesijos atstovų į ją žvelgia iš aukšto; ar – pusė ją kritikuojančių žmonių pavydi; arba – tiesa, jog ji įtaria pusę ją kritikuojančių žmonių pavydint, o tai reiškia, kad galbūt jie visai nepavydi. Kad ir kiek kartų, persukinėdama tą jų pokalbį moterų tualete,

ji analizavo šią pastabą savo galvoje, niekaip negalėjo nuspręsti, ką ji reiškė ir ar jos subtiliai ir protingai neįžeidė.

– Regis, kažkas jums neduoda ramybės, – telefonu sako ji Skarpetai.

– Taip. Noriu sužinoti, kas nutiko jūsų pacientui Deividui, – ji išsisuka nuo asmeniškumo. – Prieš daugiau nei tris savaites išduota šimtas tablečių.

– Negaliu to patvirtinti.

– Man nereikia, kad patvirtintumėte. Aš paėmiau vaistų buteliuką iš jo namų. Žinau, kad išrašėte ritalino hidrochlorido, ir tiksliai žinau, kada ir kur jis buvo išduotas. Vaistinėje toje pačioje gatvėje, kurioje ir Ev bei Kristin bažnyčia.

Daktarė Self to nepatvirtina, tačiau žino, kad tai tiesa.

O sako ji štai ką:

– Be abejo, daugiau nei bet kas kitas jūs suprantate konfidencialumą.

– Norėčiau tikėtis jus suprasiančią, kad esame labai susirūpinę Deivido, jo brolio ir dviejų moterų, su kuriomis jie gyvena, likimu.

– Ar kas nors apsvarstė galimybę, kad berniukai labai pasiilgo savo namų, Pietų Afrikos? Nesakau taip ir buvus, – priduria ji. – Tiesiog užduodu hipotetinį klausimą.

– Jų tėvai praėjusiais metais žuvo Keiptaune, – taria Skarpeta. – Kalbėjau su teismo medicinos ekspertu, kuris...

– Taip, taip, – nutraukia ji. – Tai siaubinga.

– Ar jūsų pacientai buvo abu berniukai?

– Ar galite įsivaizduoti, kokia tai buvo trauma? Kaip supratau iš girdėtų kalbų, o ne mūsų seansų, kuriuos galbūt turėjau su kuriuo nors iš jų, ši jų globa buvo laikina. Nuolat teigta, kad tinkamu laiku jie grįš į Keiptauną ir gyvens su giminėmis, kurie, prieš priimdami berniukus, turėjo persikraustyti į didesnį namą ar kažkas panašaus.

Ji tikriausiai neturėtų dar labiau leistis į smulkmenas, tačiau pokalbis pernelyg įdomus, kad imtų ir jį nutrauktų.

– Kaip jie pas jus pateko? – klausia Skarpeta.

– Su manimi susisiekė Ev Kristian, ji mane žinojo, aišku, iš laidų.

– Taip turbūt nutinka gana dažnai. Žmonės jūsų klausosi ir nori tapti jūsų pacientais.

– Be abejo.

– O tai reiškia, kad daugeliui tenka atsakyti neigiamai.

– Neturiu pasirinkimo.

– Tai dėl ko nusprendėte priimti Deividą ir, galimas daiktas, jo brolį?

Prie savo baseino daktarė Self pamato du žmones. Du vyrai baltais marškiniais, juodomis beisbolo kepuraitėmis ir tamsiais akiniais apžiūri jos vaismedžius ir raudonas juostas ant jų kamienų.

– Panašu, kad mano sode įsibrovėliai, – susierzinusi sako ji.

– Atleiskite?

– Tie sušikti inspektoriai. Ta tema kaip sykis rytoj rengiu savo naująją televizijos laidą. Na, dabar eteryje tikrai būsiu gerai pasikausčiusi ir pavojinga.

Tik pažiūrėkit į juos – tiesiog vaikštinėja po mano valdą. Dabar jau tikrai turiu bėgti.

– Tai yra labai svarbu, daktare Self. Neskambinčiau jums, jei nebūtų priežasties...

– Labai skubu, o dabar dar ir šitai. Tie idiotai sugrįžo turbūt tam, kad išnaikintų visus mano nuostabius medžius. Na, mes dar pamatysim. Te mane perkūnas trenkia, jei jie čia atvarys su puspročių brigada, pjūklais ir medžio smulkintuvais. Dar pamatysim, – grasinamai taria ji. – Jei norėsite iš manęs gauti daugiau informacijos, teks gauti teismo potvarkį arba paciento leidimą.

– Gana sudėtinga gauti leidimą iš dingusiojo.

Daktarė Self padeda ragelį, išeina į šviesų, karštą rytą ir patraukia tiesiai prie vyrų baltais marškiniais, ant kurių iš arčiau galima pamatyti logotipą, tokį patį kaip ir ant kepuraičių. Ant marškinių nugarų tamsiu juodu šriftu užrašyta „Floridos žemės ūkio ir vartotojų paslaugų departamentas“. Vienas inspektorius laiko delninį kompiuterį ir kažką jame spaudo, o kitas kalba mobiliuoju telefonu.

– Atsiprašau, – agresyviai taria daktarė Self. – Ar galiu kuo padėti?

– Labas rytas. Esame Žemės ūkio departamento citrusinių augalų inspektoriai, – sako vyras, laikantis delninį kompiuterį.

– Kas jūs tokie, matau, – nesišypsodama sako daktarė Self.

Abu ant kaklo pasikabinę žalius pažymėjimus su nuotraukomis, tačiau daktarė Self neužsidėjusi akinių, todėl jų vardų įskaityti negali.

– Mes paskambinome į duris ir nemanėme, kad kas nors yra namie.

– Taigi tiesiog įžengėte į mano valdą ir ėmėtės veiklos? – klausia daktarė Self.

– Mums leidžiama įeiti į atvirus kiemus, ir, kaip jau minėjau, nemanėme, kad kas nors buvo namie. Į duris skambinome kelissyk.

– Iš savo kontoros skambučio negirdžiu, – sako ji, tarsi jie būtų dėl to kalti.

– Atsiprašome. Tačiau mums reikėjo patikrinti jūsų medžius ir nežinojome, kad čia jau pabuvojo inspektoriai....

– Jūs jau čia buvote. Taigi pripažįstate, kad buvote įsibrovę ir anksčiau.

– Ne konkrečiai mes. Norėjau pasakyti, kad mes netikrinome jūsų valdos, bet kažkas tikrino. Netgi jei tai ir neužregistruota, – daktarei Self sako inspektorius su delniniu kompiuteriu.

– Ponia, ar jūs uždažėte šias juostas?

Daktarė Self abejingai pažvelgia į juostas ant kamienų.

– Kodėl turėčiau tai daryti? Maniau, kad tai jūsų darbas.

– Ne, ponia. Jos čia jau buvo. Norite pasakyti anksčiau jų nepastebėjusi?

– Žinoma, kad pastebėjau.

– Norėčiau paklausti kada?

– Prieš keletą dienų. Nesu tikra.

– Tai rodo, kad jūsų medžiai užkrėsti citrusų vėžiu ir turės būti sunaikinti. Kad jie užkrėsti jau kelerius metus.

– Kelerius metus?

– Juos jau seniai reikėjo sunaikinti, – paaiškina kitas inspektorius.

– Apie ką, po velnių, jūs čia kalbate?

– Jau keletą metų medžių raudonomis juostomis mes nebežymime. Dabar naudojame oranžinę lipnią juostą. Taigi kažkas sužymėjo jūsų medžius, kad juos reikia išnaikinti, ir panašu, kad dar niekam iki jų nepriėjo rankos. Nelabai suprantu, kodėl taip nutiko, tačiau galiu teigti, jog vėžio požymių iš tiesų yra.

– Tačiau ne seno vėžio. Nieko nesuprantu.

– Ponia, negi negavote pranešimo, tokio žalio popieriaus lapo, kuriame būtų sakoma, jog aptikti simptomai, ir nurodyta paskambinti aštuonišimtuoju numeriu? Ar niekas jums neparodė ko nors panašaus į tyrimo rezultatą?

– Nesuprantu, apie ką kalbate, – sako daktarė Self ir pagalvoja apie anoniminį telefono skambutį, kurio sulaukė vakar vakare, išėjus Marinui. – Ir tikrai panašu, kad mano medžiai užkrėsti?

Ji prieina arčiau greipfruto. Medis apsunkęs nuo vaisių ir jai atrodo sveikas. Inspektoriui pirštinėtu pirštu rodant keletą lapų su vos pastebimomis, vėduoklę primenančiomis blyškiomis dėmėmis, ji palinksta prie šakos.

– Matote šias vietas? – paaiškina jis. – Jos rodo naują infekciją. Kokių kelių savaičių. Tačiau jos gana keistos.

– Nesuprantu, – pakartoja kitas inspektorius. – Jei tikėtume raudonomis juostomis, turėtų džiūti šakos ir kristi vaisiai, galima būtų suskaičiuoti rieves ir

taip nustatyti ligos trukmę. Žinote, kasmet medžiai suveši keturis ar penkis kartus, todėl suskaičiavus rieves...

– Man nė velnio nerūpi skaičiuoti rieves ir stebėti, ar krinta vaisiai! Ką norite pasakyti? – sušunka ji.

– Tiesiog svarstau. Jei juostos buvo uždažytos prieš keletą metų...

– Visai nebesusigaudau.

– Norite būti juokingas? – ant jo surinka daktarė Self. – Nes man tai jau visai nebejuokinga, – vis galvodama apie vakarykštį anoniminį pokalbį, ji žiūri į blyškias vėduoklės formos dėmes. – Kodėl čia atvykote šiandien?

– Na, tai ir yra gana keista, – atsako inspektorius, laikantis delninį kompiuterį. – Nėra jokio įrašo apie tai, kad jūsų medžiai jau patikrinti, paskirtas karantinas ir laukia sunaikinimo. Nesuprantu. Viskas turėtų būti registruojama kompiuteryje. Ir dėmės ant jūsų lapų keistos. Matote?

Jis vėl parodo jai lapą su vėduoklės formos dėme.

– Paprastai jos atrodo kitaip. Turime čia pakviesti patologą.

– Kodėl atvykote į mano nelemtą sodą būtent šiandien? – neatlyžta ji.

– Telefonu gavome pranešimą, kad jūsų medžiai gali būti užkrėsti, bet...

– Pranešimą? Telefonu? Iš ko?

– Kažko, šiose vietose atliekančio sodo darbus.

– Beprotybė. Aš turiu sodininką. Jis niekada neminėjo, kad kas nors negerai su mano medžiais. Vi-

siška nesąmonė. Nesistebiu, kad visuomenė įsiutinta. Jūs, žmonės, visai nesuvokiate, ką darą, veržiatės į privačias valdas ir negalite tiksliai pasakyti, kuriuos medžius reikia pjauti, o kurių ne.

– Ponia, suprantu, kaip jaučiatės. Tačiau vėžys – ne juokai. Jei juo neužsiimsime, nebeliks jokių citrusinių medžių...

– Noriu žinoti, kas skambino.

– To mes patys nežinome, ponia. Mes išsiaiškinsime. Labai atsiprašome už sukeltus nepatogumus. Norėtume paaiškinti jums apie esamas galimybes. Kada mums būtų geriausia sugrįžti? Ar būsite namie šiandien vėliau? Pasikviestume patologą, kad apžiūrėtų medžius.

– Galite pranešti savo suknistiems patologams ir viršininkams, ir bet kam kitam, kad jie dar iš manęs išgirs. Ar žinote, kas aš tokia?

– Ne, ponia.

– Šiandien vidurdienį įsijunkite radiją. *Išsikalbėkite* su daktare Self.

– Juokaujate. Tai jūs? – nustemba vienas inspektorių, tas, su PDA. Jam, taip kaip ir turėtų, tai padarė įspūdį. – Visada jūsų klausausi.

– Taip pat vesiu ir naują televizijos laidą. Rytoj trylika trisdešimt, „ABC". Kiekvieną ketvirtadienį, – sako ji, netikėtai visai patenkinta ir pajutusi esanti jiems kur kas mielaširdingesnė.

Už sudužusio lango pasigirdęs garsas primena kasimą. Ev kvėpavimas greitas ir negilus, rankos iškeltos virš galvos. Ji klausosi.

Regis, panašų garsą ji bus girdėjusi ir anksčiau. Tik neprisimena kada. Gal naktį. Ji klauso to garso, klauso, kaip kažkas už namo į purvą smeigia kastuvą, ir pakeičia savo padėtį ant čiužinio, jos riešai ir kulkšnys tvinkčioja tarytum juos kažkas daužytų, dega pečiai. Ją kankina karštis ir troškulys. Vos gali mąstyti ir tikriausiai karščiuoja. Odos infekcijos siaubingos, kiekviena vieta nepakenčiamai dega. Neatsistojusi ji negali nuleisti rankų.

Ji mirs. Jei jis nenužudys pirmiau, ji vis vien mirs. Name tylu, ji žino, kad kitų čia nėra.

Kad ir ką jis jiems būtų padaręs, jų čia nebėra.

Dabar ji tai žino.

– Vandens, – bando šaukti Ev.

Žodžiai užstringa jos viduje ir lyg burbulai išsisklaido. Ji kalba burbulais. Jie iškyla ir be garso išnyksta karštame, dvokiame ore.

– Prašau jūsų, prašau, – į niekur nueina jos žodžiai ir ji ima verkti.

Jai kūkčiojant, ašaros krenta ant jos sterblėje suveltos žalios mantijos. Ji rauda, tarytum kažkas būtų nutikę, kažkokia pabaiga, lyg likimas, kokio ji niekada negalėjusi įsivaizduoti. Ev žvelgia į tamsias ant žaliosios mantijos nuo jos ašarų atsiradusias dėmes, ant puikiosios mantijos, kurią ji vilkėdavo sakydama pamokslus. Po ja guli mažas rausvas sportbatis, kairysis. Savo šlaunimi ji jaučia mažos mergaitės batelį, tačiau jos rankos pakeltos ir ji negali jo palaikyti ar geriau paslėpti, jos skausmas gilėja dar labiau.

Ji klauso kasimo už savo lango ir pajunta smarvę.

Kuo daugiau kasama, tuo stipresnis dvokas veržiasi į jos kambarį. Tas dvokas yra kitoks, tai – siaubingas, aštrus ir gaižus mirusio kūno kvapas.

Pasiimk mane namo, ji meldžia Dievo. *Prašau, pasiimk mane namo. Parodyk man.*

Jai šiaip ne taip pavyksta atsiklaupti, kasimo garsas liaujasi ir vėl pasigirsta, vėl liaujasi. Iš visų jėgų priversdama save stotis, Ev susvyruoja, beveik nukrinta, vėl visomis pastangomis stengiasi išsilaikyti ir raudodama susmunka, pagaliau atsistoja ant kojų, ją apėmęs skausmas toks, kad juoda akyse. Ji giliai įkvepia ir juodumas praeina.

Parodyk man, meldžiasi ji.

Virvės – balto plono nailono. Viena pririšta prie sulenktos ir aplink jos sutinusius, uždegimo apimtus riešus apsuktos drabužių pakabos. Atsistojus virvė atsipalaiduoja. Atsisėdus rankos pasikelia virš galvos. Atsigulti ji nebegali. Virvės sutrumpinimas – paskutinė jo žiaurybė. Taip ji priversta kaip galima daugiau stovėti, stovėti atsirėmusi į medinę sieną tol, kol nebenulaiko kojos ir tenka sėstis, o tada pakeliamos rankos. Paskutinės jo žiaurybės – privertimas nusikirpti plaukus ir virvės sutrumpinimas.

Ji pakelia akis į gegnę ir per ją permestas virves: vieną pririštą prie vienos jos riešus varžančios drabužių pakabos, kitą – prie kitos, pritvirtintos aplink jos kulkšnis.

Parodyk man. Prašau, Dieve.

Kasimas liaujasi, smarvė užgožia šviesą kambaryje, akys nežmoniškai peršti ir ji suvokia, ką reiškia toji smarvė.

Jų nebėra. Ji liko viena.

Ji pažvelgia į viršų, į virvę, pririštą prie jos riešus varžančios pakabos. Jei atsistos, virvės pakaks vieną kartą apsukti apie kaklą. Ji uodžia dvoką, žino, ką jis reiškia, melsdamasi užsineria kilpą ir pariečia kojas po savimi.

43

Tankus ir banguotas lyg vanduo oras kerta skaudžiai, tačiau, Liusei šlaunimis apžergus odinę sėdynę ir spaudžiant iki šimto dvidešimties mylių per valandą, V-ROD nevinguriuoja ir lekia sklandžiai. Ji, žemai nuleidusi galvą, lyg žokėjus prispaudusi alkūnes, treke išbando savo naująjį pirkinį.

Rytas saulėtas ir ne pagal metų laiką karštas, dingę bet kokie vakarykščių audrų požymiai. Įsitikinusi, kad „Harley" su didesniais paskirstymo velenais, vožtuvais, galine varomąja žvaigžde ir didesnio galingumo variklio darbą reguliuojančiu kompiuteriu gali, kai reikia, pjauti kaip pasiutęs, ilgiau nenorėdama bandyti likimo, ji atleidžia akseleratorių iki šimto trisdešimties apsukų per minutę. Ji gerai nebemato netgi važiuodama šimtu dešimčia. Ne pats geriausias įprotis. Visuomeniniai keliai driekiasi tuoj už jos puikiai prižiūrimo treko, o važinėjant tokiais greičiais, bet koks kelio paviršiaus įtrūkimas ar nuolauža gali būti mirtini.

– Ką jis daro? – jos veidą dengiančiame šalme pasigirsta Marino balsas.

– Tą, ką ir turi daryti, – atsako ji, sumažindama greitį iki aštuoniasdešimties, lengvai spausdama

vairą ir vinguriuodama tarp ryškiai oranžinių kūgių.

– Velnias, koks jis tylus. Čia beveik nesigirdi, – iš kontrolinio bokštelio sako Marinas.

„Jis ir turi būti tylus“, – pagalvoja ji. V-ROD yra tylus, visiškai dėmesio neatkreipiantis lenktyninis motociklas, atrodantis tarsi paprastas. Patogiai atsilošusi sėdynėje, ji sumažina greitį iki šešiasdešimties ir nykščiu nustato autopilotą. Kelio linkyje pasvyra ir iš dėklo, įtaisyto dešiniojoje juodų kelnių klešnėje, išsitraukia Gloką.

– Poligonas tuščias, – perduoda ji.

– Tu saugi.

– Gerai. Leisk juos.

Iš kontrolinio bokštelio Marinas stebi, kaip Liusė lekia mylios ilgio treko šiauriniu vingiu.

Jis nužvelgia aukštus pylimus, žydrą dangų, žole apaugusį poligoną, jį kertantį kelią, angarą bei kilimo ir leidimosi taką. Užtikrina, kad teritorijoje nebūtų personalo, automobilių ar orlaivių. Poligone vykstant bandymams, per mylią neturi būti nė gyvos dvasios, taip pat ir oro erdvėje.

Stebėdamas Liusę, Marinas jai jaučia sumišusius jausmus. Jis sužavėtas jos bebaimiškumo ir puikių įgūdžių. Myli ją ir kartu piktinasi, dalis jo norėtų, kad ji jam visai nerūpėtų. Viena vertus, ji yra tarsi jos teta – verčia jį jaustis nepriimtiną tam tikroms, jam slaptai patinkančioms moterims, kurių siekti jam nepakanka drąsos. Jis stebi Liusę, skriejančią treku ir tarytum nuosavą kūną valdančią savo naująjį

motociklą, ir galvoja apie Skarpetą pakeliui į oro uostą, pakeliui pasimatyti su Bentonu.

– Karšta penktame, – sako jis į mikrofoną.

Už stiklo sklandžiai, beveik tyliai, ant žvilgančio juodo motociklo skrieja juoda Liusės figūra. Marinas mato, kaip sujuda jos dešinioji ranka, į šoną įsiremia alkūnė, kad vėjas neišplėštų iš rankų ginklo. Jis sulaukia, kol valdymo pulto skaitmeniniame laikrodyje baigs tiksėti sekundės, ir, suskaičiavęs iki penkių, nuspaudžia antrosios zonos mygtuką. Rytinėje poligono pusėje garsiai tarškėdami iššoka ir greitai dingsta apvalūs metaliniai taikiniai, į kuriuos susminga keturiasdešimto kalibro šūviai. Liusė neprašauna. Žiūrint į ją, atrodo, kad tai – vieni juokai.

– Toliašaudis su atrama, – ausines užpildo jos balsas.

– Pavėjui?

– Supratau.

Jam žvaliai ir nekantriai žingsniuojant koridoriais, aidi garsūs žingsniai. Ant peties kabo šautuvas, o batų kaukšėjimas nubrūžintomis grindimis išduoda jo jausmus. Hogas nešasi batų dėžę su raudonais purškiamais dažais ir trafaretu.

Jis pasirengęs.

– Dabar pasakysi, kad gailiesi, – sako jis atviroms durims koridoriaus gale. – Gausi, ko nusipelniusi, – taria, greitai ir garsiai žingsniuodamas.

Jis įžengia į smarvę. Įėjus pro duris, ji tvyro tarytum siena, dar blogiau nei prie duobės. Kambaryje

oras nejuda, mirties dvokui nėra, kur eiti. Sukrėstas Hogas sustingsta.

To negali būti.

Kaip Dievas galėjo leisti šitaip nutikti!

Koridoriuje jis išgirsta Dievą, ji įplaukia pro tarpdurį ir, žvelgdama į jį, purto galvą.

– Aš pasiruošiau! – sužviegia jis.

Dievas pažvelgia į ją, kabančią nenubaustąją, ir vėl papurto galvą. Tai – Hogo kaltė, jis yra kvailas ir nenumatė to, nors turėjo užtikrinti, kad taip nenutiktų.

Ji nepasakė, kad gailisi. Kai į burną įkištas šautuvo vamzdis, tai galiausiai pasako visi, visi pabando: *Aš gailiuosi. Prašau, aš gailiuosi.*

Dievas išnyksta iš tarpdurio ir palieka jį su jo paties klaida bei rausvu mergaitišku sportbačiu ant dėmėto čiužinio. Jį ima krėsti vidinis drebulys, pykčio drebulys, toks stiprus, kad jis nežino, kur dėtis.

Žviegdamas jis metasi per grindis, purvinas, šlykščias ir lipnias nuo jos myžalų ir šūdų grindis, ir iš visų jėgų ima spardyti jos bedvasį, atgrasų, nuogą kūną. Ji trūkčioja nuo kiekvieno spyrio. Siūbuoja ant virvės, apsuktos apie kaklą ir kylančios viršun ties kairiąja ausimi, iškišusi liežuvį tarsi tyčiodamasi iš jo, raudonu veidu, tarsi ant jo rėkdama. Jos keliai ant čiužinio laiko kūną, galva nuleista, lyg melstųsi savo Dievui, surištos rankos iškeltos į viršų – tarsi ji švęstų pergalę.

Taip! Taip! Ji pergalingai supasi ant virvės, šalia guli mažas rausvas batelis.

– Užsičiaupk! – suklinka jis.

Savo dideliais batais jis spardo ir spardo, kol jo kojos paskausta ir nebegali spardyti.

Šautuvo buože jis daužo ir daužo, kol rankos pavargsta ir nebegali daužyti.

44

Marinas laukia, kad aktyvuotų žmogaus formos taikinius, iššoksiančius iš už krūmų, tvoros ir medžio prie žemojo vingio, arba, kaip jį vadina Liusė, „numirėlio“ vingio.

Jis patikrina ryškiai oranžinę vėjarodę lauko viduryje ir įsitikina, kad vis dar pučia kokių penkių mazgų rytų vėjas. Mato, kaip Liusė, šešiasdešimties mylių per valandą greičiu važiuodama šoninio vėjo kreive, įsuka pavėjui, dešiniąja ranka įkiša Gloką atgal į dėklą ir atsisuka siekdama odinio per sėdynę permesto krepšio.

Ji lengvai ištraukia devynių milimetrų Beretą C x 4, „Storm“ karabiną.

– Karšta penktame, – sako jis.

Tekinto nespindinčio juodo polimero su tokiu pat teleskopiniu varžtu, kaip ir Uzi automate, „Storm“ yra Liusės aistra. Sveria mažiau nei šešis svarus, yra valdymą lengvinanti revolverio rankena ir galimybė išmetamas tūteles nukreipti į kairę ar į dešinę. Tai ginklas mitrus ir rimtas. Marinui užkaitinus trečiąją zoną, Liusė įvažiuoja, už jos saulėje sužybsi nuskriejančios varinės tūtelės. „Numirėlio“ vingyje ji nužudo visus, nužudo keletą kartų. Marinas suskaičiuoja

penkiolika šūvių. Visi taikiniai numušti, o jai likęs dar vienas šūvis.

Jis galvoja apie moterį vardu Stivi. Jis galvoja apie Liusės susitikimą su ja „Dviakėje“ šįvakar. Telefono numeris su kodu 617, kurį Liusei davė Stivi, priklauso Konkorde, Masačusetse, gyvenančiam bičui vardu Dagas. Jis sakė prieš kelias dienas buvęs bare Provinctaune ir ten pametęs mobilųjį telefoną. Dar neanuliavęs numerio, nes kažkokia moteris, pasirodo, suradusi jo telefoną, paskambinusi vienu iš jame rastų numerių ir pabendravusi su vienu Dago draugų, kuris jai davęs jo namų telefono numerį. Ji paskambinusi, pasakiusi, kad surado jo telefoną, ir pažadėjusi jam jį atsiųsti paštu.

Kol kas dar neatsiuntė.

„Slidus triukas, – pagalvoja Marinas. – Randi arba pavagi mobilųjį telefoną ir pažadi šeimininkui jį atsiųsiąs, tikėdamasis, kad tas jo neblokuos, o tu galėsi kurį laiką, kol anas neateis į protą, naudotis juo.“ Tik Marinas negali suprasti, kam tai Stivi, kad ir kas ji būtų, visas tas vargas. Jei ji norėjusi išvengti abonento sutarties su mobiliojo ryšio bendrove, kodėl neįsigijusi išankstinio mokėjimo kortelės?

Kad ir kas ta Stivi būtų, ji – bėda. Didesniąją šių metų dalį Liusės gyvenimas primena vaikščiojimą peilio ašmenimis. Ji pasikeitė. Tapo nedėmesinga ir abejinga, ir kartais Marinas paklausia savęs, ar tik ji nebandanti savęs sužaloti, žiauriai sužaloti.

– Tave iš nugaros prisivijo dar vienas automobilis, – radijo ryšiu praneša jis. – Tu – istorija.

– Aš užtaisiau.

– Negali būti, – netiki jis.

Kažkokiu būdu ji sugebėjusi išmesti tuščią dėtuvę ir, jam nepastebėjus, įkišti naują.

Liusė sulėtina greitį ir sustoja prie kontrolinio bokštelio. Marinas pasideda ausinę ant valdymo pulto, ir, kol mediniais laiptais nusileidžia žemyn, ji, jau nusiėmusi šalmą ir nusimovusi pirštines, atsiseginėja striukę.

– Kaip tai padarei? – klausia jis.

– Išdūriau.

– Taip ir žinojau.

Jis susiraukia nuo saulės šviesos ir bando prisiminti, kur palikęs akinius. Pastarosiomis dienomis jis nuolat kažkur nudeda savo daiktus.

– Čia turėjau įsidėjusi dėtuvę, – ji paplekšnoja per kišenę.

– Taip... Tikrame gyvenime tikriausiai taip nebūtų. Taigi taip, išdūrei.

– Išlikęs nustato taisykles.

– Ką manai apie Z-ROD, apie visų jų perdarymą į Z-ROD? – klausia jis, žinodamas, ką ji apie tai mano, tačiau vis vien klausia, tikėdamasis, kad ji bus pakeitusi savo nuomonę.

Nėra prasmės trylika procentų padidinti variklio tūrį – nuo jau padidintų 1150 kubinių centimetrų iki 1318 – ir prie 120 arklio galių pridėti dar penkiasdešimt, kad motociklas galėtų rauti ir 140 mylių per valandą greitį pasiekti per 9,4 sekundės. Kuo daugiau svorio nuimsi nuo motociklo, tuo geriau jis važiuos, tačiau tai reiškia, kad odinę sėdynę ir galinį sparną reikėtų pakeisti stiklo pluoštu bei atsikratyti

krepšių, o jų prarasti jie tikrai negali. Jis tikisi, kad Liusė nenorės apdoroti jų naujojo specialiųjų operacijų motociklų parko. Tikisi, kad nors vieną kartą jai užteks to, ką turi.

– Nepraktiška ir nebūtina, – nustebina jį Liusė. – Z-ROD variklis laiko tik dešimt tūkstančių mylių, tik pagalvok apie galvos skausmą dėl jų priežiūros, o jei juos „nurengsime" – atkreipsime dėmesį. Jau nekalbant apie tai, kokį jie ims skleisti garsą dėl padidinto oro paėmimo.

– Kas dabar? – iškošia Marinas, suskambėjus jo mobiliajam. – Taip, – šiurkščiai atsiliepia.

Minutėlę klauso, tada baigia pokalbį ir taria „šūdas" prieš sakydamas Liusei:

– Jie ruošiasi imtis furgono. Ar Simister name gali pradėti be manęs?

– Nesuk sau galvos. Susitarsiu su Leksa, kad mane pasitiktų.

Nuo juosmens Liusė atsega radijo stotelę ir taria:

– Nulis–nulis–vienas į arklides.

– Kuo galiu padėti, nulis–nulis–vienas?

– Degalų mano arkliui. Josiu gatvėn.

– Jam reikia didesnio balno?

– Jam viskas gerai.

– Malonu girdėti. Būsiu ten.

– Į Saut Byčą varysim apie devintą, – Marinui sako Liusė. – Ten ir susitiksime.

– Gal bus geriau, jei važiuosim kartu, – pasiūlo jis, žvelgdamas į ją ir bandydamas suprasti, kas vyksta jos galvoje.

Jis niekada to nesugebėjo, tik ne šią galvą suprasti. Jei ji būtų dar sudėtingesnė, jam prireiktų vertėjo.

– Negalime rizikuoti, kad ji pamatytų mus viename automobilyje, – nepritaria jam Liusė, nusivilkdama savo balistinę striukę ir besiskųsdama, kad jos rankovės – it kiniški antrankiai.

– Gal tai koks nors kultinis reikalas, – taria Marinas. – Sakykim, krūva raganų ant savęs piešia raudonas rankas. Ten netoliese stūkso Salemas. Pilna visokių raganų.

– Raganos renkasi sąskrydžiais, ne krūvomis, – jam petin stukteli Liusė.

– Gal ji viena jų, – spėja jis. – Gal tavo naujoji draugė yra mobiliuosius telefonus vagianti ragana.

– Gal tiesiog varau ir jos to paklausiu, – sako Liusė.

– Turėtum būti atsargesnė su žmonėmis. Tai vienintelė tavo bėda – nuovoka apie žmones, su kuriais susidedi. Norėčiau, kad būtum atsargesnė.

– Manau, kad turime tą patį sutrikimą. Tavoji nuovoka šioje srityje nė kiek ne geresnė už manąją. Beje, teta Kei minėjo, kad Reba – tikrai puiki moteris, o tu Simister įvykio vietoje su ja elgeisi kaip visiškas subingalvis.

– Geriau jau ji nieko nebūtų minėjusi. Geriau jau būtų patylėjusi.

– Ji pasakė ne tik tai. Dar minėjo, kad Reba protinga, naujokė šiame darbe, bet protinga. Ne kvaila it plaktukų maišas ir visos kitos tavo mėgstamos klišės.

– Sušikta nesąmonė.

– Tai ji ir bus toji, su kuria kurį laiką susitikinėjai, – dabar spėja Liusė.

– Kas tau sakė? – išsprūsta Marinui.

– Ką tik tu pasakei.

45

Liusei – makroadenoma. Jos posmegeninėje liaukoje, kuri tarsi pririšta prie smegenų pagrinde esančio pagumburio, yra auglys.

Normali posmegeninė liauka yra maždaug žirnio dydžio. Ji vadinama dominuojančia, nes perduoda signalus į skydliaukę, antinksčius ir kiaušides arba sėklides, kontroliuodama jų hormonų, kurie ypač veikia medžiagų apykaitą, kraujo spaudimą, reprodukciją ir kitas gyvybines funkcijas, veiklą. Liusės auglys yra maždaug dvylikos milimetrų, arba maždaug pusės colio skersmens. Jis gerybinis, tačiau savaime neišnyks. Pasireiškia galvos skausmais ir pernelyg didele prolaktino gamyba, sukeliančia nemalonius, nėštumą imituojančius simptomus. Šiuo metu ji kontroliuoja savo būklę vaistais, kurie turėtų sumažinti prolaktino lygį ir auglio dydį. Jos organizmo reakcija nėra gera. Liusė tiesiog nepakenčia gerti vaistų ir jiems priešinasi. Ilgainiui jai tikriausiai teks operuotis.

Skarpeta pastato automobilį prie skrydžių valdymo centro Fort Lauerdeilo oro uoste, kuriame, viename angarų, Liusė laiko savo lėktuvą. Ji išlipa ir angaro viduje pasisveikina su pilotais. Skarpeta negali nustoti galvoti apie Bentoną, ji neįsivaizduoja,

ar kada galės jam atleisti, nuo pykčio ir skausmo jai darosi bloga, daužosi širdis ir dreba rankos.

– Keliose vietose vis dar smarkiai sninga, – sako Briusas, vyriausiasis pilotas. – Skrisime apie dvi valandas ir dvidešimt minučių. Gana padorus priešinis vėjas.

– Žinau, kad nenorėjote maisto, bet turime įvairių rūšių sūrių, – taria antrasis pilotas. – Ar turite bagažo?

– Ne,– atsako ji.

Liusės pilotai uniformų nevilki. Tai – specialiai pagal Liusės sukurtą programą paruošti agentai. Jie negeria, nerūko, nevartoja jokių narkotikų, yra puikios fizinės formos bei apmokyti asmens apsaugos. Pilotai palydi Skarpetą prie „Citation X", laukiančio it didelis baltas paukštis su pilveliu. Jis primena jai Liusės pilvą, primena tai, kas jai nutikę.

Lėktuve ji įsitaiso didelėje odinėje kėdėje ir, pilotams nuėjus į savo kabiną, paskambina Bentonui.

– Būsiu ten apie pirmą–penkiolika po pirmos, – sako jam.

– Pamėgink suprasti, Kei. Žinau, ką šiuo metu turi jausti.

– Apie tai pakalbėsime, kai atvyksiu.

– Mudu niekada taip nieko nepaliekame, – sako jis.

Tai jų taisyklė, senas prietaras. Neleisk, kad naktis tave užkluptų apimtą keršto troškimo, niekada supykęs nesėsk į automobilį, lėktuvą ir neišeik iš namų. Jiedu su Skarpeta geriau už bet ką žino, kaip greitai ir netikėtai gali kirsti tragedija.

– Saugaus skrydžio, – palinki Bentonas. – Myliu tave.

Tarytum kažko ieškodamos, Leksa su Reba vaikšto aplink namą. Liusei įspūdingai įvažiavus į Dagės Simister keliuką, jos liaujasi.

Ji išjungia V-ROD variklį, nusiima veidą dengusį juodą šalmą ir atsisega savo juodą balistinę striukę.

– Atrodai it Dartas Vaderis[25], – linksmai sako Leksa.

Liusei niekada neteko pažinoti kito tokio visada linksmo žmogaus. Leksa – tikras radinys ir, jai baigus mokslus, akademija nė nesiruošia jos paleisti. Ji sumani, kruopšti ir žino, kada laikytis nuošaliau.

– Ko čia ieškome? – klausia Liusė, apžvelgdama nedidelį kiemą.

– Tie vaismedžiai štai ten, – paaiškina Leksa. – Na, aš nesu detektyvė. Tačiau kai buvome tame name, iš kurio dingo žmonės, – ji parodo į blyškiai oranžinį namą kitoje vandens kanalo pusėje, – daktarė Skarpeta kažką užsiminė apie ten vaikštantį citrusų inspektorių. Ji sakė, kad jis apžiūrinėjo medžius, galbūt ir gretimame name. Iš čia nesimato, tačiau kai kurie medžiai ten taip pat pažymėti tokiomis pačiomis raudonomis juostomis, – ji vėl parodo į blyškiai oranžinį namą kitoje kanalo pusėje.

– Žinoma, vėžys plinta beprotiškai greitai. Jei medžiai užkrėsti čia, manau, šiame rajone tokių gali

[25] Dartas Vaderis – neigiamas režisieriaus Džordžo Lukaso filmo „Žvaigždžių karai“ herojus.

būti galybė. Beje, aš Reba Vagner, – prisistato ji Liusei. – Tikriausiai esate apie mane girdėjusi iš Pito Marino.

Liusė pažvelgia jai į akis.

– Ir, jei jis apie jus kalbėjo, ką gi tokio galėjau išgirsti?

– Kad turiu protinių sunkumų.

– „Protiniai sunkumai" priverstų jo žodyną kraujuoti. Tikriausiai sakė, kad esate atsilikusi.

– Na štai.

– Eikime vidun, – eidama link verandos sako Liusė. – Ir pažiūrėkime, ką gi praleidote pirmą kartą, – sako ji Rebai, – jei jau turite tokių protinių sunkumų.

– Ji juokauja, – ramina Rebą Leksa, pasilenkdama paimti prie durų padėtą juodą įvykio vietos tyrimo lagaminėlį. – Prieš ko nors imdamasi, – vėlgi taiko Rebai, – noriu patvirtinimo, kad nuo to laiko, kai jūsų komanda baigė darbą įvykio vietoje, namas buvo užplombuotas.

– Neabejotinai. Pati tuo pasirūpinau. Visos durys ir langai.

– Signalizacija?

– Nusistebėtumėte, kiek čionykščių žmonių jos neturi.

Liusė ant langų pastebi lipdukus su užrašu „H&W signalizacijų firma" ir pakomentuoja:

– Bet kuriuo atveju ji nerimavo. Tikriausiai negalėjo sau leisti tikros signalizacijos, todėl manė bent nugąsdinsianti negerus žmones.

– Bėda ta, kad blogiečiai šį numerį žino, – atsako Reba. – Lipdukai ir lentelės gėlynuose. Tipiniam

įsilaužėliui užtenka į namą mesti akį, kad suprastų, jog jame jokios signalizacijos tikriausiai nėra nė kvapo. Kad ten gyvenantis žmogus negali sau leisti jos įsirengti arba yra pernelyg senas, kad dėl to suktų galvą.

– Tiesa, daug senyvų žmonių dėl to nesuka sau galvos, – pritaria Liusė. – Visų pirma dėl to, kad jie pamiršta savo kodus. Aš rimtai.

Reba atidaro duris, name jas pasitinka priplėkęs oras, tarsi gyvenimas seniai būtų pabėgęs iš jo. Ji įjungia šviesą.

– Kas čia buvo daryta? – žvelgdama į mozaikines grindis klausia Leksa.

– Dar nieko, išskyrus miegamąjį.

– Gerai, tiesiog stabtelkime minutėlę ir pagalvokime, – sako Liusė. – Žinome du dalykus. Žudikas, neišlaužęs durų, kažkokiu būdu pateko į namą. Ją nušovęs, kažkokiu būdu išėjo. Taip pat pro duris? – klausia ji Rebos.

– Sakyčiau. Jos visi langai su žaliuzėmis. Tikrai negalėjo pro juos įlįsti, nebent jis būtų Gumbis[26].

– Tada mums vertėtų pradėti nupurškiant šitas duris ir taip slinkti link miegamojo, kuriame ji buvo nužudyta, – sako Liusė. – Tada visa tai pakartoti su visomis kitomis durimis. Trianguliuoti.

– Turime šias duris, virtuvės duris ir stumdomąsias duris iš valgomojo į verandą bei dar vienas stumdomąsias pačioje verandoje, – praneša Reba. – Pitui čia atvykus, abejos stumdomosios durys buvo neužrakintos, bent jau jis taip sakė.

[26] Gumbis – amerikiečių animacinės laidos herojus, žalias žmogeliukas.

Liusei ir Leksai einant iš paskos, ji įžengia į prieškambarį. Jos uždaro duris.

– Ar žinome ką nors daugiau apie tą citrusų inspektorių, jūsų su daktare Skarpeta pastebėtą čia maždaug tuo pat metu, kai buvo nušauta ši ponia? – klausia Liusė. Darbe ji niekada nevadina Skarpetos savo teta.

– Šį bei tą sužinojau. Visų pirma, jie dirba po du. Mes matėme tik vieną.

– Gal jo partnerio tiesiog nesimatė? Gal jis buvo priekiniame kieme? – svarsto Liusė.

– Galbūt. Tačiau matėme tik vieną žmogų. Taip pat nėra duomenų, kad kurie nors inspektoriai turėjo tikrinti šį rajoną. Antra, jis naudojo vaisių rinktuvą, žinote, tokį ilgą kuolą su žnyplėmis ar kažkuo panašiu, kuriuo nuo aukštų medžio šakų galima nuskinti vaisius. O man sakė, kad inspektoriai nieko panašaus nenaudoja.

– Ir kam jam to reikėjo? – vėl klausia Liusė.

– Jis išardė jį ir susidėjo į didelį juodą krepšį.

– Įdomu, kas dar buvo tame krepšyje, – taria Leksa.

– Pavyzdžiui, šautuvas, – atsako Reba.

– Stenkimės neturėti išankstinio nusistatymo, – sako Liusė.

– Sakyčiau, jis tyčiojosi, – priduria Reba. – Aš stoviu atviroje vietoje kitoje kanalo pusėje. Farė. Su daktare Skarpeta akivaizdžiai žvalgomės, kažką tiriame, o jis ten, apsimesdamas tikrinąs medžius, spokso tiesiai į mus.

– Gali būti, tačiau negalime būti tikros, – atsako Liusė. – Būkime be išankstinio nusistatymo, – primena ji.

Leksa pritupia ant vėsių mozaikinių grindų ir atidaro savo lagaminėlį. Jos uždengia visus namo langus ir įlenda į vienkartinius apsauginius drabužius. Liusė pasistato trikojį, pritvirtina fotoaparatą ir troselį, o Leksa užmaišo luminolio ir perpila jį į juodą purkštuvą. Jos nufotografuoja plotą tuoj už durų, tada išjungia šviesas ir pirmu bandymu – sėkmė.

– Mergele šventoji, – tamsoje pasigirsta Rebos balsas.

Leksai purškiant, o Liusei fotografuojant, ant grindų sušvinta aiškūs melsvai žalsvi pėdsakai.

– Jei tiek paliko perėjęs per visą namą, ant jo batų turėjo būti velniškai daug kraujo, – sako Reba.

– Svarbus vienas dalykas, – tamsoje atsako Liusė. – Jie eina ne ta kryptimi. Ne išeina, o ateina.

46

Nors ir nusiminęs, jis atrodo fantastiškai – apsivilkęs ilgą juodą verstos odos paltą, iš po „Red Sox“ beisbolo kepuraitės matosi sidabriniai plaukai. Kurį laiką nematčius Bentono, Skarpetą kaskart pritrenkia jo rafinuotas grožis ir elegancija. Ji nenori pykti ant jo. Negali pakęsti. Ją ima pykinti.

– Kaip visada, buvo malonu su jumis skristi. Tik skambtelėkite, kai tiksliai žinosite, kada išvyksite, – šiltai spausdamas ranką, jai sako pilotas Briusas. – Susisiekite, jei ko nors prireiktų. Juk turite visus mano numerius?

– Ačiū, Briusai, – sako Skarpeta.

– Atleiskite, jog teko palaukti, – jis taria Bentonui. – Tai tas niekšas priešakinis vėjas.

Bentonas neparodo nė menkiausio draugiškumo. Net neatsako. Tik žiūri jam įkandin.

– Leisk atspėti, – Bentonas kreipiasi į Skarpetą: – dar vienas trikovininkas, nusprendęs pažaisti vagis ir policininkus. Vienintelis dalykas, kurio negaliu pakęsti skrisdamas jos lėktuvu, – raumeningieji pilotai.

– Su jais jaučiuosi itin saugi.

– Na, aš tai ne.

Jiems einant iš lėktuvų bazės, ji užsisega savo vilnonį paltą.

– Tikiuosi, jis tavęs labai nekalbino, nekvaršino tau galvos. Man jis primena tokį tipažą, – taria jis.

– Man taip pat malonu tave matyti, Bentonai, – sako ji, eidama vienu žingsniu priekyje.

– Turiu informacijos, kad tau tai visiškai nemalonu.

Jis paspartina žingsnį ir atidaro jai stiklines duris, kartu įleisdamas ir šaltą vėją su smulkiomis snaigėmis. Tokią tamsią pilką dieną užsižiebę net automobilių stovėjimo aikštelės žibintai.

– Iš kur ji traukia tuos nuo sporto salės priklausomus modelius, kurie mano, kad jie – veiksmo filmų herojai?

– Pasakei, ką norėjai. Bandai pirmas sukelti konfliktą?

– Svarbu, kad pastebėtum kai kuriuos dalykus ir nemanytum, jog kažkas yra paprasčiausiai draugiškas. Nerimauju, kad nepriimi svarbių signalų.

– Idiotizmas, – atsako ji piktai. – Jei jau taip, žinok, kad priimu pernelyg daug signalų. Nors akivaizdu, kad šiais metais keleto ypač svarbių būsiu nepastebėjusi. Norėjai konflikto – turi konfliktą.

Jie žingsniuoja apsnigta automobilių stovėjimo aikštele, sniegas slopina garsą ir žibintų šviesą. Paprastai jie laikosi už rankų. Ji klausia savęs, kaip jis galėjo pasielgti taip, kaip pasielgė. Ašaros užlieja akis. Gal kaltas vėjas.

– Man neramu dėl to, kas ten yra, – keistai sako jis, atrakindamas savo „Porsche“, tą keturiais ratais varomą visureigį.

Automobiliai Bentonui svarbūs. Abu su Liuse mėgsta galią. Skirtumas vienas – Bentonas žino esąs galingas. Liusė nejaučia esanti tokia.

– Neramu apskritai? – klausia Skarpeta, manydama, kad jis dar vis kalbąs apie jos tariamai praleidžiamus signalus.

– Kalbu apie tą, kuris čia ką tik nužudė tą moterį. NIBIT duomenų bazėje buvo šovinio tūtelė, iššauta iš šautuvo, kuris prieš porą metų buvo panaudotas žmogžudystei Holivude. Maisto prekių parduotuvės apiplėšimas. Banditas buvęs kaukėtas, parduotuvėje nušovęs vaikinuką, o po to administratorius nušovęs jį. Primena ką nors?

Jiems vykstant iš oro uosto ir kalbantis, jis žvelgia pro šalį.

– Esu apie tai girdėjusi, – atsako ji. – Tik šluota ginkluotas septyniolikmetis. Ar kas nors susigaudo, kaip ginklas pateko atgal į apyvartą? – augant apmaudui klausia ji.

– Dar ne.

– Pastaruoju metu daug mirčių nuo šautinių žaizdų, – taria ji šaltu, profesionaliu tonu.

Jei jis taip nori, tebūnie.

– Įdomu, ką tai galėtų reikšti, – gana abejingai priduria ji. – Džonio Svifto byloje ginklas dingęs, dingęs ir panaudotasis nužudant Dagę Simister.

Ji turi jam paaiškinti apie Dagę Simister. Apie tai jis dar nežino.

– Čia vėl panaudotas ginklas, turėjęs būti saugomas policijos arba sunaikintas, – tęsia ji. – Tų dingusiųjų name turime Bibliją.

– Kokią Bibliją, kokių dingusiųjų name?

Ji viską papasakoja: apie anoniminį Hogu pasivadinusio žmogaus telefono skambutį, apie dingusių moterų ir berniukų namuose rastą amžius skaičiuojančią Bibliją, atverstą ties „Saliamono išminties knyga", kurios eilutę Marinui telefonu pacitavo Hogas.

Todėl tu siuntei jiems teismą pasityčioti kaip neprotingiems vaikams.

– Pieštuku pažymėta iksais, – sako ji. – Biblija išleista 1756 metais.

– Retas atvejis, kai žmonės turi tokią seną.

– Kitų tokių senų knygų name nebuvo, anot detektyvės Vagner. Nepažįsti jos. Žmonės, su jomis dirbę bažnyčioje, sakė niekada anksčiau nematę šios Biblijos.

– Tikrinote dėl pirštų atspaudų ir DNR?

– Nei atspaudų, nei DNR.

– Ar yra kokių teorijų, kas joms galėjo nutikti? – klausia jis, tarytum vienintelė priežastis, dėl kurios ji atskrido privačiu lėktuvu – aptarti darbo reikalus.

– Nieko gero, – jos apmaudas auga.

Bentonas beveik nieko nežino apie jos gyvenimą šiomis dienomis.

– Yra nusikaltimo įkalčių?

– Laboratorijos turi, ką veikti. Žmonės nuvaryti nuo kojų, – sako ji. – Ant šeimininkių miegamojo stumdomųjų durų aptikau ausies atspaudus. Kažkas buvo prie stiklo prispaudęs ausį.

– Gal vienas berniukų.

– Ne, – sako ji, vis labiau siusdama. – Iš drabužių, dantų šepetėlių ir vaistų buteliukų paėmėme jų DNR, arba greičiausiai jų DNR.

– Ausų atspaudų nelaikau itin gerais teismo įkalčiais. Dėl ausų atspaudų buvo nuteista nemažai nekaltų žmonių.

– Tai įrankis, kaip ir poligrafas, – atšauna ji.

– Aš nesiginčiju su tavimi, Kei.

– DNR iš ausies atspaudo – tokia pati kaip ir DNR iš pirštų atspaudų, – tęsia ji. – Jau patikrinome, ji nežinomo žmogaus, nepanašu, kad gyvenančio tame name. CODIS taip pat nieko. Jau paprašiau mūsų bičiulių iš „DNR atspaudų" Sarasotoje patikrinti lytį, protėvių ištakas ir rasinę kilmę. Deja, tai truks dienų dienas. Iš tiesų man nė velnio nerūpi atspaudui atitaikyti kieno nors ausį.

Bentonas nepratarià nė žodžio.

– Ar turi namuose ko nors užvalgyti? Ir dar noriu išgerti. Man nerūpi, kad vidury dienos. Dar noriu pakalbėti apie kai ką kita. Neskridau per sniego pūgą pakalbėti apie darbą.

– Pūgos dar nėra, – niūriai sako Bentonas. – Tačiau bus.

Jiems važiuojant link Kembridžo, Skarpeta žvelgia pro langą.

– Namie pilna maisto. Ir ko tik širdis geidžia išgerti, – tyliai prataria jis.

Jis pasako dar kažką. Ji nėra įsitikinusi, kad gerai išgirdo. Mano, kad tai, ką išgirdo, negali būti tiesa.

– Atleisk. Ką tu ką tik pasakei? – apstulbusi klausia ji.

– Jei nori baigti, norėčiau, kad pasakytum dabar.

– Jei noriu baigti? – netikėdama žvelgia ji. – Ir reikia tik tiek? Vienas didelis nesutarimas ir mums reikia aptarti santykių nutraukimą?

– Tiesiog suteikiu galimybę rinktis.

– Nenoriu, kad man ką nors suteikinėtum.

– Nenorėjau pasakyti, kad tau reikia mano leidimo. Tiesiog nežinau, kaip tai galėtų tęstis, jei manimi nebepasitiki.

– Gal tu ir teisus, – rydama ašaras, ji nusisuka nuo jo ir įsistebeilija į sniegą.

– Taigi sakai, kad manimi nebepasitiki.

– Kaip būtų, jei taip padaryčiau tau?

– Būčiau labai įskaudintas, – atsako jis. – Tačiau bandyčiau suprasti kodėl. Liusė turi teisę į privatumą, juridinę teisę. Vienintelė priežastis, dėl kurios žinau apie auglį, yra ta, kad ji man pasakė turinti problemą ir klausė, ar aš, užtikrindamas, jog niekas apie tai nesužinos, ir laikydamas tai visiška paslaptimi, negalėčiau suorganizuoti jai tyrimo Makleino ligoninėje. Ji nenorėjo tikrintis kokioje nors kitoje ligoninėje. Žinai, kokia ji yra. Ypač šiomis dienomis.

– Anksčiau žinodavau.

– Kei, – jis žvilgteli į ją. – Ji nenorėjo įrašo. Šiais laikais, nuo Patriotų akto priėmimo[27], nebelikę nieko privataus.

[27] Po rugsėjo 11-osios nelaimės JAV priimtas „Patriotų aktas“, kuris FTB ir Teisingumo departamentui suteikė gerokai daugiau galių naudotis pokalbių pasiklausymo įranga, elektroninio sekimo ir kitais informacijos rinkimo būdais.

– Na, dėl to ginčytis negaliu.

– Juk numanai, kad kovos su terorizmu vardu federalai gali susipažinti su visa tavo ligos istorija, tau paskirtais receptiniais vaistais, banko sąskaitomis, apsipirkimo įpročiais ir visu kitu asmeniniu tavo gyvenimu. Jos ankstesnė kontraversiška karjera FTB ir Alkoholio, tabako ir šaunamųjų ginklų valdyboje verčia tuo rimtai susirūpinti. Liusė netiki, kad jie nesistengtų apie ją sužinoti ką tik gali: ją tikrina mokesčių inspekcija, ji atsiduria žmonių, kuriems JAV neleidžiama skraidyti komercinėmis oro linijomis, sąraše, paskui apkaltinama vidine prekyba akcijomis, linksniuojama žiniose ir primetamos dar dievai žino kokios nuodėmės.

– O kaip dėl tavo ne pačios maloniausios praeities FTB?

Greitai lėkdamas keliu, jis trūkteli pečiais. Regis, vos paliesdamos stiklą, sukasi lengvos snaigės.

– Daugiau jie man nelabai ką gali padaryti, – atsako jis. – Tiesa ta, kad aš būčiau tik tuščias jų laiko švaistymas. Tas, lakstantis su šautuvu, kuris turi būti arba Holivudo policijoje, arba sunaikintas, man kelia daug didesnį rūpestį.

– Tai ką Liusė daro su savo receptiniais vaistais? Jei ji taip susirūpinusi nepalikti jokio popierinio ar elektroninio pėdsako.

– Ne be reikalo susirūpinusi. Tai ne svaičiojimai. Jie gali gauti beveik viską, ko tik nori, – ir gauna. Netgi jei reikia teismo potvarkio, kaip manai, kas iš tiesų vyksta FTB panorėjus, kad teismo potvarkį išduotų taip tyčia dabartinės administracijos paskirtas

teisėjas? Arba dėl pasekmių nebendradarbiaujant susirūpinęs teisėjas? Ar piešti tau dar penkiasdešimt galimų scenarijų?

– Kažkada Amerika buvo puiki vieta gyventi.

– Liusei viską sutvarkėme vietoje, – taria jis.

Bentonas ima pasakoti apie Makleiną, užtikrindamas, kad Liusė negalėjusi patekti į geresnes rankas, kad, jau nekalbant apie visa kita, Makleinas turįs ryšių su pačiais geriausiais šalies ir pasaulio medikais bei mokslininkais. Tačiau jokie jo žodžiai nepriverčia jos pasijusti geriau.

Jie jau Kembridže, važiuoja pro nuostabius senovinius Bretlio gatvės namus.

– Jai dėl nieko, įskaitant visus medicininius dalykus, neteko eiti jokiais įprastiniais kanalais. Niekas niekur neregistruota, nebent kas nors padarytų klaidą ar būtų nediskretiškas, – sako Bentonas.

– Nebūna nieko patikimo. Likusią savo gyvenimo dalį Liusė gali praleisti apimta paranojos, kad žmonės sužinos apie jos smegenų auglį, apie tai, kad jam kontroliuoti ji vartojanti kokį nors dopamino agonistą. Arba kad ji buvo operuota, jei jau iki to prieitume.

Jai sunku tai ištarti. Nesvarbu, kad pagal statistiką chirurginiai hipofizio auglių pašalinimai beveik visada būna sėkmingi, – visada gali atsitikti kas nors bloga.

– Tai – ne vėžys, – ramina Bentonas. – Jei būtų, tikriausiai būčiau tau pasakęs, kad ir ką ji sakytų.

– Ji – mano dukterėčia. Užauginau ją tarsi dukrą. Ne tau nuspręsti, kas yra rimta grėsmė jos sveikatai.

– Geriau už bet ką kitą žinai, jog hipofizio augliai nėra reti. Moksliniais tyrimais nustatyta, kad maždaug dvidešimčiai procentų atsitiktinai diagnozuojami posmegeninės liaukos augliai.

– Priklauso nuo atliekančiųjų tyrimus. Dešimt procentų. Dvidešimt procentų. Statistika man nė velnio nerūpi.

– Per skrodimus tikrai esi jų mačiusi. Žmonės netgi nežino jų turintys – ant stalo atsiduria tikrai ne dėl hipofizio auglio.

– Liusė žino, kad jis yra. O procentai remiasi žmonėmis, turinčiais besimptomes mikro-, o ne makroadenomas. Tam, kad sumažintų savo nenormaliai aukštą prolaktino lygį, jai tenka gerti vaistus, ir greičiausiai, jei neišsioperuos to auglio, teks gerti visą gyvenimą. Žinau, kad puikiai supranti rizikas, kurių mažiausia – nepavykusi operacija ir ten pat likęs auglys.

Bentonas įsuka į keliuką prie savo namų ir distancinio valdymo pulteliu atidaro atskirą garažą, kuriame ankstesniame amžiuje stovėjusios karietos. Jam statant savo visureigį prie kito galingo „Porsche“ ir uždarant garažo vartus, nė vienas neprataria nė žodžio. Abu žingsniuoja link šoninio senovinio raudonų plytų Viktorijos laikų namo, tuoj už Harvardo aikštės kampo, įėjimo.

– Kas Liusės gydytojas? – klausia ji, įeidama į virtuvę.

– Šiuo metu – niekas.

Ji įsispokso į jį, nusivelkantį ir tvarkingai ant kėdės pakabinantį paltą.

– Ji neturi gydytojo? Tu nerimtai. Ką, po velnių, jūs, žmonės, ten su ja darote? – sako ji, muistydamasi nusivelka paltą ir piktai sviedžia jį ant kėdės.

Bentonas atidaro ąžuolinę spintelę, ištraukia butelį škotiško viskio ir du stiklus. Pripildo juos ledo.

– Paaiškinus geriau nepasijusi, – atsako jis. – Jos gydytojas mirė.

Akademijos Teisminių įkalčių skyrius – angaras su trejomis garažo durimis, išeinančiomis į privažiavimo keliuką, vedantį į kitą angarą, kuriame Liusė laiko sraigtasparnius, motociklus, šarvuotus karinius visureigius, greitaeigius katerius ir karšto oro balioną.

Reba žino, kad Liusė turi sraigtasparnių ir motociklų. Visi tai žino. Tačiau Reba neįsitikinusi, kad tiki Marino istorija apie kitus tame angare tariamai laikomus daiktus. Ji įtaria, kad jis bandė skelti pokštą; pokštą, kuris, jei ji juo patikėtų ir lyg kvaiša papasakotų kitiems, būtų buvęs visai nejuokingas. Jis jai tiek primelavo... Sakė, jog ji jam patikusi. Sakė nepatyręs geresnio sekso, nei su ja. Sakė, kad ir kas atsitiksią, jie visada liksią draugais. Nė lašo tiesos.

Su Marinu ji susipažino prieš keletą mėnesių, kai dar dirbo motociklų skyriuje. Vieną gražią dieną jis pasirodė ant savo „Softail“, kuriuo važinėjo prieš įsigydamas tą išgražintą „Deuce“. Ji buvo ką tik pasistačiusi savo „Road King“ prie užpakalinio įėjimo į Policijos departamentą, kai išgirdo garsų motociklo blerbimą ir priešais ją stojo jis.

Mainau, pasakęs jis, numesdamas koją tarsi nuo arklio nulipantis kaubojus.

Jis truktelėjo aukštyn džinsus ir, jai prirakinant motociklą ir išsiimant keletą daiktų iš bagažinės, priėjo jo apžiūrėti.

Neabejoju, atsakiusi ji.

Kiek kartų esi nuvožusi tą daiktą?

Nė vieno.

Aha... Na, važiuotojai būna dvejopi: tie, kurie yra nuvožę savo motociklus, ir tie, kurie dar nuvoš.

Yra ir trečia rūšis, pasakiusi ji, jausdamasi gana patenkinta savimi, vilkinčia uniforma ir avinčia aukštaaulius odinius batus. *Tie, kurie yra nuvožę, bet sako priešingai.*

Na, čia tai ne aš.

Esu girdėjusi ką kita, truputį flirtuodama, erzindama, atsakiusi ji. *Girdėjau, degalinėje buvai pamiršęs nuleisti stovą.*

Nesąmonė.

Taip pat girdėjau, kad, varinėdamas po barus, prie vieno, prieš pajudėdamas, buvai pamiršęs atrakinti priekines šakes.

Didžiausias marazmas, kokį tik esu girdėjęs.

O kaip buvo tada, kai, norėdamas parodyti dešinįjį posūkį, išjungei variklį?

Jis ėmęs juoktis ir pakvietęs ją pasivažinėti iki Majamio – papietauti Mončio bare ant vandens. Po to jie važinėjęsi ne kartą – sykį it paukščiai skridę U. S. 1 greitkelio tiltu į Ky Vestą, pro senuosius Flaglerio geležinkelio tiltus – paminklus audrų nudaužytus romantinės praeities, kai pietų Florida buvo *art deco*

stiliaus viešbučių, Džekio Glizono[28] ir Hemingvėjaus (aišku, ne visų vienu metu) tropinis rojus. Viskas buvo gerai dar beveik prieš mėnesį, kol jos nepaskyrė į Detektyvų skyrių. Jis ėmė vengti sekso. Keistai elgtis. Ji susirūpino, kad taip nutikę dėl jos paaukštinimo, susirūpino, kad ji jam nebepatraukli. Praeityje yra buvę, kad vyrai nuo jos pavargdavo. Kodėl gi tai negalėtų pasikartoti? Galutinai jų santykiai nutrūko jiems vakarieniaujant „Papuose" – beje, ne pačiame mieliausiame jai restorane – ir kažkaip užkabinus temą apie Skarpetą.

Pusei Policijos departamento bičų seilė varva vien nuo minties apie ją, pasakiusi Reba.

Aha, atsakęs jis persimainiusiu veidu.

Štai taip jis tapo visai kitu žmogumi.

Iš kur man apie tai žinoti, pasakęs jis visai ne tuo jai taip patinkančio Marino balsu.

Pažįsti Bobį? paklaususi ji, dabar svajodama, kad tąsyk būtų patylėjusi.

Marinas pamaišęs kavą. Tai buvo pirmas kartas, kai ji matė jį taip besielgiantį. Yra sakęs daugiau nė pirštu cukraus nepriliečiąs.

Kai abu dirbome prie mūsų pirmosios žmogžudystės, tęsusi ji, *ten buvo ir daktarė Skarpeta. Jai ruošiantis kūną vežtis į morgą, Bobis man sušnibždėjo: galėčiau numirti, jei ji ant manęs uždėtų savo rankutes. O aš ir sakau: o, gerai, kai numirsi, pasirūpinsiu, kad ji atidarytų tavo kiaušą pažiūrėti, ar ten tikrai esti smegenų.*

[28] Herbertas Džonas (Džekis) Glizonas (1916–1987) – įžymus JAV aktorius ir muzikantas.

Žiūrėdamas į jo salotų dubens besilenkiančią paimti padavėją dideliais papais, Marinas išgėręs savo pasaldintą kavą.

Bobis kalbėjo apie Skarpetą, pridūrusi Reba, neįsitikinusi, kad jis supratęs, norėdama, kad jis nusijuoktų ar pasakytų bet ką, kad tik ji nebematytų tos atšiaurios, abejingos jo veido išraiškos, stebint pro šalį plaukiančius papus ir subines. *Tada aš ją mačiau pirmą kartą*, nervingai tęsusi Reba, *ir pamenu pagalvojusi, kad judu esate pora. Vėliau labai nudžiugau išgirdusi, kad taip nėra.*

Turėtum visas savo bylas tirti kartu su Bobiu. O tada Marinas išrėžęs niekaip su jos pasakojimu nesusijusį komentarą. *Neturėtum savarankiškai imtis jokios bylos, kol nesuvoksi, ką, po velnių, darai. Iš tiesų tai tau tikriausiai reikėtų iš to Detektyvų skyriaus pereiti atgal. Nemanau, kad supranti, į ką veliesi. Čia tau ne televizijos serialas.*

Reba apžvelgia įlanką. Pasijunta drovi ir niekam tikusi. Dabar vėlyva popietė. Užsikėlę pilkąjį furgoną ant hidraulinio keltuvo, teismo ekspertai dirba jau valandų valandas. Jo langai užtemdyti klijų garais, kilimai jau apdoroti ir išsiurbti. Po vairuotojo sėdyne kažkas užsižiebia. Gal kraujas.

Teismo ekspertai renka įkalčius nuo padangų: šepetėliais valo dulkes ir purvą nuo protektoriaus, suberia juos ant balto popieriaus, kurį sulanksto ir užklijuoja ryškiai geltona lipnia juosta. Prieš minutėlę viena mokslininkių, daili jauna moteris, pasakiusi Rebai, kad jie nenaudoja metalinių įkalčių dėžučių, nes mikroįkalčius tiriant SEM...

Kuo? paklaususi Reba.

Skenuojančiu elektroniniu mikroskopu su dispersiniu rentgeno spindulių spektrometru.

Aaa, pasakiusi Reba, o dailioji mokslininkė toliau išaiškinusi, jog, subėręs tokias dulkes į metalines dėžutes ir gavęs teigiamus aliuminio ir geležies rezultatus, juk nesužinosi, ar tos mikroskopinės dalelytės nebus nuo dėžutės.

Žinoma, nors Reba nė nebūtų apie tai pagalvojusi. Ji nebūtų pagalvojusi apie didžiąją dalį jų atliekamų dalykų. Ji jaučiasi kvaila ir nepatyrusi. Pasitraukia į šoną, galvodama apie Marino pasakymą, kad jai nederėtų nieko tirti savarankiškai, apie tai, kaip tuo metu atrodęs jo veidas ir kaip, jam tai sakant, skambėjęs jo balsas. Ji nužvelgia automobilių vilkiką, kitus hidraulinius keltuvus, stalus su fotografavimo įranga, „Mini-Crime" įrenginiais, liuminescenciniais milteliais, šepetėliais, mikroįkalčių siurbliais, apsauginiais drabužiais, stiprios fiksacijos klijais ir dideles, juodas įrankių dėžes primenančius įvykio vietos tyrimo rinkinius. Tolimajame angaro gale netgi yra manekenų avarijoms imituoti. Ji ima girdėti Marino balsą. Skamba galvoje, tarsi jis kalbėtų šalia.

Čia tau ne televizijos serialas.

Jis neturėjo teisės taip sakyti.

Tau tikriausiai reikėtų iš to Detektyvų skyriaus pereiti atgal.

Tada ji iš tiesų išgirsta jo balsą, krūpteli ir atsisuka.

Marinas su kava rankoje žingsniuoja tiesiai pro ją link furgono.

– Kas nors naujo? – klausia jis dailiosios mokslininkės, kuri kaip tik užklijuoja perlenktą popieriaus lapą.

Jis įsispokso į automobilį ant keltuvo, tarsi Reba būtų šešėlis ant sienos ar greitkelio miražas – žodžiu, neegzistuotų.

– Viduje gali būti kraujo, – spėja dailioji mokslininkė. – Kažkas sureagavo į luminolį.

– Tik nueinu kavos ir žiūrėk, ką prarandu. Kaip dėl atspaudų?

– Dar jo neatidarėme. Jau ruošiausi, nenoriu peršutinti.

Dailiosios mokslininkės plaukai ilgi, blizgantys, sodrios rudos spalvos – Rebai primena bėrą arklį. Jos oda nuostabi, tobula. Ko tik Reba neatiduotų, kad turėtų tokią odą, kad galėtų sugrąžinti visus savo Floridos saulėje praleistus metus. Nebėra prasmės sau kvaršinti galvą – blyškioje odoje raukšlės atrodo dar prasčiau, todėl Reba ir svilinasi. Vis dar svilinasi. Ji žvelgia į lygią dailiosios mokslininkės odą ir jaunatvišką kūną ir nori verkti.

Svetainėje eglinių lentų grindimis ir raudonmedžio durimis Bentonas pasilenkia prie marmurinio židinio ir uždega degtuką. Nuo prakurų sukdamiesi ima kilti dūmai.

– Džonis Sviftas baigė Harvardo medicinos mokyklą, buvo Masačusetso ligoninės rezidentas ir Makleino neurologijos departamento stipendininkas, – stodamasis ir grįždamas prie sofos sako jis. – Prieš porą metų ėmėsi privačios praktikos Stanforde,

kartu atidarė kabinetą ir Majamyje. Liusę Džoniui nusiuntėme todėl, kad jis buvo puikus, Makleine gerai žinomas specialistas, be to, paprastas ir prieinamas. Jis buvo jos neurologas ir, manau, jie buvo tapę neblogais draugais.

– Ji turėjo man pasakyti, – vis dar negali suvokti Skarpeta. – Tiriame jo bylą, o ji nieko apie tai nesako? – pakartoja ji. – Jis galėjo būti nužudytas, o ji tyli?

– Kei, jis buvo puikus kandidatas nusižudyti. Nesakau, kad jis nebuvo nužudytas, tačiau jį apimdavo nuotaikų kaita dar besimokant Harvarde. Lankydavosi Makleine, jam diagnozavo bipolinį sutrikimą, kurį jis kontroliavo vartodamas litį. Kaip jau minėjau, Makleine jį gerai pažinojo.

– Neprivalai nuolat teisintis, kad jis buvo kvalifikuotas ir jautrus specialistas, o ne paprasčiausiai atsitiktinis gydytojas.

– Jis buvo daugiau nei kvalifikuotas ir tikrai ne atsitiktinis.

– Mes tiriame jo bylą, beje, itin įtartiną, – vėl sako ji. – O Liusei sunku būti sąžiningai ir papasakoti man tiesą. Kaip, po velnių, ji gali būti objektyvi?

Bentono veidu žaidžia židinio ugnies atšvaitai. Jis siurbteli viskio ir, žvelgdamas į liepsną, taria:

– Nesu tikras, kad tai svarbu. Jo mirtis su ja visiškai nesusijusi, Kei.

– O aš nesu tikra, kad tikrai tai žinome.

47

Reba stebi Mariną, negalintį nuleisti akių nuo dailiosios mokslininkės, kuri pasideda šepetėlį ant švaraus, balto popieriaus lapo ir atidaro furgono duris.

Mokslininkei iš furgono vidaus išimant klijų pakelius ir metant juos į oranžinę kenksmingų atliekų dėžę, jis stovi labai arti jos. Kalbėdami tarpusavyje, sakydami vienas kitam dalykus, kurių Reba negali išgirsti, jie dirba petys į petį, kartu lenkiasi apžiūrėti priekio, tada galo, vieno šono, kito šono. Marinui kažką pasakius, dailioji mokslininkė nusijuokia, ir Reba pasijunta siaubingai.

– Ant stiklo nieko nematau, – atsitiesdamas garsiai sako jis.

– Ir aš ne.

Jis pritupia ir iš naujo apžiūri užpakalinių durelių už vairuotojo sėdynės vidų. Apžiūrinėja ilgai, tarsi ką nors pastebėjęs.

– Ateik čia, – pakviečia jis dailiąją mokslininkę, tarsi Rebos čia nebūtų nė kvapo.

Jie stovi taip susiglaudę, kad tarp jų neįkištum to balto popieriaus lapo.

– Bingo, – taria Marinas. – Tai į sagtį kišama metalinė dalis.

– Dalinis piršto atspaudas, – pažvelgia dailioji mokslininkė. – Piršto kraštas.

Daugiau atspaudų jie neranda, dalinių ar kitokių, nė dėmelės, ir Marinas garsiai pasvarsto, ar tik automobilio vidus nebuvęs išvalytas.

Rebai pamėginus prieiti arčiau, jis nesitraukia iš kelio. Tai jos byla. Ji turi teisę pamatyti tai, apie ką jie kalba. Tai jos byla, ne jo. Ir visai nesvarbu, ką jis apie ją manytų ar sakytų, detektyvė – ji, ir, po velnių, tai – jos byla.

– Atsiprašau, – autoritetingai, nors taip ir nesijaučia, sako ji. – Gal galėtum praleisti?

Tada atsisuka į dailiąją mokslininkę: – Ką radote ant kilimėlių?

– Sąlyginai švarūs, šiek tiek purvo; atrodo taip, tarsi būtų gerai išpurtyti arba išsiurbti prastai veikiančiu dulkių siurbliu. Gali būti kraujo, bet tą dar reikės patikrinti.

– Gal tas furgonas buvo panaudotas, o paskui grąžintas prie namo? – drąsiai svarsto Reba, Marino veide vėl ima ryškėti toji atšiauri išraiška, tokia pati, kaip tada „Papuose". – Beje, dingus žmonėms, automobilis nevažiavo pro jokias rinkliavų būdeles.

– Apie ką čia kalbi? – galų gale į ją pasižiūri Marinas.

– Patikrinome „Sun-Pass" transponderį, tačiau tai nebūtinai ką nors reiškia, – ji taip pat turi informacijos. – Yra daugybė kelių be rinkliavų būdelių. Galbūt važinėjo neapmokestintais keliais.

– Didelis galbūt, – vėl nežiūrėdamas į ją iškošia Marinas.

– Galbūt dar niekam nepakenkė, – atsako ji.
– Matysim, kaip jam seksis teisme, – taria jis, nebesiruošdamas net žvilgtelti į ją. – Galbūt. Pasakai „galbūt“, ir gynybos advokatas suvalgo tave pietums.
– „Jei“ – taip pat neblogas žodis, – atšauna ji. – Žinai, sakykim, kas, jei vienas ar daugiau nusikaltėlių pagrobė tuos žmones šiuo furgonu, o paskui neužrakintą sugrąžino jį į keliuką prie namo ir užvažiavo ant žolės? Būtų gana išradinga, ar ne? Jei kas nors būtų pamatęs iš namų išvažiuojantį automobilį, nebūtų įžvelgęs nieko neįprasto. Pamačius jį sugrįžtantį taip pat nekiltų jokių įtarimų. Tačiau buvo tamsu, todėl galiu lažintis, kad niekas nieko nematė.
– Noriu, kad mikroįkalčiai būtų tučtuojau ištirti, o pirštų atspaudai patikrinti Automatinėje pirštų atspaudų sistemoje, – dar labiau pasipūtęs Marinas pamėgina susigrąžinti valdžią.
– Na, žinoma, – sarkastiškai atsako dailioji mokslininkė. – Tuoj parbėgu su savo stebuklingąja dėžute.
– Man smalsu, – taria jai Reba, – ar tiesa, kad tame angare Liusė laiko neperšaunamus karinius visureigius, greitaeigius katerius ir karšto oro balioną?
Dailioji mokslininkė nusijuokia, nusimauna pirštines ir sviedžia jas į šiukšlių dėžę.
– Ir kas jums tai pasakė?
– Ai, toks žąsinas, – atsako ji.

Tą patį vakarą, devyniolika trisdešimt, ponios Simister name nedega nė viena šviesa. Nedega net verandos žibintas.

Pasirengusi Liusė laiko troselį.

– Pirmyn, – taria ji, ir Leksa ima purkšti luminolį verandoje.

Anksčiau jos negalėjo to padaryti. Teko laukti, kol sutems. Pėdsakai nušvinta ir išnyksta, šįkart dar smarkiau. Liusė fotografuoja. Staiga ji liaujasi.

– Kas yra? – klausia Leksa.

– Mane apėmė keista nuojauta, – paaiškina Liusė. – Duok tą purkštuvą.

Leksa paduoda.

– Su kokia medžiaga dažniausiai apgaulingai reaguoja luminolis? – klausia Liusė.

– Balikliu.

– Dar?

– Variu.

Eidama per kiemą, Liusė ima purkšti plačiais mostais. Luminolio paliesta žolė nušvinta melsvai žalia šviesa ir gęsta, tarytum baugus banguojantis vandenynas. Nieko panašaus ji nėra mačiusi.

– Fungicidas su variu gali būti vienintelis paaiškinamas dalykas, – svarsto ji. – Naudojamas nupurkšti citrusus, užkerta kelią vėžiui plisti. Žinoma, nėra labai veiksmingas. Pažvelkit į jo pakenktus augalus su gražiosiomis raudonomis juostomis.

– Kažkas pereina kiemą ir įneša jį į vidų, – pritaria Leksa. – Pavyzdžiui, citrusų inspektorius.

– Turime sužinoti, kas jis toks, – taria Liusė.

48

Marinas negali pakęsti madingų Saut Byčo restoranų. Jis niekada nestato savo „Harley" šalia visada tokiu paros laiku palei taką išrikiuotų vargingesnių motociklų, daugiausia japoniškų klyno raketų. Lėtai ir garsiai jis rieda Okeano gatve, patenkintas matydamas, kaip jo duslintuvai erzina visus vyną ir martinio kokteilius prie savo mažulyčių žvakių apšviestų lauko staliukų geriančius kietus klientus.

Jis sustoja per keletą colių nuo galinio raudono „Lamborghini" buferio, nuspaudžia sankabą ir pasuka akseleratoriaus rankeną, kad variklio riaumojimas priverstų visus atkreipti dėmesį. „Lamborghini" pajuda keletą colių į priekį ir Marinas pajuda keletą colių į priekį, beveik liesdamas jo užpakalinį buferį, vėl pasuka akseleratoriaus rankeną, automobilis vėl pasistumia į priekį, Marinas padaro tą patį. Motociklas riaumoja it sužeistas liūtas, pro atvirą „Lamborghini" langą išlenda ranka su iškeltu viduriniu pirštu ilgu raudonu nagu.

Jis nusišypso ir nuspaudęs greičio pedalą įsmunka tarp automobilių, sustoja šalia „Lamborghini" ir žvilgteli į tamsiaodę, sėdinčią prie vairo. Ji atrodo maždaug dvidešimties, vilki ankštutėlį džinsinį

švarkelį ir šortus. Greta sėdi itin vidutiniškos išvaizdos dama, kuri, apsijuosusi krūtinę juoda, elastinį tvarstį primenančia juosta ir dėvėdama veik nieko nedengiančius šortus, stengiasi tą bėdą kompensuoti.

– Kaip su tokiais nagais sekasi spausdinti arba tvarkytis namuose? – galingiems varikliams spjaudantis ir riaumojant Marinas klausia vairuotojos ir ištiesia savo didžiules rankas, geriau iliustruodamas savo mintį apie jos ilgus raudonus akrilo, ar iš ko jie ten pagaminti, nagus.

Niekaip nesulaukusi žalios šviesos, kad galėtų rauti toliau nuo to juodai apsitempusio kaimiečio, ji nusuka savo dailų, pasipūtusį snukutį į šviesoforą ir stipriu ispanišku akcentu iškošia:

– Varyk nuo mano mašinos, močkrušy.

– Vai, tikros damos taip nekalba, – atsako Marinas. – Ką tik įžeidėte mano jausmus.

– Atsipisk.

– Gal galėčiau mažules pavaišinti gėrimais? Po to galėtume pašokti.

– Atsipisk ir varyk iš čia, – pakartoja vairuotoja.

– Kviečiu policiją! – pagąsdina toji su elastiniu tvarsčiu.

Užsidegus žaliai šviesai, jis kilsteli šalmą, tą su kulkų skylėmis, ir rauna iš vietos. „Lamborghini" persijungiant į antrą bėgį, jis, pasukęs už Keturioliktosios gatvės kampo, jau stato savo motociklą prie automobilių stovėjimo bilietų automato priešais Lu tatuiruočių saloną ir „Skuterių miestą". Prirakina motociklą, pereina gatvę ir įeina į seniausią Saut Byčo barą, vienintelį šiame rajone, kuriame jis

mėgsta lankytis – „Kryžių dviakę", vietinių vadinamą tiesiog „Dviake", tik jokiu būdu nepainiokite su jo dviakiu „Harley"[29]. Dviakių vakarėlis – mėgsta sakyti jis, savo „dviakiu" vykdamas į „Dviakę" – tamsią skylę su juodai baltomis šachmatinėmis grindimis, pulo stalu ir neonine nuogale už baro.

Rouzė įpila jam bokalą „Budvaizerio". Nereikia nė prašyti.

– Lauki kompanijos? – ji stumteli aukštą, putojantį bokalą per seną ąžuolinį barą.

– Tu jos nepažįsti. Šįvakar nieko nepažįsti, – leidžia suprasti jis.

– Supraataaau, – atsako ji, vandens stiklinėje matuodama degtinę netoliese prie baro sėdinčiam vienišam seniokui. – Čia nepažįstu nieko, ir jau tikrai ne judu. Gerai... O gal aš visai nenoriu tavęs pažinoti.

– Nedaužyk man širdies, – sako Marinas. – Įdėk čia citrinos, – stumteli bokalą atgal.

– Oi, kokie šiandien mūsų įgeidžiai, – ji įmeta keletą gabalėlių. – Taip mėgsti?

– Tikrai skanu.

– Neklausiau, ar skanu. Klausiau, ar taip mėgsti.

Kaip įprasta, nuolatiniai lankytojai juos ignoruoja. Sudribę ant kėdžių kitoje baro pusėje, jie spokso į didelį televizorių, per kurį transliuojamos beisbolo rungtynės. Marinas nežino jų vardų, tačiau jų ir nereikia. Storulis ožio barzdele, nuolat nepatenkinta itin stora dama ir triskart už ją plonesnis, į šešką

[29] Pagal „Harley Davidson Screamin' Eagle Deuce" motociklo pavadinimą: *deuce* (angl.) – dviakė.

geltonais dantimis panašus jos draugužis. Marinas vis klausia savęs – kaip, po velnių, jie dulkinasi? Ir įsivaizduoja ant didžiulio įsiutusio buliaus besiplakantį smulkutį kaubojų. Visi jie rūko. Stengdamasis negalvoti apie daktarę Self, per „Dviakės" vakarėlius Marinas paprastai irgi kelias užsitraukia. Kas čia vyksta, čia ir pasilieka.

Jis nusineša savo alų su citrina prie pulo stalo ir išsitraukia lazdą iš kampe sustatytos krūvos pačių įvairiausių. Su tarp lūpų kabančia cigarete jis sustato rutulius ir, kreiduodamas lazdą, ima slinkti apie stalą. Užmeta akį į „šešką", besistojantį nuo kėdės ir besinešantį į tualetą savo alų. Jis visada taip elgiasi, bijo, kad kas nenudžiautų. Marino akys pastebi viską ir visus.

Į barą įsvyruoja liesas, į benamį panašus žmogus susivėlusia barzda, į uodegėlę surištais plaukais, tamsiais, per dideliais drabužiais iš labdaros, pajuodusia „Majamio delfinų" kepuraite ir keistais rausvais akiniais. Kišdamas nosinę į užpakalinę nudribusių juodų kelnių kišenę, jis prisitraukia netoli durų stovinčią baro kėdę. Už lango, ant šaligatvio, vaikis purto ką tik jo pinigus prarijusį sugedusį automatą.

Raukydamasis nuo cigaretės dūmų, Marinas sukala du rutulius į šonines kišenes.

– Teisingai. Užsiimk savo žaidimu, – pildama alų jam šūkteli Rouzė. – Kur taip ilgai buvai dingęs?

Ji patraukli savo kietumu: mažulė, prie kurios nelįs nė vienas, turintis bent lašą sveiko proto, kad ir koks būtų girtas. Kartą Marinas matė, kaip ji alaus buteliu sulaužė riešą jos subinės nesiliovusiam graibyti žaliūkui, sveriančiam tris šimtus svarų.

– Liaukis ten visus aptarnauti ir eikš čionai, – paragina Marinas, skeldamas į aštuntą rutulį.

Tas parieda į žalio stalo vidurį ir sustoja.

– Šūdas, – sumurma jis, atremia lazdą į stalą ir nueina link muzikos automato, o Rouzė atidaro du butelius „Milerio" ir pastato juos priešais storą damą ir „šešką".

Rouzė nuolat karštligiškai juda – tarytum visu greičiu paleistas valytuvas. Marinui parenkant kelis gerus aštuntojo dešimtmečio gabalus, ji nusišluosto rankas į džinsų užpakalį.

– Ko čia spoksai? – klausia jis benamio išvaizdos žmogelio prie durų.

– Gal sumetam?

– Aš užsiėmęs, – nė neatsisukęs nuo muzikos automato atsako Marinas.

– Nežaisi, kol nenusipirksi gėrimo, – Rouzė taria valkatai. – Ir apskritai nėra čia ko sėdėti dėl sėdėjimo. Kiek man kartoti?

– Pamaniau, kad jis norėtų su manimi sužaisti, – jis išsitraukia savo nosinę ir ima ją nervingai maigyti.

– Pasakysiu tau tą patį, kaip ir praeitą sykį, kai čia atėjai tik pasinaudoti tuliku, – varyk lauk, – rankomis įsirėmusi į klubus jam tiesiai į veidą taria Rouzė. – Nori pabūti – mokėk.

Gręždamas savo nosinę, jis atsikelia nuo kėdės ir pažvelgia į Mariną pavargusiomis ir užguitomis akimis. Tačiau jose yra dar kažkas.

– Maniau, kad norėtum sužaisti, – sako jis Marinui.

– Dink! – surinka Rouzė.

– Aš tuo pasirūpinsiu, – sako link jo eidamas Marinas. – Eime, bičiuli, palydėsiu tave, kol dar nevėlu. Žinai, kokia ji pasidaro.

Žmogus nesipriešina. Jis nedvokia taip, kaip Marinas tikėjosi, ir klusniai išeina paskui, į lauką, kur psichas vaikis vis dar purto mokesčių už stovėjimą automatą.

– Čia tau ne obelis, – Marinas taria vaikiui.

– Atsipisk.

Prišokęs Marinas iškyla virš jo. Vaikis išverčia akis.

– Ką sakei? – pagriebęs jam už ausies pasilenkęs sušnypščia Marinas. – Ar gerai išgirdau?

– Sumečiau septyniasdešimt penkis centus.

– Na, na, argi ne gaila? Sėdi į savo laužą ir neši subinę, kol nesuėmiau tavęs už visuomeninio turto niokojimą, – grasina Marinas, nors iš tiesų jis jau nebegali nieko suimti.

Benamio išvaizdos žmogus lėtai eina šaligatviu, vis atsisukdamas, tarsi tikėdamasis, kad Marinas seks paskui. Vaikiui užvedant savo „Mustang“ ir dingstant, jis kažką pasako.

– Kalbi su manimi? – eidamas prie benamio klausia Marinas.

– Jis visada taip elgiasi, – žmogus sako tyliai ir švelniai. – Tas vaikis. Į automatą neįmeta nė grašio ir purto tol, kol tie sulūžta.

– Ko tu nori?

– Džonis čia buvo to įvykio išvakarėse, – prataria jis, stovėdamas su tais savo dideliais drabužiais ir nupjautomis pakulnėmis.

– Apie ką čia kalbi?

– Žinai, apie ką. Jis nenusižudė. Žinau, kas jį nužudė.

Mariną apima tas pats jausmas, kaip įėjus į ponios Simister namą. Už kvartalo jis pastebi šaligatviu lėtai einančią Liusę be savo įprastinių dukslių juodų drabužių.

– To įvykio išvakarėse mudu žaidėme pulą. Jis buvo su įtvarais. Bet neatrodė, kad jam jie trukdytų. Žaidė visai gerai.

Viena akimi Marinas stebi Liusę. Šiandien ji čia puikiai dera. Galėtų būti tiesiog čia besilankanti homoseksuali moteris, gana berniokiška, tačiau puikios išvaizdos ir patraukli. Ji mūvi brangius išblukintus ir skylėtus džinsus, po minkštu, juodu odiniu švarku matosi jos krūtis prilaikantys balti marškinėliai. Nors ir nederėtų jų pastebėti, jos krūtys jam visuomet patikusios.

– Mačiau jį tik tą vienintelį kartą, kai jis čia buvo atsivedęs tąją merginą, – apsidairydamas, tarsi dėl kažko nerimaująs, sako benamis ir nusisuka nugara į barą. – Manau, tau vertėtų ją susirasti. Tai viskas, ką turiu pasakyti.

– Kokią merginą ir kodėl man turėtų rūpėti? – klausia Marinas, stebėdamas artėjančią Liusę, žiūrėdamas, kad niekam dėl jos nekiltų pašalinių minčių.

– Dailią, – patikslina žmogus. – Tokią, į kurią čia žiūri tiek vyrai, tiek moterys. Seksualiai apsirengusią. Niekas nenorėjo, kad ji čia trintųsi.

– Man regis, niekas taip pat nenori, kad čia trintumeis tu. Ką tik buvai išgrūstas.

Nė nežvilgtelėjusi į Mariną su benamiu, Liusė įžengia į „Dviakę“.

– Vienintelė priežastis, kodėl manęs neišspyrė aną vakarą – Džonio nupirktas gėrimas. Mes žaidėme pulą, o mergina sėdėjo prie muzikos automato ir dairėsi, tarsi gyvenime nebuvusi tokioje šlykščioje skylėje. Kelis kartus ėjo į tualetą, o po jos ten liko žolės kvapas.

– Mėgsti pavaikščioti po moterų tualetus?

– Girdėjau prie baro kalbančias moteris. Ta mergiotė atrodė gyva bėda.

– Gal žinai, kuo ji vardu?

– Tikrai ne.

Marinas užsidega cigaretę.

– Kodėl manai, kad ji kažkaip susijusi su tuo, kas nutiko Džoniui?

– Man ji nepatiko. Niekam nepatiko. Daugiau nieko nežinau.

– Tikrai?

– Taip, pone.

– Daugiau niekam apie tai nepasakok, supratai?

– Nėra reikalo.

– Yra ar nėra, tylėk kaip žemė. O dabar man papasakosi, iš kur, po velnių, sužinojai, kad aš čia šįvakar būsiu ir kodėl pamanei galįs su manimi pakalbėti.

– Neblogas motociklas, – į kitą gatvės pusę žvilgteli benamis. – Sunku nepastebėti. Čia daug žmonių žino, kad buvai Žmogžudysčių skyriaus detektyvas, o dabar užsiimi privačiais tyrimais kažkokioje policijos stovykloje ar mokykloje šiaurinėje miesto dalyje.

– Ką? Aš toks populiarus?

– Esi nuolatinis. Esu matęs tave su „Harley" bičais, laukdamas progos pakalbėti, stebiu tave jau daug savaičių. Maluosi čia, stengiuosi kiek galėdamas. Ne pats geriausias mano gyvenimo periodas, bet tikiuosi, kad ateityje viskas pasikeis.

Marinas išsitraukia piniginę ir paduoda jam penkiasdešimtinę.

– Sužinok daugiau apie tą čia matytą merginą – nepasigailėsi, – sako jis. – Kur galiu tave rasti?

– Kiekvieną vakarą vis kitur. Kaip sakiau, padarysiu, ką galiu.

Marinas duoda jam savo mobiliojo numerį.

– Dar vieną? – klausia Rouzė, Marinui sugrįžus prie baro.

– Geriau duok be laipsnių. Ar pameni, visai prieš Padėkos dieną čia lankėsi simpatiškas blondinas gydytojas su mergina? Tą vakarą jis žaidė pulą su biču, kurį ką tik išvarei.

Ji atrodo susimąsčiusi ir, valydama barą, papurto galvą.

– Čia lankosi daug žmonių. Be to, tai buvo seniai. Kada prieš Padėkos dieną?

Marinas stebi duris. Iki dešimtos liko kelios minutės.

– Gal išvakarėse?

– Ne, nedirbau. Žinau, kad sunku patikėti, – taria ji, – tačiau ir aš turiu gyvenimą, nedirbu čia kiekvieną sušiktą vakarą. Padėkos dieną buvau Atlantoje su sūnumi.

– Tarkim, yra tokia neaiški mergina. Ji buvo čia su tuo daktaru, apie kurį tau sakiau. Jo mirties išvakarėse.

– Neturiu žalio supratimo.

– Gal ji čia buvo su tuo daktaru, kai tavęs nebuvo mieste?

Rouzė nesiliauja valyti baro.

– Man čia problemų nereikia.

Liusė sėdi prie lango, netoli muzikos automato, Marinas – prie stalo kitoje baro pusėje, su ausine, įkišta į mobilųjį telefoną primenantį prietaisą. Geria nealkoholinį alų ir rūko.

Nuolatiniai lankytojai į juos nekreipia jokio dėmesio. Niekada nekreipia. Kaskart, Liusei atėjus čia su Marinu, čia, ant tų pačių kėdžių, sėdi tie patys nevykėliai, rūko mėtines cigaretes ir geria šviesų alų. Rouzė – vienintelis žmogus, su kuriuo jie bendrauja už savo mažojo veltėdžių klubelio ribų. Kartą ji pasakojusi Liusei, kad anksčiau toji baisiai stora moteris su nususususiu draugužiu gyvenę gerame Majamio rajone, su apsauginiais vartais ir visu kitu, kol jo nepasodino į kalėjimą už amfos stumdymą priedangoje dirbančiam farui. Dabar storoji moteris turinti jį išlaikyti iš savo banko kasininkės atlyginimo. Storas vyras ožio barzda – užeigos, į kurią Liusė niekada neužeis, virėjas. Čia jis ateinąs kasvakar, prisigeriąs ir kažkokiu būdu parvairuojąs namo.

Liusė ir Marinas vienas kitą ignoruoja. Nesvarbu, kad ir kiek kartų jie būtų buvę tokioje situacijoje įvairių operacijų metu, – visada būna nesmagu. Ji

šįvakar negali pakęsti jo buvimo, nemėgsta būti sekama, net jei tai – logiška jos pačios mintis.

Liusė patikrina prie jos odinio švarko pritvirtintą belaidį mikrofoną. Ji pasilenkia neva užsirišti batų, kad niekas bare nepastebėtų, jog ji kalba.

– Kol kas nieko, – perduoda ji Marinui.

Dabar trys minutės po dešimtos.

Ji laukia. Laukia, į Mariną atsukusi nugarą, ir gurkšnoja nealkoholinį alų.

Žvilgteli į laikrodį. Aštuonios po dešimtos.

Atsidaro durys ir įeina du vyrai.

Praėjus dar dviem minutėms, ji perduoda Marinui:

– Kažkas ne taip. Einu lauk pažiūrėti. Lik čia.

Minioje žvalgydamasi Stivi, Liusė eina *art deco* stiliaus rajonu palei Okeano gatvę.

Vakarui įsibėgėjant, Saut Byčo klientai darosi girtesni ir triukšmingesni, gatvėje – minios ratus sukančių ir vietos automobiliui ieškančių žmonių, eismas vos kruta. Kvaila ieškoti Stivi. Ji nepasirodė. Tikriausiai yra už tūkstančių mylių. Tačiau Liusė žvalgosi.

Ji prisimena Stivi sakius, jog ji sniege sekusi jos pėdomis, ėjusi iki pat „Hummer", pastatyto už „Inkaro" viešbučio. Nusistebi, kaip galėjo nė nesuabejojusi patikėti Stivi žodžiais. Nors netoli kotedžo Liusės pėdsakai ir galėjo būti aiškūs, ant šaligatvio jie turėjo susimaišyti su kitais. Juk tą rytą Liusė nebuvo vienintelis žmogus Provinctaune. Ji pagalvoja apie vyrui, vardu Dagas, priklausantį mobilųjį telefoną,

apie raudonus delnų atspaudus, apie Džonį ir jai ima darytis bloga, bloga dėl savo neatsargumo, trumparegystės ir savidestrukcijos.

Tikriausiai Stivi nė nesiruošusi susitikti su Liuse „Dviakėje“, tik paerzinusi, pažaidusi taip, kaip ir „Lorene“ aną vakarą. Stivi nebėra pirmojo karto. Ji – savo liguistų, iškrypėliškų žaidimų ekspertė.

– Ar matai ją kur nors? – ausyje pasigirsta Marino balsas.

– Apsisuku, – sako ji. – Lik, kur esi.

Ji kerta Vienuoliktąją gatvę ir pasuka į šiaurę Vašingtono aveniu. Einant pro Teismo rūmus pro ją pravažiuoja baltas „Chevrolet Blazer“ tamsintais langais. Ji eina spėriai, įsitempusi ir staiga praradusi drąsą, vis galvodama apie pistoletą dėkle už kulkšnies ir giliai kvėpuodama.

49

Kembridžą užklumpa dar viena pūga, Bentonas vos įžiūri namus kitoje gatvės pusėje. Stačiai krintant didelėms snaigėms, jis stebi aplink save bąlantį pasaulį.

– Jei nori, užkaisiu dar kavos, – įeidama į svetainę sako Skarpeta.

– Man jau gana, – nusisukęs atsako jis.

– Man taip pat, – taria ji.

Jis girdi ją prisėdančią ant židinio ir pasistatančią puodelį kavos. Jausdamas jos akis ir nežinodamas, ką bepasakyti, Bentonas atsisuka ir pažvelgia į Skarpetą. Jos plaukai drėgni, ant nuogo kūno ji užsimetusi juodą šilkinį chalatą, glotni jo medžiaga glosto jos kūną ir atidengia gilų griovelį tarp krūtų. Ji sėdi šonu, pasilenkusi ir stipriomis rankomis apkabinusi kelius. Kaip tokio amžiaus, oda lygi, be menkiausios dėmelės. Ugnies atšvaitai liečia jos trumpus šviesius plaukus ir nepaprastai gražų veidą. Taip, kaip ir jis, liepsna ir saulės šviesa myli jos veidą ir plaukus. Jis myli ją, myli kiekvieną jos dalelę, tačiau dabar nebežino, ką pasakyti. Nežino, kaip viską pataisyti.

Vakar vakare ji pasakė jį paliekanti. Jei turėtų, būtų susikrovusi lagaminą, bet ji niekada jo nesiveža. Ji čia

turi daiktų. Tai – ir jos namai ir visą rytą Bentonui teko klausytis stalčių ir spintelių durų trinksėjimo, garsų, reiškiančių, kad ji išsikrausto ir niekada nebesugrįš.

– Negali vairuoti, – sako jis. – Spėju, kad užstrigai.

Tarsi pieštuku nupieštos baltame fone juoduoja nuogos medžių šakos, nesimato nė vieno judančio automobilio.

– Žinau, kaip jautiesi ir ko nori, – tęsia jis. – Tačiau šiandien niekur nevažiuosi. Niekas nevažiuos. Kai kurių Kembridžo gatvių prisnigus niekas iškart nenuvalo. Ši – viena jų.

– Turi keturiais ratais varomą automobilį, – sako ji, žvelgdama į savo ant kelių sunertas rankas.

– Žada dvi pėdas sniego. Net jei ir sugebėčiau tave nuvežti į oro uostą, lėktuvas niekur neskris. Tik ne šiandien.

– Turėtum pavalgyti.

– Nesu alkanas.

– Ką manai apie omletą su Vermonto čederiu? Tau reikia užvalgyti. Pasijusi geriau.

Pasirėmusi smakrą ranka, ji stebi jį nuo židinio. Chalatas glaudžiai juosia jos liemenį, apsivilkusi juodu šilku, ji atrodo tarsi skulptūra; jis pajunta norįs jos taip, kaip visada. Tą trauką jis pirmą sykį pajuto išsyk susipažinęs su ja prieš penkiolika metų. Abu vadovavo svarbioms organizacijoms. Jis – FTB Bihevioristinių tyrimų skyriui, ji – Virdžinijos teismo medicinos sistemai. Jai įėjus į posėdžių kambarį, jie kalbėjo apie ypač baisią bylą. Jis vis dar prisimena,

kaip ji atrodžiusi tą pirmąjį kartą: su ant melsvai pilko dryžuoto kostiumėlio užmestu ilgu, baltu laboratoriniu chalatu pilnomis kišenėmis rašymo priemonių, rankose – krūva bylų. Jį suintrigavo jos rankos – stiprios, tačiau dailios ir elegantiškos.

Jis susivokia, kad ji žiūri į jį.

– Su kuo prieš tai kalbėjai telefonu? – klausia jis. – Girdėjau tave.

„Ji skambino savo teisininkui, – pamano jis. – Skambino Liusei. Skambino kam nors, kad pasakytų jį paliekanti, ir šįsyk rimtai."

– Skambinau daktarei Self, – atsako ji. – Pamėginau, teko palikti pranešimą.

Jis akivaizdžiai apstulbsta.

– Esu tikra, jog ją pameni, – sako ji. – O gal klausaisi jos per radiją, – priduria su ironija.

– Dėl dievo meilės...

– Milijonai klausosi.

– Kam tau jai skambinti?

Ji papasakoja apie Deividą Laką ir jo vaistus. Papasakoja, kad, jai paskambinus pirmąsyk, daktarė Self visiškai nesistengusi padėti.

– Manęs tai nestebina. Ji – beprotė, egomaniakė. Verta savo pavardės. Self.

– Tiesą pasakius, ji neperžengė savo teisių. Tai – ne mano jurisdikcija. Kiek žinome, niekas nemirė. Šiuo momentu daktarė Self neprivalo atsiskaityti jokiam teismo medicinos ekspertui, o ir beprote aš jos nepavadinčiau.

– O psichiatrine prostitute? Ar pastaruoju metu girdėjai jos laidas?

– Vadinasi, klausaisi.
– Siūlau kitąsyk į akademiją kviestis tikrą psichiatrą, o ne kažkokią radijo klounę.
– Tai – ne mano mintis, aiškiai pasakiau prieštaraujanti. Bet pinigus varto Liusė.
– Tai absurdas. Liusė negali pakęsti tokių žmonių.
– Kiek žinau, pakviesti daktarę Self skaityti paskaitų buvusi Džo idėja, jo pirmasis žingsnis į sėkmę – organizuoti žvaigždę vasaros semestrui ir sudalyvauti jos laidoje. Keletą kartų. Negana to, eteryje jiedu aptarinėjo akademiją, o tai man labai nepatiko.
– Idiotas. Abu verti vienas kito.
– Liusė nekreipė dėmesio. Ir, aišku, nedalyvavo paskaitose. Jai nerūpėjo Džo veikla. Regis, jai neberūpi daug dalykų. Ką mes darysime?
Ji nebekalba apie Liusę.
– Nežinau.
– Tu esi psichologas. Turėtum žinoti. Kasdien susiduri su sutrikimais ir nelaimėmis.
– Šįryt aš pats nelaimingas, – taria jis. – Esi teisi. Būdamas tavo psichologu, turbūt pasakyčiau, kad ant manęs išlieji savo skausmą ir pyktį, nes negali išsikrauti ant Liusės. Negali supykti ant smegenų auglį turinčio žmogaus.
Skarpeta atidaro židinį ir įmeta į ugnį dar vieną pliauską: medis ima traškėti, pasklinda žiežirbos.
– Didžiąją savo gyvenimo dalį ji vertė mane pykti, – prisipažįsta ji. – Nėra buvę žmogaus, taip bandančio mano kantrybę.
– Liusė yra vienturtė moters su kraštutiniu asmenybės sutrikimu duktė, – sako Bentonas. – Tavo hi-

perseksualios savimylos sesers. Dar pridėk, kad Liusė yra labai talentinga. Ji mąsto ne taip, kaip kiti žmonės. Ji – homoseksuali. Visa tai sudėję gauname asmenybę, labai seniai išmokusią būti savarankiška.

– Norėjai pasakyti – begalinę egoistę.

– Dvasiniai smūgiai gali pastūmėti mus į egoizmą. Ji nuogąstavo, kad, sužinojusi apie auglį, imsi su ja kitaip elgtis – taip realizuotųsi jos slaptoji baimė. Jei tu žinotum, tai jau taptų realu.

Tarsi sukaustyta šalčio, Skarpeta žvelgia pro langą. Jau dabar prisnigę apie aštuonis colius, gatvėje sustatyti automobiliai panėšėja į sniego pusnis, o vietiniai vaikai į lauką net nosies nekiša.

– Dėkui Dievui, nuėjau į parduotuvę, – pakomentuoja Bentonas.

– Jei jau prakalbome apie tai, pažiūrėkime, ką galiu paruošti pietums. Reikėtų skaniai papietauti. Turime pamėginti gerai praleisti dieną.

– Ar esi turėjusi išdažytą kūną? – klausia jis.

– Mano ar kieno nors kito?

Jis šypteli.

– Neabejotinai ne tavo. Tavo kūnas visai neatrodo miręs. Kalbu apie mūsų bylą. Kūną su raudonais delnų atspaudais. Norėčiau žinoti, ar jie buvo uždažyti jai dar esant gyvai, ar jau nužudžius. Norėčiau, kad būtų galima nustatyti.

Skarpeta ilgokai žvelgia į jį, už jos lyg vėjas ūžauja ugnis.

– Jei jis padarė tai dar jai esant gyvai, turime reikalą su itin išskirtiniu grobuonimi. Kaip tai turėtų žeminti ir gąsdinti? – sako ji. – Būti surištai...

– Apie jos kulkšnis ir riešus yra žymių. Paraudusios vietos, kurias patologas pavadino galimais sumušimais.

– Galimais?

– O ne skrodimo artefaktais, – paaiškina Bentonas. – Ypač todėl, kad kūnas gulėjo šaltyje. Ji taip sako.

– Ji?

– Čionykštė viršininkė.

– Nešlovingos Bostono Teismo medicinos eksperto biuro liekana, – sako Skarpeta. – Gaila. Savo rankomis ji faktiškai sužlugdė tą kontorą.

– Būčiau dėkingas, jei peržvelgtum ataskaitą. Turiu diske. Norėčiau žinoti, ką manai apie piešinius ant kūno ir visą kitą. Man tikrai svarbu žinoti, ar jis tai padarė jai esant gyvai, ar mirusiai. Gaila, kad negalime nuskenuoti jos smegenų ir atsukti įvykių eigos.

Ji vertina tai gana rimtai.

– Nemanau, kad netgi tu norėtum išvysti tokį košmarą. Net jei tai būtų įmanoma.

– Bazilis norėtų, kad aš pamatyčiau.

– Taip, mielasis Bazilis, – sako ji, visai nesidžiaugdama Bazilio Dženreto įsiveržimu į Bentono gyvenimą.

– Teoriškai, – taria jis, – ar pati norėtum pamatyti? Jei tai būtų įmanoma, ar norėtum atsukti tą filmą?

– Netgi jei egzistuotų būdas atkurti paskutines žmogaus gyvenimo minutes, – prataria ji nuo židinio, – nežinau, kiek tai būtų patikima. Manau, kad

smegenys turi nepaprastą gebėjimą vyksmą apdoroti taip, kad jis sukeltų kuo mažiau traumų ir skausmo.

– Kai kurie žmonės sugeba atsiriboti, – pritaria jis suskambant Skarpetos mobiliajam telefonui.

Skambina Marinas.

– Susuk numerį 243, – sako jis. – Dabar.

50

Telefono numeris 243 priklauso pirštų atspaudų tyrimo laboratorijai. Joje, kai reikia aptarti įkalčius, kuriems ištirti reikia daugiau nei vienos rūšies tyrimų, pamėgo rinktis akademijos darbuotojai.

Pirštų atspaudai jau nebėra tiesiog pirštų atspaudai. Jie gali būti DNR šaltiniu – ne tik juos palikusio asmens DNR, bet ir nusikaltėlio liestos aukos. Gali atskleisti narkotikų liekanas arba ant asmens rankų buvusias medžiagas, pavyzdžiui, rašalą ar dažus, kuriuos reikia tirti įmantriais instrumentais: dujų chromatografu arba infraraudonųjų spindulių spektrometru. Ankstesniais laikais įkaltis paprastai vaidindavo monospektaklį. Dabar, turint modernių, sudėtingų ir jautrių mokslinių instrumentų, solo tapo styginių kvartetu ar net simfonija. Ką rinkti pirmiau – štai koks vis dar lieka klausimas. Ieškant vieno įkalčio, lengva sunaikinti kitą. Todėl mokslininkai ir susiburia, dažniausiai Metju laboratorijoje. Jie tariasi ir sprendžia, ką ir kokia tvarka reikia daryti.

Kai Metju gavo latekso pirštines iš nusikaltimo vietos Dagės Simister name, jis susidūrė su daugiau nei reikia galimybių, kurias tiriant būtų pakenkta kitoms. Jis galėtų užsimauti medvilnines pirštines,

o ant jų – išverstas lateksines. Savo rankomis lateksą ištempus, būtų lengviau paimti ir nufotografuoti nematomus atspaudus. Tačiau taip jis rizikuotų sužlugdyti bet kokias galimybes išryškinti atspaudus klijų garais ar kintamu šviesos šaltiniu ir liuminescenciniais milteliais arba apdoroti juos tokiais chemikalais kaip ninhidrinas ar diazafluorenas. Vieni procesai gali pakenkti kitiems, o kai žala padaryta – kelio atgal nebėra.

Dabar pusė devynių, jo mažoje laboratorijoje susirinkusi grupė bendradarbių: Metju, Marinas, Džo Amosas ir trys mokslininkai, susibūrę apie didelę skaidrią plastikinę dėžę, kurioje garinami klijai. Joje, prikabintos gnybtais, kabo dvi išverstos latekso pirštinės, viena – kruvina. Kruvinojoje prakirptos kelios nedidelės skylutės. Nepažeidžiant jokių galimų atspaudų, tiek nuo pirštinių vidaus, tiek nuo išorės paimti DNR mėginiai. Tada Metju teko nuspręsti – pirmos, antros ar trečios durys, kaip jis mėgsta vadinti sprendimo priėmimo procesą, kuriame nuojauta, patirtis ir sėkmė yra tiek pat svarbūs kaip ir mokslas. Jis pasirinko pirštines, stiprius klijus ir indą su šiltu vandeniu skaidrioje dėžėje.

To rezultatas – vienas klijų išryškintas kairiojo nykščio atspaudas. Jis perkėlė jį juoda lipnia juosta ir nufotografavo.

– Visa gauja vietoj, – į garsiakalbį sako jis Skarpetai. – Kas nori pradėti? – paklausia susirinkusiųjų apie stalą. – Rendi?

DNR tyrėjas Rendis – pagyvenęs smulkus žmogelis didele nosimi ir tingiomis akimis. Metju niekada

jo itin nemėgo, o Rendžiui tik ėmus kalbėti, jis iškart prisimindavo kodėl.

– Taigi man buvo pateikti trys potencialūs DNR šaltiniai, – savo pedantišku tonu pradeda Rendis. – Dvi pirštinės ir du ausų atspaudai.

– Tai keturi, – kambaryje pasigirsta Skarpetos balsas.

– Taip, pone, norėjau pasakyti, keturi. Žinoma, vyliausi DNR rasti ant vienos pirštinės išorės, visų pirma iš sudžiūvusio kraujo, tada galbūt iš abiejų pirštinių vidaus. Iš ausų atspaudų DNR jau paėmiau, – primena jis visiems, – tą sugebėjau padaryti nesugadinęs galimai charakteringo ausies kaušelio linkio. Kaip žinote, patikrinome juos per CODIS ir nieko nepešėme, tačiau ką tik sužinojome, kad DNR iš ausų atspaudų atitinka DNR iš vienos pirštinės vidaus.

– Tik vienos? – klausia Skarpetos balsas.

– Kruvinosios. Iš kitos nieko negavau. Nesu tikras, kad ji buvo naudota.

– Keista, – skamba nustebusios Skarpetos balsas.

– Žinoma, man padėjo Metju, nes apie ausų anatomiją nedaug tenutuokiu, o ir bet kurios rūšies atspaudai yra labiau jo sritis, nei mano, – tarsi tai būtų svarbu, priduria Rendis. – Kaip jau minėjau, gavome DNR nuo ausų atspaudų, tiksliau, nuo ten, kur atsispaudė ausies kaušelis ir spenelis. Visiškai aišku, kad jie to paties pirštines mūvėjusio asmens, todėl galima numanyti, kad tas, kuris prispaudė ausį prie dingusių žmonių namo stiklo, taip pat nužudė ir Dagę Simister. Arba bent jau buvo nusikaltimo vietoje ir mūvėjo bent vieną latekso pirštinę.

– O kol visa tai darei, kiek kartų smailinai savo pieštuką? – sušnabžda Marinas.

– Apie ką tu čia?

– Negi nenori praleisti nors vienos įdomios smulkmenėlės, – tyliai, kad neišgirstų Skarpeta, tęsia Marinas. – Galiu lažintis, kad skaičiuoji šaligatvio įtrūkimus ir dulkindamasis pasistatai chronometrą.

– Rendi, prašau tęsti, – taria Skarpeta. – CODIS, vadinasi, nieko. Apmaudu.

Tada jis vėl ima nuobodžiai ir sudėtingai aiškinti, tvirtindamas, kad paieška CODIS vadinamoje Bendrojoje DNR duomenų bazėje buvusi nesėkminga. To, kas paliko atspaudą, joje nėra, o tai greičiausiai reiškia, kad tas asmuo niekada nebuvęs suimtas.

– Kraujo, rasto Las Olaso paplūdimio parduotuvėje, DNR taip pat nedavė rezultatų. Tačiau kai kurie tų pavyzdžių yra ne kraujas, – Rendis sako į juodą telefoną ant stalo. – Nežinau, kas tai yra. Kažkas, kas davė apgaulingą teigiamą rezultatą. Liusė minėjo, kad tai galėtų būti varis. Ji mano, kad su luminoliu reaguoja čia naudojamas fungicidas nuo vėžio. Žinote, tie vario purškalai.

– Remiantis kuo? – klausia Džo – dar vienas, kurio Metju negali pakęsti.

– Simister nužudymo vietoje buvo daug vario, tiek viduje, tiek išorėje.

– Kurie mėginiai iš „Pliažo ryklių“ pasirodė esantys žmogaus kraujas? – klausia Skarpetos balsas.

– Iš vonios kambario. Mėginiai iš sandėliuko – ne kraujas. Gali būti varis. Taip pat ir iš furgono. Kilimas po vairuotojo sėdyne sureagavo su luminoliu.

Irgi ne kraujas. Dar vienas apgaulingai teigiamas. Vėlgi gali būti varis.

– Filai, ar tu ten?

– Čia pat, – atsako Filas, mikroįkalčių ekspertas.

– Labai apgailestauju, – be jokio apsimetimo sako Skarpeta, – tačiau noriu, kad laboratorijos dirbtų pačiu didžiausiu greičiu.

– Maniau, kad jau taip ir dirbame. Iš tiesų greitai viršysime garso greitį, – Džo negalėtų nulaikyti liežuvio net skęsdamas.

– Noriu, kad dar netirti biologiniai mėginiai būtų ištirti kaip galima greičiau, – jau kiečiau nuskamba Skarpetos balsas. – Taip pat bet kokie potencialūs DNR šaltiniai iš namo Holivude, to, iš kurio dingo du berniukai ir dvi moterys. Viską patikrinti per CODIS. Elgsimės taip, lyg visi jie būtų mirę.

Mokslininkai, Džo ir Marinas pažvelgia vienas į kitą. Jie nėra girdėję Skarpetos, tą sakančios.

– Štai koks optimizmas, – taria Džo.

– Filai, kaip manai, gal vertėtų per skenuojantį elektroninį mikroskopą su dispersiniu rentgeno spindulių spektrometru perleisti mikrodaleles iš kilimo Simister name, iš furgono, iš visur, – klausia Skarpetos balsas. – Pažiūrėkime, ar čia tikrai varis.

– Jo turėtų būti pilna visur.

– Taip nėra, – atsako ji. – Ne visi jį naudoja. Ne visi turi citrusų. Tačiau kol kas jis yra bendravardiklis mūsų tiriamose bylose.

– O kaip su paplūdimio parduotuve? Nemanau, kad ten būtų citrusų medžių.

– Tu teisus. Gerai pastebėta.

– Tada sakykim, kad pasirodo, jog ten būta vario...

– Būtų labai svarbu, – nutraukia Skarpeta. – Reikėtų savęs paklausti kodėl. Kas įnešė jį į sandėliuką? Kaip jis pateko į furgoną? O dabar mums teks sugrįžti į dingusių žmonių namą ir ten taip pat paieškoti vario. Kas įdomaus dėl ant grindų rastos raudonus dažus primenančios medžiagos, kur atnešėme tuos betono gabalus?

– Alkoholio pagrindas, chna pigmentas, tikrai nieko bendra su išorės ir lauko sienų dažais, – atsako Filas.

– Kaip dėl laikinųjų tatuiruočių ar kūno dažų?

– Be abejo, gali būti, tačiau to nenustatysime, jei jie pagaminti alkoholio pagrindu. Etanolis ar izopropanolis jau bus išgaravę.

– Įdomu, kad juos ten aptikome, ir panašu, kad jie ten jau seniai. Kas nors informuokite Liusę, apie ką mes čia dabar kalbame. Kur ji?

– Nežinau, – atsako Marinas.

– Mums reikia Florianos Kvinsi ir jos dukters, Helenos, DNR, – toliau dėsto Skarpetos balsas. – Kad patikrintume, ar ten, „Pliažo rykliuose“, jų kraujas.

– Vonios kambaryje kraujas tik vieno žmogaus, – taria Rendis. – Tikrai ne dviejų, tačiau jei taip būtų, tikrai galėtume pasakyti, ar tie žmonės – giminės. Pavyzdžiui, mama ir dukra.

– Užsiimsiu tuo, – sako Filas. – Turėjau galvoje skenuojantį elektroninį mikroskopą.

– Pasakykite man, kiek ten yra tų bylų?– klausia Džo. – Ar darote prielaidą, jog jos visos susijusios? Ar todėl mums reikia juos visus laikyti mirusiais?

– Nedarau prielaidų, kad viskas susiję, – atsako Skarpetos balsas. – Tačiau esu susirūpinusi, kad taip gali būti.

– Kaip jau ir sakiau apie Simister bylą, jokios sėkmės su CODIS, – apibendrina Rendis, – tačiau DNR iš kruvinos latekso pirštinės *vidaus* skiriasi nuo DNR iš kraujo nuo jos *išorės*. Tas, aišku, nestebina. Viduje bus likusios jas mūvėjusio asmens ląstelės. Kraujas išorėje – kito asmens, bent jau taip galima būtų manyti, – jis paaiškina, o Metju nusistebi, kaip tas žmogus gali būti vedęs.

Kas galėtų su juo gyventi? Kas galėtų pakęsti?

– Ar kraujas Dagės Simister? – tiesiai klausia Skarpeta.

Kaip ir kiti, ji logiškai mano, kad Dagės Simister nužudymo vietoje rasta kruvina pirštinė bus, be abejo, ištepta jos krauju.

– Na, tiesą sakant, nuo kilimo tai taip.

– Jis kalba apie kilimą prie lango, kur, kaip manome, jai buvo trenkta per galvą, – paaiškina Džo.

– Kalbu apie kraują ant pirštinės. Ar jis Dagės Simister? – klausia Skarpetos balsas, jau su įtampos gaidele.

– Ne, pone.

„Ne, pone" Rendis sako visiems, nesvarbu, kurios lyties, žmonėms.

– Ant tos pirštinės tikrai ne jos kraujas, o tai gana įdomu, – monotoniškai aiškina Rendis. – Taigi turėjo būti tikėtina, kad tai – jos kraujas.

Vaje. Jis vėl pradeda, pagalvoja Metju.

– Štai turime pirštines iš nusikaltimo vietos, vienos jų išorėje, ne viduje, rasta kraujo.

– Kodėl viduje turėtų būti kraujo? – susiraukia Marinas.

– Nėra.

– Žinau, kad nėra, bet kodėl turėtų būti?

– Na, jei nusikaltėlis būtų kažkaip susižeidęs, iškruvinęs pirštinę, galbūt įsipjovęs tas pirštines mūvėdamas. Esu tai matęs bylose su durtinėmis žaizdomis. Nusikaltėlis su pirštinėmis įsipjauna ir pirštinės viduje būna kraujo. Šį kartą taip aiškiai nenutiko. O tai mane veda prie svarbaus klausimo: jei Simister byloje yra žudiko kraujas, kodėl jis yra pirštinės išorėje? Ir kodėl ta DNR skiriasi nuo DNR, kurią radau tos pačios pirštinės viduje?

– Manau, mums klausimas aiškus, – taria Metju, pajutęs ne ilgiau nei dar vieną minutę galėsiantis iškęsti pompastiškų išvedžiojimų kupiną Rendžio monologą.

Praėjus minutei, Metju teks išeiti iš laboratorijos apsimetus, kad prireikė į tualetą, atsirado neatidėliotinų reikalų arba būtina išgerti nuodų.

– Pirštinės išorė yra ta vieta, ant kurios, jei nusikaltėlis lietė kruviną daiktą ar asmenį, galima būtų tikėtis rasti kraujo, – sako Rendis.

Atsakymą žino visi, išskyrus Skarpetą. Vaidybos persunkta Rendžio kalba artėja prie kulminacijos, ir niekas iš jo to neatims. DNR – jo sritis.

– Rendi? – pasigirsta Skarpetos balsas.

Tokiu tonu ji kalba, kai Rendis susipainioja ir ima visus, tarp jų ir ją, erzinti.

– Ar žinome, kieno kraujas yra ant tos pirštinės? – klausia ji Rendžio.

– Taip, pone, žinome. Na, beveik. Jis arba Džonio Svifto, arba jo brolio Lorelio. Jie – identiški dvyniai, – galų gale praneša jis. – Todėl jų DNR vienoda.

– Jūs dar ten? – po ilgos tylos į Skarpetą kreipiasi Metju.

Marinas pakomentuoja:

– Tiesiog neįsivaizduoju, kaip tai galėtų būti Lorelio kraujas. Kai jo broliui buvo ištaškytos smegenys, svetainėje rastas ne jo kraujas.

– Na, aš visai sugluminta, – įsitraukia Merė, toksikologė. – Džonis Sviftas buvo nušautas lapkritį, tai kokiu būdu jo kraujas po dešimties savaičių staiga atsiranda, kaip manoma, nesusijusioje byloje?

– Kaip jo kraujas atsiranda Dagės Simister nužudymo vietoje apskritai? – kambarį užpildo Skarpetos balsas.

– Nereikia paneigti galimybės, kad pirštinės galėjo būti pakištos, – sako Džo.

– Geriau jau šnekėtum, kas aišku, – atšauna Marinas. – O aišku tai, kad tas, kuris ištaškė tos nelaimingosios galvą, mums sako, jog jis yra turėjęs reikalų su Džonio Svifto mirtimi. Kažkas mus mausto.

– Jis neseniai buvo operuotas...

– Nesąmonė, – atkerta Marinas. – Tos suknistos pirštinės tikrai neatkeliavo iš riešo kanalo operacijos. Jėzau Kristau! Ieškai vienaragio, kai aplink pilna arklių.

– Ką?

– Manau, kad mums pranešama velniškai aiškiai, – vėl sako Marinas. Jis, garsiai kalbėdamas, įraudusiu veidu pirmyn atgal žingsniuoja po laboratoriją. – Jos žudikas mums sako nužudęs ir Džonį Sviftą. O pirštinės – tam, kad mus pamaustytų.

– Negalime teigti, jog tai – ne Lorelio kraujas, – sako Skarpetos balsas.

– Jei taip yra, tai daug paaiškintų, – sako Rendis.

– Šūdą paaiškintų. Jei Lorelis nužudė ponią Simister, kurių velnių jam kriauklėje palikti savo DNR? – atkerta Marinas.

– Gal tuomet čia Džonio Svifto kraujas.

– Rendi, užsičiaupk. Man stojasi plaukai.

– Neturi jokių plaukų, Pitai, – rimtai sako Rendis.

– Norėčiau iš tavęs išgirsti, kaip mums sužinoti, ar tai Lorelio, ar Džonio kraujas, nes sakote, kad jų DNR vienoda? – sušunka Marinas. – Taip užsukta, kad net nebejuokinga.

Jis kaltinamai pažvelgia į Rendį, paskui į Metju, tada vėl į Rendį.

– Ar esi įsitikinęs, kad atlikdamas savo tyrimus nieko nebūsi supainiojęs?

Ėmus abejoti asmens patikimumu ar tiesiog liejant pagiežą, Marinui niekada nerūpėjo, kas jį girdi.

– Pavyzdžiui, vienas arba kitas supainiojote mėginius, ar kažkas panašaus, – svarsto jis.

– Ne, pone. Jokiu būdu, – atsako Rendis. – Metju priėmė mėginius, o aš atlikau ekstrakcijas ir analizes bei patikrinau juos CODIS duomenų bazėje. Įkalčių grandinė – vientisa, o Džonio Svifto DNR buvo

duomenų bazėje, kaip ir visų kitų, kuriems neseniai atliktas skrodimas, o tai reiškia, kad jo DNR į CODIS buvo įvesta praeitą lapkritį. Manau, kad dėl to neklystu. Ar jūs dar ten? – jis klausia Skarpetos.

– Aš čia... – prabyla ji.

– Nuo pernai įvesta nauja tvarka: suvesti visus įvykius, nesvarbu, ar tai būtų savižudybė, nelaimingas atsitikimas, žmogžudystė, ar net natūrali mirtis, – kaip įprasta, ją pertraukęs ima postringauti Džo. – Kam nors tapus auka ar mirus be sąsajų su nusikaltimu visai nereiškia, kad tas asmuo tam tikru savo gyvenimo tarpsniu nedalyvavo nusikalstamoje veikoje. Kaip suprantu, esame tikri, kad Sviftai buvo identiški dvyniai.

– Atrodė vienodai, kalbėjo vienodai, rengėsi vienodai, krušosi vienodai, – jam sušnibžda Marinas.

– Marinai? – Skarpetos balsas primena jos dalyvavimą. – Ar po brolio mirties policija pateikė Lorelio Svifto DNR pavyzdį?

– Nea. Nebuvo reikalo.

– Netgi atmetimui? – klausia Džo.

– Atmetimui iš kur? DNR nebuvo svarbi, – jam sako Marinas. – Lorelio DNR būtų buvusi visame bute. Jis ten gyvena.

– Būtų gerai, jei galėtume paimti Lorelio DNR, – nuskamba Skarpetos balsas. – Metju? Ar tirdami kruviną pirštinę iš Dagės Simister namų naudojote chemikalus? Bet ką, kas, norint atlikti tolesnius tyrimus, sukeltų problemų?

– Superklijus, – atsako Metju. – Beje, patikrinau tą vienintelį gautą atspaudą. Nieko. Automatinėje

pirštų atspaudų sistemoje – nieko. Negalėjau jo atitaikyti su daliniu atspaudu ant furgono saugos diržo. Per mažai vaizdo.

– Mere? Norėčiau, kad paimtum kraujo nuo tos pirštinės mėginius.

– Kadangi klijai reaguoja su odos riebalų ir prakaito, bet ne kraujo, aminorūgštimis, jie neturėjo padaryti žalos, – jaučia pareigą paaiškinti Džo. – Turėtų būti gerai.

– Mielai duosiu jai pavyzdį, – juodam telefonui taria Metju. – Likę daug kruvino latekso.

– Marinai? – sako Skarpetos balsas. – Nuvažiuok į Teismo medicinos eksperto biurą ir paimk iš ten Džonio Svifto bylą.

– Aš galiu, – greitai sako Džo.

– Marinai, – pakartoja ji. – Byloje turėtų būti jo DNR kortelės. Visada padarome keletą.

– Paliesi tą bylą ir rinksi dantis iš pakaušio, – Marinas sušnabžda Džo.

– Gali įdėti vieną tų kortelių į įkalčių voką ir su parašu perduoti Merei, – tęsia Skarpeta. – Ir Mere? Paimk kraujo ant kortelės mėginį ir palygink su mėginiu nuo pirštinės.

– Nemanau, kad suprantu, ką turiu daryti, – sako Merė, ir Metju jos už tai nekaltina.

Jis neįsivaizduoja, ką toksikologas galėtų padaryti su lašeliu sudžiūvusio kraujo ant DNR kortelės ir tokiu pačiu kiekiu sudžiūvusio kraujo nuo pirštinės.

– Gal galvojate apie Rendį, – tarsteli Merė. – Kalbate apie daugiau DNR tyrimų?

– Ne, – atsako ji. – Noriu, kad patikrintum, ar nerasi ličio.

Skarpeta kriauklėje nuplauna nedidelį viščiuką. Kišenėje – „Treo“, ausinė – ausyje.

– Tuo metu ličio jo kraujyje tikrai neieškota, – ji telefonu sako Marinui. – Jei jis jį vis dar vartojo, jo brolis niekada to nepranešė policijai.

– Įvykio vietoje turėjo rasti vaistų buteliuką, – atsako Marinas. – Kas ten per triukšmas?

– Atidarau vištienos sultinio skardinėles. Gaila, kad tavęs čia nėra. Nežinau, kodėl jie nerado jokio ličio, – svarsto ji, išversdama skardinėlių turinį į varinį puodą. – Tačiau gali būti, jog brolis surinko visus receptinių vaistų buteliukus, kad policija jų neaptiktų.

– Kodėl? Taigi čia ne kokainas ar kas?

– Džonis Sviftas buvo žymus neurologas. Galbūt nenorėjo, kad žmonės žinotų apie jo psichinius sutrikimus.

– Na, aš tikrai nenorėčiau, kad kas nors, kamuojamas nuotaikų kaitos, gręžtų man smegenis, jei jau prakalbome apie tai.

Ji pjausto svogūnus.

– Realiame gyvenime jo bipolinis sutrikimas tikriausiai niekaip neveikė jo, kaip mediko, gebėjimų, tačiau pasaulis pilnas neišmanėlių. Vėlgi gali būti, kad Lorelis nenorėjo, jog apie jo brolio problemas žinotų policija ar kas nors kitas.

– Nesiriša. Jei Lorelis sakė tiesą, suradęs kūną, jis iškart išbėgo iš namo. Man nepanašu, kad vaikščiojo rankiodamas vaistų buteliukus.

– Spėju, tau teks jo paklausti.

– Kai tik gausime rezultatus dėl ličio. Geriau eiti vidun, kai žinai, kas tavęs laukia. Be to, dabar turime didesnę problemą, – sako jis.

– Neįsivaizduoju, kaip mūsų problemos galėtų būti dar didesnės, – pjaustydama viščiuką atsako ji.

– Dėl šovinio tūtelės, – patikslina Marinas. – Tos, iš Valdeno tvenkinio bylos, kuri sutapo su NIBIT.

– Nenorėjau prie visų nieko sakyti, – telefonu paaiškina Marinas. – Čia turi būti kažkas iš vidaus. Kito paaiškinimo nėra.

Jis sėdi prie stalo savo kabinete, durys uždarytos ir užrakintos.

– Buvo taip, – tęsia jis. – Nenorėjau prie visų nieko sakyti, bet šįryt pasikalbėjau su draugeliu iš Holivudo policijos, atsakingu už įkalčių saugyklą. Jis patikrino kompiuterį. Jam prireikė penkių minučių surasti informaciją apie šautuvą, prieš dvejus metus panaudotą tame parduotuvės apiplėšime ir žmogžudystėje. Ir spėk, kur tas ginklas turėtų būti? Sėdi?

– Sėdėjimas man niekada nepadėjo, – atsako ji. – Sakyk.

– Mūsų pačių supistoje standartų kolekcijoje.

– Akademijoje? Mūsų akademijos šaunamųjų ginklų standartų kolekcijoje?

– Maždaug prieš metus Holivudo policija mums jį padovanojo kartu su kitais jiems nebereikalingais ginklais. Prisimeni?

– Ar buvai nuėjęs į šaunamųjų ginklų laboratoriją, kad įsitikintum, jog ten jo tikrai nėra?

– Tikrai nebus. Žinome, kad jis buvo ką tik panaudotas nužudyti kažkokią damą ten, kur dabar esi.

– Eik ir tuoj pat patikrink, – liepia ji. – Perskambink.

51

Hogas laukia eilėje.

Jis stovi už storos, ryškiai rožinį kostiumėlį vilkinčios moters. Vienoje rankoje laiko batus, kitoje – kelioninį krepšį, vairuotojo pažymėjimą ir įsėdimo taloną. Jis juda priekin, sudeda savo batus ir švarką į plastikinę dėžę.

Pastato dėžę ir krepšį ant juodos juostos ir jie nuvažiuoja tolyn. Jis atsistoja ant dviejų baltų pėdų grindyse, abejomis kojinėmis apmautomis pėdomis tiksliai ant dviejų pėdų ant kilimo, oro uosto apsaugos pareigūnas linkteli jam praeiti pro rentgeno aparatą. Jis praeina niekam nesupypsėjus, parodo pareigūnui savo įsėdimo taloną ir iš dėžės pasiima savo batus, švarką ir krepšį. Eina link dvidešimt pirmųjų vartų. Niekas į jį nekreipia jokio dėmesio.

Jis vis dar užuodžia pūvančių kūnų kvapą. Negali atsikratyti tos smarvės. Gal čia uoslės haliucinacija? Yra jų turėjęs anksčiau. Kartais jis užuodžia odekoloną, tą „Old Spice" odekoloną, kurį užuodė ant čiužinio darydamas blogą dalyką, tada, kai jį išsiuntė ten, kur buvo seni plytų namai, kur buvo šalta ir snigo, ten, kur jis važiuoja dabar. Dabar sninga, nedaug, bet sninga. Prieš taksi važiuodamas į oro uostą, jis

pasitikrino. Nenorėjo palikti savo „Blazer" oro uosto automobilių saugojimo aikštelėje. Tai kainuoja daug, o ir būtų negerai, jei kas žvilgteltų į jo galą. Hogas jo gerai neišvalęs.

Jo krepšyje keletas dalykų, visai nedaug. Reikia tik drabužių persirengti, keleto tualeto reikmenų ir kitų, labiau tinkamų, batų. Senųjų jau greitai nebereikės. Jie – biologiškai kenksmingi, ir ši mintis jį pralinksmina. Batams keliaujant link vartų, jis apie tai pagalvoja: gal reikėtų tuos batus išsisaugoti visam laikui. Juk jie – visa istorija, perėję daug žemių, lyg jis būtų buvęs jų šeimininkas; šalinę žmones, lyg jis būtų buvęs jų valdovas; grįžę į tas žemes ir lipę per įvairias kliūtis, kad pasektų; begėdiškai įžengdavę ir nešdavę jį iš kambario į kambarį, iš vienos vietos į kitą, kad padarytų, ką liepęs Dievas. Bausmės. Žmonių trikdymas. Šautuvas. Pirštinė. Parodyti jiems.

Dievo intelekto koeficientas – šimtas penkiasdešimt.

Jo batai nunešę jį tiesiai į namą, jis buvęs su gobtuvu dar prieš jiems suvokiant, kas vykę. Kvailos davatkos. Kvaili maži našlaitėliai. Į vaistinę atėjęs kvailas mažas našlaitėlis, mamytė numeris pirmas laiko jo rankytę, kad jis pasiimtų savo vaistus. Lunatikas. Hogas nekenčia lunatikų, supistų davatkų, nekenčia mažų berniukų ir mažų mergaičių, nekenčia „Old Spice". Marinas, tas bukas faras, kvepinasi „Old Spice". Hogas nekenčia daktarės Self, reikėjo ją parsiversti ant čiužinio ir pažaisti su virvelėmis, nepakenktų jai po to, ką padariusi.

Hogui pritrūkę laiko. Dievas nepatenkinta.

Neliko laiko nubausti didžiausiai nusikaltėlei.

Tau teks grįžti, pasakė Dievas. *Šįkart su Baziliu.*

Hogo batai žingsniuoja link vartų, neša jį pas Bazilį. Jie vėl patirs savo geruosius laikus, taip kaip tada, seniau, Hogui padarius blogą dalyką, kai jis buvo išsiųstas toli, vėl sugrąžintas ir sutikęs Bazilį bare.

Jis niekada nebijojęs Bazilio, nė truputėlio, nuo pat pirmosios akimirkos, kai, gerdami tekilą, jie netyčia susėdę greta. Keletą išgėrę kartu. Jis kažką savyje turėjęs. Hogas galėjęs pasakyti.

Jis pasakęs: *tu esi kitoks.*

Aš faras, atsakęs Bazilis.

Tai nutikę Saut Byče, kur Hogas dažnai šliaužiodavęs ir sėdėdavęs, ieškodavęs sekso ir narkotikų.

Tu ne šiaip faras, jam pasakęs Hogas. *Galiu pasakyti.*

Tikrai?

Galiu pasakyti. Suprantu žmones.

Ką manytum, jei nusivesčiau tave šen bei ten, ir Hogas pajutęs, kad Bazilis jį taip pat išrišęs. *Žinau, kuo galėtum man padėti*, Hogui pasakęs Bazilis.

Kodėl turėčiau tau padėti?

Nes tau patiks.

Vėliau, tą patį vakarą, Hogas įsėdęs į Bazilio automobilį, ne policijos, o baltą, į nepažymėtą policijos automobilį panėšėjusį „Ford“, kuris toks nebuvęs. Tai buvęs jo asmeninis automobilis. Jie buvo ne Majamyje, ir jis tikrai negalėjęs vairuoti Deido apygardos ženklu pažymėto automobilio. Kas nors būtų galėjęs prisiminti jį matęs. Hogas buvo lengvai nuviltas. Jis tiesiog dievinąs policijos automobilius, dievinąs jų

šviesas ir sirenas. Jų šviesa ir žybčiojimas jam primena Kalėdų krautuvėlę.

Nėra kalbos, kad, jei kalbėsi tu, jos dar imtų svarstyti, pasakęs Bazilis jų pažinties vakarą, jiems pasivažinėjus ir parūkius kreko.

Kodėl aš? paklausęs nė kiek neišsigandęs Hogas.

Sveikas protas sakytų, kad išsigąsti vertėjo. Bazilis žudo ką panorėjęs, visada taip daręs. Galėjęs nužudyti ir Hogą. Laisvai.

Dievas pasakiusi Hogui, ką daryti. Taip Hogas išlikęs saugus.

Bazilis pastebėjęs merginą. Vėliau pasirodę, kad jai buvę tik aštuoniolika. Ji ėmusi pinigus iš bankomato, netoliese stovėjęs jos automobilis įjungtu varikliu. Kvaiša. Sutemus niekada neišsiiminėk pinigų, ypač jei esi jauna mergina, daili, viena, su šortukais ir aptempta palaidinuke. Jaunoms dailioms mergaitėms nutinka blogi dalykai.

Duokš man savo peilį ir ginklą, Baziliui liepęs Hogas.

Hogas užsikišęs ginklą už diržo ir peiliu įsipjovęs nykštį. Išsitepęs veidą krauju, perlipęs per priekinę sėdynę ir atsigulęs ant galinės. Bazilis pririedėjęs prie bankomato ir išlipęs iš automobilio. Atidaręs užpakalines dureles, ir, atrodydamas susijaudinęs, patikrinęs, kaip laikosi Hogas.

Viskas bus gerai, nuraminęs jis Hogą. O mergaitei pasakęs: *prašau padėti mums. Mano draugas sužeistas. Kur artimiausia ligoninė?*

O Dieve! Reikia paskambinti devyni vienuolika, ji ėmusi skubriai knistis po savo krepšį, išsitraukusi

mobilųjį telefoną, o tada Bazilis smarkiai grūdęs ją ant užpakalinės sėdynės, kur Hogas buvo paruošęs ginklą jai prikišti prie veido.

Jie nuvažiavę.

Šūdas, nusikeikęs Bazilis. *Tu geras*, pasakęs labai susijaudinęs, besijuokdamas. *Manau, reikia sugalvoti, kur važiuojame.*

Prašau neskriausti manęs, verkusi mergaitė, o ten sėdėdamas ir laikydamas prie jos prikištą ginklą, kai ji verkė ir maldavo, Hogas kažką pajutęs. Pajutęs – tarsi mielai pasidulkintų.

Užsičiaupk! užrikęs ant jos Bazilis. *Nepadės. Geriau jau susiraskime kokią vietelę. Gal parke. Ne, ten jie patruliuoja.*

Žinau kur, pasakęs Hogas. *Niekas mūsų niekada neras. Ji ideali. Galėsim neskubėti, laiko turėsim į valias*, jis buvęs susijaudinęs. Norėjęs dulkintis, žiauriai norėjęs.

Jis pasiūlęs Baziliui važiuoti į namą, griūvantį namą be elektros ir vandens, kurio galiniame kambaryje buvęs čiužinys ir nešvankūs žurnalai. Tai Hogas sugalvojęs, kaip jas pririšti, kad negalėtų sėdėti neiškėlusios rankų.

Smeik jas!

Tarsi animaciniame filmuke.

Smeik jas!

Tarsi tipiškame vesterne.

Bazilis pasakęs, kad Hogas buvęs puikus, nuostabiausias jo sutiktas žmogus, o po kelių kartų, kai ten nusivežė moteris ir laikė, kol jos per smarkiai pasmirsdavo, užsikrėsdavo arba būdavo visai

suvartotos, Hogas papasakojęs Baziliui apie Kalėdų krautuvėlę.

Ar esi kada ją matęs?

Ne.

Negalėjai nepastebėti. Visai pliaže prie A1A. Boba turtinga.

Hogas paaiškinęs, kad šeštadieniais ten būdavusios tik ji su dukra. Ten beveik niekas neužeidavęs. Kas gi pirktų kalėdinius žaisliukus pliaže liepos mėnesį?

Geras.

Bet tai turėję įvykti ne ten.

O tada, dar Hogui nesusigaudžius, kas vyksta, Bazilis nusitempęs ją į galą ir ėmęs prievartauti, pjaustyti, visur taškytis krauju, o Hogas stebėjęs ir mąstęs, kaipgi jiems išlipti sausiems.

Rankų darbo medkirtys prie durų buvęs penkių pėdų. Turėjęs tikrą kirvį, senovinį, drožinėta medine rankena ir blizgančiais plieno ašmenimis, kurių pusė buvo nutepti raudonais dažais. Ne kas kitas kaip Hogas apie tai pagalvojęs.

Maždaug po valandos, apsidairęs, ar aplink nieko nebuvę, Hogas išnešęs šiukšlių maišus. Sukrovęs juos į Bazilio automobilio bagažinę. Niekas jų nepastebėjęs.

Mums pasisekė, grįžus į senąjį namą, jų slaptą vietelę, ir kasant duobę, Hogas pasakęs Baziliui. *Daugiau taip nedaryk.*

Dar po mėnesio jis vėl prisidirbęs – bandęs vienu kartu paimti dvi moteris. Hogo su juo nebuvę. Bazilis įsitempęs jas į automobilį, o tada tas kledaras suby-

rėjęs. Bazilis niekada niekam nėra pasakojęs apie Hogą. Jis saugojęs Hogą. Dabar Hogo eilė.

Jie ten atlieka mokslinį tyrimą, jam parašęs Hogas. *Kalėjime apie tai žino, jų buvo paprašyta atrinkti savanorius. Tau puikiai tiktų. Galėtum nuveikti ką nors konstruktyvaus.*

Tai buvęs malonus, nepavojingas laiškas. Nesukėlęs įtarimo jokiam kalėjimo pareigūnui. Bazilis prasitaręs prižiūrėtojui norįs tapti savanoriu Masačusetse atliekamame moksliniame tyrime, norįs kažkaip atlyginti už savo nuodėmes, sakęs, kad jei leisiąs daktarams daugiau sužinoti, kas negerai su tokiais kaip jis, galgi bus galima kažką pakeisti. Galima tik spėlioti, ar prižiūrėtojas patikėjęs Bazilio išvedžiojimais. Tačiau praėjusį gruodį Bazilis buvo pervestas į Batlerio ligoninę.

Tik Hogo dėka. Dievo Rankos.

Nuo tada bendraujant tekę būti išradingesniems. Dievas parodžiusi Hogui, kaip pranešti Baziliui, ko norįs. Dievo intelekto koeficientas – šimtas penkiasdešimt.

Hogas prisėda prie dvidešimt pirmųjų vartų. Stengiasi atsisėsti kaip galima toliau nuo kitų ir laukia devintos ryto lėktuvo. Bus laiku. Jis nusileis vidurdienį. Hogas atsidaro krepšį ir išsitraukia Bazilio jam daugiau nei prieš mėnesį rašytą laišką.

Gavau žvejybos žurnalus. Širdingai dėkoju. Iš straipsnių visuomet daug pasimokau. Bazilis Dženretas.

P. S. Jie vėl kiš mane į tą vamzdį – ketvirtadienį, vasario 17 dieną. Bet žadėjo ilgai netrukti. „Įkišime 5.00, ištrauksime 5.15 popiet.“ Pažadai, pažadai.

52

Nustojo snigti, puode ant lėtos ugnies verda vištienos sultinys. Skarpeta atseikėja du puodelius itališkų arborio ryžių ir atkemša butelį sauso baltojo vyno.

– Ar gali nusileisti? – ji žengteli arčiau durų ir pakviečia Bentoną.

– Būk gera, ar negalėtum užlipti čionai? – iš kabineto laiptų viršuje pasigirsta jo balsas.

Varinėje keptuvėje ji ištirpdo sviestą ir ima kepti viščiuką. Ryžius supila į sultinį. Suskamba jos mobilusis. Bentonas.

– Tai absurdas, – sako ji žvelgdama į laiptus, vedančius į jo kabinetą. – Gal ateitum žemyn. Aš gaminu valgį. Floridoje – pragaras, noriu su tavimi pakalbėti.

Ant skrundančio viščiuko ji užpila kelis šaukštus sultinio.

– O aš tikrai noriu, kad pažiūrėtum į tai, – nenusileidžia jis.

Keista girdėti jo balsą viršuje ir kartu telefonu.

– Tai absurdas, – pakartoja ji.

– Noriu kai ko paklausti, – sako balsas telefonu ir iš viršaus, tarytum kalbėtų du vienodi balsai. –

Kodėl jos tarpumentėje gali būti rakščių? Kaip tai gali atsitikti?

– Medinių rakščių?

– Nubrozdinta oda su joje įstrigusiomis rakštimis. Nugaroje, tarp menčių. Ir gal galėtum pasakyti, ar jos įsmigo prieš, ar po mirties.

– Gal ją vilko medinėmis grindimis, ar galbūt mušė su kažkuo mediniu. Manau, gali būti daugybė priežasčių, – ji šakute pastumdo skrundantį viščiuką.

– Jei ji buvo vilkta ir todėl prisivarė rakščių, ar jų nebūtų ir kitose kūno vietose? Jei manytume, kad ji nuoga buvo velkama apipleišėjusiomis senomis medinėmis grindimis.

– Nebūtinai.

– Norėčiau, kad užliptum viršun.

– Ar yra gynimosi žaizdų?

– Kodėl gi tau neužlipus?

– Kai tik susitvarkysiu su pietumis. Išžaginimo požymiai?

– Įrodymų nėra, bet aiški seksualinė motyvacija. Dabar aš nealkanas.

Ji vėl pamaišo ryžius ir padeda šaukštą ant sulankstyto popierinio rankšluosčio.

– Daugiau galimų DNR šaltinių? – klausia.

– Pavyzdžiui.

– Nežinau. Gal ji nukando jam nosį ar pirštą, ar dar ką nors ir tai buvo ištraukta iš jos skrandžio.

– Rimtai.

– Seilių, plaukų, jo kraujo, – sako ji. – Tikiuosi, kad paėmė mėginius nuo kiekvieno jos kūno lopinėlio ir tikrino kaip išprotėję.

– Kodėl mums apie tai nepakalbėjus čia.

Skarpeta nusiriša prijuostę ir, kalbėdama telefonu bei galvodama, kaip kvaila būti viename name ir bendrauti telefonu, eina link laiptų.

– Dedu ragelį, – taria ji žvelgdama į jį jau laiptų viršuje.

Jis sėdi savo juodoje odinėje kėdėje, jų akys susitinka.

– Gerai, kad neužėjai prieš sekundę, – juokauja jis: – telefonu kalbėjau su nuostabaus grožio moterimi.

– Gerai, kad nebuvai virtuvėje ir negirdėjai, su kuo kalbėjau aš.

Ji prisitraukia kėdę arčiau jo ir pažvelgia į nuotrauką monitoriuje – veidu žemyn ant skrodimo stalo gulinčią negyvą moterį, pažvelgia į raudonus rankų atspaudus ant jos kūno.

– Gali būti nupiešti su trafaretu, tikriausiai užpurkšti, – spėja ji.

Bentonas padidina tarpumentės odos vaizdą, ir ji apžiūri nubrozdinimus.

– Atsakau į vieną tavo klausimų, – sako ji, – taip, galima nustatyti, ar nubrozdinimas rakštimis padarytas prieš ar po mirties. Priklauso, ar yra audinių reakcija. Spėju, kad histologinių tyrimų nėra.

– Jei skaidrės ir būtų, apie tai nieko nežinočiau, – atsako Bentonas.

– Ar Trašas turi NEM-EDS, skenuojantį elektroninį mikroskopą su dispersiniu rentgeno spindulių spektrometru?

– Valstijos policijos laboratorijos turi viską.

– Norėčiau pasiūlyti, kad jis paimtų tariamų rakščių pavyzdžius, padidintų juos nuo šimto iki šimto penkiasdešimties kartų ir pažiūrėtų, į ką tai panašu. Taip pat būtų gera mintis paieškoti vario.

– Kodėl? – pažvelgęs į ją, Bentonas trukteli pečiais.

– Peršasi išvada, kad jo aptinkame visur. Netgi buvusios Kalėdų krautuvėlės sandėliuke. Greičiausiai nuo vario purškalų.

– Kvinsi šeima užsiėmė apželdinimo verslu. Manyčiau, jog daugybė citrusų ūkių naudoja fungicidus su variu. Gal šeimos nariai pripėdavo jo Kalėdų parduotuvės sandėliuke?

– Ten taip pat greičiausiai radome kūno dažų – sandėliuke, kartu su krauju.

Bentonas nutyla ir galvoja apie kažką kita.

– Bazilio žmogžudysčių bendras požymis, – sako jis: – ant visų aukų kūnų, bent ant rastųjų, buvo vario. Jo rasta ir tarp mikrodalelių, kartu su citrusų žiedadulkėmis. Tada tai nieko nereiškė. Floridoje visur pilna citrusų žiedadulkių. Niekas nepagalvojo apie vario purškalus. Gal jis jas tempėsi ten, kur buvo naudojami vario purškalai, kur augo citrusai.

Jis pažvelgia pro langą į pilką dangų, gatvėje garsiai blerbia sniego valytuvas.

– Kada tau reikia išeiti? – Skarpeta spusteli ant negyvos moters nubrozdintos nugaros nuotraukos.

– Vėlyvą popietę. Bazilis atvyksta penktą.

– Nuostabu. Matai, koks šioje vietoje uždegimas? – parodo ji. – Vieta, kurioje odos epitelis buvo nuplėštas trinant odą į kažkokį šiurkštų paviršių.

Padidinus, – ji padidina, – matosi, kad prieš ją nuprausiant ant nubrozdinto paviršiaus būta serozinio skysčio su krauju. Matai?

– Gerai. Atrodo kaip truputis šašo. Bet ne per visą nubrozdinimą.

– Jei nubrozdinimas gana gilus, iš kraujagyslių teka skystis. Esi teisus, šašas užsitraukęs ant dalies nubrozdinimo, o tai leidžia manyti, kad nubrūžinta vieta – keletas skirtingu laiku atsiradusių nubrozdinimų, sužeidimas, kurį sukėlė pakartotinis kontaktas su šiurkščiu paviršiumi.

– Keista. Bandau įsivaizduoti.

– Būtų gerai turėti histologinius tyrimus. Polimorfonukleariniai leukocitai rodo, kad sužeidimas padarytas prieš keturias šešias valandas. Kad atsirastų rudai raudoni šašai, turi praeiti mažiausiai aštuonios valandos. Patyrusi šiuos nubrozdinimus, ji gyveno dar kelias valandas.

Ji atidžiai peržiūri dar keletą nuotraukų. Užsirašo į bloknotą ir taria:

– Pažvelk į nuotraukas nuo tryliktos iki aštuonioliktos – matai, čia, ant jos šlaunų ir sėdmenų, yra vos pastebimi lokalizuoti patinimai. Man jie primena gyjančius vabzdžių įgėlimus. Sugrįžę prie nubrozdinimo nuotraukos, joje taip pat matome lokalizuotą patinimą ir vos pastebimą petechinį kraujavimą, kurį galima susieti su vorų įgėlimais. Jei aš teisi, per mikroskopą turėtų būti pastebima, kad, atsižvelgiant į jos organizmo reakcijas, į kraujagysles priplūdo galybė baltųjų kraujo kūnelių, daugiausia eozinofilų. Tai nelabai tikslu, tačiau taip pat galėtume nusta-

tyti triptazės kiekį, jei kartais jai būtų pasireiškusi anafilaksinė reakcija. Tačiau aš nustebčiau. Ji tikrai nemirė nuo vabzdžio įgėlimo sukelto anafilaksinio šoko. Gaila, kad neturiu tos histologijos. Tai galėtų būti daugiau nei medžio atplaišos. Dilgėlinę sukeliantys plaukeliai. Vorai, ypač tarantulai, jais duria, tai – jų gynybinė sistema. Ev ir Kristin bažnyčia yra tarantulus parduodančios gyvūnėlių parduotuvės kaimynystėje.

– Niežėjimas? – paklausia Bentonas.

– Jei ji buvo subadyta, turėjo velniškai niežėti, – patikslina Skarpeta. – Galėjusi į ką nors trintis, kasytis iki žaizdų.

53

Ji kentėjo.

– Kad ir kur jis ją laikė, įgėlimai buvo skausmingi ir žiauriai niežėjo, – sako Skarpeta.

– Uodai? – pasiūlo Bentonas.

– Tik vienas? Vienas bjaurus įgėlimas tarpumentėje? Ant jos kūno daugiau nėra panašių nubrozdinimų su uždegimu, išskyrus alkūnes ir kelius, – tęsia ji. – Nedideli nubrozdinimai, įbrėžimai, tokie, kokie galėtų atsirasti žmogui klūpant ar remiantis alkūnėmis į šiurkštų paviršių. Tačiau šios nubrozdintos vietos visai ne tokios.

Ji vėl parodo patinusią moters tarpumentę.

– Aš manau, kad, jam šaunant, ji klūpojo, – sako Bentonas. – Sprendžiu iš kraujo tiškimo ant kelnių. Ar klūpant su kelnėmis galima nusibrozdinti kelius?

– Žinoma.

– Tuomet jis pirma ją nužudė, o tada išrengė. Tai pakeičia visą istoriją. Jei jis tikrai būtų norėjęs ją seksualiai pažeminti ir įbauginti, priverstų ją nusirengti ir klūpoti nuogą, tada įkištų šautuvo vamzdį į burną ir nuspaustų nuleistuką.

– O kaip su tūtele išeinamojoje angoje?

– Galėtų būti pykčio išraiška. Galbūt jo noras, kad surastume ją ir susietume su Floridos byla.

– Nori pasakyti, kad jos nužudymas gali būti impulsyvus, galbūt sukeltas pykčio? Tuo pat metu kalbi apie svarbų išankstinio pasiruošimo elementą, žaidimą, tarytum jis norėjęs, kad jos nužudymą susietume su tuo apiplėšimu ir žmogžudyste, – Skarpeta pažvelgia į jį.

– Viskas kažką reiškia, bent jau jam. Būk pasveikinta smurtaujančio sociopato pasaulyje.

– Na, aišku viena, – svarsto ji. – Kurį laiką ji buvo laikoma uždaryta kažkur, kur būta vabzdžių. Galbūt rudųjų skruzdėlių, gal vorų. Nepanašu, kad įprastuose šių apylinkių viešbučio kambariuose ar namuose būtų rudųjų skruzdžių ar vorų. Tik ne šiuo metų laiku.

– Išskyrus tarantulus. Jie dažniausiai laikomi kaip naminiai gyvūnėliai, nesvarbu, koks klimatas, – įsiterpia Bentonas.

– Ji pagrobta iš kažkur kitur. Kur tiksliai buvo rastas kūnas? – klausia ji. – Prie pat Valdeno tvenkinio?

– Maždaug penkiasdešimt pėdų nuo takelio, kuris šiuo metu nėra itin populiarus, tačiau šiek tiek naudojamas. Ją rado netoli tvenkinio pasivaikščioti išėjusi šeima. Jų juodas labradoras įbėgo į mišką ir ėmė loti.

– Koks baisus dalykas žmonėms, tiesiog išėjusiems pasivaikščioti prie tvenkinio.

Ji nuskenuoja skrodimo ataskaitą į monitorių.

– Ilgai ji ten negulėjo, kūnas numestas jau sutemus, – sako ji. – Jei čia surašyta tiesa. Kalba apie sutemas panaši į tiesą. Gal jis numetė ją ten, kur

numetė – toliau nuo kelio ir žmonių akių todėl, kad nenorėjo rizikuoti būti pastebėtas. Jei kas ir pasirodytų – nors sutemus tai menkai tikėtina – jų miško gilumoje nepamatytų. O šitai, – ji parodo į pridengtą veidą ir sauskelnių imitaciją, – jei kūnas buvo nuogas, iš anksto pasiruošus ir kelnaitėse iškirpus skyles akims, galima padaryti greitai. Man kyla įtarimas, kad jis gerai pažįsta vietovę.

– Nenustebčiau.

– Tu alkanas, ar ruošiesi čia kankintis visą dieną?

– Ką pagaminai? Tada ir nuspręsiu.

– *Risotto alla sbirraglia*. Dar vadinamas vištienos rizotu.

– *Sbirraglia*? – jis paima jos ranką. – Ar čia kokia nors egzotiška venecijinių vištų rūšis?

– Tai nuo žodžio *sbirri*, kaip menkinamai vadinama policija. Nedidelis pokštas visai nejuokingą dieną.

– Nesuprantu, ką policija turi bendro su vištienos patiekalu?

– Jei tikėtume mano kulinariniais šaltiniais, pasakojama, kad, austrams užėmus Veneciją, policininkams ypač patikęs kaip tik šitas patiekalas. Taip pat pamaniau apie butelį *Soave* arba ryškesnį *Piave Pinot Bianco*. Abu yra tavo rūsyje, o kaip pasakytų venecijiečiai: „tasai, kuris gerai geria, gerai ir miega, o tasai, kuris gerai miega, negalvoja ir nedaro blogo, todėl keliauja rojun“, ar kažką panašaus.

– Blogiausia, kad pasaulyje nėra vyno, kuris sulaikytų mane nuo galvojimo apie blogį, – sako Bentonas. – o rojumi aš netikiu. Tik pragaru.

54

Už šaunamųjų ginklų laboratorijos durų pirmame pagrindinio akademijos pastato aukšte dega raudona lemputė. Jau eidamas koridoriumi, Marinas išgirsta prislopintą ginklo garsą. Jis įeina, visai nesirūpindamas, kad ten šaudoma, nes šaudo ne kas kitas, o Vincas.

Vincas ištraukia nedidelį pistoletą iš horizontalios nerūdijančio plieno kulkų bandymo talpyklos angos, kuri, pripildyta vandens, sveria penkias tonas. Todėl jo laboratorija ir yra pirmame aukšte.

– Jau buvai paskraidyti? – paklausia Marinas, aliumininiais laiptais lipdamas į šaudymo aikštelę.

Vincas apsivilkęs juodu piloto kostiumu, avi juodus aulinius batus. Jis, kai nėra prapuolęs savo žymių ir ginklų pasaulyje, yra vienas iš Liusės sraigtasparnių pilotų. Jo išvaizda visai neatitinka darbo pobūdžio, o tai taikytina nemažam būriui jos darbuotojų. Vincui – šešiasdešimt penkeri, Vietname skraidė „Black Hawk“ sraigtasparniu, vėliau dirbo Alkoholio, tabako ir šaunamųjų ginklų valdyboje. Jis – trumpomis kojomis ir plačia krūtine, susirišęs žilą uodegėlę, kurios sakosi nekirpęs jau dešimt metų.

– Kažką sakei? – klausia Vincas, nusiimdamas savo klausos apsaugas ir šaudymo akinius.

– Stebuklas, kad apskritai dar girdi.

– Jau ne taip, kaip anksčiau. Anot mano žmonos, grįžęs namo, esu visiškai kurčias.

Marinas atpažįsta Vinco bandomą ginklą – Dagės Simister palovyje rastą Juodąją našlę palisandro rankena.

– Mielas mažutis dvidešimt antrasis, – sako Vincas. – Pamaniau, nepakenks įmesti į mūsų duomenų bazę.

– Man nepanašu, kad iš jo apskritai buvo šauta.

– Nenustebčiau. Neįsivaizduoju, kiek žmonių laiko ginklus savo namams apsaugoti ir neprisimena juos turį arba negali prisiminti, kur nukišę, ar net nežino, ar jie nedingę.

– Turime problemą su vieno daikto dingimu, – pradeda Marinas.

Vincas atidaro šovinių dėžę ir į būgną pradeda kišti dvidešimt antro kalibro šovinius.

– Nori išbandyti? – klausia. – Gana keistas daiktas pagyvenusiai moteriai apsiginti. Tačiau kažkas jai jį davė. Dažniausiai rekomenduoju paprasčiau naudojamą ginklą, pavyzdžiui, trisdešimt aštuntąjį Ledi Smit, arba pitbulį. Kiek suprantu, jis buvo nepasiekiamai pakištas po lova.

– Kas tau sakė? – klausia Marinas, apimtas keisto jausmo, jausmo, kurį pastaruoju metu jaučia gana dažnai.

– Daktaras Amosas.

– Jo nebuvo įvykio vietoje. Ką, po velnių, jis dar žino?

– Nė pusės to, ką mano žinąs. Jis čia nuolat malasi, veda mane iš proto. Tikiuosi, daktarė Skarpeta nesiruošia jo nusamdyti pasibaigus stipendijai. Jei ruošiasi, išeisiu dirbti į prekybos centrą. Imk.

Jis paduoda Marinui pistoletą.

– Ačiū, ne. Jis – vienintelis, į ką šiuo metu mielai šaučiau.

– Ką turi galvoje sakydamas apie problemą su dingimu?

– Vincai, mūsų standartų kolekcijoje trūksta šautuvo.

– Negali būti, – purtydamas galvą atsako jis.

Jie nusileidžia nuo platformos ir Vincas padeda pistoletą ant įkalčių stalo, kur guli kiti ginklai su etiketėmis, šovinių dėžės, taikiniai šūvio atstumui nustatyti ir sudaužytas grūdinto stiklo priekinis automobilio langas.

– Mosbergo pompinis 835-asis ultimagas, – sako Marinas. – Prieš dvejus metus čia panaudotas apiplėšimui su žmogžudyste. Byla iškart buvo baigta, nes bičas už prekystalio ištaškė įtariamąjį.

– Keista, kad apie tai prakalbai, – nustebęs prataria jis. – Daktaras Amosas paskambino man mažiau nei prieš penkias minutes ir paklausė, ar galėtų užeiti ir kažką patikrinti kompiuteryje.

Vincas prieina prie stalo su lyginamuoju mikroskopu, skaitmeniniu manometru ir kompiuteriu. Rodomuoju pirštu pabarškina klaviatūrą ir pasirenka standartų kolekciją. Įveda ginklo pavadinimą.

– Aš pasakiau – ne, iš tiesų jis negalėtų. Buvau užsiėmęs bandymais, ir jis tikrai negalėtų užsukti.

Paklausiau, ką jis norėjęs patikrinti, o jis pasakęs – nieko tokio.

– Nežinau, kaip jis gavo tą informaciją, – svarsto Marinas. – Kaip jis gali apie tai žinoti? Ją žino mano draugelis iš Holivudo policijos departamento, bet jis tikrai niekada neprasitartų. Kiti, kuriems sakiau – Skarpeta ir dabar tu.

– Kamufliažinė buožė, dvidešimt keturių colių vamzdis, kalimatorinis žiedinis taikiklis, – skaito Vincas. – Tu teisus. Naudotas žmogžudystei. Įtariamasis žuvęs. Holivudo policijos dovana, pernai metų kovas, – jis žvilgteli į Mariną. – Kiek pamenu, jis buvo vienas iš dvylikos ginklų, kuriuos jie braukė iš savo inventoriaus, ir, kaip paprastai, buvo mums maloningi. Žinoma, su sąlyga, kad organizuosime jiems nemokamus mokymus, konsultacijas, alų ir loterijų prizus. Pažiūrėkim, – jis skaito toliau. – Anot šių duomenų, nuo jo gavimo datos ginklas buvo paimtas du sykius. Kartą ėmiau aš, praeito balandžio aštuntą dieną – tikrinau iš nuotolinės šaudymo platformos, kad įsitikinčiau, jog jis tvarkingas.

– Kalės vaikas, – pro jo petį skaitydamas sako Marinas.

– Kitą sykį, praeito birželio dvidešimt aštuntą, penkioliktą valandą penkiolika minučių, jį buvo paėmęs daktaras Amosas.

– Kuriam galui?

– Gal bandė šaudyti į balistinę želatiną. Aną vasarą daktarė Skarpeta ėmė jį mokyti jos gamybos paslapčių. Jis čia, deja, vaikšto pirmyn atgal taip dažnai, kad jau nė nepamenu. Čia rašo panaudojęs jį birželio

dvidešimt aštuntą ir sugrąžinęs į kolekciją tą pačią dieną, septyniolika penkiolika. Patikrinus šitą datą kompiuteryje, yra įrašas. Tai reiškia, kad aš paėmiau jį iš saugyklos ir padėjau atgal.

– Tuomet kaip jis pateko į gatvę ir juo žudomi žmonės?

– Nebent šis įrašas būtų neteisingas, – susiraukęs taria Vincas.

– Galbūt todėl jis ir norėjęs patikrinti kompiuterį. Kalės vaikas. Kas atlieka registro įrašus? Tu ar naudotojas? Ar kas nors be tavęs liečia šį kompiuterį?

– Aš darau elektroninius įrašus. Raštu įrašai savo užsakymą į štai tą knygą, – Vincas parodo prie telefono gulintį spirale surištą sąsiuvinį, – pasirašai pasiimdamas ir atiduodamas, viską savo paties ranka su parašais. Po visko aš įvedu informaciją į kompiuterį tam, kad patvirtinčiau, jog tu panaudojai ginklą ir grąžinai jį į saugyklą. Spėju, čia su ginklais nesi žaidęs.

– Nesu šaunamųjų ginklų ekspertas. Leidžiu tau tuo užsiimti. Prakeiktas kalės vaikas.

– Prašyme pažymi, kokio ginklo norėtum ir kada norėtum rezervuoti šaudyklą ar vandens talpą. Galiu parodyti.

Jis pasiima sąsiuvinį ir atverčia jį ties paskutiniu prirašytu puslapiu.

– Štai vėl daktaras Amosas, – sako jis. – Bandymai su balistine želatina prieš dvi savaites, ginklas – Taurus PT-145. Šį kartą bent jau teikėsi įsiregistruoti. Buvo čia anądien neužsiregistravęs.

– O kaip pateko į saugyklą?

– Atsinešė savo pistoletą. Žąsinas renka ginklus.

– Ar gali pasakyti, kada į kompiuterį buvo įvestas įrašas apie Mosbergą? – klausia Marinas. – Žinai, pavyzdžiui, kai pažiūri į failą ir gali pamatyti jo paskutinio išsaugojimo datą ir laiką? Man neramu, galbūt Džo kažkokiu būdu pakeitė duomenis jau po fakto, įrašė ginklą, kad atrodytų, jog jam jį išdavei ir paskui grąžinai į saugyklą.

– Čia tiesiog tekstinis failas, pavadintas „registru". Dabar jį neišsaugojęs pakeitimų uždarysiu, ir pažiūrėsim į paskutinio išsaugojimo laiką, – jis pritrenktas ir negali atsitokėti. – Čia rašo, kad jis tvarkytas prieš dvidešimt tris minutes. Negaliu patikėti!

– Ar šitas failas neapsaugotas slaptažodžiu?

– Aišku, kad apsaugotas. Aš vienintelis, galintis prie jo prieiti. Žinoma, išskyrus Liusę. Todėl man įdomu, kodėl daktaras Amosas paskambino pasakyti norįs užeiti ir patikrinti kompiuterį. Jei jis kažkaip pakeitė registro duomenis, kurių galų skambinti man?

– Labai paprasta. Jei būtum jam tą failą atidaręs ir uždarydamas išsaugojęs – tai paaiškintų naują datą ir laiką.

– Tada jis gana gudrus.

– Pažiūrėsim, ar labai gudrus.

– Labai apmaudu. Jei jis tai padarė, vadinasi, žino mano slaptažodį.

– Ar jis kur nors užrašytas?

– Ne, aš labai atsargus.

– Kas dar, be tavęs, žino saugyklos durų kodą? Šį kartą aš jį pričiupsiu. Vienaip ar kitaip.

– Liusė. Ji gali patekti bet kur. Eikš. Pažiūrėkime.

Saugykla – ugniai atsparus kambarys metalinėmis durimis su kodu. Jame stalčiuose sudėta tūkstančiai žinomų kulkų, šovinių ir tūtelių pavyzdžių, o stelažuose ir ant kabyklų – šimtai sunumeruotų šautuvų, revolverių ir pistoletų.

– Tikra skanėstų parduotuvė, – apsidairydamas tarsteli Marinas.

– Nesi čia buvęs?

– Nesu pamišęs dėl ginklų. Su jais turiu nekokios patirties.

– Pavyzdžiui?

– Pavyzdžiui, kai tenka juos panaudoti.

Vincas ima tikrinti stelažus su šautuvais. Jis atskirai apžiūri kiekvieno ginklo etiketę. Du kartus. Ieškodami Mosbergo, abu su Marinu eina nuo lentynos prie lentynos. Saugykloje jo nėra.

Skarpeta parodo lavondėmes – dėl sustojusios kraujo apytakos ir sunkio jėgos atsiradusias tamsiai raudonas dėmes. Blyškios dėmės ant mirusios moters dešiniojo skruosto, krūtų, pilvo, šlaunų ir vidinėje dilbių pusėje atsirado kūnui tomis vietomis prisispaudus prie kieto paviršiaus, galbūt grindų.

– Kurį laiką ji gulėjo ant pilvo, – sako Skarpeta. – Mažiausiai kelias valandas, galva pasukta į kairę, todėl ant kairiojo skruosto ir yra balta dėmė. Gulėjo ant grindų ar kito kieto paviršiaus.

Ji atidaro kitą nuotrauką: šioje mirusioji, jau nuprausta, guli ant skrodimo stalo veidu žemyn, kūnas ir plaukai šlapi, raudoni delnų atspaudai ryškūs kaip

ką tik nupiešti – aiškiai atsparūs vandeniui. Bandydama sudėlioti moters mirties istoriją, Skarpeta sugrįžta prie ką tik peržiūrėtos nuotraukos, po to vėl peržiūri kelias tolesnes ir vėl grįžta atgal.

– Taigi gal jau nužudęs, – sako Bentonas, – jis apvertė ją ant pilvo, kad ant nugaros nupieštų tuos delnus, ir taip dirbo kelias valandas. Kraujas nusėdo, ėmė formuotis mėlynės, todėl ir turime tokias žymes.

– Aš manau kitaip, – paprieštarauja Skarpeta. – Visų pirma, jis ją nudažė iš priekio, tada apvertė, išpiešė nugarą ir paliko tokia poza patalpoje. To jis tikrai nepadarė lauke, šaltoje naktyje. Tik kažkur, kur nėra rizikos, kad kas nors išgirs šūvio garsą ar pamatys jį, kūną kišantį į automobilį. Tiesą sakant, jis galėjo tai padaryti ir automobilyje, kuriame ją vežė – mikroautobuse, furgone, sunkvežimyje. Nušovė, nudažė ir nuvežė.

– Viskas iš karto.

– Na, taip būtų mažesnė rizika, ar ne? Pagrobė ją, nusivežė į atokią vietą ir automobilyje nužudė, jei, aišku, tai būta gana didelio automobilio, o tada numetė kūną, – sako ji, peržiūrinėdama kitas nuotraukas ir vėl sustodama prie jau matytos.

Šį kartą ji mato ją kitaip. Tai – ant lentos padėtų moters smegenų, tiksliau, to, kas iš jų liko, nuotrauka. Kaukolės vidų klojanti kieta membrana, kietasis dangalas, turėtų būti balkšvos spalvos. Šioje nuotraukoje matosi gelsvai oranžinės dėmės, ir ji mintyse išvysta dvi seseris Ev ir Kristin, prisimerkusias saulėje, su pasivaikščiojimo lazdomis, išvysta nuotrauką ant

stalelio jų miegamajame. Prisimena gelsvą vienos jų veido spalvą, sugrįžta prie skrodimo ataskaitos ir perskaito, kas parašyta apie mirusios moters sklerą, akių baltymus. Jie normalūs.

Skarpeta prisimena Ev ir Kristin namų šaldytuve matytas žalias daržoves – devyniolika maišelių morkų – ir pagalvoja apie mirusios moters tarsi sauskelnes vilkėtas baltas linines kelnes – šiltam klimatui tinkamą drabužį.

Bentonas susidomėjęs žvelgia į ją.

– Odos ksantochromija, – sako Skarpeta. – Skleros nepažeidžiantis odos pageltimas. Gali būti sukeltas karotenemijos. Tikriausiai žinome jos tapatybę.

55

Savo kabinete daktaras Bronsonas sukioja mikroskopo objektinį stiklelį. Marinas pabeldžia į atviras duris.

Daktaras Bronsonas – protingas ir kompetentingas, visada tvarkingas su baltu iškrakmolytu laboratoriniu chalatu. Geras vadovas. Tačiau jis negali atsikratyti praeities. Jis vis dar dirba taip, kaip buvo dirbama anksčiau, lygiai taip vertina ir žmones. Marinas abejoja, ar daktaras Bronsonas varginasi tikrinti asmenis, ar atlieka kitus rimtus tyrimus, turinčius būti įprastine nūdienos praktika.

Jam vėl pabeldus, šįkart garsiau, daktaras Bronsonas pakelia akis nuo mikroskopo.

– Užeik, užeik, – šypsodamasis sako. – Kam turiu būti dėkingas už suteiktą garbę?

Jis – tikras senojo pasaulio atstovas, mandagus ir žavingas, visiškai nuplikęs, išsiblaškiusiomis, pilkomis akimis. Peleninėje ant puikiai sutvarkyto stalo ilsisi atšalusi kukavo pypkė, jo kabinete visuomet tvyro vos juntamas aromatinio tabako kvapas.

– Čionai, saulėtuose pietuose, jie bent jau vis dar leidžia rūkyti viduje, – prisitraukdamas arčiau kėdę pradeda kalbėti Marinas.

– Na, man nereikėtų, – sako daktaras Bronsonas. – Žmona vis kartoja, kad gausiu gerklės arba liežuvio vėžį. O aš atsakau, kad, jei taip ir nutiks, iškeliaudamas bent jau negalėsiu daug skųstis.

Marinas prisimena neuždaręs durų. Jis atsistoja, uždaro ir vėl atsisėda.

– Jei man išpjautų liežuvį arba balso stygas, spėju, daug neniurzgėčiau, – tarsi Marinas nebūtų supratęs sąmojo, pakartoja daktaras Bronsonas.

– Man reikia keleto dalykų, – taria Marinas. – Pirma, norėtume patikrinti Džonio Svifto DNR. Daktarė Skarpeta sako, kad jo byloje turėtų būti kelios DNR kortelės.

– Žinai, ji turėtų užimti mano vietą. Aš neprieštaraučiau, jei mano vietą užimtų būtent ji, – sako jis, o iš to, kaip jis tai pasako, Marinas pajunta, kad daktaras Bronsonas tikriausiai puikiai žino, ką mano žmonės.

Visi nori, kad jis išeitų į pensiją. Nori jau metų metus.

– Žinai, aš sukūriau šią kontorą, – tęsia jis. – Negaliu leisti, kad ateitų koks nors Tomas, Dikas ar Haris ir viską sužlugdytų. Būtų nesąžininga visuomenės atžvilgiu. Ir dar nesąžiningiau mano darbuotojų atžvilgiu, – jis pakelia ragelį ir paspaudžia mygtuką. – Pole? Gal galėtum surasti ir man atnešti Džonio Svifto bylą? Mums reikia visų dokumentų, – paklauso: – kadangi Pitui turime duoti jo DNR kortelę. Jie su ja kažką darys laboratorijoje.

Jis padeda ragelį, nusiima akinius ir pavalo juos nosinaite.

– Taigi ar tai reiškia, kad esama naujienų?

– Taip ima atrodyti, – atsako Marinas. – Kai būsime tuo įsitikinę, jūs sužinosite pirmas. Tačiau galiu pasakyti, kad išlindo keletas dalykų, leidžiančių velniškai drąsiai teigti, kad Džonis Sviftas galėjo būti nužudytas.

– Jei tai pateiksite, mielai pakeisiu pobūdį. Niekada nebuvau ypač patenkintas ta byla. Tačiau privalėjau vadovautis įkalčiais, o tyrimas neatskleidė nieko reikšmingo, kad kuo nors būčiau tikras. Labiausiai įtariau savižudybę.

– Išskyrus faktą, kad įvykio vietoje trūko šautuvo, – negali nepriminti Marinas.

– Žinai, Pitai, nutinka daug keistų dalykų. Neįsivaizduoji, kiek sykių atvažiavęs radau šeimos narius visiškai sudirbusius įvykio vietą tam, kad apsaugotų savo mylimo žmogaus orumą. Ypač seksualinių asfiksijų atvejais. Atvykstu, o nei pornografinio žurnalo, nei bondažo nesimato. Tas pats su savižudybėmis. Nenorėdamos, kad kas nors sužinotų, arba geisdamos draudimo išmokos, šeimos paslepia ginklą ar peilį. Daro visokius dalykus.

– Reikia pakalbėti apie Džo Amosą, – pradeda kitą temą Marinas.

– Vienas nusivylimas, – sako jis ir iš veido dingsta įprastinė maloni išraiška. – Iš tiesų apgailestauju rekomendavęs jį jūsų puikiai institucijai. Man labai apmaudu, nes Kei tikrai nusipelno šimtąkart geresnio nei tas mažas arogantiškas niekšelis.

– Apie tai ir noriu pakalbėti. Kuo rėmėtės? Kas paskatino jį rekomenduoti?

– Įspūdingas išsilavinimas ir rekomendacijos. Puiki kilmė.

– Kur jo asmens byla? Ar vis dar turite? Originalą?

– Žinoma. Originalas liko pas mane. Kei gavo kopiją.

– Ar, peržiūrėdamas tuos jo fantastiškus diplomus ir rekomendacijas, patikrinote ir įsitikinote, kad jie tikri? – labai nemalonu klausti Marinui. – Šiais laikais žmonės gali padirbti daug dalykų. Ypač turėdami visas tas kompiuterines grafikas, internetą ir taip toliau. Tai – viena priežasčių, kodėl tapatybių vagystės tampa rimta problema.

Daktaras Bronsonas kėde privažiuoja prie spintos ir ištraukia stalčių. Pirštais perbėga per tvarkingai sužymėtas bylas ir išima tą, ant kurios užrašytas Džo Amoso vardas. Paduoda Marinui.

– Prašau, – sako.

– Neprieštarausite, jei minutėlę prisėsčiau?

– Nesuprantu, kur taip užtruko Polė, – važiuodamas atgal prie mikroskopo, taria daktaras Bronsonas. – Būk, kiek nori, Pitai. Aš grįšiu prie savo darbo. Liūdnas reikalas. Vargšė baseine rasta moteris, – palinkęs prie okuliaro, jis sureguliuoja mikroskopą. – Surado jos dešimtmetė dukra. Klausimas – paskendo ar ištiko koks mirtinas smūgis, pavyzdžiui, miokardo infarktas. Ji sirgo bulimija.

Marinas peržvelgia medicinos mokyklos katedrų vadovų ir kitų patologų apie Džo Amosą parašytus laiškus. Akimis permeta penkių puslapių autobiografiją.

– Daktare Bronsonai? Ar paskambinote bent vienam šių žmonių? – klausia Marinas.

– Dėl ko? – net nepakelia akių. – Jokių senų širdies surandėjimų. Aišku, nieko nematyčiau, jei patyrė infarktą ir kelias valandas gyveno. Klausiau, gal ji prieš tai valėsi organizmą. Tai gali labai išbalansuoti elektrolitus.

– Dėl Džo, – sako Marinas. – Kad įsitikintumėte, jog visi šitie asai daktarai jį tikrai pažįsta.

– Aišku, kad pažįsta. Jie parašė man visus šiuos laiškus.

Marinas pakelia laišką prieš šviesą. Pastebi karūną pervėrusį kardą primenantį vandens ženklą. Lygiai taip pakelia kitus laiškus ir pamato tuos pačius ženklus. Firminiai blankai atrodo įtikinamai, tačiau jie nei graviruoti, nei su įspaudais, todėl galėtų būti tiesiog nuskenuoti ar atspausdinti panaudojus kompiuterinės grafikos programą. Jis paima tariamai Hopkinso ligoninės Patologijos skyriaus vadovo parašytą laišką ir paskambina nurodytu numeriu. Atsiliepia registratorė.

– Jis išvykęs, – informuoja.

– Skambinu dėl Džo Amoso, – taria Marinas.

– Ko?

Jis paaiškina. Paprašo jos patikrinti dokumentus.

– Šiek tiek daugiau nei prieš metus, gruodžio septintą, jis parašė laišką dėl Džo Amoso, – jai sako Marinas. – Apačioje parašyta, kad laišką parengė asmuo su L. F. C. inicialais.

– Su šiais inicialais čia niekas nedirba. Tokio pobūdžio dokumentą tikrai spausdinčiau aš, o mano inicialai visai kiti. Apie ką tai?

– Tiesiog paprasčiausias sukčiavimo atvejis, – paaiškina Marinas.

56

Liusė skrieja savo padidinto galingumo V-ROD A1A greitkeliu į šiaurę, pas Fredą Kvinsį, ir kaip tyčia jai tenka sustoti prie kiekvienos raudonos šviesoforo šviesos.

Savo interneto puslapių dizaino verslą Fredas tvarko iš namų. Jis nelaukia jos, tačiau Liusė žino, kad jis namie, bent jau buvo prieš pusvalandį, kai ji paskambino, bandydama įsiūlyti *The Miami Herald* prenumeratą. Jis buvo mandagus, daug mandagesnis, nei būtų buvusi Liusė, kažkokiam pardavėjui drįsus pakalbinti ją telefonu. Greičiausiai turi pinigų, nes gyvena už dviejų kvartalų į vakarus nuo paplūdimio. Jo namas – tinkuotas, kaltiniu plienu puoštas dviaukštis su vartais prie įvažiavimo. Liusė sustoja prie vidaus ryšio telefono ir spusteli mygtuką.

– Kuo galiu būti naudingas? – atsiliepia vyriškas balsas.

– Policija, – sako Liusė.

– Policijos nekviečiau.

– Atvykau pakalbėti apie jūsų motiną ir seserį.

– Iš kokio policijos departamento? – įtariai klausia balsas.

– Brovardo šerifo.

Ji išsitraukia piniginę ir, laikydama ją prieš vidaus stebėjimo kamerą, parodo netikrą savo pažymėjimą. Pasigirsta pyptelėjimas ir geležiniai vartai ima vertis. Ji įjungia pavarą, privažiuoja granito grindiniu ir pastato motociklą tiesiai priešais dideles juodas duris, atsidariusias iškart jai išjungus variklį.

– Neblogi ratai, – sako vyras, tikriausiai Fredas.

Jis vidutinio ūgio, siaurų pečių ir smulkaus sudėjimo. Rusvi plaukai, melsvai pilkos akys. Gana dailus, jei kam patinka gležnas grožis.

– Nemanau, kad esu matęs tokį „Harley", – sako eidamas apie motociklą.

– Važinėjate? – klausia ji.

– Nea. Pavojus palieku kitiems.

– Jūs turbūt Fredas, – jo ranką paspaudžia Liusė. – Neprieštarausite, jei užeisiu?

Pro marmurinėmis plytelėmis išklotą holą ji nuseka paskui jį į svetainę, kurios langai žvelgia į siaurą, drumzliną kanalą.

– Sužinojote ką nors naujo apie mano motiną ir Heleną?

Jis pasako tai taip, kaip tokiu atveju ir turėtų pasakyti. Ne paranojiškai ir ne smalsiai. Akyse pasirodo skausmas, balse pasigirsta troškimas sužinoti, menka viltis.

– Fredai, – sako ji. – Aš nesu iš Brovardo apygardos šerifo departamento. Turiu privačių tyrėjų ir laboratorijų ir buvau paprašyta padėti.

– Vadinasi, apsimelavote prie mano vartų, – iš akių dingstant draugiškumui sako jis. – Negražu.

Lažinuosi, kad dėl *Herald* taip pat skambinote jūs. Pažiūrėti, ar aš namie.

– Taip, abiem atvejais.

– Ir turėčiau su jumis kalbėtis?

– Atleiskite, – sako Liusė. – Vidaus ryšio telefonu būtų per daug informacijos.

– Kas nutiko, kad vėl tuo susidomėta? Kodėl dabar?

– Bijau, kad tai man teks užduoti klausimus.

Dėdė Semas pirštu rodo į TAVE ir sako: MAN REIKIA TAVO CITRUSŲ.

Daktarė Self dramatiškai nutyla. Savo odinėje kėdėje *Išsikalbėkite* studijoje ji jaučiasi patogiai ir tvirtai. Šioje laidos dalyje svečių nėra. Jų ir nereikia. Ant stalelio šalia jos kėdės – telefonas, jai spaudant mygtukus ir sakant: „Tai daktarė Self, jūs tiesioginiame eteryje", kameros filmuoja ją įvairiais rakursais.

– Kaip manote? – tęsia ji. – Ar Žemės ūkio ministerija trypia mūsų Ketvirtojoje pataisoje numatytas teises[30]?

Tai lengvi spąstai ir ji negali sulaukti, kol kibs skambinančiam kvailiui tiesiai į gerklę. Ji žvilgteli į monitorių ir patenkinta pastebi, kad apšvietimas ir filmavimo rakursas parodo ją labai gražiai.

– Tai aišku, – per mikrofoną sako kvailys.

– Dar kartą, kuo jūs vardu? Sendis?

– Taip, aš...

[30] Ketvirtoji JAV Konstitucijos pataisa teigia, kad valstybinės institucijos negali nepagrįstai rengti kratų, areštų bei poėmių.

– Stabtelk prieš kirsdamas, ar ne Sendi?
– Eeee, ką?..
– Dėdė Semas su kirviu? Argi ne tokį vaizdą susidaro visuomenė?
– Mums kruša smegenis. Tai sąmokslas.
– Tai štai ką apie tai manote? Gerasis senukas dėdė Semas kerta visus jūsų medžius. Bum bum.
Ji žvilgsniu pagauna operatorių, prodiuseris šypsosi.
– Tie gyvuliai be leidimo įsiveržė į mano kiemą ir staiga pranešė pjausiantys visus mano medžius...
– Sendi, kur jūs gyvenate?
– Kuperyje. Nekaltinu žmonių, norinčių juos iššaudyti ar užpjudyti šunimis.
– Štai ką pasakysiu, Sendi, – kamerai pritraukus jos veidą, reikšmingai sako ji. – Jūs, žmonės, nekreipiate dėmesio į faktus. Ar esate dalyvavę susirinkimuose? Ar rašėte savo įstatymų leidėjams? Ar pasivarginote užduoti konkrečius klausimus ir ar atsižvelgėte, kad galbūt, sakau, galbūt, Žemės ūkio departamento paaiškinimai turi prasmės?
Jai būdinga stoti į priešingą nei pašnekovo poziciją. Tuo ji garsėja.
– Na, ta istorija apie uraganus yra [pyyyp], – atkerta kvailys, o daktarė Self supranta, kad netrukus pasipils nešvankybės.
– Ne *pyyyp*, – mėgdžioja ji. – Jokiu *pyyyp* ten nekvepia. Tiesa tokia, – ji atsisuka į kamerą, – praeitą rudenį turėjome keturis didelius uraganus, o tai, kad citrusų vėžys yra oru pernešama bakterinė liga – faktas. Po reklamos apie šį siaubingą kenkėją

kalbėsime su ypatingu mūsų studijos svečiu. Likite su manimi.

– Išjungta, – taria operatorius.

Daktarė Self paima butelį vandens. Kad nesugadintų lūpų makiažo, siurbteli pro šiaudelį ir laukia, kad grimuotoja papudruotų kaktą ir nosį. Grimuotojai vėluojant, ji susierzina, jai per lėtai dirbant, vėl susierzina ir paragina paskubėti.

– Gerai. Tvarka. Gana, – mosuodama ranka nuveja grimuotoją daktarė Self. – Einasi gerai, – sako ji prodiuseriui.

– Kitoje dalyje, manau, mums reikia daugiau susitelkti prie psichologijos. Dėl jos tave žmonės ir žiūri, Merilin. Populiarūs ne politikai, o jų problemos su meilužėmis, valdžia, motinomis, tėvais.

– Nereikia manęs mokyti.

– Nenorėjau...

– Klausyk, mano laidos yra išskirtinės dėl jose nagrinėjamų aktualijų ir mūsų emocinio atsako derinio.

– Be abejo.

– Trys, du, vienas.

– Mes vėl su jumis, – į kamerą šypsosi daktarė Self.

57

Marinas stovi po palme šalia akademijos ir stebi link savo nepažymėtos „Crown Victoria“ nueinančią Rebą. Jos eisenoje jis pastebi iššūkį ir bando suprasti – ar jis tikras, ar tai tik vaidyba. Jis klausia savęs, ar ji bus pastebėjusi jį rūkantį po palme.

Ji pavadinusi jį žąsinu. Jis dažnai taip pavadinamas, tačiau niekada nemanęs, kad tai pasakys ji.

Reba atrakina automobilį, o tada, regis, persigalvoja ir į jį nebesėda. Nepažvelgia jo pusėn, tačiau Marino neapleidžia jausmas, jog ji žino, kad jis stovi ten, palmės šešėlyje, su „Treo“ rankoje, ausine ausyje ir cigarete dantyse. Jai nereikėję sakyti, ką pasakiusi. Ji neturi teisės kalbėti apie Skarpetą. Efeksoras viską sugadino. Prieš tai ir nebuvo depresijos, o jį pavartojus tikrai atsirado, o kur dar ta pastaba apie Skarpetą ir visus tuos liežuvius iškišusius farus.

Efeksoras buvo tikra katastrofa. Daktarė Self neturi teisės skirti jam vaisto, sužlugdžiusio jo seksualinį gyvenimą. Ji neturi teisės nuolat kalbėti apie Skarpetą, tarsi toji būtų svarbiausias asmuo Marino gyvenime. Reikėjo Rebai jam tai priminti. Tai, ką ji pasakiusi, ji pasakiusi, kad primintų jam apie jo nepajėgumą ir kitus sekso su Skarpeta norinčius

pajėgius vyrus. Marinas jau kelias savaites negeria efeksoro, ir problema taisosi, likusi tik depresija.

Reba atšauna bagažinę, apeina apie automobilį ir ją atidaro.

Marinas žiūri, ką ji darys. Nusprendžia, kad būtų neprošal sužinoti ir būti gana maloniam informuojant ją, kad jis negalįs nieko areštuoti ir mielai pasinaudosiąs jos pagalba. Jis gali į valias grasinti, tačiau teisėtai suimti negali nieko. Tai – vienintelis dalykas, kurio jis pasiilgsta nebedirbdamas policijoje. Reba iš bagažinės ištraukia maišą, panašu – skalbinių, ir piktai meta jį ant užpakalinės sėdynės.

– Vežiojies kūną? – klausia Marinas, prieidamas lyg niekur nieko ir į žolę spriegdamas nuorūką.

– Ar žinai tokį daiktą kaip šiukšlių dėžė?

Veik nežvelgdama į jį Reba užtrenkia dureles.

– Kas maiše?

– Man reikia į valyklą. Nors tai ir ne tavo reikalas, visą savaitę neturėjau laiko, – sako ji slėpdama akis už tamsių akinių. – Daugiau nesielk su manimi kaip su šiukšle, ypač prie kitų. Jei nori būti žąsinas, bent jau pasistenk neatkreipti į save dėmesio.

Galvodamas, kaip sureaguoti, jis atsisuka į savo palmę, tarsi tai būtų jo mieliausia vieta, nužvelgia pastatą ir žydrą dangų.

– Na, elgeisi nepagarbiai, – pagaliau taria jis.

Priblokšta ji žvelgia į jį.

– Aš? Ką čia šneki? Išprotėjai? Kiek pamenu, paskutinį kartą maloniai pasivažinėjome, paskui nusitempei mane į „Papus“, beje, nepaklausęs, ar norėjau ten važiuoti. Mane pritrenkia, kai moteris nuvežama

į tokią šiknų ir papų skylę. Kalbi apie nepagarbą? Turbūt juokauji. Turiu ten sėdėti, kol išsispoksosi į pro šalį liulančias kekšeles.

– Nespoksojau.

– Aišku, ne.

– Tikrai nespoksojau, – sako, išsitraukdamas cigarečių pakelį.

– Per daug rūkai.

– Į nieką aš nespoksojau. Sėdėjau sau gerdamas kavą, o tu ėmei šnekėti nesąmones apie daktarę, it perkūnas iš giedro dangaus. Tegul jis mane trenkia, bet aš nepakęsiu tokių žeminančių kalbų.

Pavydi, patenkintas pagalvoja jis. Ji taip kalba, nes maniusi, kad „Papuose" jis spoksojo į padavėjas, o gal taip ir buvę. Kad susiprastų.

– Dirbu su ja jau milijoną metų ir niekada niekam neleidau apie ją taip kalbėti, neleisiu ir dabar, – tęsia jis, užsidegdamas cigaretę ir besiraukydamas saulėje.

Keliu pro šalį, link automobilių stovėjimo aikštelėje sustatytų visureigių, eina grupė kovinius drabužius vilkinčių studentų; tikriausiai važiuoja į Holivudo policijos mokymų centrą stebėti parodomųjų išminavimo komandos pratybų.

Panašu, kad tai buvo numatyta šiandien – pažaisti su robotu Edžiu, pažiūrėti jo pasirodymą, kai jis, prijungtas prie optinio pluošto kabelio, tarsi krabas savo vikšrais juda aliumininine vilkiko rampa, stebėti bombų šuns Bankio ir gaisrininkų pasirodymus, taip pat ir bičus su specialia apranga, dinamitu, detonavimo laidu ir sprogdinimo įtaisais, kurie galbūt sprogdins kokį automobilį.

Marinas to pasiilgęs. Jis pavargo būti užmirštas.

– Atleisk, – sako Reba, – nenorėjau apie ją pasakyti nieko nepagarbaus. Tik sakiau, kad keli bičai, su kuriais dirbu...

– Noriu, kad kai ką areštuotum, – jis pertraukia, žiūrėdamas į savo laikrodį ir visai nenorėdamas dar sykį išgirsti istorijos apie „Papus", nenorėdamas pripažinti, kad būta ir jo kaltės.

Daugiausia jo kaltės.

Efeksoras. Anksčiau ar vėliau Reba būtų apie jį sužinojusi. Supistas šlamštas jį sužlugdė.

– Po kokio pusvalandžio. Jei gali atidėti savo kelionę į skalbyklą, – sako jis.

– Valyklą, žąsine, – atšiauriai ir visai neįtikinamai sako ji.

Jis vis dar jai patinkąs.

– Pati turiu skalbimo mašiną ir džiovintuvą, – sako ji. – Negyvenu vagonėlyje.

Bandydamas mobiliuoju prisiskambinti Liusei, jis taria Rebai:

– Turiu idėją. Nesu tikras, kad bus veiksminga, bet gal pasiseks.

Liusė atsiliepia ir pasako negalinti kalbėti.

– Tai svarbu, – sako Marinas, žvelgdamas į Rebą ir prisimindamas jųdviejų savaitgalį Ky Veste, kai jis dar negėrė efeksoro. – Tik duok man dvi minutes.

Jis girdi Liusę su kažkuo kalbančią, sakančią, kad ji turinti atsiliepti ir tuoj pat grįš. Vyro balsas sako nieko tokio. Marinas girdi einančią Liusę. Jis žvelgia į Rebą ir pamena, kaip dar prieš efeksorą stebėjo saulėlydį „Rojaus" bare „Holiday Inn" viešbutyje,

prisilupo „Captain Morgan“ romo ir ilgai sėdėjo karštoje vonioje.

– Tu ten? – klausia jo Liusė.

– Ar man įmanoma organizuoti dviejų žmonių konferencinį telefoninį pokalbį su dviem mobiliaisiais ir vienu paprastu telefonu? – klausia jis.

– Ar tai koks Mensa testo klausimas?

– Noriu, kad atrodytų, jog aš kalbu su tavimi iš savo kabineto, nors kalbėsiu su tavimi mobiliuoju. Alio? Tu ten?

– Nori pasakyti, kad kažkas klausosi tavo telefono pokalbių iš telefoninės biuro stotelės linijos?

– Suknisto telefono ant mano stalo, – sako jis, žvelgdamas į jį įsistebeilijusią Rebą, bandydamas suprasti, ar padaręs jai įspūdį.

– Taip ir sakau. Kas? – klausia Liusė.

– Nutuokiu ir noriu įsitikinti.

– Neturėdamas sistemų administratoriaus slaptažodžio, niekas negalėtų to padaryti. Išskyrus mane.

– Manau, kažkas jį turi. Tai paaiškintų daugybę dalykų. Ar galime padaryti tai, ką sakiau? – vėl klausia jis. – Ar galiu tau paskambinti iš savo kabineto, tada peradresuoti pokalbį į mobilųjį ir palikti kabineto liniją atvirą, tarsi aš kalbėčiau iš ten?

– Taip, galime, – atsako ji. – Tik ne šią sekundę.

Daktarė Self paspaudžia žybsintį telefono mygtuką.

– Kitas mūsų pašnekovas – na, jis laukia jau kelias minutes – turi neįprastą pravardę. Hogai? Atleiskite. Jūs vis dar su mumis?

– Taip, ponia, – studijoje pasigirsta švelnus balsas.

– Esate tiesioginiame eteryje, – sako ji. – Nagi, Hogai? Kodėl gi jums visų pirma nepapasakojus mums apie savo pravardę. Esu tikra, kad visiems bus įdomu.

– Aš taip vadinuosi.

Tyla, kurią tuoj pat užpildo daktarė Self. Eteryje negali būti tuščio laiko.

– Na, tebūnie Hogas. Taigi paskambinote papasakoti stulbinamą istoriją. Užsiimate vejų priežiūra. Dirbote tam tikrame rajone ir kažkieno kieme pastebėjote citrusų vėžį?..

– Ne. Ne visai taip.

Daktarė Self susierzina. Hogas nesilaiko scenarijaus. Kai jis paskambino vėlyvą antradienio popietę, ir ji apsimetė kažkuo kitu, ne savimi, jis aiškiai pasakė aptikęs vėžį senos moters sode Holivude, tik vieną apelsinmedį, o dabar, esą, visi jos ir jos kaimynų medžiai bus išpjauti. Kai jis paminėjo tą problemą šeimininkei, ji pagrasinusi nusižudyti, jei Hogas pranešiąs apie vėžį Žemės ūkio departamentui. Pagrasinusi nusišauti savo mirusio vyro šautuvu.

Senosios moters vyras pasodinęs medžius iškart po jų vestuvių. Dabar jis miręs, ir tie medžiai yra viskas, kas jai likę, vienintelis likęs gyvas daiktas. Juos nukirtus, bus sunaikinta brangi jos gyvenimo dalis, kurios niekam nevalia liesti.

– Šių medžių sunaikinimas privers ją pagaliau susitaikyti su savo netektimi, – savo auditorijai aiškina daktarė Self. – Kai tai įvyks, jai nebeliks nieko, dėl ko verta gyventi. Ji norės mirti. Taigi, Hogai, esate

susidūręs su rimta dilema, ar ne? Vaidinate Dievą, – sako ji į mikrofoną.

– Aš nevaidinu Dievo. Darau, ką liepia Dievas. Tai ne vaidyba.

Daktarė Self sutrinka, tačiau tęsia toliau.

– Jums turėjo būti labai sunku pasirinkti. Laikėtės Vyriausybės taisyklių, ar elgėtės kaip liepė širdis?

– Ant jų nudažiau raudonas juostas, – atsako jis. – Dabar ji mirusi. Tu buvai kita. Tačiau nebėra laiko.

58

Jie sėdi prie stalo virtuvėje, priešais į siaurą, drumzliną kanalą žvelgiantį langą.

– Įsitraukusi policija, – sako Fredas Kvinsis, – paprašė keleto daiktų, ant kurių galėjo būti jų DNR. Šukų, dantų šepetėlių, pamiršau ko dar. Ką jie padarė su tais daiktais, nebežinau.

– Tikriausiai jie jų taip ir neištyrė, – sako Liusė, galvodama apie ką tik įvykusį pokalbį su Marinu. – Gali būti, kad jie vis dar įkalčių saugykloje. Galime jų apie tai paklausti, tačiau aš nenorėčiau laukti.

Mintis, kad kažkas gali prieiti prie jos sistemų administratorės slaptažodžių, yra neįtikėtina. Siaubinga. Turbūt Marinas klysta. Ji negali nustoti apie tai galvoti.

– Akivaizdu, kad ši byla jiems nėra prioritetinė. Jie visuomet buvo įsitikinę, kad jos tiesiog pabėgo. Nebuvo jokių smurto žymių, – sako Fredas. – Jie sakė, kad turėję būti kovos požymių ar kas nors būtų kažką pastebėjęs. Viskas vyko ryte, aplink buvo pilna žmonių. Taip pat dingo ir mamos visureigis.

– Man sakė, kad jos automobilis liko. „Audi“.

– Tikrai ne. Be to, „Audi“ ji neturėjo. Aš turėjau. Kažkas, matyt, pamatė mano automobilį, kai vėliau atvažiavau jų ieškoti. Mama turėjo „Chevy Blazer“. Naudodavo jį prekėms gabenti. Žinote, žmonės taip viską supainioja. Visą dieną bandęs prisiskambinti, nuvažiavau į parduotuvę. Mamos ir sesers – nė ženklo, dingęs ir mamos automobilis, ir rankinė.

– Ar buvo požymių, kad jų būta parduotuvėje?

– Niekas nebuvo įjungta. Ant durų kabojo ženklas „Uždaryta“.

– Kas nors dingę?

– Sunku pasakyti. Tikrai nieko akivaizdaus. Kasos stalčius buvo tuščias, bet tai nebūtinai ką nors reiškia. Jei ji iš vakaro ir paliko jame pinigų, tikrai nedaug. Jei jums staiga prireikė jų DNR, kažkas tikrai turėjo išlįsti.

– Informuosiu jus, – sako Liusė. – Tikėkimės, kad turim siūlo galą.

– Negalite pasakyti?

– Pažadu, kad jus informuosiu. Kai nuvažiavote į parduotuvę jų ieškoti, kokia buvo jūsų pirma mintis?

– Pasakyti tiesą? Pamaniau, kad gal jų ten visai nebuvę, kad jos išvyko už jūrų marių.

– Kodėl taip sakote?

– Buvo daugybė bėdų. Finansinių pakilimų ir duobių. Asmeninių problemų. Tėtis turėjo labai sėkmingą apželdinimo verslą.

– Palm Byče.

– Tai buvo jo centras. Tačiau jis turėjo šiltnamių ir medelynų ir kitose vietose, taip pat ir čia. Tada,

devintojo dešimtmečio viduryje, jį nušlavė citrusų vėžys. Buvo sunaikinti visi jo citrusiniai medžiai, jis buvo priverstas atleisti beveik visus savo darbuotojus ir buvo visai arti bankroto. Mamai buvo labai sunku. Paskui jis vėl atsistojo ant kojų, jį vėl aplankė sėkmė, o tai mamai taip pat buvo sunku. Žinote, nesu tikras, ar turėčiau jums visa tai pasakoti.

– Fredai, aš bandau padėti. Jei nekalbėsite su manimi, negalėsiu to padaryti.

– Pradėkime nuo to laiko, kai Helenai buvo dvylika, – sako jis. – Mokiausi koledžo pirmame kurse. Aš, aišku, vyresnis. Maždaug šešis mėnesius Helena gyveno su mano tėvo broliu ir jo žmona.

– Kodėl?

– Buvo liūdna, ji tokia daili, talentinga mergaitė. Vos šešiolikos įstojo į Harvardą, tačiau neištvėrusi ten nė semestro patyrė emocinį lūžį ir grįžo namo.

– Kada?

– Rudenį prieš jų su mama dingimą. Harvarde išsilaikė tik iki lapkričio.

– Aštuoni mėnesiai prieš jų dingimą.

– Taip. Helenai teko prasti genai.

Tarsi svarstydamas, ar tęsti, jis nutyla. Tada vėl prabyla:

– Gerai. Mano mama nebuvo stabiliausias žmogus. Tikriausiai tą jau supratote iš jos Kalėdų manijos. Kiek pamenu, ji visada balansavo ties beprotybės riba. Tačiau, kai Helenai buvo dvylika, jai buvo visai prastai. Mama elgėsi visiškai neprotingai.

– Ar ji buvo pas vietinį psichiatrą?

– Kur tik nebuvo. Pas pačius brangiausius. Tą žvaigždę. Tada ji gyveno Palm Byče. Daktarė Self. Ji rekomendavo gultis į ligoninę. Iš tiesų todėl Helena ir buvusi išsiųsta gyventi su mūsų dėde ir teta. Mama gulėjo ligoninėje, tėtis buvo labai užsiėmęs ir nelinkęs vienas prižiūrėti dvylikametės. Mama grįžo namo. Grįžo ir Helena, ir abi jau nebebuvo normalios.

– Ar Helena lankėsi pas psichiatrą?

– Tada dar ne, – atsako Fredas. – Ji buvo tiesiog keista. Ne nestabili, kaip mama, tačiau keista. Mokykloje jai puikiai sekėsi, tikrai puikiai, tada išvažiavo į Harvardą ir netikėtai žlugo. Ją, nieko nesuvokiančią, rado kažkokių ritualinių paslaugų biuro vestibiulyje. Tarytum nepakaktų nelaimių, mirė tėtis. Mama ėmė greitai ristis žemyn, savaitgaliais dingdavo visokiose skylėse, nesakydavo man, kur esanti, tiesiog varydavo iš proto. Buvo siaubinga.

– Todėl policija nusprendė, kadangi ji buvusi nestabilios psichikos ir linkusi prapulti, galbūt pabėgusi su Helena?

– Pats taip svarsčiau. Ir vis dar svarstau, ar mama su seseria kur nors nesiblaško.

– Kas nutiko jūsų tėtei?

– Nukrito nuo kopėčių kolekcinių knygų bibliotekoje. Palm Byčo namas buvo trijų aukštų, visas išklotas marmuru ir akmeniu.

– Kai tai nutiko, jis vienas buvo namuose?

– Helena rado jį antro aukšto laiptų aikštelėje.

– Ar tuo metu ji buvo viena?

– Gali būti, kad su draugu. Nežinau su kuo.

– Kada tai įvyko?

– Keli mėnesiai prieš joms su mama dingstant. Tada Helenai buvo septyniolika, tačiau ji ne pagal metus subrendusi. Na, tiesą sakant, kai grįžo iš Harvardo, jos nebebuvo galima suvaldyti. Aš nuolat klausiu savęs, ar tai tik nebuvo jos reakcija į tėtę, dėdę, žodžiu, šeimą iš tėtės pusės. Jie ypač religingi ir rimti, Jėzau ten, Jėzau šen, visi bažnyčios veikėjai. Diakonai, sekmadieninės mokyklos mokytojai, nuolat besistengiantys *liudyti* žmonėms.

– Ar pažinojote nors vieną Helenos draugą?

– Ne. Ji lakstydavo it įkirpta, dingdavo ištisas dienas. Gyva bėda. Jei nereikėdavo, neidavau namo. Mamos Kalėdų manija – tikras juokas. Mūsų namuose niekada nebuvo Kalėdų. Visada buvo velniškai baisu.

Jis atsistoja nuo stalo.

– Nieko prieš, jei išgerčiau alaus?

– Žinoma.

Jis pasiima „Michelob“, atsuka dangtelį. Uždaro šaldytuvo duris ir vėl atsisėda.

– Ar jūsų sesuo yra gulėjusi ligoninėje?

– Ten pat, kur ir mama. Mėnesį, iškart po to, kai iškrito iš Harvardo. Aš tai vadinau Makleino klubu. Geros senos šeimos genai.

– Makleinai iš Masačusetso?

– Aha. Niekada neužsirašinėjate? Nesuprantu, kaip visa tai prisiminsite?

Liusė paliečia jos kišenėje gulintį rašiklį – mažą įjungtą įrašymo prietaisą.

– Mums reikia jūsų mamos ir sesers DNR, – sako ji.

– Neįsivaizduoju, kaip dabar tai gausime. Nebent policija vis dar turi tuos daiktus.

– Tiks ir jūsų. Galvokime apie tai kaip apie genealoginio medžio DNR, – nuramina Liusė.

59

Skarpeta pro langą pažvelgia į šaltą, nubalintą gatvę. Jau beveik trečia valanda, didžiąją dalį dienos ji praleido kalbėdama telefonu.

– Kokio pobūdžio atranką vykdote? Juk turite kontrolės sistemą atrinkti pateksiančius į tiesioginį eterį? – klausia ji.

– Be abejo. Vienas iš prodiuserių pasikalba su žmogumi, kad užtikrintų, jog tai ne beprotis.

Kaip psichiatrei, gana keistas žodžių parinkimas.

– Šiuo atveju aš pati buvau pakalbėjusi su tuo vejų priežiūros žmogumi. Ilga istorija, – greitai kalba daktarė Self.

– Kai pirmąsyk su juo kalbėjotės, ar jis prisistatė Hogu?

– Nieko blogo tada nepagalvojau. Maža žmonių turi ekscentriškas pravardes. Man tiesiog reikia sužinoti. Ar buvo kokia nors mirusi pagyvenusi moteris, savižudė? Jūs juk žinotumėte, ar ne? Jis grasino mane nužudyti.

– Bijau, kad nuolat pasitaiko mirusių pagyvenusių moterų, – išsisuka Skarpeta. – Gal galite papasakoti daugiau? Ką tiksliai jis pasakė?

Daktarė Self atpasakoja istoriją apie pakenktus citrusus senosios moters kieme, apie jos gedulą dėl mirusio vyro, apie jos grasinimą nusižudyti mirusio vyro šautuvu, jei tas vejos prižiūrėtojas Hogas organizuos jos medžių išnaikinimą. Į svetainę su dviem puodeliais kavos įeina Bentonas ir Skarpeta įjungia garsiakalbį.

– Tada jis pagrasino mane nužudysiąs, – pakartoja daktarė Self. – Arba pasakė, kad ruošęsis, bet persigalvojęs.

– Su manimi yra žmogus, kuriam tai taip pat reikia išgirsti, – pristatydama Bentoną, sako Skarpeta. – Papasakokite jam tai, ką pasakojote man.

Daktarei Self aiškinant, jog ji nesuprantanti, kodėl teismo psichologui Masačusetse turėtų rūpėti Floridoje įvykusi, o gal ir neįvykusi, savižudybė, Bentonas sėdi ant sofos. Tačiau gal jis galėsiąs pareikšti profesionalo nuomonę apie pavojų jos gyvybei, ir ji būtų ypač laiminga galėsianti kada nors pakviesti jį į savo laidą. Koks žmogus galėtų taip grasinti? Ar jai gresia pavojus?

– Ar jūsų studijoje fiksuojami į laidą skambinančiųjų numeriai? – klausia Bentonas. – Ar tie numeriai išsaugomi, bent laikinai?

– Manyčiau.

– Norėčiau, kad tai tuoj pat išsiaiškintumėte, – sako jis. – Pažiūrėkime, ar galime nustatyti, iš kur jis skambino.

– Žinau viena – nepriimame skambučių su nenustatytu skambintojo numeriu. Pašnekovai privalo atskleisti savo numerį, nes kartą man skambino

pamišėlė ir tiesioginiame eteryje grasino mane nužudyti. Tai ne pirmas kartas. Jos numeris nebuvo identifikuotas. Paskutinį kartą.

– Tada aišku, kad fiksuojate visų skambinančiųjų numerius, – sako Bentonas. – Norėčiau gauti visų, skambinusių į šios popietės laidą, numerių išklotinę. O kaip buvo, kai pirmąsyk kalbėjote su tuo vejų prižiūrėtoju? Minėjote, kad kalbėjote su juo telefonu. Kada tai įvyko ir ar tai buvo vietinis skambutis? Ar užregistravote jo numerį?

– Vėlyvą antradienio popietę. Numerio nežinau. Mano pačios numeris neskelbiamas.

– Ar jis prisistatė?

– Hogu.

– Jis paskambino jums į namus?

– Į mano privatų kabinetą. Pacientus priimu kontoroje už savo namo. Iš tiesų tai daugiau svečių, baseino namelis.

– Kaip jis galėjo gauti numerį?

– Dabar, kai paklausėte, pagalvojau, kad nė nežinau. Aišku, jį turi mano kolegos, pacientai – visi, su kuriais turiu reikalų.

– Ar gali būti, kad jis – vienas jūsų pacientų?

– Balso nepažinau. Nemanau, kad jis būtų vienas jų. Čia vyksta kažkas daugiau, – ji darosi įkyri. – Manau turinti teisę žinoti, ar čia vyksta kažkas daugiau, nei atrodo iš pirmo žvilgsnio. Visų pirma, jūs dar nepasakėte, ar būta senos moters, nusišovusios dėl pakenktų citrusų.

– Nieko panašaus nebuvo, – prabyla Skarpeta. – Tačiau neseniai buvo jūsų pasakojimą primenantis

įvykis. Pagyvenusi moteris, kurios medžiai buvo sužymėti sunaikinti. Mirtis nuo šautinės žaizdos.

– O Dieve. Ar tai įvyko praėjusio antradienio vakarą, po šešių?

– Tikriausiai anksčiau, – sako Skarpeta, beveik įsitikinusi, kodėl daktarė Self to klausia.

– Tai paguodžia. Tai reiškia, kad ji buvo mirusi dar prieš to vejų prižiūrėtojo Hogo skambutį. Jis paskambino penkios ar dešimt minučių po šeštos ir pasiprašė dalyvauti mano laidoje, papasakojo istoriją apie nusižudyti grasinančią seną moterį. Tuo metu ji jau turėjo būti nusižudžiusi. Nenorėčiau manyti, kad jos mirtis kažkaip susijusi su jo noru dalyvauti mano laidoje.

Bentonas pažvelgia į Skarpetą, tarsi sakydamas: *tai bejausmė, savimyla kalė*, ir taria į mikrofoną:

– Šiuo metu stengiamės išsiaiškinti daugelį kitų dalykų, daktare Self. Būtume dėkingi, jei pateiktumėte mums šiek tiek daugiau informacijos apie Deividą Laką. Jūs skyrėte jam ritaliną.

– Norite pasakyti, jam taip pat nutiko kažkas siaubinga? Žinau, kad jis dingęs. Ar turite naujienų?

– Turime priežasčių labai susirūpinti, – ką sakiusi anksčiau, pakartoja Skarpeta. – Nerimaujame dėl jo, jo brolio ir dviejų moterų, su kuriomis jie gyveno. Kiek laiko gydėte Deividą?

– Nuo praeitos vasaros. Manau, pirmąsyk pas mane lankėsi birželį. Gal birželio pabaigoje. Tėvai žuvo autoavarijoje, jis buvo tarsi nesavas, jam prastai sekėsi mokykloje. Abu su broliu mokėsi namuose.

– Ar dažnai su juo matėtės? – klausia Bentonas.

– Paprastai kartą per savaitę.

– Kas atveždavo jį į seansus?

– Kartais Kristin. Kartais Ev. Retkarčiais abi atveždavo, tada susitikdavau su visais trimis.

– Kaip Deividas jums buvo pristatytas? – klausia Skarpeta. – Kaip nusprendėte jo imtis?

– Na, gana skaudi istorija. Į laidą paskambino Kristin. Pasirodo, ji dažnai klausė mano laidos ir nusprendė, kad jai gali pavykti taip su manimi susisiekti. Paskambino į mano radijo laidą ir pasakė, kad ji besirūpinanti ką tik tėvus praradusiu berniuku iš Pietų Afrikos, kuriam reikėjo pagalbos ir taip toliau. Širdį veriantis pasakojimas, todėl eteryje sutikau vaiką priimti. Nustebtumėte, kiek po to gavau klausytojų laiškų. Ir vis dar gaunu, žmonės domisi, kaip sekasi mažajam našlaičiui iš Pietų Afrikos.

– Ar turite šios laidos įrašą? – klausia Bentonas.

– Turime visų laidų įrašus.

– Ar galėtumėte skubiai man gauti tą garso ir šios dienos televizijos laidos įrašus? Deja, čia esame užsnigti, bent jau šiuo metu. Kiek galėdami, nors ir ribotai, stengiamės dirbti per atstumą.

– Taip, girdėjau, kad pas jus būta didelės pūgos. Tikiuosi, nenutrūks elektros tiekimas, – sako ji, tarsi pastarąjį pusvalandį jie būtų maloniai plepėję. – Galiu tuoj pat paskambinti savo prodiuseriui ir jis viską išsiųs elektroniniu paštu. Esu tikra, jis norės pakalbėti su jumis apie dalyvavimą mano laidoje.

– Ir pašnekovų telefonų numerius, – primena Bentonas.

– Daktare Self? – prabyla Skarpeta, su nerimu žvelgdama pro langą.

Vėl ima snigti.

– O kaip su Toniu? Deivido broliu?

– Jie labai pešėsi.

– Ar priiminėjote ir Tonį?

– Nė nebuvau sutikusi.

– Sakėte pažinojusi abi: Ev ir Kristin. Ar kuri nors turėjo mitybos sutrikimą?

– Nė vienos jų negydžiau. Jos nebuvo mano pacientės.

– Manyčiau, galėjote nustatyti vien tik pažvelgusi. Viena jų maitinosi tik morkomis.

– Sprendžiant pagal išvaizdą, Kristin, – atsako ji.

Skarpeta pažvelgia į Bentoną. Pamačiusi pageltusį kietąjį dangalą, ji iškart paprašė akademijos DNR laboratorijos susisiekti su detektyvu Trašu. Čia esančios žuvusiosios DNR sutapo su DNR iš geltonų dėmių ant palaidinukės, kurią Skarpeta paėmė iš Ev ir Kristin namų. Labai tikėtina, kad Bostono morge esantis kūnas priklauso Kristin, bet Skarpeta nė nesiruošia perduoti šios informacijos daktarei Self, kuri laisvai išplatintų ją eteryje.

Skarpetai baigiant pokalbį, Bentonas pakyla nuo sofos į židinį įmesti dar vieną pliauską. Ji žvelgia į sniegą. Bentono kiemo žibintų šviesoje leidžiasi greitos snaigės.

– Daugiau jokios kavos, – sako Bentonas. – Mano nervams gana.

– Ar, be sniego, čia dar kas nors vyksta?

– Pagrindines gatves tikriausiai jau nuvalė. Jie čia stebėtinai greiti. Nemanau, kad berniukai su tuo susiję.

– Susiję, – sako ji, sėsdama arčiau židinio. – Jie – dingę. Kristin, regis, mirusi. Turbūt visi mirę.

60

Reba tyliai sėdi įnikusi į pragaro scenas, o Marinas paskambina Džo.

– Turiu su tavimi aptarti keletą reikalų, – Marinas sako Džo. – Turime problemą.

– Kokią problemą? – atsargiai klausia jis.

– Turi sužinoti tai iš manęs. Savo kabinete turiu atsakyti į kelis skambučius, sutvarkyti keletą dalykų. Kur būsi kitą valandą?

– Šimtas dvyliktame kambaryje.

– Ar ten esi ir dabar?

– Einu.

– Leisk spėti, – sako Marinas. – Padirbėsi su dar viena iš manęs pavogta pragaro scena?

– Jei nori kalbėtis apie tai...

– Ne apie tai, – pertraukia Marinas. – Daug blogiau.

– Tu tikrai neįtikėtinas, – Marinui sako Reba, ant stalo dėdama pragaro scenų segtuvą. – Jos tikrai geros. Puikios, Pitai.

– Veiksime po penkių minučių, leisime jam grįžti į savo kabinetą, – dabar jis kalba telefonu su Liuse. – Sakyk, ką turiu daryti?

– Padėsi ragelį, ir aš padėsiu, tada paspausi savo kabineto telefono konferencinio pokalbio mygtuką ir surinksi mano mobiliojo numerį. Kai atsiliepsiu, vėl paspausi konferencijų mygtuką ir surinksi savo mobiliojo numerį. Tada savo telefoną gali perjungti į laukimo režimą arba tiesiog palikti ragelį ant stalo. Jei kažkas klausosi mūsų pokalbio, manys, kad esi savo kabinete.

Marinas lukteri kelias minutes, tada padaro, ką lieptas. Jiems su Liuse kalbant mobiliaisiais, abu su Reba išeina iš pastato. Labai tikėdamasis, kad Džo klausosi, jis lyg niekur nieko bendrauja su Liuse. Kol kas sekasi puikiai. Girdisi gerai, tarytum ji būtų gretimame kambaryje.

Jiedu plepa apie naujus motociklus. Eidamas su Reba plepa apie įvairius dalykus.

„Paskutinės stotelės" motelis – tai modifikuotas, į tris dalis padalintas dvigubo pločio sunkvežimis, naudojamas mokomosioms nusikaltimų vietoms. Kiekvienas skyrius – su numeruotomis atskiromis durimis. Šimtas dvyliktasis – vidurinis. Marinas pastebi užtrauktas užuolaidas ir išgirsta ūžiantį oro kondicionierių. Jis pamėgina atidaryti duris, bet jos užrakintos. Tada jis stipriai spiria savo didžiule, „Harley" batu apauta koja – pigios durys atsiplėšia ir trenkiasi į sieną. Džo sėdi prie stalo su rageliu prie ausies, prie telefono prijungtas garso įrašymo prietaisas. Jo veide pasirodo nuostaba, paskui – siaubas. Marinas su Reba žvelgia į jį.

– Žinai, kodėl tai vadinama „Paskutine stotele"? – klausia Marinas eidamas link Džo ir išgriebdamas jį,

lyg besvorį, iš kėdės. – Nes esi miręs kaip pulkininkas Kusteris[31].

– Paleisk! – sužviegia Džo.

Jo kojos pakilusios nuo žemės. Prikišęs savo veidą, Marinas laiko jį už pažastų. Tada trenkia į sieną.

– Paleisk! Man skauda!

Marinas paleidžia. Džo šlepteli ant grindų.

– Žinai, ką ji čia veikia? – Marinas parodo į Rebą. – Atėjo susemti tavo subinės.

– Nieko nepadariau!

– Įrašų padirbinėjimas, stambi vagystė, galbūt žmogžudystė, nes esi aiškiai pavogęs ginklą, kuris už valstijos ribų buvo panaudotas moters smegenims ištaškyti. Oi, dar pridėkime sukčiavimą, – vardija Marinas, nesukdamas galvos dėl pagrįstumo.

– Nieko nepadariau! Nesuprantu, apie ką čia šneki!

– Liaukis žviegęs. Nesu kurčias. Matai, turime liudininkę, detektyvę Vagner, ar ne?

Ji griežtai linkteli. Marinas nėra matęs jos tokios grėsmingos.

– Ar matei, kad jį nors pirštu priliečiau? – jis paklausia jos?

– Žinoma, kad ne, – sako ji.

Džo taip išsigandęs, kad, regis, tuoj apsišlapins.

– Gal nori papasakoti mums, kodėl vogei tą šautuvą ir kam jį davei ar pardavei? – Marinas prisitraukia kėdę, apsuka, apsižergia ir susideda savo milžiniškas

[31] Džordžas Armstrongas Kusteris (1839–1876) – JAV kariuomenės kavalerijos vadas Amerikos pilietinio karo ir indėnų karų metu.

rankas ant jos atkaltės. – O gal čia tu ištaškei tos ponios smegenis. Gal įgyvendini pragaro scenas, tik ši ne mano parašyta. Aiškiai būsi pavogęs iš kažko kito.

– Kokia ponia? Nieko nežudžiau. Nevogiau jokio šautuvo. Kokį šautuvą?

– Tą, kurį paėmei praeito birželio dvidešimt aštuntą dieną, penkiolika po trijų. Tą, kurio kompiuterinį įrašą visai neseniai falsifikavai.

Džo sėdi pravira burna, išvertęs akis.

Iš savo užpakalinės kišenės Marinas išsitraukia popiergalį, išlanksto ir paduoda jam. Tai – registro knygos puslapio, kuriame, pasiėmęs ir tariamai grąžinęs, pasirašė Džo, kopija.

Drebančiomis rankomis Džo paima lapą, įsispoksо į jį ir taria:

– Prisiekiu Dievu, neėmiau. Prisimenu, kaip buvo. Atlikau daugiau bandymų su balistine želatina, gal kelis kartus iššoviau. Tada trumpam išėjau į laboratorijos virtuvę, regis, patikrinti ką tik savo pagamintų blokų, tų, kuriuos naudojome kaip keleivius lėktuvo sudužimo scenoje. Pameni, tada fiuzeliažui numesti iš dangaus Liusė naudojo tą didžiulį sraigtasparnį, kad studentai galėtų?..

– Arčiau reikalo!

– Man grįžus, šautuvo nebebuvo. Nusprendžiau, kad Vincas padėjo jį atgal į saugyklą. Jau buvo vėlyva popietė. Tikriausiai jis jį paėmė, nes ruošėsi eiti namo. Prisimenu, buvau supykęs, nes norėjau dar porą sykių iššauti.

– Nesistebiu, kad vagi mano pragaro scenas, – sako Marinas. – Visai neturi vaizduotės. Bandyk dar sykį.

– Sakau tiesą.

– Nori, kad ji tave išsivestų su antrankiais? – nykščiu mosteldamas Rebos pusėn sako Marinas.

– Negali nieko įrodyti.

– Galiu įrodyti, kad sukčiavai, – sako Marinas. – Nori pasikalbėti apie visus tavo padirbtus rekomendacinius laiškus, kad daktarė priimtų tave stipendininku?

Sekundėlę Džo netenka žado. Tada ima tvardytis. Jo veide vėl atsiranda toji gudruolio išraiška.

– Įrodyk, – sako jis.

– Visi tie laiškai parašyti ant to paties popieriaus su vandens ženklais.

– Tai nieko neįrodo.

Džo atsistoja ir pasitrina kryžkaulį.

– Patrauksiu tave į teismą, – pagrasina jis.

– Puiku. Tokiu atveju galiu sužeisti tave ir smarkiau, – trindamas kumštį taria Marinas. – Gal laušiu stuburą. Juk nematėt manęs jį liečiančio, detektyve Vagner?

– Žinoma, nemačiau, – atsako ji. – Jei jūs neėmėte šautuvo, kas ėmė? Ar tą popietę laboratorijoje su jumis kas nors buvo?

Džo minutėlę pasvarsto ir jo akyse kažkas nušvinta.

– Ne, – atsako.

61

Kontrolės kambaryje kalėjimo sargybiniai visą parą stebi potencialiais savižudžiais laikomus kalinius.

Jie stebi Bazilį Dženretą. Jie stebi, kaip jis miega, prausiasi, valgo. Stebi, kaip jis naudojasi metaline išviete. Stebi, kaip jis nusisuka nuo kameros, kad po siauros metalinės lovos antklode sumažintų savo seksualinę įtampą.

Jis įsivaizduoja juos besišaipančius. Įsivaizduoja, ką jie kalba, stebėdami jį savo monitoriuose. Juokiasi iš jo su kitais apsaugininkais. Jis supranta tai iš jų vypsnių, kai jie atneša maistą ar išleidžia prasimankštinti arba paskambinti. Kartais jie komentuoja. Kartais, kai jis mažina savo seksualinę įtampą, jie pasirodo prie jo kameros, mėgdžioja garsus, žvengia ir daužo į duris.

Bazilis sėdi ant lovos ir žiūri į palubėje pritvirtintą kamerą. Varto šio mėnesio „Medžioklę ir žūklę" ir prisimena pirmą kartą, kai susitiko su Bentonu Vesliu ir suklydo, sąžiningai atsakydamas į vieną jo klausimą.

Ar kada mąstai apie savo ir kitų sužalojimą?

Jau esu žalojęs kitus, turbūt tai reiškia, kad mąstau, atsakęs Bazilis.

Kokių tau kyla minčių, Bazili? Ar gali nupasakoti, ką įsivaizduoji, mąstydamas apie savo ir kitų žmonių žalojimą?

Mąstau apie tai, ką darydavau anksčiau. Pamatau moterį ir jaučiu potraukį. Įsivilioju ją į savo policijos automobilį, išsitraukiu ginklą ir gal ženklelį ir sakau ją areštuojąs, o jei priešintųsi, netgi paliestų dureles, neturėsiu pasirinkimo ir teks ją nušauti. Visos tapdavo šilkinės.

Nė viena tau nesipriešino.

Tik dvi paskutinės. Dėl tos bėdos su mašina. Taip kvaila.

O tos kitos, ne dvi paskutinės, ar patikėjo, kad tu – jas sulaikantis policininkas?

Jos patikėjusios, kad aš faras. Bet žinojusios, kas vyksta. Norėjau, kad žinotų. Man tada atsistoja. Aš parodydavau, kad man stovi, priversdavau ant jo uždėti ranką. Jos keliavo į mirtį. Taip kvaila.

Kas kvaila, Bazili?

Taip kvaila. Sakiau tai tūkstančius kartų. Jau girdėjai mane taip sakantį, tiesa? Argi nenorėtum, kad iškart nušaučiau tave savo automobilyje, užuot kur nors vežęsis ir nesiskubinęs? Kodėl norėtum leisti man vežtis tave į kokią slaptą vietelę ir pririšti?

Papasakok, kaip tu jas pririšdavai, Bazili. Visada taip pat?

Aha. Žinau tikrai kietą būdą. Visiškai unikalų. Išradau ėmęs vykdyti areštus.

Areštais vadini moterų grobimą ir prievartavimą?

Kai tik pradėjau, taip.

Sėdėdamas ant savo lovos, Bazilis šypsosi ir prisimena jį apimdavusį jaudulį, sukant laidus apie jų kulkšnis ir riešus ir veriant virvę, kad galėtų jas pakabinti.

Jos buvo mano lėlės, jis paaiškinęs daktarui Vesliui per jų pirmą pokalbį, norėdamas sužinoti, kiek reikia, kad sukeltų jo reakciją.

Kad ir ką Bazilis sakytų, daktaras Veslis nenuleidęs nuo jo ramaus žvilgsnio, klausęs ir neleidęs veide pasirodyti jausmams. Gal jis nieko ir nejautęs. Gal jis panašus į Bazilį?

Matai, toje mano vietelėje, ypač galiniame kambaryje, buvo įgriuvusios lubos ir matėsi gegnės. Permesdavau per jas virves ir galėjau kaip tinkamas įtempti ar atleisti, laikyti jas už trumpo arba už ilgo pavadžio.

Ir jos niekad nesipriešino, netgi atvežtos į tą pastatą ir suvokusios, kas jų laukia? Kas tai buvo? Namas?

Nepamenu.

Ar jos priešinosi, Bazili? Regis turėjo būti nelengva, taikantis ginklu, jas surišti tokiu sudėtingu būdu.

Visuomet norėjau būti stebimas. Į klausimą neatsakęs Bazilis. *O po visko užsiimti seksu. Valandų valandas užsiimti seksu su kūnu ten pat, ant to paties čiužinio.*

Seksu su negyvu kūnu ar su kitu asmeniu?

Tas manęs niekad netraukė. Tai – ne man. Mėgstu jas girdėti. Aišku, turėjo žiauriai skaudėti. Kartais išnirdavo jų pečiai. Tada leisdavau pasinaudoti tualetu. Tos dalies tai nemėgau. Ištuštinti kibirėlį.

Kaip jų akys, Bazili?

Oi, pažiūrėkim. Nesuprask kaip pokšto.

Daktaras Veslis nenusijuokęs ir tai Bazilį šiek tiek suerzino.

Leisdavau joms pastrakséti ant to virvės galo, nesuprask kaip pokšto. Ar tu niekada nesišypsai? Baik jau, juk šiek tiek juokinga.

Klausau tavęs, Bazili. Klausau kiekvieno tavo žodžio.

Na, tai jau neblogai. Jis tikrai klausęs. Daktaras Veslis klausęs Bazilio ir manęs, kad kiekvienas žodis buvęs svarbus ir nepaprastai įdomus, manęs, kad Bazilis yra įdomiausias ir originaliausias jo kalbintas žmogus.

Kai tik susiruošdavau jas iškrušti, tęsęs jis, *tada ir sutvarkydavau akis. Žinai, jei būčiau gimęs su padoraus dydžio pimpalu, tai nebūtų buvę būtina.*

Jos buvo sąmoningos, kai išdurdavai akis.

Jei, atlikdamas operaciją, būčiau galėjęs duoti pauostyti kokių dujų ar išjungti jas, taip ir būčiau daręs. Negaliu pasakyti, kad man patiko jų riksmas ir traukuliai po visą čiužinį. Bet negalėjau kruštis su ne aklomis. Paaiškindavau joms. Sakydavau, man labai gaila, kad turėsiu tą padaryti, gerai? Pasistengsiu kaip galima greičiau. Mažumėlę suskaus.

Argi nejuokinga? Mažumėlę suskaus. *Kaskart, kai man tai sako, žinau – skaudės velniškai. Tada pasakydavau atrišiąs, kad galėtume pasimylėti. Sakydavau, jei bandysi pabėgti ar elgtis kvailai, padarysiu dar blogesnių dalykų. Tai va. Ir krušomės.*

Kiek laiko tai trukdavo?

Kalbi apie seksą?

Kiek laiko laikydavai jas gyvas ir prievartaudavai?

Įvairiai. Jei man patiko seksas, laikydavau kelias dienas. Ilgiausias atvejis, manau, buvo dešimt dienų. Tačiau tai neišėjo į gera, nes ji gavo žiaurų užkratą ir man buvo šlykštu.

Ar darei joms ką nors dar? Ką nors, be apakinimo ir sekso?

Eksperimentavau. Kartais.

Kankindavai?

Sakyčiau, akių išlupimas... hmm, atsakęs Bazilis, dabar to gailėdamasis.

Tai atvėrę kelią galybei naujų klausimų. Daktaras Veslis ėmęs klausti apie teisingą ar neteisingą Bazilio suvokimą apie jo kitiems žmonėms sukeliamas kančias, klausti, ar jis žinąs, kas yra kankinimas, ar jis tuo metu įsisąmoninęs, ką darąs, klausti, kaip jam tai atsiliepę. Na, jis gal ir ne visai taip sakęs, bet tą norėjęs sužinoti. Ta pati sena Geinsvilio dainelė, kai daktariūkščiai bandė išsiaiškinti, ar jis pakaltinamas. Be reikalo pademonstravęs, kad pakaltinamas. Tai buvusi dar viena kvailystė. Palyginti su kalėjimu, teismo psichiatrijos ligoninė – penkių žvaigždučių viešbutis, ypač jei lauki mirties, sėdėdamas mažutėlėje, klaustrofobiškoje vienutėje, jausdamasis tarsi klounas su savo mėlynai ir baltai dryžuotomis kelnėmis ir oranžiniais marškiniais.

Bazilis atsistoja nuo lovos ir pasirąžo. Atseit, toji kamera palubėje jam nė kiek nerūpi. Jam tikrai nereikėję prisipažinti kartais svajojant apie savižudybę, kad jis mieliausiai persipjautų riešus ir stebėtų save

nukraujuojantį, tekšt, tekšt, tekšt, stebėtų ant grindų susidarančią balą, nes tai primintų jam apie buvusius mielus užsiėmimus su kiek moterų? Nebėr skaičiaus. Gal aštuoniomis? Daktarui Vesliui sakęs – aštuoniomis. Ar dešimčia?

Jis vėl pasirąžo. Pasinaudoja plienine išviete ir grįžta į lovą. Atsiverčia paskutinį „Medžioklės ir žūklės“ numerį, penkiasdešimt antrą puslapį, kuriame turėtų būti aprašytas pirmasis medžiotojo dvidešimt antro kalibro graižtvinis ir mieli prisiminimai iš kiškių ir oposumų medžioklės bei žvejybos Misūryje.

Tas penkiasdešimt antras puslapis netikras. Tikrasis penkiasdešimt antrasis buvo išplėštas ir nuskenuotas į kompiuterį. Tada į žurnalo tekstą buvo įdėtas to paties šrifto ir formato laiškas, o lapas, panaudojus šiek tiek klijų, grąžintas į žurnalą. Straipsniukas apie medžioklę ir žūklę tapo slapta Baziliui skirta žinute.

Kalinių gaunami žurnalai apie žvejybą apsaugininkams nerūpi. Netgi menkai tikėtina, kad jie juos perverstų, tik jau ne tuos nuobodžius žurnalus, kuriuose visai nėra sekso ir smurto.

Bazilis palenda po antklode ir, atsigulęs skersai lovos ant kairiojo šono, atsuka kamerai nugarą, taip, kaip visuomet gulasi, norėdamas sumažinti seksualinę įtampą. Įkiša ranką po plonu čiužiniu ir išsitraukia medžiagos juosteles, kuriomis virto visą savaitę plėšytos dvi poros baltų medvilninių apatinių.

Jis ima jas plėšyti dantimis ir pirštais. Gautas juosteles riša į šešių pėdų ilgio mazguotą virvę.

Medžiagos likę dar dviem juostelėms. Sunkiai kvėpuodamas ir judėdamas, neva mažindamas seksualinę įtampą, Bazilis plėšia ir riša, plėšia ir riša, galiausiai pririša ir paskutiniąją.

62

Liusė sėdi priešais tris didelius vaizdo ekranus akademijos kompiuterių centre ir skaito savo iš serverio atkurtus elektroninius laiškus.

Kol kas jiedu su Marinu aptikę, kad, prieš gaudamas akademijos stipendiją, Džo Amosas susirašinėjo su televizijos prodiuseriu, kuris, esą, domėjosi galimybe kurti dar vieną kriminalistikos serialą kabelinei televizijai. Už Džo indėlį, jei serialas patektų į ekranus, buvo pažadėta po penkis tūkstančius dolerių už seriją. Pasirodo, Džo ėmęs generuoti puikias idėjas sausio pabaigoje, maždaug tuo pat metu, kai, bandydama naują vieno sraigtasparnio aviacinę įrangą, Liusė sublogavo ir išlėkė į tualetą, pamiršusi savo „Treo". Plagijuodamas pragaro scenas, pradžioje jis buvo gana atsargus. Vėliau, naršydamas jo širdžiai taip mielose duomenų bazėse, visai suįžūlėjo ir ėmė jas vogti atvirai.

Liusė atkuria dar vieną laišką, šįkart rašytą vasario 10 d., prieš metus. Jis – nuo praeitą vasarą įsidūrusios ir teistis su akademija grasinusios studentės Džen Hamilton.

Gerb. daktare Amosai,

aną vakarą girdėjau Jūsų kalbą daktarės Self laidoje ir buvau sužavėta Jūsų pasakojimo apie Nacionalinę teismo akademiją. Regis, tai nuostabi mokslo įstaiga ir, beje, sveikinu Jus gavus jos stipendiją. Tai nepaprastai įspūdinga. Norėjau paprašyti, kad padėtumėte man joje gauti vasaros internatūrą. Harvarde studijuoju branduolinę biologiją ir genetiką, norėčiau tapti teismo mokslininke ir specializuotis su DNR tyrimais. Pridedu dokumentą su savo nuotrauka ir kita asmenine informacija.

Džen Hamilton.

P. S. Su manimi geriausia susisiekti šiuo adresu. Mano Harvardo paštas yra apsaugotas ugniasiene ir juo galiu naudotis tik universiteto teritorijoje.

– Šūdas! – nusikeikia Marinas. – Mergele šventoji, koks šūdas.

Liusė atkuria dar daugiau Džo ir Džen laiškų, tuzinus, jie ima darytis vis asmeniškesni, paskui –

romantiški, dar vėliau, parašyti jos internatūros metu – gašlūs. Galiausiai ji atidaro laišką, kuriame Džo siūlo pamėginti suteikti šiek tiek kūrybingumo „Kūnų fermoje" numatytai pragaro scenai. Jis ragina ją užsukti į jo kabinetą pasiimti adatų ir *ko kito, kuo ji galbūt geisianti įsidurti.*

Dar niekada Liusė nėra mačiusi taip nenusisekusios pragaro scenos. Ji apskritai nėra mačiusi nufilmuotų pragaro scenų. Iki šiol ji tuo nesidomėjo.

– Kaip ji vadinosi? – pašiurpusi klausia ji.

– „Kūnų ferma", – atsako Marinas.

Ji suranda filmą ir atsidaro.

Žiūri, kaip studentai vaikšto aplink negyvą siaubingai nutukusio vyro kūną. Jis guli ant grindų, apvilktas pigiu pilku kostiumu, tikriausiai tuo pačiu, kurį vilkėjo staiga sustojus širdžiai. Jau ėmęs irti. Veidas aplipęs lervomis.

Kamera pasisuka į jo kišenes naršančią jauną, dailią moterį. Staiga, traukdama ranką, ji atsisuka į kamerą ir ima klykti, klykti įsidūrusi per pirštinę.

Stivi.

Liusė mėgina susisiekti su Bentonu. Jis neatsako. Pamėgina prisiskambinti tetai, bet ji taip pat nepasiekiama. Tada surenka neurodiagnostikos laboratorijos numerį – atsiliepia daktarė Suzana Lein. Ji pasako Liusei, kad Bentonas su Skarpeta turį tuoj pasirodyti, nes numatytas jų susitikimas su pacientu Baziliu Dženretu.

– Persiunčiu jums vaizdo klipą, – sako Liusė. – Maždaug prieš trejus metus tyrėte jauną merginą –

Heleną Kvinsi. Norėčiau sužinoti, ar ji ir yra mergina vaizdo klipe.

– Liuse, man nederėtų to daryti.

– Žinau, žinau. Prašau. Tai labai svarbu.

BAM... BAM... BAM... BAM...

Kenis Džamperis guli daktarės Lein magnete. Ji atlieka struktūrinį jo smegenų magnetinio rezonanso tyrimą, laboratorijoje aidi įprastas triukšmas.

– Gal gali atidaryti duomenų bazę, – paprašo daktarė Lein savo tyrimo asistentės. – Pažiūrėk, ar esame tyrę Heleną Kvinsi. Galbūt prieš kokius trejus metus. Tęsk, Džošai, – sako ji MRT technikui. – Ar iškęstum minutėlę be manęs?

– Pamėginsiu, – nusišypso jis.

Prie stalo kambario gale Betė, tyrimo asistentė, barškina kompiuterio klaviatūrą. Greitai suranda Heleną Kvinsi. Daktarė Lein telefonu kalba su Liuse.

– Ar turite jos nuotrauką? – klausia Liusė.

BOM BOM BOM BOM. Magnetinio lauko gradientų garsas daktarei Lein primena povandeninį laivą.

– Tik smegenų. Nefotografuojame savo pacientų.

– Ar peržiūrėjote mano atsiųstą vaizdo klipą? Gal padės, – Liusės balse pasigirsta nusivylimas.

TAP-TAP-TAP-TAP-TAP...

– Lukterėkite. Tačiau nežinau, ką man su juo veikti, – taria daktarė Lein.

– Galbūt atsiminsite ją. Juk dirbote prieš trejus metus. Ją tyrėte jūs arba kažkas kitas. Tuo metu

internatūrą atlikinėjo Džonis Sviftas. Gal jis taip pat buvo ją sutikęs. Ar peržiūrinėjo jos nuotraukas.

Daktarė Lein nelabai supranta, kas čia vyksta.

– Gal ją tyrėte, – neatlyžta Liusė. – Gal matėte ją prieš trejus metus, gal pamačiusi vaizdą prisimintumėte...

Daktarė Lein neprisimintų. Treji metai – ilgas laiko tarpas, buvo galybė pacientų.

– Lukterėkite, – pakartoja.

BRAM... BRAM... BRAM... BRAM...

Ji prieina prie kompiuterio ir stovėdama ima tikrinti savo elektroninį paštą. Atsidaro vaizdo klipą ir keletą kartų peržiūri, kaip jauna daili rusvaplaukė tamsiomis akimis pakelia akis nuo nežmoniškai storo negyvėlio, ant kurio veido knibždėte knibžda lervos.

– Viešpatie švenčiausias, – prataria daktarė Lein.

Vaizdo klipe jaunoji moteris apsidairo, pažvelgia į kamerą, tiesiai į daktarę Lein, ir įkiša pirštinėtą ranką į negyvėlio pilko švarko kišenę. Čia klipas baigiasi. Imdama kažką suvokti, daktarė Lein įjungia jį iš naujo.

Pro organinio stiklo pertvarą ji pažvelgia į Kenį Džamperį, magneto gale jo galva vos matoma. Jis smulkus ir lieknas, su duksliais, tamsiais drabužiais ir keistais, tarytum netinkamais jam batais, primena valkatą. Dailūs veido bruožai ir rusvi, į uodegėlę surišti plaukai. Akys tamsios. Daktarės Lein suvokimas stiprėja. Jis nepaprastai panašus į merginą nuotraukoje, galėtų būti jos brolis, netgi dvynys.

– Džošai? – kreipiasi daktarė Lein. – Ar gali padaryti mūsų mėgstamą numerį su plokštumų tušavimu?

– Jam?

– Taip. Tučtuojau, – susijaudinusi sako ji. – Bete, duok jam Helenos Kvinsi bylos kompaktą. Tučtuojau.

63

Bentonui gana keista matyti taksi automobilį, pastatytą prie neurodiagnostikos laboratorijos. Tai – juodas visureigis, taksi, tuščias. Gal tai automobilis, turėjęs paimti Kenį Džamperį iš „Alfa ir omega" ritualinių paslaugų biuro? Bet kodėl jis čia stovi ir kur dingo vairuotojas? Šalia taksi – Bazilį penktos valandos pokalbiui atvežęs kalėjimo furgonas. Baziliui einasi gana prastai. Jis sako jaučiąs savižudiškas nuotaikas ir norįs nutraukti tyrimą.

– Tiek daug į jį sukišome, – Bentonas sako Skarpetai pakeliui į laboratoriją. – Neįsivaizduoji, kaip pikta, kai tie žmonės iškrenta. Ypač jis. Po velnių. Gal tu jam padarysi teigiamą įtaką.

– Net nekomentuosiu, – taria ji.

Prie nedidelio kambario, kuriame Bentonas ruošiasi pabandyti įkalbėti Bazilį nenutraukti GROBUONIES ir nesižudyti, stovi du kalėjimo apsaugininkai. Šis kambarys priskiriamas MRT kabinetui, jame Bentonas jau yra bendravęs su Baziliu. Įeinant Skarpetai primenama, kad apsaugininkai – neginkluoti.

Abu su Bentonu įžengia į pokalbių kambarį. Prie nedidelio stalelio sėdi Bazilis. Rankos ir kojos laisvos,

neuždėti nė plastikiniai antrankiai. GROBUONIS jai ima dar labiau nepatikti, nors ji nemaniusi, kad tai įmanoma.

– Tai – daktarė Skarpeta, – Baziliui sako Bentonas. – Mokslinio tyrimo komandos narė. Neprieštarausi, jei ji bus su mumis?

– Būtų malonu, – atsako Bazilis.

Jo akys gręžte gręžia. Jos kraupios. Žvelgdamos į ją, regis, ima suktis.

– Taigi papasakok man, kas tau darosi, – jiems su Skarpeta sėdant prie stalo, paragina Bentonas.

– Judu esate artimi, – sako Bazilis, žvelgdamas į ją. – Nekaltinu tavęs, – jis taria Bentonui. – Mėginau nusiskandinti unitaze, ir žinai, kas juokingiausia? Jie net nepastebėjo. Nieko sau. Ta kamera mane nuolat stebi, o niekas nemato, kai bandau žudytis.

Bazilis mūvi džinsus, sportbačius ir baltus marškinius. Be diržo. Jokių papuošalų. Jis visai ne toks, kokį jį įsivaizdavusi Skarpeta. Manė jį būsiant stambesnį. Jis nedidukas, nežymus žmogus, menko kūno sudėjimo, retėjančiais šviesiais plaukais, tiesiog – neįsimenantis. Ji spėja, kad kai jis prieidavo, jo aukos tikriausiai jautusios tą patį, ką ir ji, bent jau iš pradžių. Jis buvo niekas, tiesiog – maloniai besišypsantis niekas. Akys – vienintelis išskirtinis jo bruožas. Šią minutę jos keistos ir keliančios nerimą.

– Ar galėčiau jūsų paklausti? – jai sako Bazilis.

– Pirmyn, – ji nėra itin mandagi su juo.

– Ką darytumėte, jei sutikčiau jus gatvėje ir liepčiau lipti į savo automobilį, nes kitaip nušausiu?

– Leisčiau nušauti, – atsako ji. – Į tavo automobilį nelipčiau.

Bazilis pažvelgia į Bentoną ir šauna pirštu.

– Bingo, – sako jis. – Tikra šaunuolė. Kiek valandų?

Kambaryje laikrodžio nėra.

– Vienuolika po penkių, – atsako Bentonas. – Turime pakalbėti, dėl ko jauti norą žudytis, Bazili.

Po dviejų minučių daktarė Lein savo kompiuterio monitoriuje mato Helenos Kvinsi galvą. Greta – magnete gulinčio vadinamojo normaliojo galvą.

Kenio Džamperio.

Vos prieš minutę jis per vidaus ryšį paklausė, kiek valandų. Ir iškart ėmė skųstis ir nerimauti.

BRANK-BRANK-BRANK... aidi MRT kabinete, Džošui sukiojant blyškią, beplaukę ir beakę Kenio Džamperio galvą, kuri, tarsi nukirsdinta, nelygia linija baigiasi tuoj po smakru. Džošas vis sukioja vaizdą, stengdamasis tiksliai atkartoti kitame monitoriuje matomą beplaukės, beakės, lygiai taip po smakru nukirsdintos Helenos Kvinsi galvos vaizdą.

– O varge,– prataria jis.

– Manau, man metas lįsti lauk, – Kenio balsas skamba per vidaus ryšį. – Kiek valandų?

– O varge, – vis dar sukiodamas vaizdą, akimis šokinėdamas nuo vieno monitoriaus prie kito, daktarei Lein sako Džošas.

– Noriu išlįsti.

– Dar truputį į tą pusę, – sako daktarė Lein, žvilgsniu lakstydama tarp monitorių, tarp dviejų beakių, beplaukių galvų.

– Noriu išlįsti!
– Štai taip, – nusprendžia daktarė Lein. – Vaje!
– Nieko sau!

Žvilgčiodamas į uždarytas duris, Bazilis vis labiau nerimauja. Vėl klausia, kuri dabar valanda.

– Septyniolika minučių po penkių, – atsako Bentonas. – Privalai kažkur būti? – ironiškai priduria.

Kurgi jam galėtų reikėti? Kameroje tikrai ne geriau. Jam pasisekė, kad gali būti čia. Tikrai to nenusipelnęs.

Iš savo rankovės Bazilis kažką ištraukia. Iš pradžių Skarpeta negali suprasti, ką jis laiko ir kas čia vyksta, o tada jis pašoka nuo kėdės, metasi į jos stalo pusę ir apsuka tą kažką apie jos kaklą.

– Tik pajudėk ir aš jį užveršiu! – sušunka Bazilis.

Ji suvokia, kad, šalia stovėdamas, ant jo rėkia Bentonas. Jaučia savo pulso tvinksėjimą. Atsidaro durys. Bazilis ją ima vilkti lauk iš kambario, širdis daužosi, ji rankomis siekia balta virve kietai apsukto kaklo, jis tempia ją, Bentonas su apsaugininkais šaukia.

64

Prieš trejus metus Makleino ligoninėje Helenai Kvinsi buvo diagnozuotas disociacinis asmenybės sutrikimas.

Tai nereiškia, kad ji – penkiolika ar dvidešimt skirtingų asmenybių, gali būti tik trys, keturios ar aštuonios. Bentonas aiškina apie asmens atskilimo nuo pirminės savo asmenybės sutrikimą.

– Adaptacinė reakcija į didžiulę traumą, – sako Bentonas, jiems su Skarpeta važiuojant į vakarus link Evergleido. – Devyniasdešimt septyni procentai žmonių, kuriems jis diagnozuotas, buvo išnaudojami fiziškai arba seksualiai, o disociacinį asmenybės sutrikimą turinčių moterų yra devynis kartus daugiau nei vyrų, – pasakoja jis. Tuo metu saulė plyksteli į priekinį automobilio stiklą, ir, nors ir būdama su tamsiais akiniais, Skarpeta apakinta susiraukia.

Toli priekyje, virš apleisto citrusų sodo, sukasi Liusės sraigtasparnis. Šis sklypas vis dar yra Kvinsi šeimos nuosavybė – priklauso Helenos dėdei Adžeriui Kvinsiui. Kai prieš dvidešimt metų jį užklupo citrusų vėžys, visi greipfrutų medžiai buvo iškirsti ir sudeginti. Nuo to laiko, laukdama, kad ją kas nors nupirktų ir užstatytų namais, valda apžėlė, namas

ėmė griūti. Adžeris Kvinsis vis dar gyvas, tai – smulkus, neišvaizdus nepaprastai religingas žmogus, anot Marino, Biblijos žiurkė.

Adžeris neigė, kad atsitiko kas nors neįprasto, kai, būdama dvylikos metų, kol Floriana gulėjusi Makleino ligoninėje, Helena gyveno su juo ir jo žmona. Beje, sakęs Adžeris, kai ji gyveno su jais, jis buvęs gana atidus šiai paklydusiai, nesuvaldomai jaunuolei, *kurią reikėję išgelbėti.*

Dariau, ką galėjęs ir kaip galėjęs geriausiai, pasakojo jis Marinui per vakar įrašytą jųdviejų pokalbį.

Iš kur ji žinojo apie jūsų senąjį sodą ir namą? – buvo vienas klausimų, kuriuos jam uždavė Marinas.

Adžeris nebuvo linkęs daug apie tai kalbėti, tačiau prasitarė kartkartėmis vežiodavęsis dvylikametę Heleną į seną, apleistą sodą *patikrinti reikalų.*

Kokių reikalų?

Pažiūrėti, ar ten nebūta vandalizmo ar dar ko.

Ką ten naikinti? Dešimt akrų sudegintų medžių ir piktžolių bei griūnantį namą?

Kartais neblogai patikrinti. Aš pasimelsdavau su ja. Papasakodavau jai apie Viešpatį.

– Tai, kaip jis tai pasakė, – vairuodamas komentuoja Bentonas; tolumoje, tarsi plunksna, regis, leidžiasi Liusės sraigtasparnis, ruošiasi tūpti į iki šiol Adžeriui priklausantį sodą, – rodo jį žinantį padarius kažką negera.

– Monstras, – sako Skarpeta.

– Tikriausiai niekada nesužinosime, ką jis ir, galimas daiktas, kiti žmonės jai darė, – sako Bentonas. Jis vairuoja prislėgtas, kietai suspaudęs lūpas.

Bentonas pyksta. Jo jaučiami įtarimai liūdina.

– Viena aišku, – tęsia jis. – Įvairios jos esybės ir kiti „aš“ – adaptacinė reakcija į nepakeliamą traumą, kai ji neturėjo į ką kreiptis, panašus dalykas aptinkamas tarp išgyvenusiųjų koncentracijos stovyklų siaubą.

– Monstras.

– Itin ligotas žmogus. Dabar ir labai ligota jauna moteris.

– Jis neturėtų išsisukti.

– Manau, kad jau išsisuko.

– Tikiuosi, kad keliaus pragaran, – taria Skarpeta.

– Tikriausiai jis jau ten.

– Kodėl tu jį gini? – ji pažvelgia virš jo galvos ir nejučiomis pasitrina kaklą.

Jis mėlynas ir iki šiol jautrus. Kaskart, jį palietusi, prisimena Bazilį, ant kaklo užmetantį baltą savadarbę virvę ir trumpam užspaudžiantį krauju, taigi ir deguonimi, smegenis aprūpinančias kraujagysles. Ji nualpo. Tačiau dabar viskas gerai. Žinoma, būtų kitaip, jei apsaugininkai nebūtų Bazilio taip greitai nuo jos atplėšę.

Jiedu su Helena saugiai išgrūsti į Batlerį. Bazilis nebėra Bentono svajonių subjektas GROBUONIES tyrime. Jam niekada nebeteks lankytis Makleine.

– Neginu jo. Mėginu paaiškinti, – sako Bentonas.

Pietų 27-ajame greitkelyje, prie įvažiavimo į CITGO sunkvežimių stovėjimo aikštelę, Bentonas sulėtina greitį. Įsuka į dešinę, į siaurą žvyruotą keliuką,

ir sustoja. Giliai išvažinėtas keliukas užtvertas stora, aprūdijusia grandine. Išlipęs Bentonas ją atkabina. Grandinė, tempiama į šoną, žvanga. Jis pravažiuoja, sustoja vėl ir užkabina ją taip, kaip buvo. Žiniasklaida ir smalsuoliai dar nežino, kas čia vyksta. Žinoma, rūdijanti grandinė nesustabdys nekviestų ir nepageidaujamų svečių. Bet nepakenks.

– Kai kurie sako, kad, susidūręs su vienu ar keletu asmenybės disociacinio sutrikimo atvejų, gali manyti matęs visus, – aiškina jis. – Aš su tuo nesutinku, tačiau jos simptomai yra nepaprastai dėsningi, turint galvoje tokį neįtikėtinai sudėtingą ir keistą atvejį. Dramatiškas vienos asmenybės virtimas kita. Visos – dominuojančios ir nulemiančios elgesį. Veidų, laikysenos, eisenos ir manierų kaita, ryškūs balso tembro ir kalbos pakitimai. Šis sutrikimas dažnai siejamas su piktųjų dvasių apsėstaisiais.

– Kaip manai, ar Helenos asmenybės: Džen, Stivi, ta, kuri šaudė žmones, apsimetusi citrusų inspektoriumi, ir dar dievai žino kas, žinojo viena apie kitą?

– Būdama Makleine, ji neigė savo daugialypumą, netgi darbuotojams nuolat matant vienos jos asmenybės virtimą kita. Jai kildavo garsinės ir vaizdinės haliucinacijos. Vieną sykį, stebint gydytojui, jos asmenybės kalbėjosi tarpusavyje. Paskui ji vėl virto Helena Kvinsi ir ramiai, mandagiai sėdėjo savo kėdėje, tvirtindama, kad manydamas, jog jos asmenybė skilusi, psichiatras išprotėjo.

– Įdomu, ar pati Helena kada beišlenda, – svarsto Skarpeta.

– Su Baziliu nužudžiusi savo motiną, ji pakeitė tapatybę ir tapo Džen Hamilton. Tik praktiniais tikslais, Kei. Nelaikyk Džen asmenybe, jei supranti, apie ką kalbu. Netikra tapatybė, už kurios slėpėsi Helena, Stivi, Hogas ir dar bala žino kas.

Jiems dardant apžėlusiu žvyrkeliu, kyla dulkės, tolumoje, už brūzgynų ir piktžolių lauko, matosi apgriuvęs namas.

– Spėju, kad, vaizdingai tariant, būdama dvylikos, Helena Kvinsi baigė egzistuoti, – sako Skarpeta.

Nedidelėje proskynoje nusileidęs Liusės sraigtasparnis. Jai išjungiant variklį, mentės dar sukasi. Netoli namo stovi kūnų išvežimo paslaugų furgonas, trys policijos automobiliai, du akademijos visureigiai ir Rebos „Ford".

„Jūros vėjo" poilsio namai yra pernelyg toli nuo jūros, kad juos pasiektų jos vėjas, ir kurortu ten nekvepia. Nėra net baseino. Anot vyro, sėdinčio už rašomojo stalo tamsiame, nutriušusiame priimamajame su barškančiu kondicionieriumi ir dirbtiniais augalais, ilgalaikiams nuomininkams taikomos specialios nuolaidos.

Jis pasakoja, kad Džen Hamilton grįždavusi vėlai, dingdavusi dienų dienoms, ypač pastaruoju metu. Retkarčiais ji keistai rengdavosi – vieną minutę seksualiai, o kitą – it kokia valkata.

Mano moto? Gyvenk ir leisk gyventi kitiems, Marinui atsekus Džen gyvenamąją vietą, pasakęs vyrukas iš priimamojo.

Tai nebuvo sudėtinga. Po visko, kai apsaugininkai parvertė Bazilį ant grindų, ji išropojo iš magneto, įlindo į kampą ir ėmė verkti. Ji jau nebebuvo Kenis Džamperis, sakė niekada apie tokį negirdėjusi ir neigė suvokianti, apie ką visi čia kalbantys, neva nepažinojo Bazilio ir nežinojo, kodėl esanti ant grindų magnetinio rezonanso kabinete Makleino ligoninėje, Belmonte, Masačusetse. Ji buvo itin mandagi, mielai stengėsi padėti Bentonui: pasakė savo adresą ir informavo puse etato dirbanti barmene Saut Byče, „Gando“ restorane, kurio savininkas – Lorelis Sviftas, labai malonus žmogus.

Marinas pasilenkia priešais atvirą spintą. Ji – be durų, tik su pagaliu pakaboms. Ant nešvaraus kilimo krūvomis sukrauti tvarkingai sulankstyti drabužiai. Lange įtaisytas kondicionierius vos veikia; prakaitui graužiant akis, Marinas, užsimovęs pirštines, juos peržiūri.

– Vienas ilgas juodas paltas su gobtuvu, – sako jis vienam Liusės specialiųjų agentų, Gasui. – Girdėta.

Sulankstytą paltą jis paduoda Gasui, o tas jį įdeda į rudą popierinį maišą ir užrašo datą, pavadinimą ir kur jis buvo rastas. Jau susikaupusi galybė rudų, įkalčių juosta užklijuotų popierinių maišų. Jie pakuoja beveik visą Džen kambarį. Marinas surašė kilometrinį kratos orderį: *įtraukite viską, ir dar virtuvinę kriauklę*, anot jo.

Jo didelės, pirštinėtos rankos vis peržiūri drabužius: nudriskusius, dukslius vyriškus rūbus, batus nupjautais kulnais, „Majamio delfinų“ kepuraitę,

baltus marškinius su užrašu „Žemės ūkio departamentas“ ant nugaros, vietoj viso Floridos žemės ūkio ir vartotojų paslaugų departamento pavadinimo; tiesiog ranka, didžiosiomis raidėmis, Marinas spėja, vandeniui atspariu žymekliu, užrašyta „Žemės ūkio departamentas“.

– Kaip galėjote nežinoti, kad jis iš tiesų buvo ji? – užklijuodamas dar vieną maišą stebisi Gasas.

– Nebuvai ten.

– Patikėsiu tavo žodžiu, – ištiesęs ranką ir laukdamas kito daikto – juodų pėdkelnių – sako Gasas.

Gasas ginkluotas ir apsivilkęs karišku darbiniu kombinezonu – taip, net jei ir nebūtina, rengiasi visi Liusės specialiųjų operacijų agentai. Dabar, kai lauke aštuoniasdešimt penki laipsniai, o dvidešimtmetė įtariamoji saugiai užrakinta Masačusetso valstijos ligoninėje, tikriausiai nebuvo būtinybės į „Jūros vėjo“ poilsio namus atsiųsti keturis specialiųjų operacijų agentus. Tačiau taip norėjo Liusė. Taip norėjo ir jos agentai. Nors Marinas ir smulkiai perpasakojo Bentono aiškinimą apie skirtingas Helenos asmenybes arba, kaip jas vadina Bentonas, kitus „aš“, agentai nebuvo tikri, kad aplink nėra jokių pavojingų žmonių, kad Helena daugiau neturi bendrininkų, tikrų bendrininkų, pabrėžia jie, tokių kaip Bazilis Dženretas.

Du agentai naršo kompiuterį, kuris stovi ant stalo prie lango, atsiveriančio į automobilių stovėjimo aikštelę. Ten taip pat yra skeneris, spalvotas spausdintuvas, keletas pakelių popieriaus, tokio, ant kokio spausdinami žurnalai, ir šeši žurnalai apie žvejybą.

Netoli Evergleido esančio vienaukščio namo apsilupusiais dažais prieangio lentos išklypusios, kai kurios išpuvusios, kitų visai trūksta, po jomis atsiveria smėlėta žemė.

Čia tylu, girdisi tik tarytum vėjo gūsiais atsklindantis tolimo eismo gaudesys ir kastuvų garsas. Mirtis nuodija orą, vėlyvos popietės karštyje ji banguoja tamsiomis bangomis, kurios, artėjant prie duobių, darosi vis baisesnės. Agentai, policija ir mokslininkai jau aptiko keturias. Sprendžiant pagal dirvos paviršiaus ir spalvos pakitimus, bus ir daugiau.

Skarpeta su Bentonu stovi prieškambaryje, tuoj už durų, kur yra akvariumas su didžiuliu negyvu voru, susirietusiu ant akmens. Dvylikto kalibro Mosbergas stovi atremtas į sieną, šalia jo – penkios dėžutės šovinių. Skarpeta ir Bentonas mato, kaip du prakaitu apsipylę kostiumuoti vyrai su kaklaraiščiais ir mėlynomis guminėmis pirštinėmis stumia neštuvus barškančiais ratais su maiše užsegtais Ev Kristian palaikais. Jie stabteli prie plačiai atvertų durų.

– Nuvežę ją į morgą, – sako jiems Skarpeta, – turite tuoj pat grįžti atgal.

– Tą jau supratome. Nesu matęs nieko baisiau, – sako vienas jų.

– Gavote daug darbo, – sako kitas.

Garsiai tarškindami, jie sulanksto neštuvų kojas ir neša Ev Kristian link tamsiai mėlyno furgono.

– Kokiu būdu tai pateks į teismą? – nuo laiptų apačios sugalvoja paklausti vienas vežėjų. – Noriu

pasakyti, jei ši dama savižudė, kaip galėsite ką nors teisti už žmogžudystę?

– Greitai pasimatysime, – atsako Skarpeta.

Vyrai padvejoja ir tęsia toliau. Iš namo galo pasirodo Liusė. Ji apsivilkusi apsauginiais drabužiais, su tamsiais akiniais, tačiau nusiėmusi kaukę ir pirštines. Sparčiai žingsniuoja link sraigtasparnio, to paties, kuriame, Džo Amosui vos pradėjus dirbti, buvo palikusi savo „Treo".

– Iš tiesų niekas nerodo, kad ji to nepadarė, – Bentonui sako Skarpeta, atidarydama apsauginių drabužių pakuotes, – po komplektą jiems abiem, o sakydama *ji*, Skarpeta turi galvoje Heleną Kvinsi.

– Ir niekas nerodo ją tai padarius. Jie teisūs, – Bentonas žvelgia į neštuvus ir jų baisų krovinį, o abu vyrai vėl nuleidžia aliumininės kojas, kad galėtų atidaryti furgono galą. – Savižudybė, kuri iš tiesų yra žmogžudystė, nusikaltėlis – disociacinis asmenybės sutrikimas. Tiesiog laisvadienis teisininkams.

Ant smėlėtos piktžolėmis apaugusios žemės pastatyti neštuvai pasvyra, Skarpeta susirūpina, kad jie neapsiverstų. Taip yra buvę anksčiau – kūnas maiše nukrenta ant žemės, o tai nederama ir nepagarbu. Jai darosi vis neramiau.

– Skrodimas tikriausiai parodys, kad ji mirė pasikorusi, – sako ji, žvelgdama į saulėtą, karštą popietę vykstantį veiksmą, stebėdama Liusę, kažką išimančią iš sraigtasparnio galo. Dėžę su ledu.

Tai – tas pats sraigtasparnis, kuriame ji paliko savo „Treo". Daugeliu atžvilgių nuo šio užmaršumo

viskas ir prasidėjo, atvedė visus prie šios pragaro skylės, šios maro duobės.

– Kitos mirties priežasties tikriausiai ir nenustatysime, – taria Skarpeta. – Tačiau visa kita – visai kita istorija.

Visa kita – Ev skausmas ir kančios, per gegnę permestomis virvėmis surištas jos nuogas, sutinęs kūnas, viena virvė užveržta ant kaklo. Visa sugelta vabzdžių ir nubrozdinta, riešai ir kulkšnys baisiai užkrėsti. Skarpetai čiuopiant jos galvą, po pirštais sujudėjo lūžęs kaulas, moters veidas išmaltas, plyšusi galvos oda, visas kūnas sumuštas, raudoni sumušimai padaryti apie mirties laiką. Skarpeta įtaria, jog Džen, ar Stivi, ar Hogas, ar kas ji buvo, kankindama Ev šiame name, atradusi ją pasikorusią, žiauriai suspardė kūną. Bato formos žymės matomos Ev nugaros apačioje, ant pilvo ir sėdmenų.

Iš už namo šono pasirodo Reba. Atsargiai užlipa pūvančiais laiptais ir pereina prieangį. Ji apsivilkusi baltais apsauginiais drabužiais, ant veido užsitraukusi baltą kaukę. Rankose laiko tvarkingai užlankstytą rudą popierinį maišą.

– Radome juodų šiukšlių maišų, – sako ji. – Užkasti atskirai, negiliai. Juose buvo keletas kalėdinių žaisliukų. Apdaužyti, bet panašu, kad tai Snupis su Kalėdų senelio kepure ir, greičiausiai, Raudonkepuraitė.

– Tai jau kiek kūnų? – klausia Bentonas, apimtas savo būsenos.

Jis nekrūpčioja, susidūręs su mirtimi, netgi pačia baisiausia mirtimi. Atrodo ramus ir racionalus.

Kartais galima pagalvoti, kad jam tai nerūpi, tarytum Snupis ir Raudonkepuraitė būtų tik į segtuvą įdėti skirta informacija.

Gal jis ir racionalus, bet tikrai ne ramus. Skarpeta matė, koks jis buvo automobilyje vos prieš kelias valandas, ir dar visai neseniai šiame name, kai jie ėmė daug aiškiau suvokti šio nusikaltimo ištaką, tą, nutikusią, kai Helena Kvinsi buvo dvylikos. Virtuvėje stovi aprūdijęs šaldytuvas, jame – šokoladiniai jogurtai, vynuoginis ir apelsininis limonadas ir šokoladinis pienas, kurių galiojimo data pasibaigusi prieš aštuonerius metus, kai dvylikametė Helena buvo priversta gyventi su savo dėde ir teta. Taip pat rasti tuzinai tuo pat metu išleistų pornografinių žurnalų, rodančių, kad tikriausiai dievobaimingasis sekmadieninės mokyklos mokytojas Adžeris savo jaunąją dukterėčią čia buvo atsivežęs ne kartą. Dažnai.

– Na, abu berniukai, – sako Reba, jai kalbant ant smakro juda kaukė. – Regis, jų galvos sutraiškytos. Tačiau tai jau ne mano sritis, – kreipiasi ji į Skarpetą. – Dar rasta sumaišytų palaikų. Man atrodo, kad jie nuogi, tačiau matosi ir drabužių. Ne ant jų, bet duobėje, tartum jie būtų ten sumetę savo aukas, o ant jų – drabužius.

– Aišku, kad jis nužudęs daugiau nei sako, – taria Bentonas, Rebai atidarant popierinį maišą. – Kai kurias išstatė viešai, kitas užkasė.

Reba atidaro maišą, kad Skarpeta ir Bentonas pamatytų į jį įdėtą kvėpavimo vamzdelį ir purviną rausvą sportbatį.

– Toks pat kaip ant čiužinio gulėjęs sportbatis, – sako Reba. – Juos aptikome duobėje, kurioje manėme rasiantys daugiau kūnų. Radome tik šitai, – ji parodo į kvėpavimo vamzdelį ir rausvą sportbatį. – Liusė rado. Aš neturiu žalio supratimo.

– Bijau, kad aš turiu, – sako Skarpeta, pirštinėtomis rankomis traukdama vamzdelį ir mergaitišką batuką, įsivaizduodama toje duobėje užkasamą dvylikametę Heleną, kvėpavimo vamzdelį esant vieninteliu oro šaltiniu, kai dėdė ją kankino.

– Vaikus uždaro bagažinėse, pririša rūsiuose, palaidoja tik su vamzdeliu, išlendančiu į žemės paviršių, – Rebai žvelgiant į ją pasakoja Skarpeta.

– Nieko stebėtina, kad ji tapo visais tais žmonėmis, – nebe taip stoiškai sako Bentonas. – Supistas gyvulys.

Reba nusisuka rydama ašaras. Lėtai ir tvarkingai užlankstydama popierinio maišo viršų, ji stengiasi susitvardyti.

– Na, – atsikrenkščia ji. – Turime šaltų gėrimų. Nieko nelietėme. Neatidarėme duobėje su Snupiu buvusių šiukšlių maišų, tačiau iš jų vaizdo ir kvapo galima spręsti ten esant kūno dalių. Vienas jų praplyšęs, matosi suvelti raudoni plaukai – tokie, kokie būna nudažyti chna. Ir ranka su rankove. Manau, ši bus apsirengusi. Kitos tikrai ne. Dietinė kokakola, energetinis gėrimas ir vanduo. Priimu užsakymus. Jei norėtumėte ko nors dar, galime ką nors nusiųsti. Na, gal ir ne.

Nesiliaudama ryti ašarų ir mirkčioti, drebančia apatine lūpa, ji žvelgia į namo galą, į duobių pusę.

– Nemanau, kad šiuo metu kuris nors esame socialiai priimtinas, – atsikrenkšusi priduria. – Taip kvepiantiems nederėtų eiti į parduotuvę. Tiesiog neįsivaizduoju, kaip... jei jis tai padarė, turime jį pригriebti. Reikėtų jam padaryti tą patį, ką jis darė jai! Užkasti gyvą ir duoti pakvėpuoti per supistą vamzdelį! Ir nupjauti jo dvokiančius kiaušus!

– Renkimės, – Skarpeta tyliai taria Bentonui.

Jie išsivynioja baltus vienkartinius kombinezonus ir pradeda rengtis.

– Niekaip negalėsime įrodyti, – sako Reba. – Po velnių, niekaip.

– Nebūk tokia tikra, – paprieštarauja Skarpeta, paduodama Bentonui vandenbridžius. – Nemanydamas, kad bus ieškoma, jis paliko gausybę dalykų.

Ant galvų jie užsideda kepurėles ir, maudamiesi pirštines ir kaukes, leidžiasi senais, išklypusiais laiptais.

UAB „Baltų lankų" leidyba
Kęstučio g. 10, LT-08116 Vilnius
leidykla@baltoslankos.lt
www.baltoslankos.lt
Spausdino UAB „Print-it" spaustuvė
Gamyklos g. 27, LT-96155 Gargždai
info@print-it.eu
Tiražas 3000 egz.

Rašytoja Patricija Kornvel (Patricia Cornwell) gimusi 1956 m. saulėtoje Floridoje, visame pasaulyje garsėja įspūdinga biografija ir literatūrine sėkme. Šis romanas – trečioji detektyvų serijos „Kei Skarpeta" knyga lietuvių kalba (pirmoji – *Visi įkalčiai*, antroji – *Žiauru ir neįprasta*).

„Grobuonis" – slaptas mokslinis projektas, kuriame tiriama ir lyginama serijinių žudikų bei normaliais laikomų žmonių smegenų veikla. Tikimasi atrasti *kažką* – atsiminimus, mintis, fantazijas ar dar daugiau, – kas atskleis „grobuoniškus polinkius" lemiančius veiksnius. Tyrime dalyvauja Bazilis Dženretas – psichopatas bei sociopatas, įsivėlęs į žmogžudystę. Gal net ne į vieną, gal ne vien jis?..

Pagrindiniai romano veikėjai, vienu metu tiriantys keletą bylų, keliauja iš vieno Kornvel romano į kitą: teismo medicinos ekspertė, rašytojos pamėgta ir biografinėmis detalėmis paryškinta veikėja Kei Skarpeta, jos dukterėčia Liusė, biheviorizmo specialistas Bentonas ir buvęs policininkas Marinas. Kas sieja visus šiuos personažus, kas slypi Grobuonies smegenyse ir kokių neįtikėtinų siužetinių vingių dar gali tikėtis Patricijos Kornvel skaitytojas?...

www.patriciacornwell.com

ISBN 978-9955-23-133-2

www.baltoslankos.lt